

ประมวลธรรมคำสอน

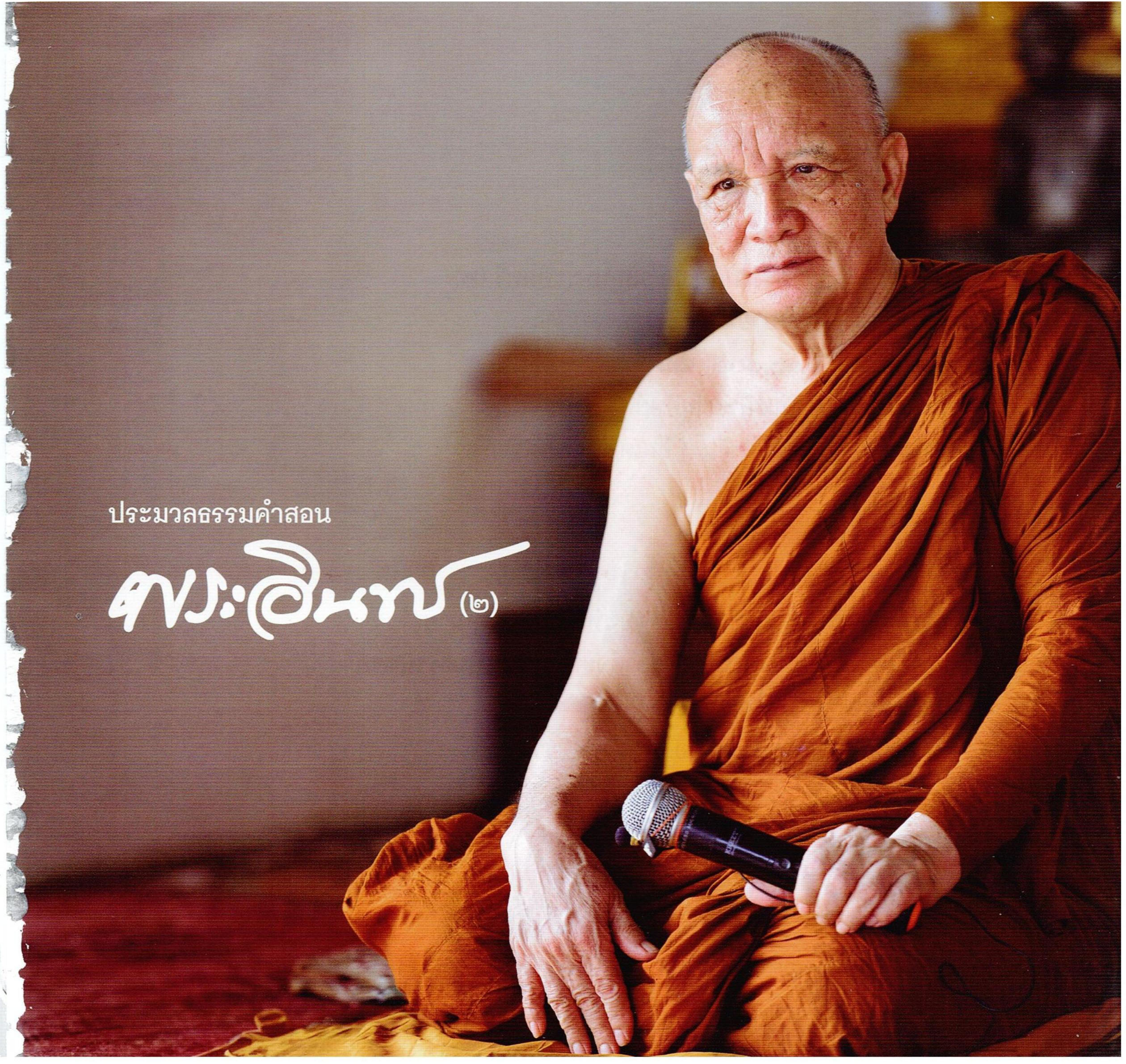
พระอินทร์ (๒)

พระธรรมเทศนา

หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก

ประมวลธรรมคำสอนพระอินทร์ (๒) โดย หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก

นอกจากพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว
มองไม่เห็นทางอื่นที่จะเดินไปสู่
"ความสุขที่แท้จริง" ได้
ถึงจะมีทรัพย์สมบัติ ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ
มีญาติพี่น้องเพื่อนฝูง มีคนยศถาบรรดาศักดิ์
แต่ก็ไม่สามารถนำ "ความสุขที่แท้จริง”
เข้าสู่จิตใจได้

ประมวลธรรมคำสอน

พระอินทร์ (๒)

หนังสือ ประมวลธรรมคำสอนพระอินทร์ (๒)
พิมพ์ครั้งที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗
จำนวนพิมพ์ ๑๐,๐๐๐ เล่ม
จัดพิมพ์โดย คณะศิษยานุศิษย์
จัดพิมพ์ที่ บริษัท ทีเอส อินเตอร์พริ้นท์ จำกัด

โปรดติดต่อ วัดป่านาคำน้อย
ต.บ้านก้อง อ.นายูง จ.อุดรธานี ๔๑๓๘๐

คำนำ

การได้เกิดเป็นมนุษย์นั้น เป็นสิ่งที่เกิดได้ยากยิ่ง ดังคำอุปมาที่เปรียบเสมือนเต่าตาบอดอาศัยอยู่ในมหาสมุทรที่กว้างใหญ่ ล่วงร้อยปีจะโผล่ขึ้นมาคราวหนึ่ง การที่เต่าตาบอด จะสอดคอเข้าไปในห่วงที่ลอยไปมาในมหาสมุทรนั้น เป็นของยาก

ด้วยเหตุนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงตรัสว่า

"กิจฺโฉ มนุสฺสปฏิลาโภ" การได้อัตภาพเป็นมนุษย์เป็นการยาก

และยิ่งได้พบพระพุทธศาสนาด้วยแล้ว นับว่าเป็นผู้ที่โชคดีที่สุด เป็นผู้ได้เปรียบกว่าสรรพสัตว์ทั้งหลาย เพราะเขาเหล่านั้นไม่มีโอกาสได้สั่งสมบุญกุศล ดังเช่นมนุษย์ทั้งหลายจะพึงทำได้ ฉะนั้นเราพึงพยายามรักษาเกียรติแห่งความเป็นมนุษย์นี้ไว้ด้วยการบำเพ็ญคุณงามความดี เพื่อที่จะให้มีฐานะสูงยิ่งกว่านี้ขึ้นไป อย่าให้เสียเปล่าที่ได้มีวาสนามาเกิดเป็นมนุษย์ในชาตินี้ และอาจจะมีคำถามมากมายว่าแล้วการบำเพ็ญคุณงามความดี เราจะทำอย่างไร เริ่มจากจุดไหน

สืบเนื่องจากหนังสือ **"ประมวลธรรมคำสอนพระอินทร์"** ที่รวบรวมข้ออรรถข้อธรรมของหลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก ไว้ เพื่อช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับญาติธรรมทั้งหลายผู้ใฝ่รู้ ได้ศึกษาพระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผ่านประสบการณ์จากพ่อแม่ครูบาอาจารย์ที่ท่านได้เคยประพฤติปฏิบัติ

มาแล้ว มาถึงวาระนี้ ผู้จัดทำได้นำเกร็ดธรรมคำสอนที่องค์หลวงพ่อได้แสดงธรรมในวาระต่างๆ มาเรียบเรียงเป็นขั้นเป็นตอนให้ง่ายต่อการศึกษาเรียนรู้ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะเริ่มต้นบำเพ็ญคุณงามความดี และเริ่มเดินในเส้นทางธรรมนี้ ใช้เป็นป้ายหมายบอกทางของการปฏิบัติในแนวทางที่ถูกต้องต่อไป

โดยผู้จัดทำขอถือโอกาสอันเป็นมงคล ในวาระงานมุทิตาสักการะหลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก ครบรอบปีที่ ๗๙ ในวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ จัดพิมพ์หนังสือ **“ประมวลธรรมคำสอนพระอินทร์ (๒)”** เพื่อน้อมถวายเป็นอาจาริยบูชาแด่องค์หลวงพ่อ

บุญกุศลใดที่จะพึงเกิดขึ้นจากการที่ท่านผู้อ่านได้นำธรรมคำสอนเหล่านี้ไปประพฤติปฏิบัติ ผู้จัดทำขออุทิศให้แก่บุพการี ญาติพี่น้อง กัลยาณมิตรทั้งหลาย และขอให้ธรรมขององค์หลวงพ่อได้นำพาทุกท่าน พ้นทุกข์ในวัฏสงสารในไม่ช้านี้เทอญ

ผู้จัดทำ

๒๗ เมษายน ๒๕๖๗

สารบัญ

๑. ศรัทธาในองค์พระศาสดา

สารบัญ

๒. ธรรมพื้นฐานเพื่อการดำเนิน

สารบัญ

๓. สติ ก้าวแรกของการเดินทาง

สารบัญ

๔. ยึดมั่นในศีล มั่นคงในธรรม

สารบัญ

๕. สร้างหลักใจผ่านสมาธิภาวนา

สารบัญ

๖. “ปัญญา” รอบรู้ในกองสังขาร

สารบัญ

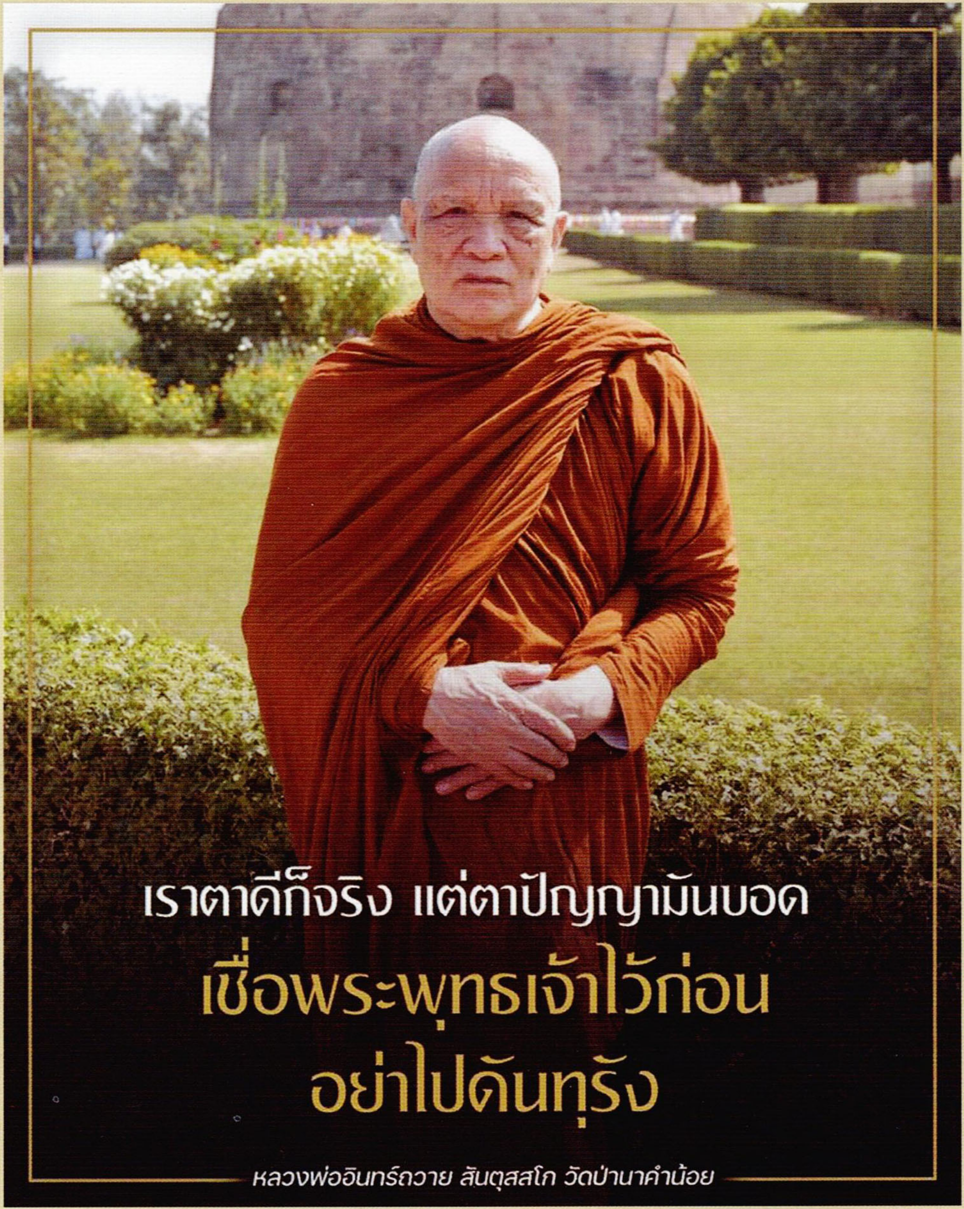
๗. เข้าถึงธรรม เพื่อความพ้นทุกข์

๑

ศรัทธาในองค์พระศาสดา

พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้ด้วยพระองค์เองว่า
ใจดวงนี้มีอดีตชาติ มีที่มามีที่ไป
“ตายแล้วไม่สูญ” ตายแล้วเกิดอีกแน่นอน

เราตาดีก็จริง แต่ตาปัญญามันบอด
เชื่อพระพุทธเจ้าไว้ก่อน
อย่าไปดันทุรัง
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๑. อภิชาตบุตร อนุชาตบุตร

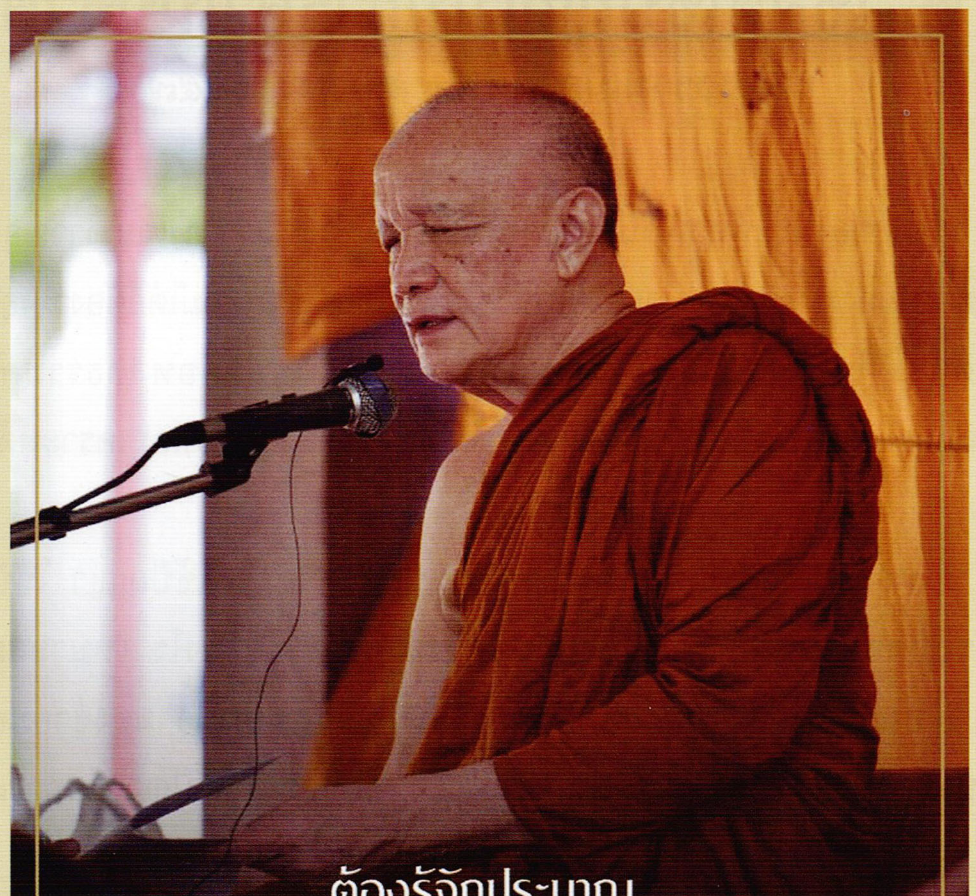
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

พวกเราทุกท่านที่ได้เกิดมาได้พบพระพุทธศาสนา ได้พบพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว พระพุทธเจ้าท่านสอนอย่างไร แนะนำอย่างไร สอนอย่างไร ตายแล้วไม่สูญ จุดนี้พวกเราท่านทั้งหลายต้องคิดนะ ตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก ให้ศึกษาในจุดนี้ ถ้าหากว่าเราไม่ศึกษาในจุดนี้ มันเป็นเครื่องกิเลสขวางกั้นทางจิตใจ ทำให้จิตใจเป๋ไปทางอื่นได้ เขาตายแล้วไม่เห็นมาบอก ทำกรรมดีก็ไม่เห็นเป็นยังไง ทำกรรมชั่วแล้วก็ไม่เห็นเป็นยังไง เพราะฉะนั้นทำไปทำไม ผลที่สุดก็เลยถลำไปทางกรรมชั่ว เมื่อทำกรรมชั่วกรรมชั่วก็ตามให้ผล นี่ล่ะ อันนี้เป็นจุดที่เป็นหมอกควันกั้นกางทางจิตใจของเราให้ไปทางเลวทางชั่วได้

ในหลักธรรมคำสอนของพุทธะ พระพุทธเจ้ารู้ได้อย่างไรว่าตายแล้วเกิดตายแล้วสูญ มิใช่ว่าท่านคาดคะเนเดาประมาณการ ไม่ใช่นะ พระพุทธเจ้าไปค้นคว้าศึกษาไปนั่งภาวนาที่โคนต้นโพธิ์ที่พุทธคยา ตั้งแต่หัวค่ำจนยันสว่างในวันนั้น ตอนหัวค่ำก็รู้ได้ด้วยพระองค์เอง เมื่อจิตใจเข้าสู่ความสงบนิ่ง รู้ได้ด้วยพระองค์เองว่าใจดวงนี้มันมีอดีตชาติ **ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ** ระลึกชาติหนหลังได้ พอถึงเที่ยงคืน **จุตูปปาตญาณ** พอจวนสว่าง **อาสวักขยญาณ**

นี่ล่ะพระพุทธเจ้าท่านเพ่งมองว่าใจดวงนี้มันมาจากไหน พ่อแม่ปู่ย่าตายาย ต้นตระกูลของใจดวงนี้มันมาจากจุดไหน พระพุทธเจ้ามองๆ ไล่เรียงไป จนหาที่สุดของจิตใจดวงนี้เกิดมา อะวิชชาปัจจะยา สังขารา เกิดมาจากอวิชชาคือตัวไม่รู้ เกิดมาจากจุดนั้น มันมาจากจุดนั้น ตัวนามธรรมตัวนี้ มันมาเกิดมันก็ไล่ๆ มาเป็นภพ เป็นชาติ ถ้าเราไม่ได้ประกอบคุณงามความดี เมื่อข้ามภพข้ามชาติแล้วจะเป็นยังไง

ในหลักของพุทธศาสนาหลักธรรมคำสอนของพุทธะ ตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก อันนี้พวกเราสมควรยิ่งจะต้องศึกษาในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนานะ นั่งภาวนา ไม่มีทางอื่นที่จะพิสูจน์ได้ ถ้าสงสัยนะ ถ้าไม่สงสัยก็เอาเถอะ ข้าพเจ้านั่งภาวนาก็นั่งไม่ได้เหมือนครูบาอาจารย์ เราเชื่อครูบาอาจารย์ไว้ดีกว่า เชื่อคนตาดีไว้ดีกว่า เรานี่ตาดีก็จริงอยู่แต่ตาปัญญาของเรามันบอด มันมองยังไม่เห็น เชื่อผู้มีญาณทัศนะ เชื่อญาณของครูบาอาจารย์ เชื่อญาณทัศนะของพระพุทธเจ้าไว้ก่อนเถอะคราวนี้ ถ้าเราเชื่ออย่างนั้นก็ดีนะลูกหลาน อย่าไปดันทุรัง ถ้าดันทุรัง ข้าไม่เชื่อใคร ตาบอดอวดดี ถ้าตาบอดอวดดี ถลำไถลตกทุกข์ได้ยากจะโอดโอยทีหลัง มันไม่คุ้มนะลูกหลานนะ

ต้องรู้จักประมาณ
รู้จักการวางแผนชีวิต
ชีวิตก็จะราบรื่น ไม่มีอุปสรรค
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๒. ใช้สติใช้ปัญญาในการดำเนินชีวิต

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗

ธรรมะของพระพุทธเจ้านี้มีอุเบกขานะ อุเบกขาแปลว่าวางเฉย คำว่า อุเบกขาคำนี้ จะต้องมองดูว่า สิ่งไหนที่จะช่วยได้ช่วยไม่ได้ ถ้าสิ่งไหนช่วยไม่ได้ก็ต้องวางอุเบกขา ไม่ยินดี ไม่ดีใจ ไม่เสียใจ เมื่อผู้อื่นถึงคราววิบัติ อันนี้ก็คือหลักธรรมคำสอน มีทั้งปล่อยวางด้วย ทั้งยินดีด้วย ทั้งเมตตาด้วย ทั้งช่วยสงเคราะห์อนุเคราะห์ด้วยนะ

นี่แหละหลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนา ก็คือให้ใช้ปัญญา ใช้ปัญญาความรอบคอบในทุกสิ่งทุกอย่าง อันนี้ควรยังไงมิควรอย่างไร เหมาะสมยังไง ไม่เหมาะสมยังไง ถูกต้องยังไงไม่ถูกต้องยังไง มองสูงมองต่ำ มองซ้ายมองขวา มองหน้ามองหลัง มองให้รอบด้าน มองให้รั้วรอบขอบชิด ถ้าใช้ปัญญาในการเป็นอยู่ไปอยู่ ณ สถานที่ใดก็จะเอาตัวรอดได้

ให้ดูตนเองให้เห็นตนเอง จากนั้นก็วางแผนชีวิตของเรา เราจะเดินไปยังไงในอนาคต ถ้าเราไม่รักตัวเอง ไม่มองตนเอง ไม่วางแผนชีวิตของตนเองแล้วใครจะเป็นคนวางให้ จะให้พ่อแม่พี่น้องวงศาคณาญาติวางให้อย่างนั้นใช่ไหม ไม่น่าจะเป็นอย่างนั้น

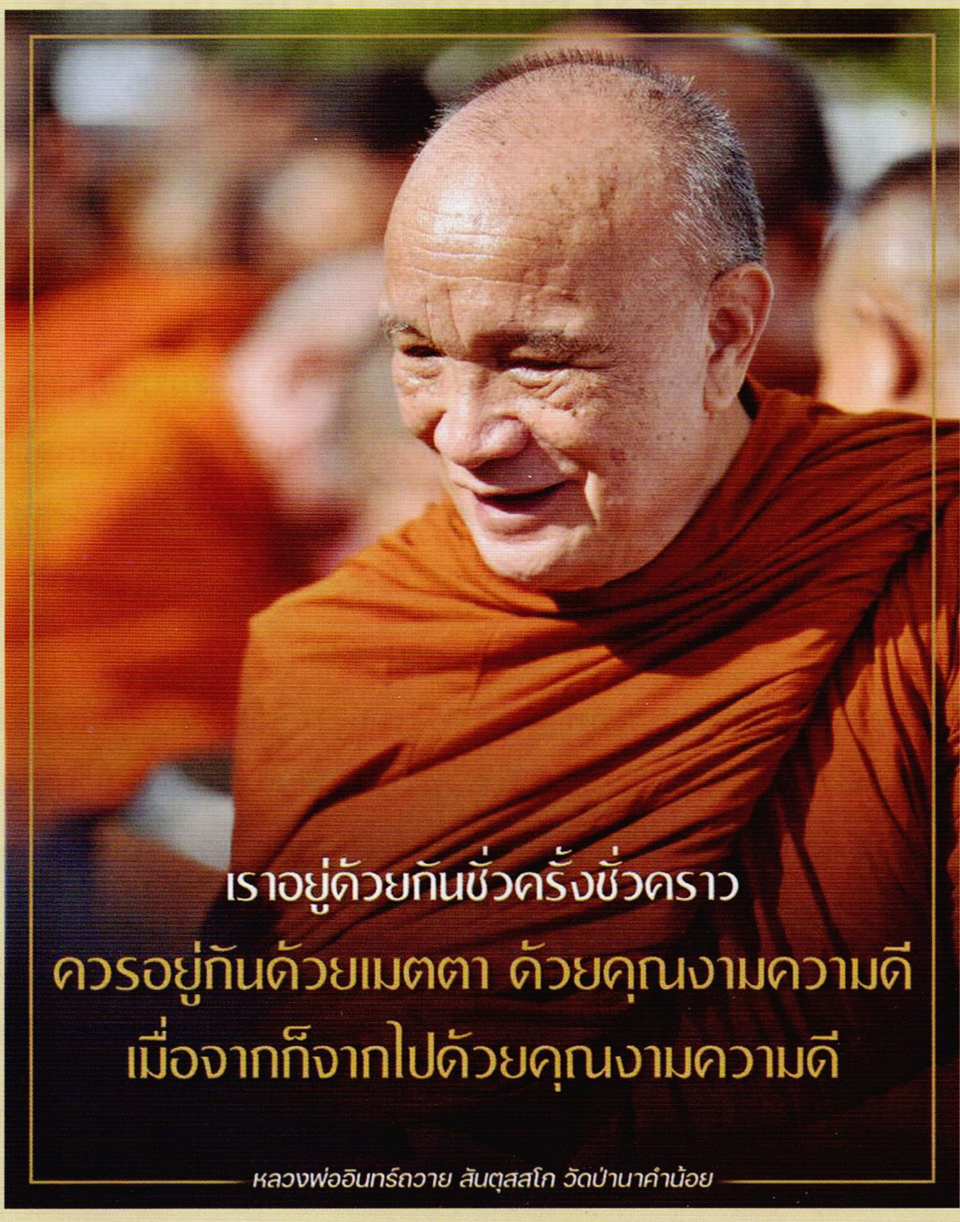
ตัวเองเป็นอันดับแรกต้องวาง เราควรจะเก็บยังไง เก็บหอมรอมริบยังไง ควรจะช่วยเหลือชุมชนยังไง ควรจะช่วยพ่อแม่ยังไง ควรจะช่วยเหลือชุมชนสังคมอย่างไร สิ่งเหล่านี้มันต้อง รู้จักประมาณ รู้จักการวางแผนชีวิตของเรา ชีวิตของเราก็จะราบรื่น ไม่มีอุปสรรค

ขอฝากไว้กับพวกเราทุกๆ ท่าน ลูกหลานทุกคน ไม่ได้เจาะจำเพาะเจาะจงกับผู้ใดใครผู้หนึ่ง เป็นหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้า สุดแท้แต่ใครผู้ใดจะนำมุมไหน เรื่องไหน คำพูดไหน คำตรัสไหนของพระพุทธเจ้า ของพระอรหันตสาวก ของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ที่บอกกล่าวให้กับพวกเราได้เรียนรู้ เพื่อการศึกษา ถ้าพวกเราได้ศึกษาเรียนรู้แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติเป็นสมบัติของตนเอง เหมือนกับท่านวางสิ่งที่มีคุณค่าสิ่งที่มีประโยชน์ไว้ เมื่อเราได้นำสิ่งที่มีคุณค่าสิ่งที่มีประโยชน์มาปรับปรุงแก้ไข กาย วาจา ใจ ของเรา ก็เป็นสมบัติของเรา

อย่างหลวงตามหาบัวท่านเทศน์ไว้ใน เอ็มพี 3 ก็ดี ในธรรมคำสอนในหนังสือก็ดี แล้วหลวงตาท่านได้อะไรจากพวกเรา เราคิดดูสิท่านได้อะไร ในเมื่อเรานำมาประพฤติปฏิบัติก็เป็นสมบัติของเรา เรามีประโยชน์ เราได้คุณค่า ถ้าพวกเราได้มาแล้วไม่ระลึกถึงพระคุณของท่าน ก็จบไปเฉยไป ผู้มีปัญญาที่ได้นำความรู้มาปฏิบัติในชีวิต

ประจำวัน ด้วยความคิดขององค์หลวงตาที่ท่านแนะนำสั่งสอน ก็ยกมือท่วมหัว สาธุ ขอกราบไหว้สักการะบูชาพระคุณขององค์หลวงตา นี่ นึกน้อมในใจ

เพราะฉะนั้น ขอให้พวกเราทุก ๆ ท่าน ต้องใช้สติใช้ปัญญา ใช้ความรอบคอบ ทุกอย่างในการดำเนินชีวิตของพวกเรา พวกเราจะราบรื่นไปด้วยดี มีแต่ความสุข ความเจริญ ทั้งทางโลกและทางธรรม

เราอยู่ด้วยกันชั่วครั้งชั่วคราว
ควรอยู่กันด้วยเมตตา ด้วยคุณงามความดี
เมื่อจากก็จากไปด้วยคุณงามความดี
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๓. ไม่ประมาทกับความตาย (๑)
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๕

พระพุทธเจ้าบอกว่าดูก่อนอานนท์ เธอระลึกถึงความตายวันละกี่ครั้ง พระอานนท์ก็คงจะตอบในปัจจุบัน ประมาณวันละร้อยครั้งพระเจ้าข้า โดยประมาณ อานนท์ถ้าระลึกถึงความตายวันละร้อยครั้งยังตั้งอยู่ในความประมาทอยู่นะ ความตายที่จะเข้ามาสู่แต่ละท่านแต่ละคน มันทุกลมหายใจเข้าออกนะ ถ้าหายใจไม่เข้าล่ะก็ใช่ตายเลย หายใจไม่ออกแล้วก็ตาย เพราะฉะนั้นเธอควรรำลึกถึงความตาย ทุกลมหายใจเข้า ทุกลมหายใจออก จึงจะตั้งอยู่ในความเป็นผู้ไม่ประมาท

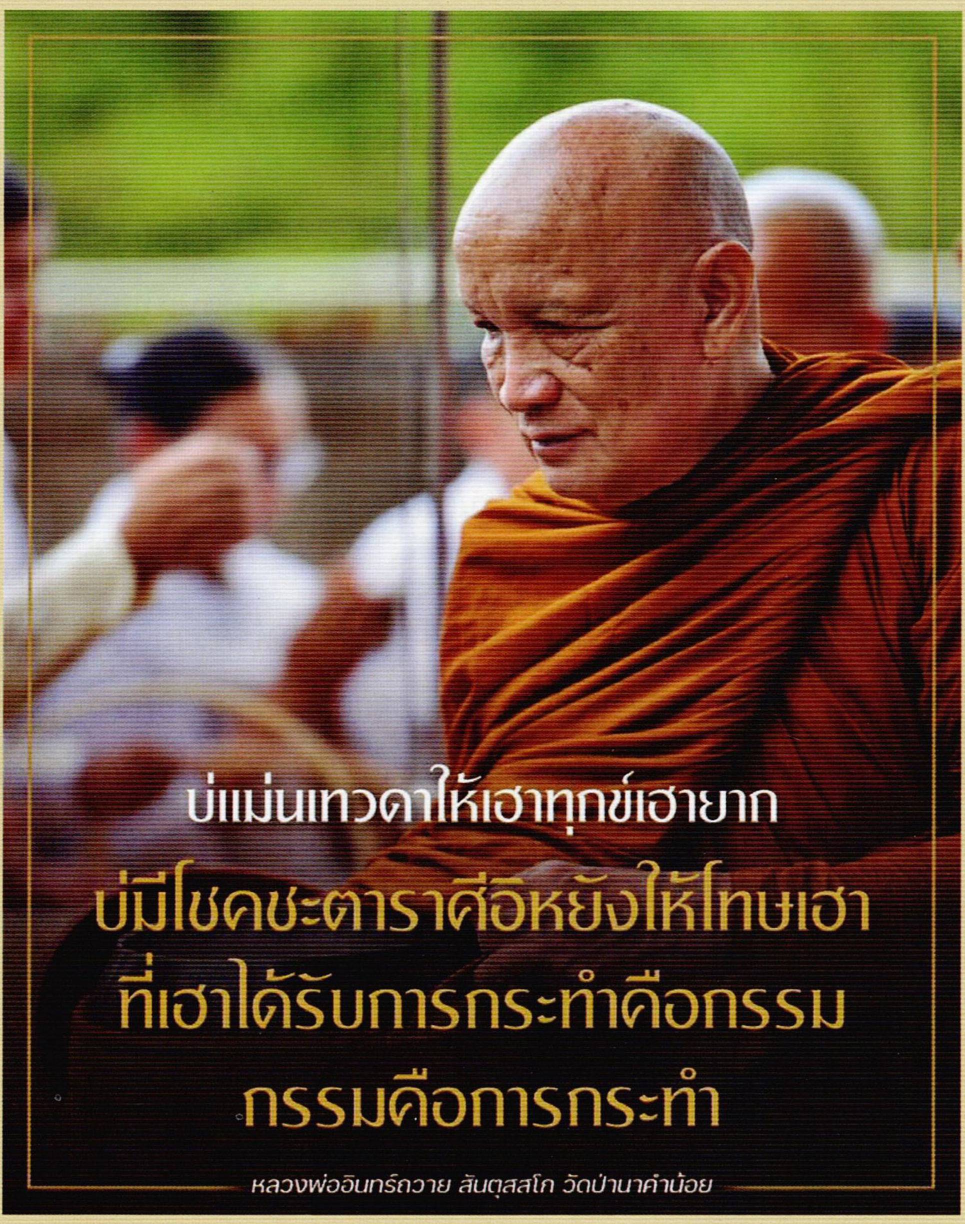
นี่ล่ะ พวกเรามานึกย้อนมาหาตัวของเรา หลวงพ่อก็มองมาหาหลวงพ่ออินทร์ โอ้ ขนาดพระอานนท์ร้อยครั้งก็ยังประมาท พวกเราจะประมาทมากขนาดไหน ทีนี้ เผลอๆ ไม่อยากจะนึกถึงความตายอีกต่างหาก อันนี้ก็ให้พวกเราสำนึกไว้อยู่เสมอ

ทำไมพระพุทธเจ้าจึงให้ระลึกถึงความตายถึงขนาดนั้น เราก็ต้องมาวิเคราะห์อีก ถ้าคนไม่คิดว่าตัวเองจะตาย จะลืมตัวนะลูกหลานนะ โกรธให้ใครก็โกรธทั้งวี่ทั้งวัน คิดว่าตัวเองจะไม่ตาย รักใครก็ร้องไห้อยู่ทั้งวี่ทั้งวันเป็นทุกข์เป็นร้อน คิดว่าตัวเอง

จะไม่ตาย เขาจะไม่ตาย มันลักษณะอย่างงั้น เพราะมันหลง มันหลงในตัวเองว่าจะไม่ตาย ชีวิตจะยืนยาว อยู่ในโลกนานเท่านาน แต่ตามที่จริงมันไม่ใช่

ถ้าเราระลึกถึงความตายอย่างนั้น สิ่งไหนที่ควรจะทำ สิ่งไหนควรจะประกอบคุณงามความดี สิ่งไหนควรจะสั่งสมบุญกุศล สิ่งไหนจะทำให้ตนเป็นคนดี คิดดี ทำดี พูดดี เป็นระยะๆ เป็นช่วงๆ อยู่กับพ่อกับแม่กับพี่กับน้อง กับวงศาคณาญาติ อยู่กับครอบครัวสามีภรรยาลูกหลานเหลน ก็วางตัวถูก เพราะเหตุไร เพราะเราอยู่ด้วยกันชั่วครั้งชั่วคราวเน้อ เราไม่ได้อยู่ด้วยกันนานเน้อ

อันไหนควรจะเป็นคุณงามความดี เราก็ควรจะทำความดีให้ดีที่สุดเมื่ออยู่ด้วยกัน อยู่ด้วยกันด้วยความรักเมตตากัน เมื่อจากไปก็จากด้วยความรักเมตตากัน มีแต่คุณงามความดี อยู่ด้วยกันก็ด้วยคุณงามความดี เมื่อจากไปก็จากไปด้วยคุณงามความดี ถ้าเราคิดอย่างนั้น เพราะเราระลึกถึงมรณภัยคือความตายไว้อยู่เสมอ เราจะตั้งอยู่ในความไม่ประมาท

บ่แม่นเทวดาให้เฮาทุกข์เฮายาก
บ่มีโชคชะตาราศีอิหยังให้โทษเฮา
ที่เฮาได้รับการกระทำคือกรรม
กรรมคือการกระทำ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๔. ความดีความชั่วจะฝังอยู่ในขั้วหัวใจ

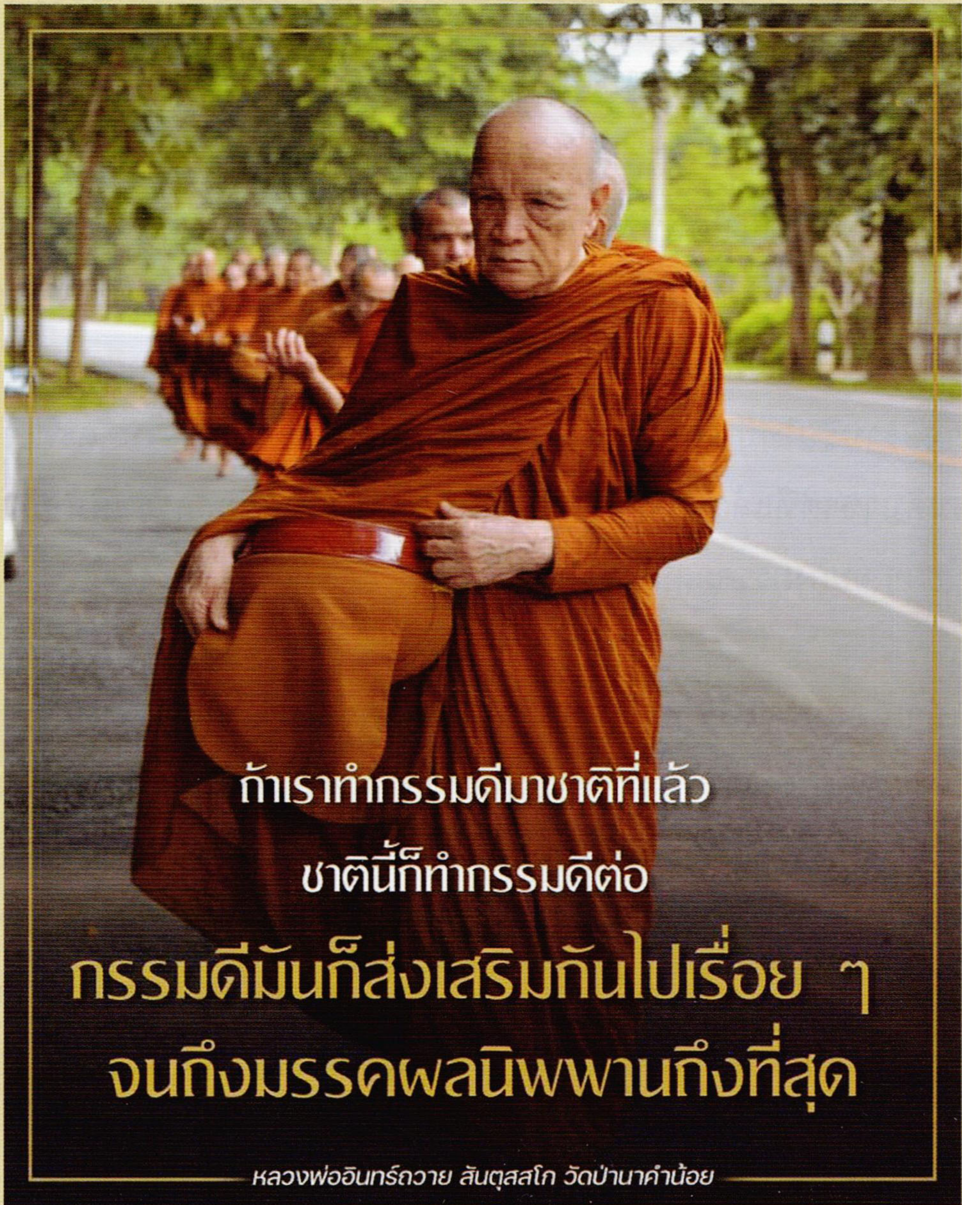
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๖

ที่พระพุทธเจ้าเพิ่นตรัสเพิ่นกล่าวไว้ มันแม่นความเพิ่นเด้ กรรมชั่วน่ะอย่าทำซะเลยดีกว่า เมื่อทำไปแล้วกรรมชั่วกะจะตามให้ผล ตนเองนั่นแล จะเดือดร้อนเมื่อภายหลัง บ่แม่นพระเจ้าเหล่าเทวาเด้ บ่แม่นเทวดาให้เฮาทุกข์เฮายาก บ่แม่นพระเจ้าองค์ได๋ บ่มีโชคชะตาราศีอิหยังให้โทษเฮา ที่เฮาได้รับการกระทำคือกรรม กรรมคือการกระทำ บ่แม่นกรรมอย่างอื่นเด้ กรรมคือการกระทำ การคิดกะคือกรรมคือกัน มโนกรรม การกระทำทางกาย เรียกว่ากายกรรม การด่า การว่าการดูถูกเหยียดหยามคนอื่นเขา เรียกว่า วจีกรรม คือวาจา วจีคือวาจา การพูดในสิ่งที่มันบ่ดี แต่พูดที่ดีคือกุศลกรรม กุศลแปลว่าไปทางที่ดี ถ้าอกุศลกรรมคือแนวความคิดที่เป็นบาป การกระทำที่เป็นบาป อกุศลทางวาจา แปลว่าการพูดไปในทางที่บาป เป็นอกุศล

การเกิดมาเป็นมนุษย์ พระพุทธเจ้าเพิ่นให้มองเจ้าของอยู่เสมอ การคิด การทำการพูด เป็นบ่อเกิดแห่งความดีและความชั่ว ชั่วออกไปจากหั่นคือกัน ออกไปจาก ๓ แหล่งนั้น แหล่งแท้ๆ คือใจ ตัวกุศล อกุศลจิตนี่เพราะมันคิดซะก่อนขึ้นมาแล้ว

แล้วค่อยทำ แล้วค่อยพูด มันออกมาจุดแรกก็คือจุดออกมาจากใจ ใจคือตัวผู้รู้ ตัวรู้ตัวนามธรรม ตัวมโน มโนคือแนวความคิด ตัวนั้นออกมาจากจุดนั้นล่ะ

พระพุทธเจ้าจึงให้ภาวนา ให้กำหนดจิต กำหนดใจ ภาวนาพุทโธ พุทโธแล้วเข้าจุดนั้นล่ะ จุดที่มันปล่อยความดีความชั่วออกมา ถ้าหากว่าเฮาพุทโธกับสำทับเข้าอยู่ในจุดนั้นไว้อยู่เสมอ บ่ให้มันพลั้งมันเผลอไป ความคิดของเฮามันกะรู้ได้ว่าอันนี้ผิด อันได๋ถูก ที่จะปล่อยออกไป มันจะปล่อยออกไปผิด ปล่อยออกไปถูกนะมันออกมาจากตัวนั้นล่ะ ตัวผู้รู้ ตัวนามธรรมตัวแนวความคิดนะ นี่ล่ะหลักของพระพุทธศาสนา

ถ้าเราทำกรรมดีมาชาติที่แล้ว
ชาตินี้ก็ทำกรรมดีต่อ
กรรมดีมันก็ส่งเสริมกันไปเรื่อย ๆ
จนถึงมรรคผลนิพพานถึงที่สุด
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๕. พิชิตมารจึงได้ตรัสรู้สัมมาสัมโพธิญาณ

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๖

พวกเราได้เกิดมาได้พบพุทธศาสนา ได้พบพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ได้พบพ่อแม่ครูบาอาจารย์ที่ท่านแนะนำสั่งสอนบอกกล่าว อยู่ ณ สถานที่ใด เป็นคนดี คิดดี ทำดี พูดดี นี่แหละกรรมดีจะตามให้ผล ถ้าเราคิดดีทำดีแล้ว ชีวิตของเราจะราบรื่นไม่มีอะไร เว้นเสียแต่กรรมเก่ามาให้ผล กรรมตัดรอน ถ้าเราทำกรรมดีมาชาติที่แล้ว ทำกรรมดี ชาตินี้ก็ทำกรรมดีต่อ กรรมดีมันก็ส่งเสริมกันไปเรื่อยๆ จนถึงมรรคผลนิพพานถึงที่สุด

เอาเถอะ ชาตินี้หรือชาติที่แล้วข้าพเจ้าไม่รู้ไม่เห็น อาจจะหลงถลำไถลทำความชั่ว แต่ชาตินี้เราเกิดมาได้พบพุทธศาสนาแล้ว ได้พบพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะคิดดี ทำดี พูดดีเท่านั้น ข้าพเจ้าอยู่ ณ สถานที่ใด ข้าพเจ้าจะมีเมตตาในจิตในใจ ข้าพเจ้าจงเป็นสุข ผู้อื่นจงเป็นสุข ข้าพเจ้าต้องการความสุขอย่างไร ผู้อื่น สัตว์อื่น วิญญาณอื่นทุกดวงใจก็ขอให้มีความสุขอย่างที่ข้าพเจ้าต้องการอย่างที่ข้าพเจ้าปรารถนาทุกดวงใจ ทุกดวงวิญญาณด้วยเทอญ นึกในใจตลอดเวลาเราไหว้พระสวดมนต์นะ จะไม่มีพิษมีภัยนะ

ถ้าเราแผ่เมตตาอย่างนี้ ถ้าว่ามีภัยก่อใหม่นี่ก่อไม่ติด เพราะเหตุไร เพราะเขาตบมือข้างเดียว เราไม่ตบประสาน ถ้าหากว่าเราไม่มีธรรมอยู่ในจิตใจ เขาตบมาเราก็ตบดังเปี๊ยะเลยแหละ เพราะเราไม่ได้คิดไว้ในใจ ถ้าเรามีเมตตาอยู่ในจิตในใจอย่างนี้แล้ว อยู่ ณ สถานที่ใดก็ร่มเย็นเป็นสุข

ถึงจะเอาชนะกิเลสไม่ได้ ก็พยายาม
กล้าสู้ โอกาสจะชนะก็มี
ถ้าตามหลังมันตลอด เราก็แพ้ตลอด
เป็นวัวเป็นควายให้กิเลสจูงจมูก
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๖. ปัญญานำหน้าทุกการกระทำ

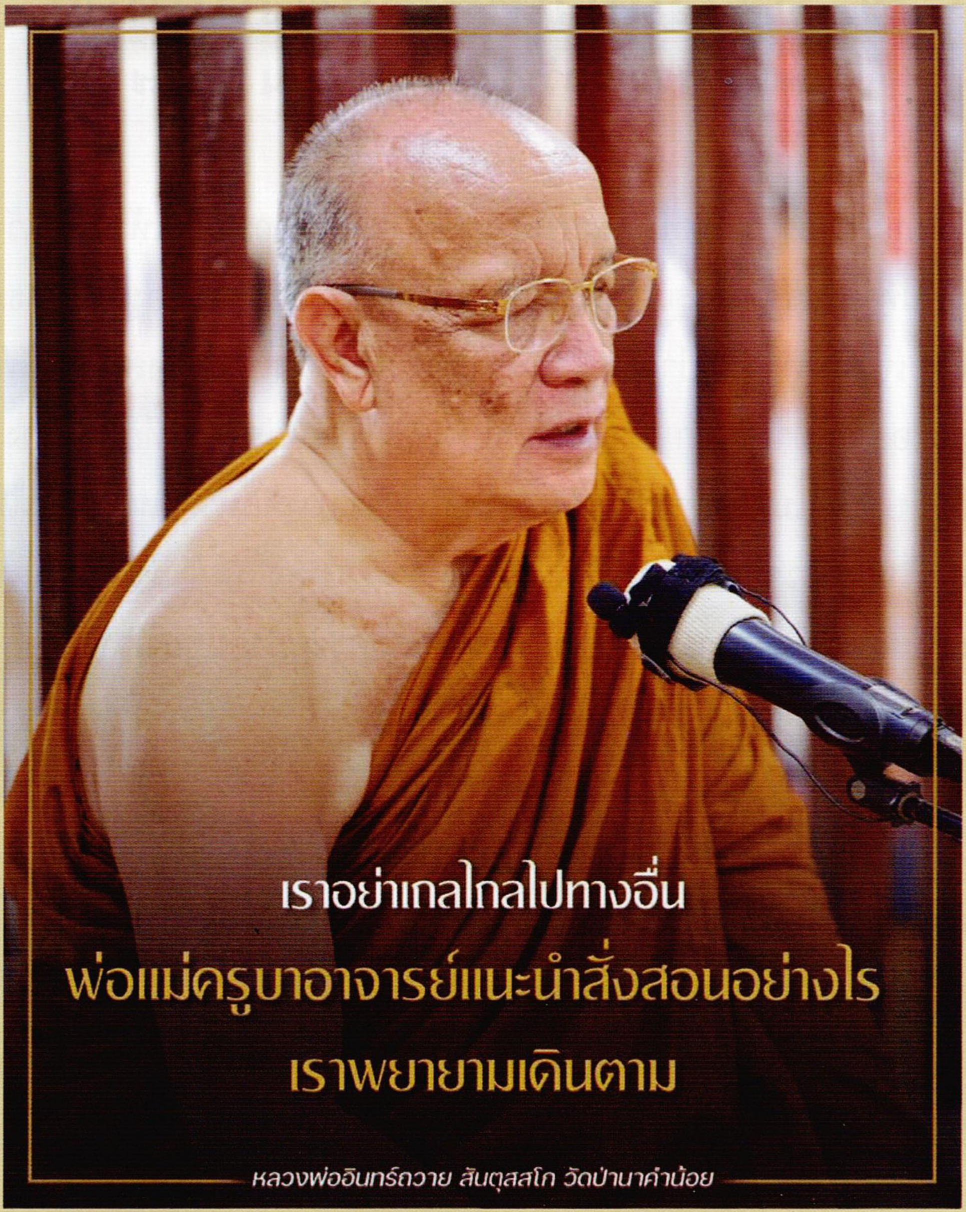
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นมาตรฐาน เป็นสากล เป็นธรรมพิสูจน์มาแล้วหลายยุคหลายสมัย พระพุทธเจ้าก็รับรองว่าเป็นสวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบแล้ว พวกเราพุทธบริษัทก็ยอมรับกันถ้วนหน้า พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ถ้าหากนำมาดำเนินชีวิตของพวกเรา ตั้งแต่แนวความคิด คิดอย่างไรแล้วเมื่อทำ ทำอย่างไร เมื่อพูด พูดอย่างไร ถ้าหากว่าพวกเราได้นำคำสอนของพระพุทธเจ้า เอามาเป็นกระจกเงาแล้ว เป็นทางเดินของพวกเรา เป็นมรรคะคือเป็นทางเดินของพวกเราแล้ว มีแต่ความเจริญโดยส่วนเดียว

แต่เดี๋ยวนี้บางครั้งเราก็เชื่ออยู่ เชื่อในพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าแต่มันฝืนกิเลสภายในใจของเราไม่ได้ กิเลสความโลภ กิเลสความโกรธ กิเลสความหลงกิเลสราคะ โทสะ โมหะ มันอยู่ในจิตใจของเรา มันดึงลากลงไปสู่ฝ่ายต่ำ ทั้งที่รู้ทั้งรู้แต่ก็ฝืนมันไม่ได้ สู้มันไม่ได้ แต่ถึงจะเอาชนะกิเลสภายในใจไม่ได้ ก็พยายาม ได้บ้างไม่ได้บ้าง ก็ไม่ควรจะตามตลอด ถ้าตามตลอดแปลว่าเราเป็นบ๋อยของกิเลสมันก็ไม่ดีอีกเหมือนกัน

ถ้าหากว่าพวกเราสู้ โอกาสที่เราจะชนะก็ต้องมีในอนาคต ถ้าหากว่าเราเดินตามหลังมันตลอด เราก็เป็นผู้แพ้มันตลอด เราก็เป็นวัวเป็นควายให้กิเลสจูงจมูก ใจของเราก็เลยโง่ กิเลสมันฉลาดกว่า

เพราะฉะนั้น ให้พวกเราทุกๆ ท่านนะ ที่พูดทั้งนี้ทั้งนั้นให้พวกเราสังเกตตนเอง เอาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้ามาเป็นทางเดิน มาเป็นกระจกเงาสำหรับพวกเรา สิ่งนี้มันผิดเกินไปเสียแล้วล่ะมั้ง ใจของเรามันต่ำทรามเกินไปเสียล่ะมั้ง พยายามเบรค เบรคเอาชนะใจของตนเอง ในเมื่อเอาชนะใจตนเองครั้งหนึ่งได้ ครั้งที่สองก็จะได้ ครั้งที่สามก็จะเป็นผู้ชนะไปเรื่อยเรื่อย แต่ถ้าหากว่าพวกเราเป็นผู้แพ้ มันก็จะแพ้ไปโดยตลอด

เราอย่าเถลไถลไปทางอื่น
พ่อแม่ครูบาอาจารย์แนะนำสั่งสอนอย่างไร
เราพยายามเดินตาม
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๗. ปรารถนาให้ไกลแล้วไปให้ถึง

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗

พวกเราทุกๆ ท่าน เกิดมาภพนี้ชาตินี้ ให้ตั้งความหวังให้สูงเข้าไว้ ขอให้ข้าพเจ้าพ้นทุกข์ในวัฏสงสารเพราะได้เกิดมาพบพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว ขอให้ข้าพเจ้าพ้นทุกข์ อย่าได้มาเวียนว่ายตายเกิด ตั้งเป้าไว้สูงสุดคือให้พ้นทุกข์ในวัฏฏะ อย่าได้มาเกิดอีก เราพยายามบำเพ็ญไปเรื่อยๆ บางทีก็ได้ดีบ้าง บางทีก็สงบบ้าง บางทีก็ไม่สงบบ้าง บางทีก็เถลไถลไปบ้าง บางทีก็ทำท่าเหมือนจะได้สำเร็จมรรคสำเร็จผลเร็วๆ แต่บางครั้งก็เหมือนคว้าน้ำเหลว มันไม่ใช่ว่าจะได้ทุกครั้ง ไม่ใช่นะ แต่ถึงยังไง ความตั้งความมุ่งหมายและความมุ่งมั่นของเราให้ตั้งสูงเอาไว้ อย่าไปตั้งต่ำ ถ้าตั้งต่ำมันยิ่งจะตกต่ำไปเรื่อย

เพราะฉะนั้น เราควรจะตั้งสูงปรารถนาสูงเอาไว้ ถึงยังไงก็ขอให้ข้าพ้นทุกข์ในวัฏสงสาร อย่าได้มาเวียนว่ายตายเกิดอีกต่อไป เพราะมันทุกข์จริงๆ มันหาความสุขไม่ได้ในโลกนี้ เกิดมาแล้วก็แก่ แก่แล้วก็เจ็บ ถ้าเกิดมาแล้วไม่แก่ อยู่เป็นหนุ่มเป็นสาวไปเรื่อย แล้วก็ไม่เจ็บไข้ได้ป่วย และก็ตายไม่เป็น คงจะหาคนบวชหรือหาคนมาปฏิบัติ คงจะหายาก อันนี้มันเห็นเกลื่อนไปหมดถ้าพิจารณา เว้นเสียแต่

พวกเราไม่พิจารณา ไม่คิดไม่อ่าน อยู่แบบซังกะตายเป็นวันๆ ไปจะเกิดอะไรก็เกิด อันนั้น มันก็อีกแบบหนึ่ง

แต่ถ้าว่าผู้ใช้สติใช้ปัญญาอย่างพระพุทธเจ้า ก่อนที่พระพุทธเจ้าจะหนีออกบวช ท่านคิดยังไง ท่านก็เห็นคนแก่ เห็นคนเจ็บ และเห็นคนตาย จากนั้นท่านก็หาช่องทางว่าจะทำยังไง จึงไม่แก่ ไม่เจ็บ และไม่ตาย จะมีทางไหม จะมีช่องทางไหม มีหนทางที่จะปฏิบัติไปได้ไหม ทำไปได้ไหม วิธีแก้ไขมีไหม อันนี้ก็คือพระพุทธเจ้าบรมครูของพวกเรา ท่านเห็นคนแก่ คนเจ็บ คนตาย ท่านก็หาวิธีการ จะทำยังไงจึงจะไม่มาเกิด แก่ เจ็บ ตาย อีก จนพระพุทธองค์ก็ได้ค้นคว้าศึกษาพบอยู่ที่โคนต้นโพธิ์ วันเดือน ๖ เพ็ญ ที่ได้ตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ อย่างท่านสอนพวกเรา

เราอย่าเถลไถลไปทางอื่น เดินตามแนวแถวนี้แหละ พ่อแม่ครูบาอาจารย์ที่ท่านแนะนำสั่งสอนอย่างไร เราพยายามเดินตาม เราเดินตามแล้วเมื่อเกิดอะไรเกิดขึ้น เราก็ใช้กฎ ใช้ระเบียบ ใช้แนวความคิดที่หลวงปู่ครูบาอาจารย์เป็นผู้แนะนำสั่งสอน พวกเราก็มีช่อง มีทางออก แต่ถ้าพวกเรา ใครว่าอะไรดี ก็นู่น ไปภาวนา

ไปยึดตามที่เขาบอกกล่าว อยากจะมีฤทธิ์ อยากจะมีเดช อยากจะมีอำนาจทางจิต เพ่งนู่น เพ่งนี้ กำหนดนู่น กำหนดนี้ เข้าทรงนู่น เข้าทรงนี้ อยากจะมีอิทธิฤทธิ์ ขอพลังจากเทวดา ขอพลังจากพระอาทิตย์พระจันทร์ ขอพลังจากเทพเจ้าเหล่าเทวาเทวดาทั้งหลาย ขออำนาจนอกมาช่วยเสริมให้มีพลัง ผลที่สุด พอออกนอกลู่นอกทางเป็นบ้าเป็นบอ ธรรมแตกที่นี้จะมาว่ายังไง เพราะฉะนั้น ขอให้พวกเราท่านทั้งหลายศึกษานะ ให้ศึกษาในธรรมคำสอนของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ที่ท่านสอน

ธรรมชาดก

ความเป็นมาของการสวดพระปาฏิโมกข์

วันมาฆบูชา ซึ่งเป็นวันสำคัญยิ่งในทางพระพุทธศาสนา เพราะเป็นวันที่พระพุทธเจ้าพร้อมพระสงฆ์สาวก ๑,๒๕๐ รูป มาประชุมพร้อมกันที่วัดป่าเวฬุวัน ณ กรุงราชคฤห์ ในเวลาบ่าย ซึ่งพระสงฆ์เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นเอหิภิกขุ คือพระพุทธเจ้าทรงเป็นผู้บวชให้ โดยเป็นการบวชด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทานี้ พระพุทธเจ้าท่านจะทรงกล่าวตรัสเฉพาะพระพักตร์ว่า "ท่านจงเป็นภิกษุมาเถิด ธรรมอันเรากล่าวดีแล้ว ท่านจงประประพฤติพรหมจรรย์เพื่อทำที่สุดแห่งทุกข์ โดยชอบเถิด" เพียงเท่านั้น ก็ถือว่าคนๆ นั้นได้บวชเป็นพระแล้ว พอบวชเข้ามาแล้ว ท่านบำเพ็ญไม่นานก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ แต่บางท่านก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ก่อนที่จะได้บวชด้วยซ้ำไป

ทีนี้เมื่อพระสงฆ์ ๑,๒๕๐ รูป ได้มาพร้อมกันในตอนบ่ายที่วัดป่าเวฬุวัน พระพุทธองค์ก็ได้ทรงบัญญัติพระวินัยคือศีลของพระ จากนั้น พระพุทธองค์ก็เป็นผู้ตรัสกล่าวโอวาทปาฏิโมกข์ หรือสวดพระปาฏิโมกข์ขึ้นในท่ามกลางสงฆ์ เมื่อจบการบัญญัติศีลและสวดปาฏิโมกข์แล้ว พระพุทธองค์ก็ทรงให้โอวาทแก่เหล่าสงฆ์ว่า

สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง การไม่ทำบาป ทั้งหลายทั้งปวงหนึ่ง, กุสะลัสสูปสัมปะทา การยังกุศลให้ถึงพร้อมหนึ่ง, สะจิตตะปะริโยทะปะนัง การทำจิตให้ผ่องแผ้วหนึ่ง, เอตัง พุทธานะ สาสะนัง นี้คือธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

หลวงพ่อว่า พระพุทธองค์คงจะทรงโทรจิตหาพระสงฆ์ทั้ง ๑,๒๕๐ รูป ซึ่งเป็นเอหิภิกขุผู้แตกฉานในปฏิสัมภิทาญาณ ให้มารวมกันที่วัดป่าเวฬุวัน เพราะว่าเมื่อพระสงฆ์มีมากขึ้นเรื่อยๆ พระสงฆ์บางองค์ก็ทำตัวออกนอกลู่นอกทาง สมัยนั้นกับสมัยนี้ก็คงจะไม่แพ้กัน พระพุทธองค์ก็เลยทรงเล็งเห็นว่า บัดนี้ควรที่จะประมวลเข้ามาเป็นกฎหมาย จึงได้ให้พระสงฆ์ทั้งหลายมาประชุมโดยพร้อมกัน จากนั้นในตอนบ่าย พระองค์ก็ทรงบัญญัติวินัย

จากนั้นมา พระพุทธองค์ก็ทรงเป็นผู้กล่าวสวดพระปาฏิโมกข์ในท่ามกลางสงฆ์ เหมือนอย่างที่พวกเราได้สวดปาฏิโมกข์ในวันลงอุโบสถกันอย่างนี้แหละ พอต่อมาๆ ที่พระสงฆ์ยิ่งมีมากขึ้นเรื่อยๆ ทีนี้พระองค์ที่ประพฤติตนไม่ดีก็เริ่มมี จนมาสมัยหนึ่ง ในวันลงอุโบสถตอนหัวค่ำ พอได้เวลาลงอุโบสถที่ศาลา พระพุทธเจ้าก็ขึ้นประทับเตรียมที่จะแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ ส่วนพระสงฆ์ก็ขึ้นเตรียมพร้อมที่จะรับฟัง แต่อยู่ๆ พระพุทธองค์กลับทรงนั่งนิ่งไม่ตรัสอะไร พระสงฆ์ทั้งหลายก็นั่งนิ่งเช่นเดียวกัน

ครั้นพอปฐมยามผ่านไป (ปฐมยาม คือเวลาตั้งแต่ ๖ โมงเย็นถึง ๔ ทุ่ม) พระอานนท์ก็เข้าไปกราบทูลพระพุทธเจ้าว่า “ข้าแต่พระพุทธองค์ บัดนี้เหล่าสงฆ์พร้อมแล้ว ขอพระองค์ทรงโปรดแสดงพระปาฏิโมกข์ด้วยเถิด พระเจ้าข้า”

พระพุทธองค์ก็ยังคงนั่งนิ่งจนมัชฌิมยามผ่านไป (มัชฌิมยาม คือเวลาตั้งแต่ ๔ ทุ่มถึงตี ๒) พระอานนท์ก็เข้าไปกราบทูลอีกครั้งว่า “ข้าแต่พระพุทธองค์ บัดนี้มัชฌิมยามผ่านไปแล้ว ขอพระองค์ทรงโปรดแสดงพระปาฏิโมกข์ด้วยเถิด พระเจ้าข้า”

พระพุทธองค์ก็ยังทรงนั่งนิ่งไม่ตรัสอะไร จนถึงปัจฉิมยาม (ปัจฉิมยาม คือเวลาตั้งแต่ตี ๒ ถึง ๖ โมงเช้า) คือจวนใกล้จะสว่าง พระอานนท์ก็เข้าไปกราบทูลพระพุทธเจ้าอีกเป็นครั้งที่ ๓ ว่า “ข้าแต่พระพุทธองค์ บัดนี้เป็นเวลาปัจฉิมยามคือจวนจะสว่างแล้ว ขอพระองค์ทรงโปรดแสดงพระปาฏิโมกข์ให้พวกข้าพเจ้าทั้งหลายด้วยเถิด พระเจ้าข้า”

คราวนี้พระพุทธองค์กลับตรัสว่า “ในเหล่าสงฆ์ที่นั่งอยู่ในศาลาแห่งนี้นั้น ผู้ไม่บริสุทธิ์ในศีลนั้นมีอยู่ เพราะฉะนั้น เราตถาคตจะไม่แสดงพระปาฏิโมกข์ในท่ามกลางสงฆ์ที่ไม่บริสุทธิ์ในศีล” พระองค์ตรัสเพียงแค่นั้น จากนั้นก็ทรงนิ่งไม่ตรัสอะไรต่ออีก

พระโมคคัลลานะและพระสารีบุตรซึ่งเป็นพระผู้ใหญ่ในที่นั้น จึงได้ยืนขึ้นในท่ามกลางสงฆ์ พร้อมกับประกาศว่า “ในท่ามกลางสงฆ์นี้ ผู้ใดที่ไม่บริสุทธิ์ในศีลขอให้ท่านผู้นั้นลุกขึ้น” พระสงฆ์ก็พากันเงียบ เมื่อประกาศไปแล้วถึง ๓ ครั้ง ก็ยังไม่มีพระองค์ใดที่แม้แต่จะขยับตัว

พระโมคคัลลานะจึงนั่งเข้าฌานสมาบัติเพื่อตรวจดูว่า พระองค์ไหนที่ไม่บริสุทธิ์ในศีลจากนั้น ท่านจึงรู้ได้ว่า มีพระอยู่องค์หนึ่งที่ไม่บริสุทธิ์ในศีล คือต้องอาบัติมาร่วมลงอุโบสถอยู่ด้วยจริงๆ พระโมคคัลลานะจึงตรงเข้าไปดึงแขนพระองค์นั้นให้พ้นออกไปจากศาลา แล้วก็ปิดประตูศาลา จากนั้น พระพุทธองค์จึงได้ทรงแสดงพระปาฏิโมกข์ให้แก่เหล่าสงฆ์

หลังจากเหตุการณ์นั้น พระพุทธองค์จึงได้ตรัสว่า "ดูก่อนสงฆ์ทั้งหลายนับแต่บัดนี้ไป เราตถาคตจะไม่สวดพระปาฏิโมกข์ หรือลงอุโบสถกับสงฆ์ที่ไม่บริสุทธิ์ในศีล ให้พวกท่านทั้งหลายทำกันไปเถิด" อันนี้คือพระพุทธองค์ทรงประกาศจะไม่ลงอุโบสถร่วมนั้บแต่นั้นไป โดยพระองค์มอบหมายให้สงฆ์เป็นผู้ลงอุโบสถต่อไป

เพราะต่อไปเมื่อพระที่ไม่บริสุทธิ์ในศีลมีมากขึ้นๆ และเมื่อพระพุทธองค์ทรงสามารถรู้ได้ด้วยญาณทัศนะว่า พระองค์ใดที่ไม่บริสุทธิ์ในศีล พระพุทธองค์ทรงรับไม่ได้ที่จะต้องทรงแสดงพระปาฏิโมกข์ในท่ามกลางสงฆ์ที่ไม่บริสุทธิ์ในศีลทั้งๆ ที่รู้อยู่ พระพุทธองค์จึงทรงบัญญัติมอบหมายให้เหล่าสงฆ์เป็นผู้ทำหน้าที่นี้กันเองนี่แหละ อันนี้ก็คือความเป็นมาของการสวดพระปาฏิโมกข์

สรุปแล้วก็คือ แม้แต่ในครั้งพุทธกาลที่พระพุทธเจ้ายังอยู่ ในยุคนั้นก็ยังมีพระที่ประพฤติตัวออกนอกลู่นอกทาง ไม่มีหิริโอตตัปปะคือไม่มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป ในยุคนี้ยิ่งไม่ต้องพูดถึง เพราะความบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ในศีลนี่ มันมีทั้งในยุคนั้นและยุคนี้ ดังพุทธสุษาภิตที่ว่า

สุทธิ อสุทธิ ปัจจัตตัง นาญโญ อัญญัง วิโสธเย ความบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ในศีลนั้นเป็นของเฉพาะตน คนอื่นจะมาทำให้เราบริสุทธิ์ไม่ได้

เพราะฉะนั้น ขอให้พวกเราสำรวมในศีล อย่าทำนอกลู่นอกทาง เพราะถ้าพระไม่บริสุทธิ์ในศีลแล้ว แม้แต่พระพุทธเจ้าท่านยังทรงตำหนิอย่างสุดๆ ไม่แม้กระทั่งอยากจะลงอุโบสถร่วมด้วยเลย

แหล่งที่มา :

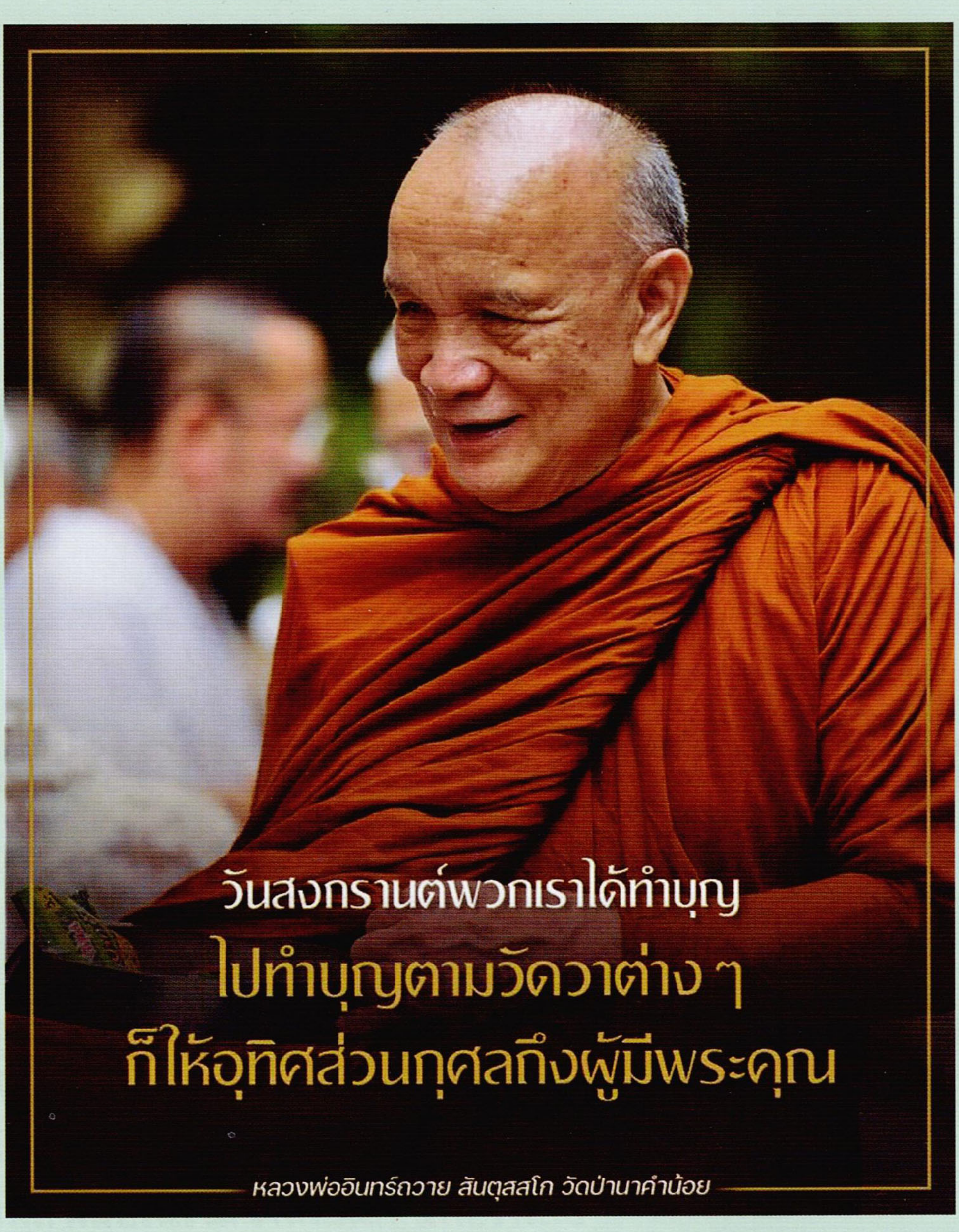
- *เอ็มพี ๓ ชุดรวมพระธรรมเทศนา ลำดับที่ ๒๔ กัณฑ์ที่ ๘ วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒*
- *เอ็มพี ๓ ชุดถูกจิต ลำดับที่ ๒ กัณฑ์ที่ ๗ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๐*
- *หนังสือวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หน้า ๑๐๗*

๒

ธรรมพื้นฐานเพื่อการดำเนิน

พวกเราอยู่ด้วยกันมากมาย ทั้งผู้น้อยทั้งผู้ใหญ่
บางทีเราก็ไปเหยียบเขา บางทีเขาก็มาเหยียบเรา
แต่ถ้าไม่ผิดมากเกินไป ก็หยวนให้อภัยกัน
อยู่ด้วยกัน ก็มีแต่ความร่มเย็นผาสุก

วันสงกรานต์พวกเราได้ทำบุญ
ไปทำบุญตามวัดวาต่าง ๆ
ก็ให้อุทิศส่วนกุศลถึงผู้มีพระคุณ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๘. กตัญญูกตเวทิตาต่อผู้มีพระคุณ

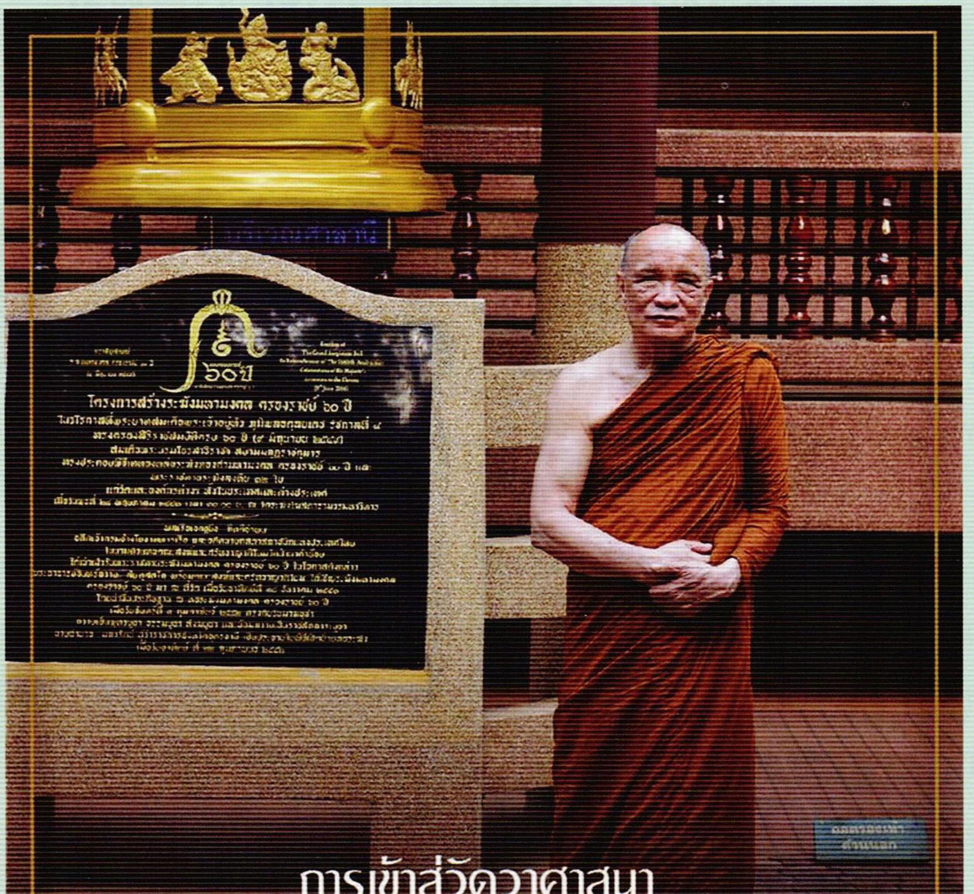
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๔๗

ถ้าปีใหม่เราไม่ได้รำลึกถึง ก็ยังมีสงกรานต์อีกครั้งหนึ่ง ที่จะรำลึกถึงบรรพชน พ่อแม่ปู่ย่า ตา ยาย เรามีชีวิตอยู่ ขา ๒ แขน ๒ คือมรดกของพ่อแม่ที่ให้เรามา เมื่อท่านให้เรามาแล้วเราก็เอามรดกอันนี้ไปทำมาค้าขาย ทำมาหาเลี้ยงชีพ เอาไปลงทุน เมื่อได้ทุนงอกเงยขึ้นมาเป็นเงินเป็นทองเป็นวัตถุสิ่งของเราก็ควรจะส่งดอกผลให้แก่พ่อแม่ ถ้าหากพ่อแม่ยังมีชีวิตอยู่เราก็ควรจะตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ด้วยขนมนมเนย ข้าวน้ำปัจจัย เงินคำทรัพย์สมบัติตามอัตภาพที่จะสงเคราะห์อนุเคราะห์คุณพ่อคุณแม่ได้ ไม่ควรปล่อยปะละเลย อันนี้ถือเป็นหน้าที่ของลูกลูกหนี้ ไม่ใช่ลูกธรรมดานะลูกหนี้

เราทุกคนเป็นลูกหนี้ควรจะระลึกถึงพระคุณของท่าน ในเมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว พ่อแม่ตายไปแล้ว ก้อนหนี้ก่อนนี้ที่ท่านให้ไว้ก็ยังมีอยู่ขา ๒ แขน ๒ นี้ ศีรษะ ๑ เราก็ใช้ก้อนทุนกองนี้ ยังทำมาค้าขาย ยังหาเลี้ยงชีพอยู่ เมื่อครบรอบปีอย่างวันนี้ เราก็ควรทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้ท่าน เพราะจะส่งให้ทางอื่นก็ส่งให้ไม่ได้ เพราะท่านตายไปแล้ว เราก็ทำบุญกับครูบาอาจารย์พระสงฆ์

เมื่อทำบุญตักบาตร ถวายจตุปัจจัยไทยทานตามอัตภาพ จากนั้นเราก็อุทิศส่วนกุศลถึงดวงวิญญาณของพ่อของแม่ของเรา ถ้าหากว่าท่านตกทุกข์ได้ยากอยู่ ณ สถานถิ่นใดก็ให้มารับส่วนบุญส่วนกุศล มาอนุโมทนาส่วนบุญที่ลูกหนี้ได้อุทิศส่วนกุศลให้ อันนี้ก็คือการกตัญญูกตเวทิตา ทดแทนพระคุณของบิดามารดาตลอดถึงปู่ย่าตายายที่มีพระคุณ ที่เอามรดกตกทอดให้พวกลูกพวกหลาน

พวกเราได้อยู่ได้กินได้สะดวกสบายเพราะปู่ย่าตายายได้หามาไว้ให้ ถึงพวกเราจะหาด้วยปลีแข้งของตัวเอง แต่ขา ๒ แขน ๒ นี้ก็คือมรดกของพ่อแม่ให้มา ถึงยังไงเราก็เป็นหนี้อยู่ดี ถึงวันสงกรานต์วันสำคัญพวกเราได้ทำบุญ ไปทำบุญตามวัดวาต่างๆ กับครูบาอาจารย์ ก็ให้อุทิศส่วนกุศลถึงผู้มีพระคุณสำหรับเราทุกครั้งที่เราไปทำบุญนี่ล่ะ

การเข้าสู่วัดวาศาสนา

มาวัดป่าอย่างนี้ หรือว่าวัดไหน การแต่งตัวควรจะให้เรียบร้อย

หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๙. ให้รู้จัก กาล สถานที่ บุคคล

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๘

หลวงพ่ออยากกล่าวย้ำเตือน ลูกหลานทุกวันนี้ การที่จะเข้าสู่วัดวาศาสนา อย่างมาวัดป่าอย่างนี้นะ หรือว่าวัดไหนก็เถอะ การแต่งตัวควรจะให้เรียบร้อยนะ วันก่อนเด็กหนุ่มนั่งใส่ชุดจั๊มขาโน่นนะ จั๊มโคนขาโน่นน่ะ แล้วจะมาถ่ายรูปกับหลวงพ่อ ทั้งพ่อทั้งแม่ ดูๆ แล้ว เอ ดูๆ แล้วไม่เหมาะสม

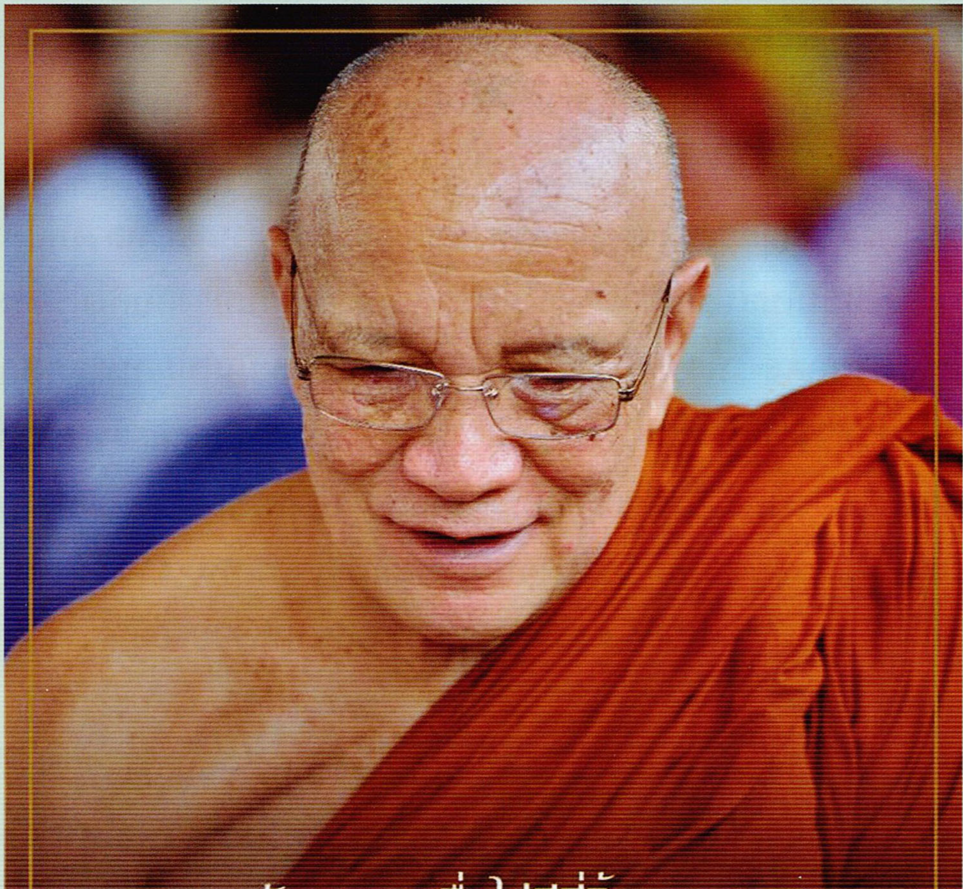
หลวงพ่อเองก็อยากจะพูดให้พวกเราท่านทั้งหลายทั้งลูกหลาน ได้รับรู้รับทราบ ว่าการกระทำเช่นนั้น ถ้าเมื่อตัวเองมาวัดแต่งตัวไม่สุภาพ ก็ไม่ควรเข้ามาใกล้พระ ควรอยู่โน่น ไม่ควรจะเข้าวัดอีกต่างหาก เพราะว่าการแต่งกายของเราไม่สุภาพ ไม่เรียบร้อย การเข้ามาหาครูบาอาจารย์พระกรรมฐาน อย่างหลวงพ่อหลวงปู่ หลวงตาอย่างนี้ ควรจะให้สุภาพเรียบร้อย

หลวงพ่อขอเตือนนะลูกหลานนะ ถ้าหากว่าเห็นอีกครั้งต่อไปนะ หลวงพ่อ คงจะฟันเปรี้ยงเหมือนกับหลวงตา อันนี้เตือน เตือนให้ทราบ ให้ลูกหลานทุกคนได้ ทราบว่าการที่จะได้เข้ามาสู่วัดวาศาสนานั้นควรจะแต่งกายให้เรียบร้อย ใครแต่งตัว ไม่เรียบร้อย จะอวดทำไม มันก็เหมือนเก่านั่นแหละ อย่างที่หลวงตาท่านพูดนะ

ผู้หญิงก็ ภาษาทางอีสานทางเขาก็ว่า ปั้นข้าวกำก็เป็นของผู้ชาย ปั้นข้าวจี่เป็นของผู้หญิง มันก็มีเท่านั้น จะมาอวดกันทำไม

ขอให้พวกเราทุกๆ ท่าน คณะศรัทธาญาติโยมลูกหลานนะ หลวงพ่อไม่อยากจะพูดในเรื่องที่มันไม่สบายใจ แต่ถ้าไม่พูด พวกลูกหลานบางคนก็ไม่รู้กาลเทศะ กาล สถานที่ บุคคล เพราะฉะนั้น หลวงพ่อพูดให้ฟัง มันไม่ถูกนะลูกหลานนะ การที่จะเข้าสู่วัดวาศาสนาควรจะแต่งตัวให้สุภาพ เรียบร้อยพอสมควร การเข้ามาสู่วัดวาศาสนาเป็นประเพณี จริยธรรมอันหนึ่ง เห็นไหม พระสงฆ์แต่งชุด ในครั้งพุทธกาล ท่านก็ยังใช้ชุดเก่าอยู่ตลอด ไปในงานมงคล ไปในงานศพ งานอันไหนก็ตาม ท่านก็ใส่ชุดเก่าของท่าน เป็นยังไง ปกคลุมกลางร่างกายให้เรียบร้อย

พวกเราก็เหมือนกันควรจะให้เรียบร้อยนะ หลวงพ่อเตือนนะ หลวงพ่อเห็นแล้ว ไม่น่าจะเกิด ไม่น่าจะมีขึ้น เพราะว่าวัดของเรานี่ก็อยู่ในป่าดงพงไพรถึงขนาดนี้ ถ้าหากว่าหลวงพ่อไม่กล่าว ไม่เตือน มันอาจจะมีรุกล้ำ ลุกลามเข้ามาเรื่อยๆ

ถ้ามองคนอื่นไม่มีที่สิ้นสุด
ถ้ามองคนอื่นมันแกว่งไปเรื่อย
มองตนเองนั่นน่ะมันนิ่งได้
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๑๐. ให้มองใจตนเอง

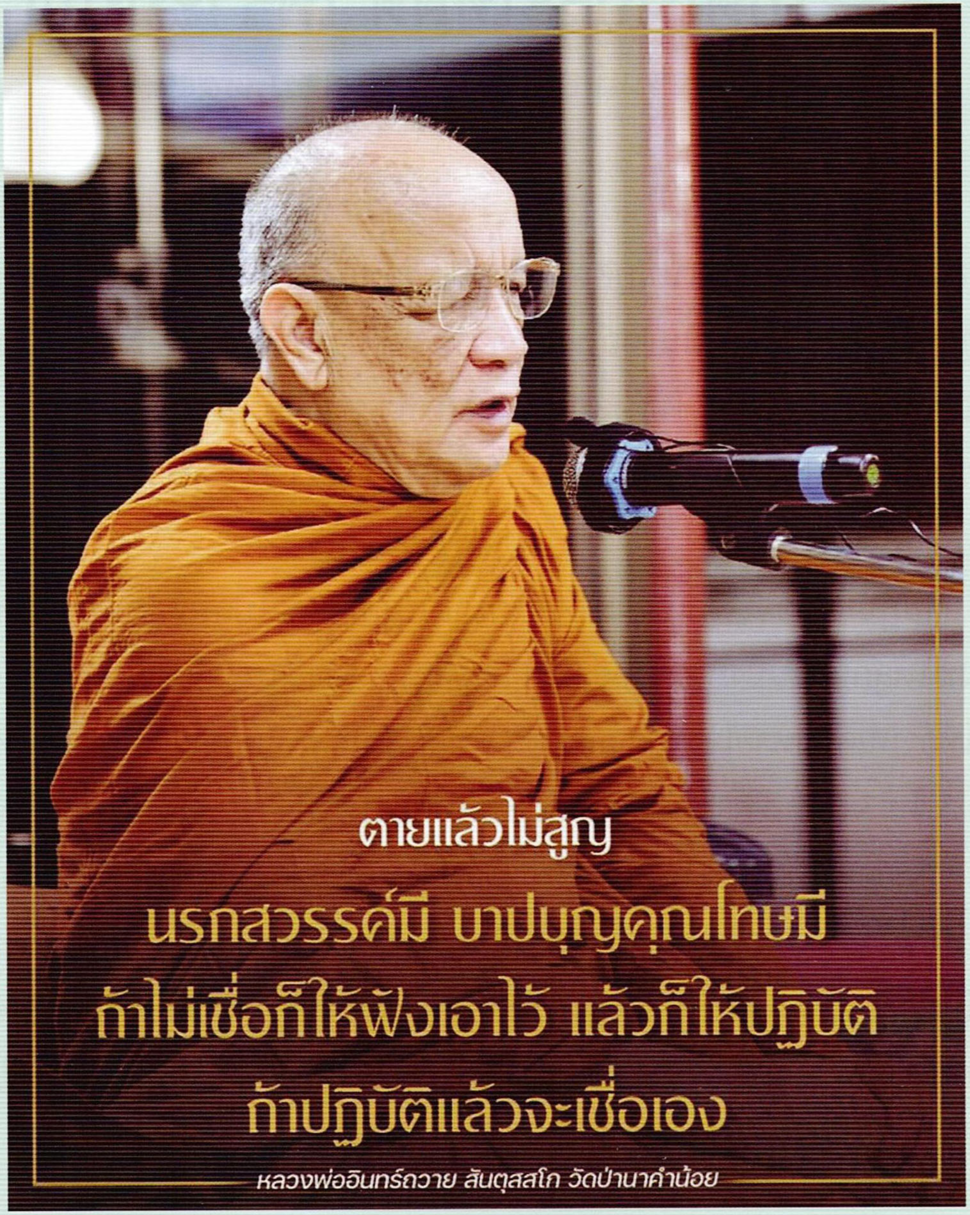
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

การศึกษา การมอง มองใจตนเองนั้นดีที่สุด อย่าไปมองคนอื่น มองใจตนเอง ถึงใครจะเลวจะชั่วจะเป็นยังไงก็ตาม ถ้าตัวเองจิตใจบริสุทธิ์ จิตใจนิ่ง จิตใจสงบ จิตใจไม่หวั่นไหวไกวแกว่ง จิตใจอยู่ในศีลในธรรมจริยธรรมที่ดี นั่นล่ะเลิศประเสริฐ ที่สุด ถ้ามองคนอื่นไม่มีที่สิ้นสุด ถ้ามองคนอื่นมันแกว่งไปเรื่อย มองตนเองนั่นน่ะ มันนิ่งได้ สิ่งไหนที่มันไม่ดีอย่าคิดอย่าทำอย่าพูดในสิ่งที่มันไม่ดีนั้น ถ้าคิดไปในทาง ที่ไม่ดีออกไปในทางที่ไม่ดี มีแต่หนทางแห่งความฉิบหาย มีแต่หนทางแห่งความ ทุกข์ยากลำบาก มีแต่เรื่องเลวร้ายมีแต่เรื่องความชั่วจะเข้ามาหาตนเอง

ถ้าเราคิดดีทำดีพูดดีแล้วมีแต่ความเจริญนะลูกหลานนะ อยู่ ณ สถานที่ใด ให้มองตนเองน่ะดีที่สุดนะ เรื่องของคนอื่นก็เรื่องของคนอื่น บาปกรรมของคนอื่นเขา ใช้กรรมของเขา กรรมของใครกรรมของเรา ถ้าเราทำดีเราก็ต้องได้รับกรรมดี ถ้าเรา ทำกรรมชั่วเราก็ต้องได้รับกรรมชั่ว กรรมชั่วจะตามให้ผลเมื่อเราทำไม่ดี

ในหลักธรรมคำสอน ให้มองอยู่ มองคนอื่น แต่มองคนอื่นแล้วต้องย้อน โอปนยิโกอีก มองมาหาตนเองอีก ถ้ามองไปหาแต่คนอื่นตลอดไป ไม่ได้ไม่ถูก

มองคนอื่นแล้วเป็นตัวอย่างที่ดีไหม ถ้าท่านเป็นตัวอย่างที่ดีเราก็เดินตาม ถ้าท่านทำชั่วก็เป็นตัวอย่างอีกเหมือนกัน เราจะไม่ทำอย่างนั้น ไม่ใช่ว่าท่านทำดีก็ทำตาม ท่านทำชั่วก็ทำตาม ไม่ใช่ไม่ถูก ถ้าเมื่อท่านทำดี เดินตาม ถ้าท่านทำชั่ว เมื่อเรามาเปรียบเทียบกับหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า หลักธรรมคำสอนพ่อแม่ครูบาอาจารย์แล้วไม่ใช่ทาง เราก็ควรจะงดไม่เดินตาม นั่นนะจึงจะถูกนะลูกหลานนะ

ตายแล้วไม่สูญ
นรกสวรรค์มี บาปบุญคุณโทษมี
ถ้าไม่เชื่อก็ให้ฟังเอาไว้ แล้วก็ให้ปฏิบัติ
ถ้าปฏิบัติแล้วจะเชื่อเอง
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๑๑. เกิดในประเทศดี เพราะมีบุญ

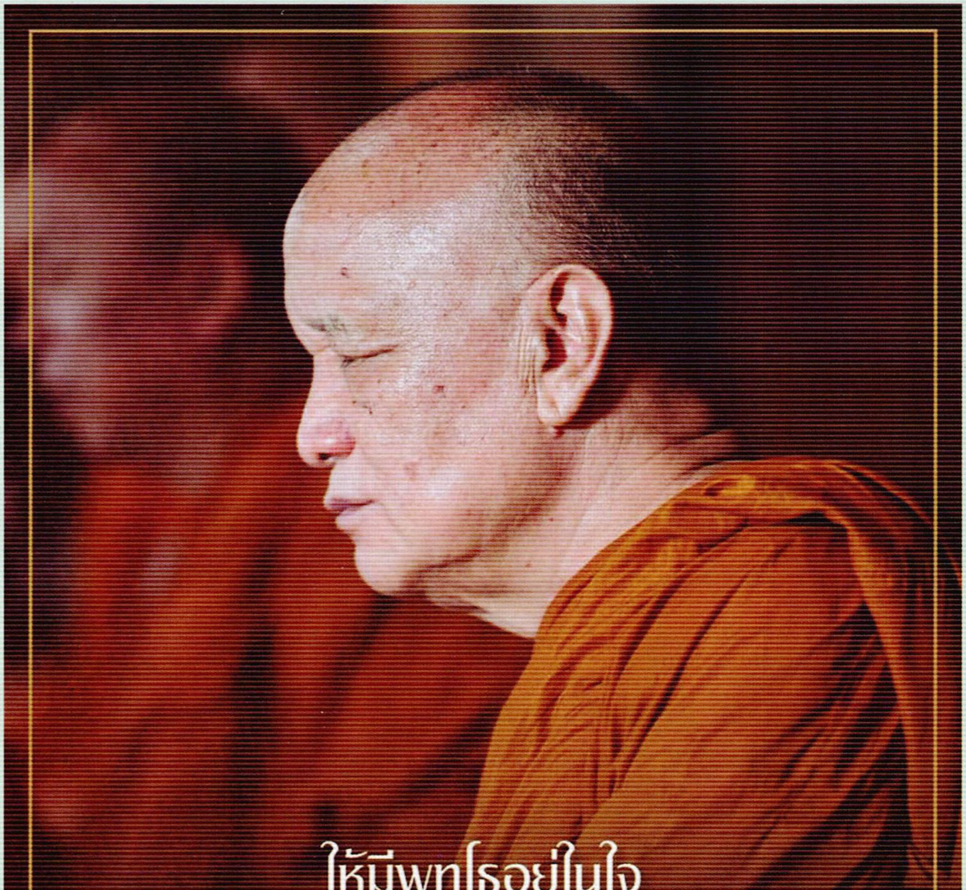
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙

พ่อแม่ครูบาอาจารย์ของพวกเราที่หลวงพ่อได้เข้าไปใกล้เข้าไปสัมผัส ล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีจิตใจเป็นกุศล มีแต่ช่วยร่วมสงเคราะห์อนุเคราะห์ลูกหลาน ประเทศชาติบ้านเมืองทั้งนั้น ขอให้พวกเราทุกๆ ท่านเน้อ เดินตามแนวแถวพ่อแม่ครูบาอาจารย์ของพวกเรา ให้สั่งสมบุญกุศลเอาไว้ ตายแล้วไม่สูญนะตายแล้วเกิดอีก นรกสวรรค์มี บาปบุญคุณโทษมี ถ้าไม่เชื่อก็ให้ฟังเอาไว้ แล้วก็ให้ปฏิบัติ

ถ้าปฏิบัติแล้วจะเชื่อเองนะ ถ้าหากว่าไม่ปฏิบัติแล้วไปลบหลู่ดูหมิ่นดูแคลนนั้น ไม่ถูกนะ ให้ลูกหลานนั่งภาวนาอย่างที่หลวงพ่อพูด เอาสิ เออ ถ้าข้าไม่เชื่อ นั่งภาวนา ท่านก็ให้กำหนดลมหายใจเข้าหายใจออก พุทโธ พุทโธ พุทโธ ไม่ให้มันเผลอไปที่อื่นนะ เอาสัก 3 วัน 3 คืนดูสิ ตายเป็นตาย หลวงพ่อมั่นใจเหลือเกินนะ เมื่อจิตใจรวมสงบนิ่งลงไปแล้ว เราจะรู้ได้ตัวเอง โอ้ใช่ ครูบาอาจารย์ท่านภาวนาเป็นอย่างนี้เองนะ พอจิตใจรวมเข้าไปแล้ว ใจเป็นอันหนึ่ง กายเป็นอันหนึ่ง มันเป็นคนละอันกันจริงๆ ตัวผู้รู้คือใจตัวนี้แหละจะพาไปเกิดในภพภูมิต่างๆ แต่ร่างกายของเรานี่ตายแน่นอน ไม่เป็นอย่างอื่น ตายสลายลงสู่ดิน น้ำ ลม ไฟ จากนั้นใจดวงนี้ก็ไปหาเกิดใหม่อีก เข้าไปยึดในปฏิสนธิเข้าไปเกิดอีก จากท้องของแม่อีก

แต่ถ้าใครทำบุญก็ไปเลือกเกิดได้นะ ไปเลือกเกิดได้เป็นลูกเศรษฐี หรือไปเลือกเกิดได้เป็นลูกใคร เลือกเกิดได้ทั้งนั้นล่ะ แต่ถ้าไม่มีบุญนะมันเลือกเกิดไม่ได้ ก็ไปเกิดเป็นหมู หมา กา ไก่ เป็นสัตว์เดรัจฉานไปได้ทั้งนั้นอีกเหมือนกัน เพราะเหตุไร เพราะว่าใจดวงนี้มันไปหาเกิดในภพภูมิต่างๆ ได้

เพราะฉะนั้น ขอให้พวกเราได้เกิดมาได้พบพระพุทธศาสนา ได้พบพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้วนะ ให้ประกอบคุณงามความดี นั่นนะบุญกุศลจะพาพวกเราไปสู่ความสุขความเจริญ

ให้มีพุทโธอยู่ในใจ
ไม่ต้องมีอย่างอื่น
มีพุทโธอยู่ในใจ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๑๒. มีกินมีใช้ด้วยอานิสงส์แห่งการทำบุญ

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

หลวงพ่อไปเห็นศรัทธาญาติโยมมาใส่บาตรที่กรุงเทพฯ หลวงพ่อเห็นคนป่วยหน้าซีดเซียวมาทำบุญมาตักบาตร หลวงพ่อก็ว่า โยมเอ๊ย อย่าไปคิดอย่างอื่นนะ ทำใจตัวเองเน้อ ให้มีพุทโธ พุทโธ อยู่ในใจเน้อ ไม่ต้องมีอย่างอื่นหรอก ให้มีพุทโธอยู่ในใจ ถ้ามีพุทโธอยู่ในใจแล้วนั่นนะ อยู่ ณ สถานที่ใดก็สบายใจ เราทำกรรมสิ่งไหนไว้เราต้องได้รับกรรมตัวนั้น กรรมคือการกระทำของเราในอดีตชาติ กรรมปัจจุบันก็มี กรรมอดีตชาติก็มี มันมาให้ผล เราก็ต้องได้รับผลของกรรมที่ตนได้กระทำไว้

เพราะฉะนั้น เราอยากจะเป็นคนดีมีสุขภาพดี มีความมั่งมีศรีสุข เราต้องทำกรรมดีในปัจจุบันไว้ให้มาก ถ้าเราทำกรรมชั่วสิ่งที่มันไม่ดีไว้ สิ่งที่มันไม่ดีนะมันจะตามสนอง เราจะไปตีโพยตีพายกับใครไม่ได้ มันต้องมองมาหาเจ้าของ เจ้าของต้องรับเอง ให้มีพุทโธในใจเน้อ หลวงพ่อจะไม่สอนอะไรมาก

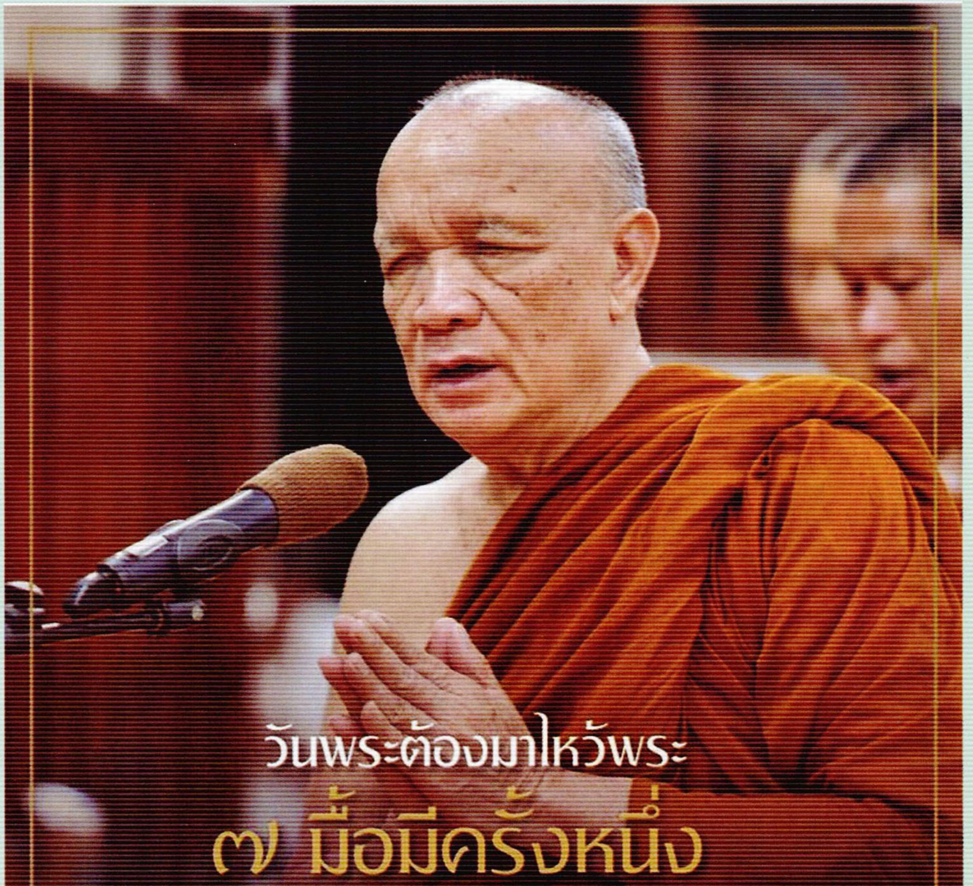
หลวงพ่อไปสอนที่สวนแสงธรรมก็ดี วัดอโศการามก็ดี หลวงพ่อบอกว่าถ้าสอนไปมากๆ มันจำยากลูกหลานเอ๊ย ให้มี "พุทโธ" ในใจเท่านั้นล่ะดีที่สุด ไปที่ไหน

ก็พุทโธ ขาขวาพุท ขาซ้ายโธ จะทำการทำงานก็พุทโธ เข้าห้องน้ำก็พุทโธ เข้าที่นอนเวลานอนจะหลับก็พุทโธ พุทโธในใจ มีสติสัมปชัญญะเฝ้าบ้านตัวเองอยู่เสมอ หมูหมากาไก่จะเข้ามาขี้มารดไม่ได้ เพราะเราเฝ้าบ้านอยู่ ถ้าเราไม่เฝ้าบ้านหมูหมากาไก่เข้ามาย่ำบ้านของเราสกปรกรกรุงรังไปหมดนั่นแหละ ถ้าเราเฝ้าบ้านอยู่ พุทโธอยู่ในจิตในใจ เราเฝ้ามีสติสัมปชัญญะอยู่ในตัวของเรา ใจของเรา กายวาจาใจถึงก็ไม่สะอาดเรียบร้อยก็น่าดู

ถ้าหากว่าเราจะให้มั่นคงเข้าไปอีก สติของเราทำไมมันขาด ขาดเป็นยังไง มันหลุดออกไปเวลาไหน เราพยายามให้มันอยู่กับตัวแท้ๆ ทำไมมันหลุดวะ เวลาเรานั่งภาวนาตามลำพังของเราให้นับนะลูกหลานเน้อ หายใจเข้านับ ๑ หายใจออกนับ ๒ หายใจเข้านับ ๓ หายใจออกนับ ๔ นับไปถึง ๑๐๐ ถ้านับไปแล้วหายใจเข้าเป็นเลขคี่ หายใจออกเป็นเลขคู่ แต่อย่าไปนับแบบฟืดฟาดๆ เน้อ นับตามปกตินี่แหละ

นี่แหละ เป็นการฝึกสตินะลูกหลานน่ะ ไม่ใช่พุทโธ พุทโธ อย่างเดียว มันหลงเตลิดเปิดเปิงไปที่ไหนก็ไม่ทราบ แปลว่าขาดสติ เราต้องมาตั้งต้นใหม่ พอตั้งต้นใหม่แล้วนับไปถึงไหนมันเผลอนับ ๑ ใหม่อีก เราต้องฝึกสติเอาไว้อีก หายใจเข้า ๑ หายใจออกนับ ๒ ต่อไปจะนับถึง ๑๐๐ ได้ สติของเราดีแล้ว

นับ ๑ ถึง ๑๐๐ สามสี่ห้าครั้ง จากนั้นก็พุทโธต่ออีก พุทโธ พุทโธ สามสี่ห้าวันทบทวนอีกมันหลงไหม หลวงพ่อเพียงให้ฝึกสติเพียงแค่นี้ล่ะ ให้มีพุทโธอยู่ในจิตในใจอยู่ ณ สถานที่ใดร่มเย็นเป็นสุขนะลูกหลานทุกผู้ทุกคนเน้อ

วันพระต้องมาไหว้พระ
๗ มื้อมีครั้งหนึ่ง
ขนาด ๗ มื้อ ยังขี้คร้าน
ยังขาดอยู่ ใช้บ่ได้นะ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๑๓. ตามรอยท่านผู้เอาชนะกิเลสในใจได้

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖

วันพระต้องมาไหว้พระ ทุกหมู่ทุกคนนั่นแหละ บ่ว่าชี บ่ว่าแม่ดำ ๗ มื้อ มีครั้งหนึ่ง ขนาด ๗ มื้อ ยังขี้คร้านยังขาดอยู่ ใช้บ่ได้นะ ทั้ง ๗ มื้อก็ยังขาดอยู่ ใช้บ่ได้ ขนาด ๗ มื้อ คอยมาเทือหนึ่งก็ยังขี้คร้านมาทำวัตรอีก มันคนขี้คร้าน มันต้องมาลงมาทำวัตรทุกวันพระ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ เพื่อได้การสาธยาย สิได้สวดร่วมกันได้ ต่อไปเป็นภายภาคหน้าก็เป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา ก็เป็นผู้นำชุมชนสังคมได้ เป็นตัวอย่างที่ดีของลูกของหลานได้

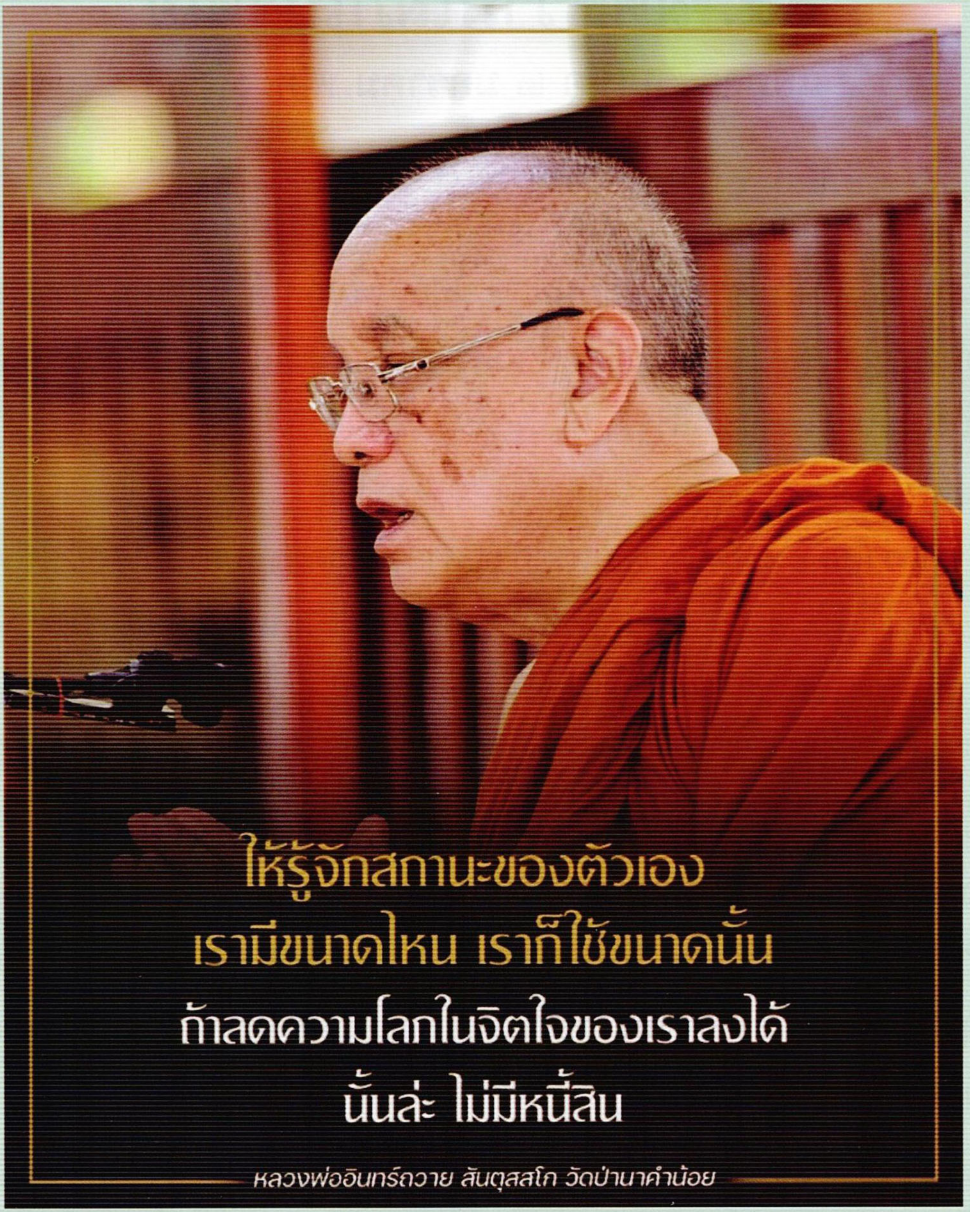
พวกแม่ขาวแม่ชีคือกันนะ พวกแม่ดำคือกันนะ คนวัดคนวา เฮาถึงวันพระ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำนี่ก็มาร่วมกันทำวัตรสวดมนต์ ปฏิบัติศีลปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ฟังธรรม เป็นเครื่องขัดเกลากิเลสภายในใจของเฮา ถ้าว่าเฮาห่างวัดห่างวา กิเลสจิตใจมันก็เศร้าหมองเด้ กิเลสพอกพูน กิเลสมันพอกพูนในจิตในใจ มันมีแต่กิเลส ราคะ โทสะ โมหะ โลภ โกรธ หลงน่ะ พอเฮาห่างวัด

ครั้นเข้ามาใกล้ๆ วัดได้ยินเสียงครูบาอาจารย์ พระสงฆ์องค์เจ้า เพิ่นแนะนำสั่งสอนบอกกล่าว ได้ยินเสียงการไหว้พระ สวดมนต์ละสิ มันก็เป็นเครื่องอบรม

ทางด้านจิตใจ ทำให้จิตใจของเฮามีความร่มเย็นเป็นสุขได้นะ เรื่องการเข้ามาวัดก็ดี ทำวัตรสวดมนต์ร่วมกันก็ดี มันก็เป็นสิริเป็นมงคล

การสวดมนต์บ่แม่นสวดอ้อนวอนเด้ ขอให้พระพุทธเจ้าช่วยผู้ข้าจังซั่นจังซี่ บ่แม่นเด้ สวดเป็นพระธรรมคำสอนของเพิ่น ยกย่องเชิดชูพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเป็นผู้รู้แจ้ง รู้จริง เห็นเอง รู้จริงเห็นจริงของพระองค์เอง

จากนั้นเฮาก็ยึดพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์เป็นสรณะ เป็นที่พึ่ง **นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง** ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า บ่แม่นอ้อนวอน

ให้รู้จักสถานะของตัวเอง
เรามีขนาดไหน เราก็ใช้ขนาดนั้น
ถ้าลดความโลกในจิตใจของเราลงได้
นั้นล่ะ ไม่มีหนี้สิน
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๑๔. ลดความโลภในจิตใจ

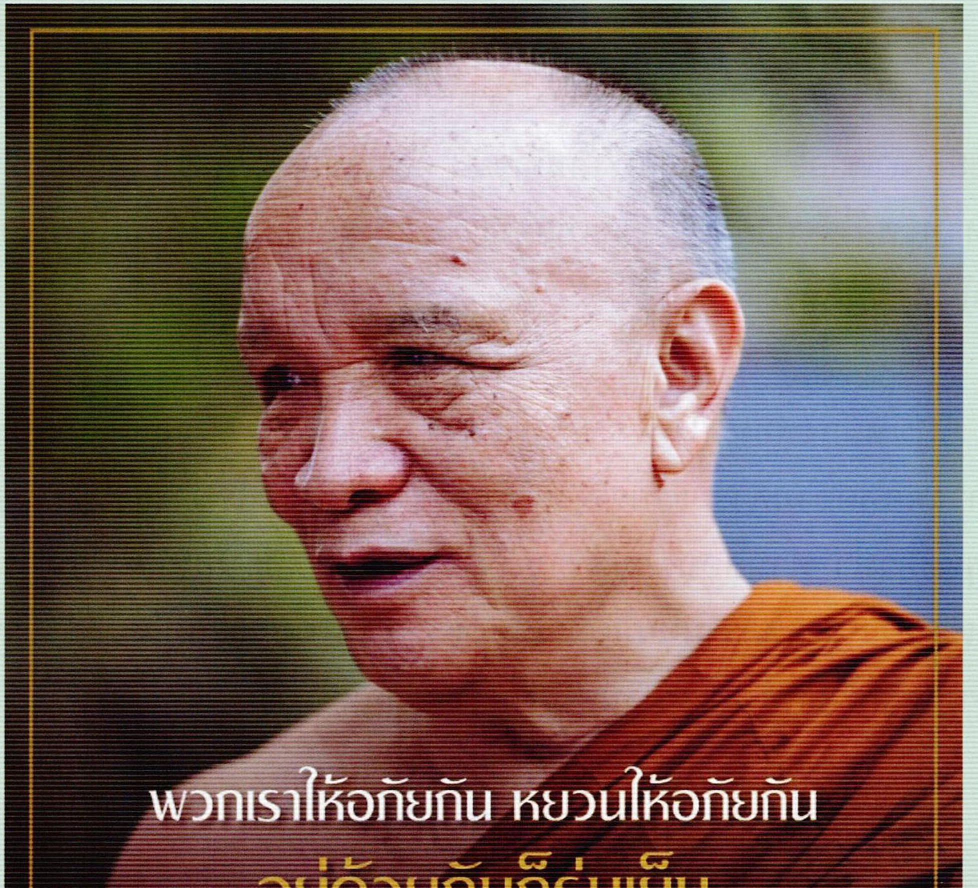
แสดงธรรมเมื่อ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ปลดหนี้สิน มันปลดไม่ได้หรอก ถ้าปลดความโลภในจิตใจ ความทะเยอทะยาน ความมักใหญ่ใฝ่สูงในใจของคนคนนั้นลง นั้นล่ะจะปลดได้ หยุดเลย ถ้าปลดความทะเยอทะยาน ปลดความมักใหญ่ใฝ่สูง ปลดความใช้ฟุ่มเฟือย ถ้าปลดลงได้ ปลดกิเลสจุดนั้นลงได้นั้นล่ะเลิศประเสริฐที่สุด

แปลว่าไม่ต้องปลดอย่างอื่นหรอก ถ้าหากว่าปลดตัวนั้นยังไม่ลง อย่าไปหวังเลย ถ้าจะปลดหนี้ให้กับคน พอเป็นหนี้รถจักรยานแล้วก็เป็นหนี้รถมอเตอร์ไซค์ พอเป็นหนี้รถมอเตอร์ไซค์ ก็เป็นหนี้รถปิกอัพ พอเป็นหนี้รถปิกอัพก็เป็นหนี้รถเก๋งต่อ ไล่ไปเรื่อย ตัวเองไปสร้างหนี้สร้างสินขึ้นมา แล้วจะให้คนอื่นมาแก้หนี้แก้สินให้ แต่การสร้างขึ้นมาตัวเองเป็นคนสร้าง เป็นคนทำขึ้นมา หนี้สิน เวลานั้นมีหนี้สินแล้ว อยากจะให้คนอื่นมาแก้ให้...คิดได้ย่างไร ตัวเองทำแล้วก็ตัวเองต้องแก้ เราอย่าไปบอกโยนภาระให้คนอื่น มันจะปลดได้หรอ คนที่ปลดให้เพราะคนที่ทะเยอทะยาน มักใหญ่ใฝ่สูงนั้น มันไม่ปลดกิเลสภายในใจของตัวเองลงถ้าหากว่าปลดกิเลสภายในใจของตัวเองลง นั้นล่ะ...จบ

ให้มองตนเอง ให้รู้จักตัวเอง อย่าหลงตัวเอง อย่าลืมตัวเอง อย่ามักใหญ่ใฝ่สูง ให้ดูตัวเอง ให้รู้จักสถานะของตัวเอง เรามีขนาดไหน เราก็ใช้ขนาดนั้น พยายามหมั่นขยัน ถ้าเราอยากจะใช้ของดีก็หมั่นขยัน ต้องใช้ปัญญา คนขยันและคนมีปัญญาย่อมหาทรัพย์ได้ ถ้าคนโง่และขี้เกียจมีแต่ความอยากมีแต่ความโลภอย่างเดียว มันหาให้ไม่พอใช้หรอก

อันนี้หลวงพ่อพูดให้ฟัง บางทีบางคนบางท่าน อาจจะขวางหูขวางใจ แต่หลวงพ่อพูดตามความเป็นจริง ให้คิดดูทีนี้ จริงไหม เพราะธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ท่านสอนตามความเป็นจริง เพราะฉะนั้นหลวงพ่อจึงพูดตามความเป็นจริง ถ้าลดความโลภในจิตใจของเราลงได้ นั้นล่ะ ไม่มีหนี้สิน ถ้าหากว่าลดความโลภ คำนี้ลงไม่ได้ หนี้สินพะรุงพะรังนะลูกหลานนะ

พวกเราให้อภัยกัน หยวนให้อภัยกัน
อยู่ด้วยกันก็ร่มเย็น
บางทีเราอาจไปเหยียบเขา
บางทีเขามาเหยียบเรา ก็ให้อภัยกัน
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๑๕. เรื่องทั้งหลายล้วนจบที่เหตุ

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๖

การทานมีกี่อย่าง ทานคือหลักใหญ่ แต่หลักย่อยยังมีอีกนะ

อามิสทาน คือให้ข้าวน้ำโภชนาอาหาร ยาแก้โรคภัยไข้เจ็บ ที่พักอาศัย ผ้านุ่งห่ม ปัจจัย ๔ นี่คือ อามิสทาน เราจะให้ทานอันไหนให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณชน

จากนั้นก็คือ วิทยาทานก็คือการแนะแนวแนะนำ สิ่งไหนก็ตามที่ตนเองประสบความสำเร็จหรือว่ารู้เรื่องราวได้แล้ว วิธีอาชีพ วิธีปฏิบัติตนอย่างไรในการเป็นอยู่ของตน เรียกว่าวิทยาทาน ให้ทานวิชาความรู้ตัวเองที่มีประสบการณ์ที่ได้พบได้เจอ ได้เห็นมาแล้ว ผ่านมาแล้วมีประโยชน์ ก็แนะแนวแนะนำให้ไม่หวงวิชาตัวนี้ไว้ อันนี้ว่าวิทยาทาน

ธรรมทาน ตัวเองปฏิบัติศีลปฏิบัติธรรม หรือได้รู้จริงเห็นจริงอย่างไร ในอรรถในธรรมของพุทธะ หรือว่าแนวธรรมที่มันถูกต้อง ตามกฎกติกาของโลกวัฏสงสารไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่น เมื่อเรารู้แล้วเห็นเขาทำเราก็แนะแนวแนะนำให้ธรรมให้ธรรมหรือว่าให้ธรรมเป็นทาน แนะแนวให้เขาเดินทางที่ถูกต้องเป็นสัมมาทิฐิ

พูดง่ายๆ ถ้าเขาเป็นมิจฉาทิฐิเราก็พยายามแนะนำให้เป็นสัมมาทิฐิ อันนี้เรียกว่า ธรรมทาน

อภัยทาน พวกเราอยู่ด้วยกันมากมาย ทั้งผู้น้อยทั้งผู้ใหญ่ทั้งระดับไหน ถ้าหากว่าพวกเราไม่ให้อภัยกัน ถือโทษโกรธเคืองกันตลอด นิดๆ หน่อยๆ ก็ฟ้องร้องกันไม่รู้จบ เหมือนกับเด็กอยู่ด้วยกัน เหมือนเด็กเบบี้อยู่ด้วยกันทะเลาะกันอยู่ตลอด งอแงกัน อันนั้นพวกเราคิดว่าเป็นยังไง จะหาความสงบสุขไม่ได้ในชุมชนและสังคม

แต่ถ้าพวกเราให้อภัยกันขณะใดขณะหนึ่ง ถ้าไม่ผิดมากเกินไปก็หยวนให้อภัยกัน พวกเราอยู่ด้วยกันก็ให้มีแต่ความร่มเย็นผาสุกด้วยน้ำจิตน้ำใจต่อกัน ทีเขาทีเรา บางทีเราอาจจะไปเหยียบตาปลาของเขา บางทีเขาก็มาเหยียบตาปลาของเรา อย่างนี้เป็นต้นนะ ก็ให้อภัยกัน การให้อภัยกันนั่นล่ะ เรียกว่าอภัยทาน

นี่แหละการอยู่ด้วยกันต้องมีอามิสทาน วิทยาทาน ธรรมทาน อภัยทาน

ธรรมชาดก

บุญคุณข้าวทัพพีเดียว

พระราชพราหมณ์ เกิดในตระกูลพราหมณ์ ที่กรุงราชคฤห์ เป็นเพื่อนของพ่อพระสารีบุตร แต่เดิมนั้นท่านเป็นเศรษฐีที่มีอันจะกิน มีทรัพย์สินเงินทองมาก แต่เมื่อย่างเข้าสู่วัยชรา ได้ถูกภรรยาและบุตรธิดาทอดทิ้ง จนต้องกลายเป็นคนตกอับยากจน วันหนึ่งราชพราหมณ์ก็ไปได้ข้าวสวยมา พระสารีบุตรก็เดินบิณฑบาตผ่านมาพอดี ท่านจึงได้ถวายข้าวนั้นใส่บาตรพระสารีบุตร พอใส่แล้วพระสารีบุตรก็เดินไป

ต่อมา เมื่อราชพราหมณ์มีอายุ ๘๐ ปี ก็ไม่มีใครเลี้ยงดู ก็เลยต้องไปขออาศัยอยู่ที่วัดเวฬุวัน คอยช่วยพระล้างกระโถน ปัดกวาดทำความสะอาดในบริเวณวัด เมื่อท่านได้อาศัยอยู่กับพระนานๆ เข้า ก็มองเห็นว่าชีวิตของพระภิกษุนั้นเรียบง่าย เลยมีศรัทธาอยากจะบวช แต่ก็ไม่มีใครที่ยอมบวชให้ท่าน เพราะอายุท่านมากถึงขนาดนั้นแล้ว ทำให้ท่านทุกข์ใจไม่เป็นอันกินอันนอน จนหน้าตาผิวพรรณหม่นหมองและร่างกายซูบผอม เมื่อพระพุทธเจ้าทอดพระเนตรเห็นจึงได้ตรัสถามว่าเป็นอะไร เมื่อทรงทราบความแล้ว พระพุทธองค์ก็ทรงเรียกประชุมสงฆ์ แล้วตรัสถามเหล่าสงฆ์ว่า “ดูก่อน สงฆ์ทั้งหลาย มีใครระลึกถึงอุปการคุณของราชพราหมณ์ผู้นี้ได้บ้าง มีผู้ใดเคยได้รับการอุปการะจากพราหมณ์ท่านนี้บ้าง”

พระสารีบุตรซึ่งอยู่ในที่ประชุมนั้นด้วย ได้กราบทูลว่า "ข้าพระองค์ระลึกถึงอุปการคุณของพราหมณ์นี้ได้ พระเจ้าข้า ข้าพระองค์เคยได้รับการอุปการะจากท่านผู้นี้ ในวันหนึ่งเมื่อข้าพระองค์บิณฑบาตอยู่ในกรุงราชคฤห์ ไม่มีใครใส่บาตรให้ มีแต่พราหมณ์ผู้นี้ได้เคยถวายข้าวสุกทัพพีหนึ่งให้แก่ข้าพระองค์ พระเจ้าข้า"

พระบรมศาสดาได้ตรัสยกย่องพระสารีบุตรว่าเป็นผู้มีความกตัญญู แล้วทรงมอบหมายให้ท่านเป็นผู้ดำเนินการบวชให้ราธพราหมณ์ จากนั้น พระองค์ทรงยกเลิกวิธีการบวชแบบไตรสรณคมน์ที่มีมาแต่เดิม แล้วทรงอนุญาตการบวชด้วยวิธีญัตติจตุตถกรรม ซึ่งเป็นวิธีอุปสมบทโดยความยินยอมของหมู่สงฆ์แทน ดังนั้น พระสารีบุตรเถระจึงเป็นพระอุปัชฌาย์รูปแรก ส่วนพระราธะเป็นภิกษุองค์แรกที่ได้รับการอุปสมบทด้วยวิธีนี้ ซึ่งการบวชด้วยวิธีญัตติจตุตถกรรมนี้ ได้ถือปฏิบัติสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

เนื่องจากท่านเป็นพระบวชใหม่ ท่านจึงไม่ค่อยได้รับบิณฑบาต ท่านพระสารีบุตรเห็นดังนั้น จึงให้ท่านเป็นปัจฉาสมณะ (ภิกษุผู้ติดตาม) ของท่าน พระสารีบุตรจึงได้ให้ที่อยู่อันเป็นสัปปายะและอาหารบิณฑบาตอันประณีตที่ท่านได้มาแก่พระราธะ

เมื่อบวชแล้ว วันหนึ่งพระราธะได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้ากราบทูลขอให้ตรัสสอนธรรมอันนำไปสู่ทางหลุดพ้น

พระพุทธเจ้าจึงได้ตรัสสอนว่า “ดูก่อนราธะ สิ่งใดเป็นมาร เธอจงละความพอใจในสิ่งนั้นเสีย สิ่งที่เรียกว่ามาร คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ ซึ่งเป็นสภาพไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นของมิใช่ตัวตน มีความเกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับสูญสิ้นไปเป็นธรรมดา ดังนั้น เธอจงละความพอใจในสิ่งอันเป็นมารเหล่านั้นเสีย”

พระราธะได้นำโอวาทของพระพุทธเจ้าไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และได้ติดตามพระสารีบุตรผู้เป็นพระอุปัชฌาย์ไปตามสถานที่ต่างๆ ไม่นานนักก็ได้บรรลุอรหันต์ ต่อมาพระสารีบุตรได้พาพระราธะไปกราบพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์จึงตรัสถามว่า “สารีบุตร พระราธะศิษย์ของเธอเป็นอย่างไรบ้าง” “พระราธะท่านเป็นผู้ว่านอนสอนง่าย แนะนำสั่งสอนตักเตือนอย่างไร ก็ปฏิบัติตามแต่โดยดี ไม่เคยโกรธเคืองเลยพระเจ้าข้า”

เมื่อพระพุทธเจ้าทรงสดับแล้ว ก็ทรงยกย่องพระราธะในตำแหน่ง**เอตทัคคะ คือเป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายในทางผู้ว่าง่าย และเป็นผู้มีปฏิภาณ คือเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจแจ่มแจ้งในธรรม** และตรัสสอนให้ภิกษุทั้งหลายพึงเอาพระราธะเป็นแบบอย่างในการเป็นผู้ว่านอนสอนง่าย พระราธะดำรงอายุสังขารพอสมควรแก่กาล จากนั้นจึงดับขันธปรินิพพาน

นี่แหละ ขนาดราธพราหมณ์ใส่บาตรพระสารีบุตรด้วยข้าวเพียงทัพพีเดียว พระสารีบุตรยังระลึกถึงบุญคุณได้ไม่ลืม สรุปก็คือ เมื่อเราไปอยู่ ณ สถานที่ใด ให้ระลึกถึงบุญคุณของผู้มีอุปการคุณแก่เรา เหมือนอย่างพระสารีบุตร ถ้าทำได้ก็จะมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง ไม่มีคำว่าตกต่ำ

แหล่งที่มา :

- *พระธรรมเทศนา วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๒*

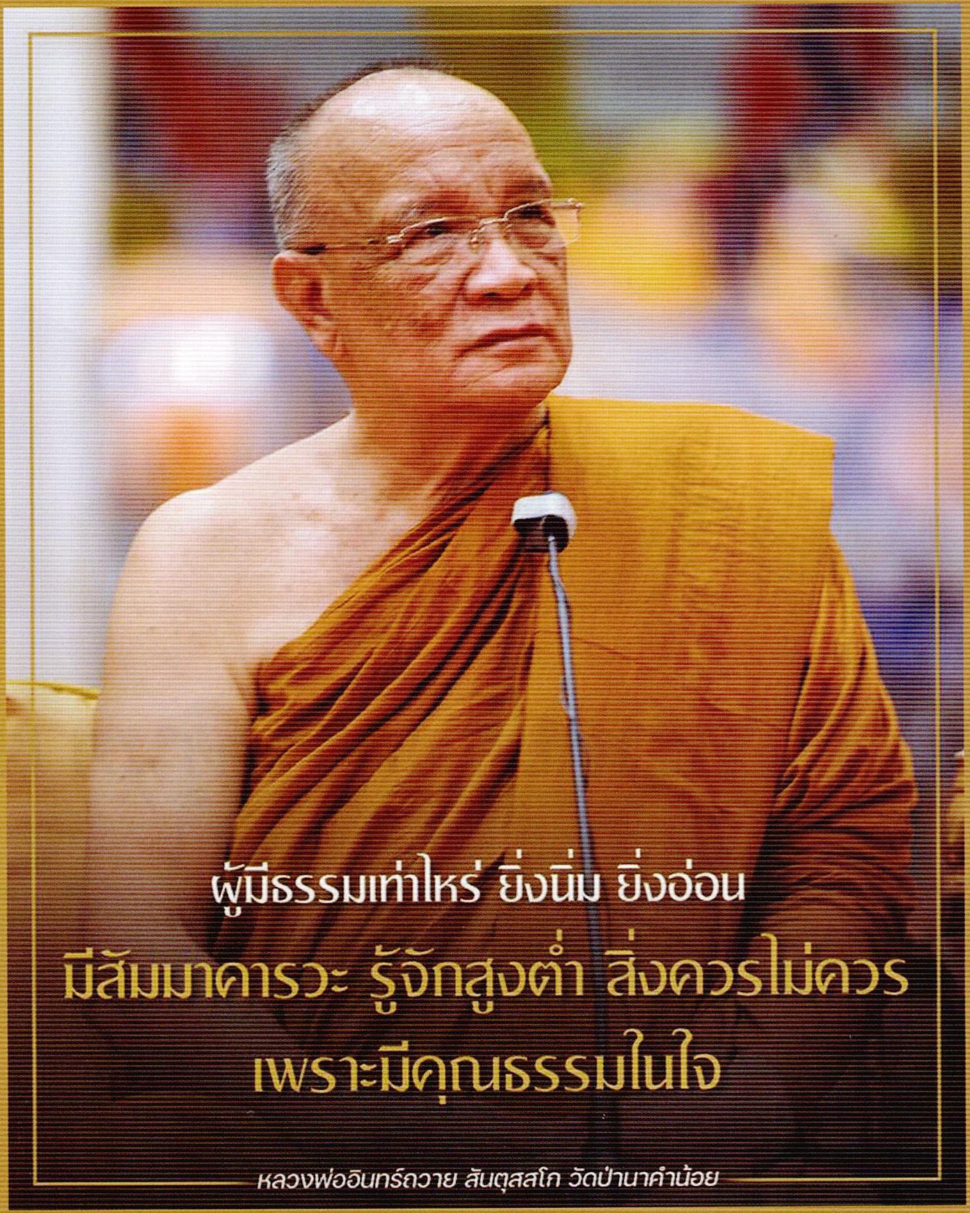

๓

สติ ก้าวแรกของการเดินทาง

สติ คือความระลึกได้
สัมปชัญญะ คือความรู้ตัว
รู้ตัวอยู่ตลอด คือพื้นฐาน
เป็นกุญแจที่เดินไปสู่มรรคสู่ผล

ผู้มีธรรมเท่าไหร่ ยิ่งนิ่ม ยิ่งอ่อน
มีสัมมาคารวะ รู้จักสูงต่ำ สิ่งควรไม่ควร
เพราะมีคุณธรรมในใจ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๑๖. นักโง่แห่งเหรียญทอง

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙

ผู้มีธรรมเท่าไหร่ ยิ่งนิ่ม ยิ่งอ่อน ยิ่งมีสัมมาคารวะ รู้จักสูงรู้จักต่ำ รู้จักสิ่งควรไม่ควร เพราะมีคุณธรรมในใจ ถ้ามีกิเลสในใจไม่ว่าล่ะ ไปที่ไหน เห็นขวางไปหมด ชี้นิ้วไปทางอื่นโง่ทั้งหมด ฉลาดแต่ตัวคนเดียว ผลในที่สุดความโง่อยู่ในตัวของเรามากมายมหาศาลทีนี้ มันโง่ทั้งหมดเลย เพราะคิดว่าตัวเองฉลาด ฉลาดเรื่องอะไร ฉลาดเรื่องไหน เรื่องการคำนวณ มันก็ได้เพียงแค่คำนวณเท่านั้นเอง แต่วิชาอย่างอื่นล่ะ วิชาทำอาหารล่ะ ทำขนมล่ะ วิชาการแพทย์ล่ะ กฎหมายล่ะ เวลาสู้รบตบศึกล่ะ วิชาพุทธศาสนาล่ะ ตัดกิเลสราคะ โทสะ โมหะล่ะ ตัวเองรู้ไหม ไม่รู้ รู้แต่คำนวณอย่างเดียว คณิตศาสตร์อย่างเดียว จะว่าตัวเองฉลาดได้อย่างไง สิ่งอื่นไม่รู้ รู้อย่างเดียวน่ะ

เพราะฉะนั้น อย่าทะนงตน ไปอยู่ ณ สถานที่ใด อ่อนน้อมถ่อมตนไว้ดีกว่า มีแต่พระพุทธเจ้าองค์เดียวเท่านั้น สยัมภูรู้แจ้งโลก รู้หมดทุกอย่าง จะนำมาสอนบอกกล่าวหรือไม่เท่านั้นเอง แต่พระองค์รู้หมด ที่นำมาสอนก็เพียงเพื่อเป็นเครื่องตัดกิเลสราคะ โทสะ โมหะ ออกไปให้พ้นทุกข์จากวัฏสงสาร ไม่มาเวียนว่ายตายเกิด วิชาในโลกไม่นำมาสอน เพราะเป็นวิชาที่ทำให้โลกติดอยู่ในวัฏสงสาร

ไปที่ไหนไม่ได้ วิชาที่นำมาสอน ทำให้เกิดความเบื่อ หน่าย คลาย หลุดพ้นจากอาสวะกิเลส ไม่มาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร อันนี้แหละวิชาที่นำมาสอนบรรดาศิษยานุศิษย์ พุทธบริษัททั้งหลาย อันนี้คือพระธรรมคำสอนของพุทธะ

ขอให้พวกเราทุกๆ คนเน้อ อยู่ ณ สถานที่ใด ให้รู้จักการวางตัว อ่อนน้อมถ่อมตน สัมมาคารวะ อยู่กับพ่อก็ให้เคารพพ่อแม่ พ่อแม่เป็นผู้มีบุญคุณอย่างไร อยู่กับครูบาอาจารย์ ก็ให้รู้จักครูบาอาจารย์มีบุญคุณอย่างไร อยู่กับหมู่กับเพื่อน ถ้ารู้จักการวางตัวแล้วนะ อยู่ด้วยกันมากน้อย มีแต่ความร่มเย็นผาสุก ถ้าไม่รู้จักการประมาณตน จะไปอยู่กับใคร จะไปอยู่กับหมาก็ขวางหมา อยู่กับผีก็ขวางผี ไปอยู่กับใครก็ขวางกันทั้งหมด

เพราะฉะนั้น อยู่กับใครให้อยู่ได้ทั้งหมด ถ้าเขาไม่ดีก็หลบเสียหนีซะ หนีสัตว์สัตว์สาราสิง หนีพอให้พ้นมันได้ แต่หนีพาลชน หนีคนพาล หนีให้สุดฟ้าเขาเขียว คนโบราณเขาบอกยังงั้นนะ หนีช้างก็วิ่งขึ้นต้นไม้ ต้นไม้ใหญ่ๆ ช้างมันก็ทำอะไรไม่ได้ ต้นไม้มันใหญ่ จะชนยังไงก็ไม่หักไม่โค่นนะต้นไม้ใหญ่ ถ้าหนีเสือก็หนีให้สูง มันกระโดดขึ้นไปยังไงก็ไม่ถึง แต่หนีพาลชนหนีคนพาล ให้หนีสุดฟ้าเขาเขียวนะ อันนี้ให้ไกลที่สุด พิษภัยของมนุษย์เป็นพิษภัยที่ร้ายแรง แต่ถึงอย่างไงก็

สู้ภัยกิเลสไม่ได้ ภัยกิเลสในใจของตัวเอง ถึงจะไปมุดอยู่ในรูมันก็ยังมีอยู่กิเลสราคะ โทสะ โมหะ ร้ายแรงกว่าพิษภัยจากภายนอกอีก

อันนี้ให้เราดูนะถ้าไม่มีธรรม ถ้าเราไม่ได้ศึกษาธรรมคำสอนของพุทธะ ถ้าเราไม่ได้ศึกษาธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ตรงนี้เราหาไม่เจอนะ ไม่เจอแน่ๆ ถึงจะฉลาดขนาดไหนก็เถอะ ฉลาดในโลกนะ ถ้าไม่ได้ศึกษาธรรมะคำสอนของพระพุทธเจ้า เข้ามาเป็นกระจกเงาละก็ มองหาไม่เจอเลย พาลในใจของตนเองนิ ถ้าหากว่าเราใช้หลักธรรมคำสอน ได้ศึกษาธรรมะแล้ว เราจะมองเห็น มองเห็นตัวเอง มองเห็นกิเลสตัวเองได้

วันปีใหม่สากลผ่านไป

ถ้าเรายังเกลไกล

วันปีใหม่ไทยเราตั้งต้นใหม่ก็ยังไม่สาย

หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๑๗. ปีใหม่ไทย ให้ตั้งต้นใหม่

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๐

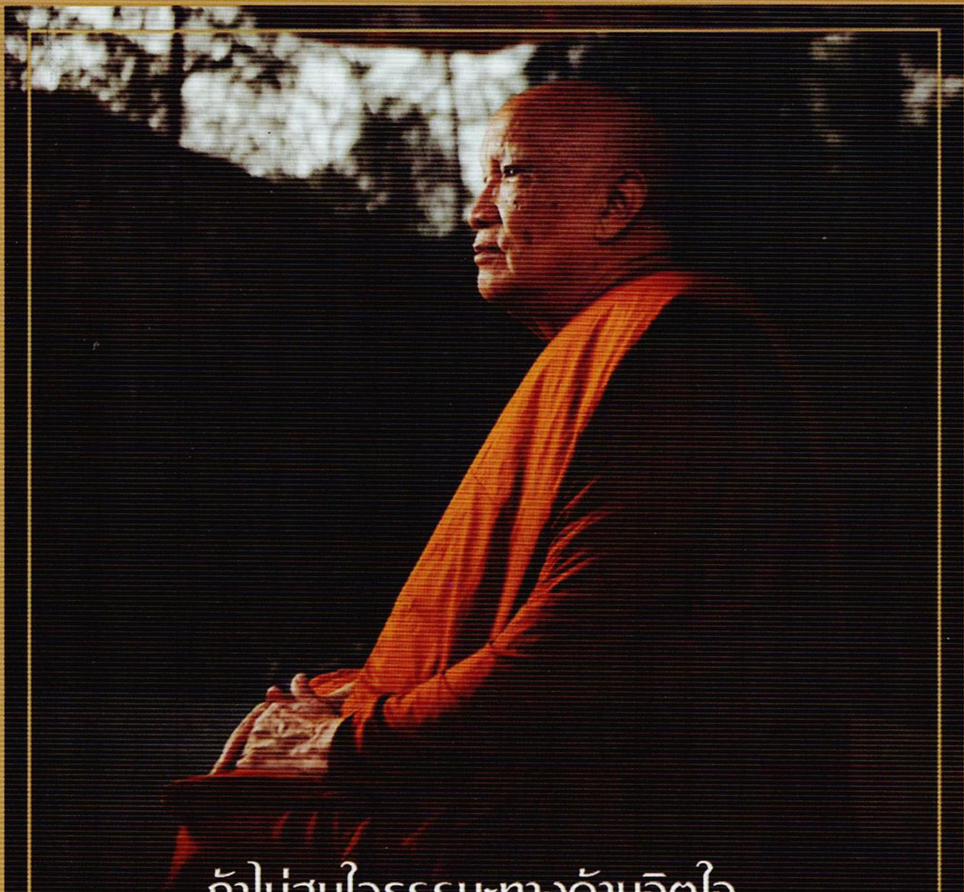
วันที่ ๑๓ เมษายน เป็นวันปีใหม่ไทย พวกเรามาถึงวันปีใหม่แล้ว ก็ควรตั้งต้นใหม่ คิดใหม่ วันปีใหม่สากลผ่านไป ถ้าเรายังเถลไถล มาวันปีใหม่ไทยเรามาตั้งต้นใหม่ก็ยังไม่สาย เพราะการประกอบคุณงามความดียังไม่สาย ถ้าทำความดีทำเมื่อไรก็ดี ถ้ามีความดีในจิตใจเรา หนึ่งก็ดี สองก็ดี สามก็ดี มีอยู่แล้ว ความดีอื่นที่ยังไม่เกิดก็จะเกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้วก็จะเจริญมากขึ้น จึงควรประกอบความดีอยู่เนืองๆ นี่คือความดี

ความชั่วก็เช่นกัน ความชั่วหนึ่งก็ดี สองก็ดี สามก็ดี มีอยู่ในใจ ความชั่วอื่นที่ยังไม่เกิดก็จะเกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้วก็จะเจริญมากขึ้น เหตุนั้นจึงควรละเสียเมื่อเรารู้ว่ามันชั่ว รีบละเสียตั้งแต่ต้นมือ

พวกเรามาถึงวันนี้ ปีนี้ พวกเราอายุเท่าไร พวกเราก็รู้แก่ใจว่าข้าพเจ้าอายุเท่าไรแล้วข้าพเจ้าจะยืนนานไปสักเท่าไร คุณงามความดีของข้าพเจ้านึกย้อนหลังดูแล้วเป็นที่อุ่นใจแล้วหรือยัง เราควรจะประกอบคุณงามความดีส่งเสริมเข้ามาอีก

เพราะคุณงามความดีไม่มีที่สิ้นสุด ควรจะประกอบอยู่เนืองๆ อย่างที่พระพุทธองค์ตรัสว่า วันคืนล่วงไปๆ บัดนี้พวกเราทำอะไรอยู่ อันนี้ให้เตือนตัวเอง มองตนเอง สิ่งไหนที่เป็นประโยชน์ ทำสิ่งนั้นเข้าสู่กายวาจาใจของเรา มาถึงปีนี้ เราอุ่นใจแล้วหรือยัง ให้พวกเรานึกคิดย้อนถามตัวเองอยู่เสมอ

ถ้าไม่สนใจธรรมะทางด้านจิตใจ
แปลว่าขาดตกบกพร่อง
อาหารใจไม่มี มีแต่อาหารกาย
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๑๘. อย่าลืมเจ้าของ

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

พวกเราอยู่ด้วยกันให้มีน้ำใจต่อกัน มีเมตตาต่อกัน จากนั้นในส่วนตัวของพวกเราแต่ละท่าน ก็ให้มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา ปฏิบัติศีลปฏิบัติธรรม อย่าลุ่มหลงในโลกวัฏสงสารจนเกินไป ชีวิตของเรานี้ อย่างที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชญาณสังวร ท่านบอกไว้ในหนังสือของท่าน "ชีวิตนี้น้อยนัก" เรานำมาพิจารณาดูก็ใช่มันน้อยจริงๆ มันกินไปแต่ละวัน เราไม่รู้สึกหรอกว่ามันกินไป แต่มันก็สั้นเข้าๆ คนโบราณบอกว่า เหมือนกับหมากินเชือกหนัง คนโบราณเอาหนังควายมาทำเป็นเชือกหนัง หมามันกินเชือกหนัง มันก็สั้นเข้าๆ

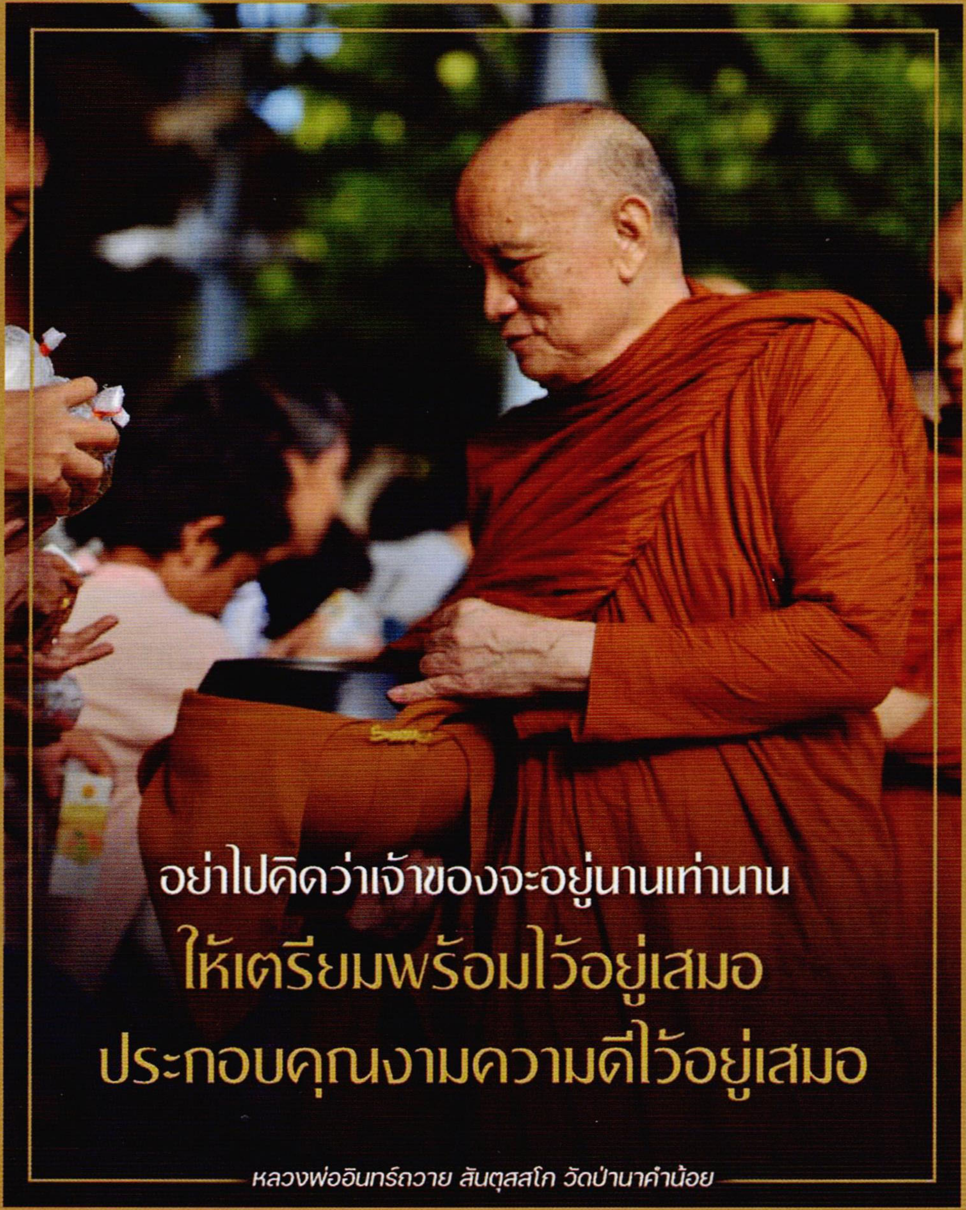
นี่ก็เหมือนกัน ชีวิตของเรา อย่างหลวงพ่อนี้ ๗๘ ปีแล้ว ยังเหลือรอมร่ออีกสองปีแปดสิบ หลวงพ่อไม่ตั้งอยู่ในความประมาท คิดไว้อยู่เสมอว่าชีวิตของเราไม่รู้จะวันไหนนะ เอาเถอะนะ ข้าพเจ้าจะตั้งอยู่ในความไม่ประมาท พระพุทธเจ้าอายุท่าน ๘๐ ปี ก็ปรินิพพาน หลวงปู่มั่นก็อายุ ๘๐ ปี ก็นิพพาน แต่นี้เราเข้ามาจุดนี้แล้วจวนเจียนแล้วนะ เรานะ

หลวงพ่อเองอยู่ ณ สถานที่ใด ไป ณ สถานที่ใด คิดไว้อยู่เสมอ ถึงจะพูดจะกล่าวอะไรก็ตาม หลวงพ่อบอกได้เลย อย่าลืมเจ้าของ อย่าหลงเจ้าของ หลวงพ่อพูดอย่างนั้นไว้อยู่เสมอ คำอย่างนี้ขอฝากไว้กับศรัทธาญาติโยมลูกหลานทุกคน หลวงพ่อเตือนเจ้าของจริงอยู่ แต่ให้พวกเรานำไปคิด นำไปพิจารณาตักเตือนตัวเองเหมือนกันให้ประกอบคุณงามความดี

ชีวิตของเราเสาะแสวงหาลาภหายศสรรเสริญ หาเงินคำทรัพย์สมบัติเพื่อบำรุงเลี้ยงร่างกาย อันนั้นไม่ว่ากันนะ ขยันหมั่นขยันหาเลี้ยงร่างกาย แต่ถ้าหากว่าขาดเขินย่อหย่อนทางด้านจิตใจ ไม่ได้สนใจทางธรรมะทางด้านจิตใจ ไม่สนใจด้านบุญกุศล อันนั้นแปลว่าขาดตกบกพร่อง อาหารใจไม่มี มีแต่อาหารกาย อาหารกายก็คือข้าวน้ำโภชนาอาหาร เงิน นี่แหละอาหารกาย หาอาหารมาเลี้ยงร่างกายผ้านุ่งห่มมาใส่ให้ร่างกาย ยาแก้โรคภัยไข้เจ็บให้ร่างกาย ที่พักพาอาศัยให้ร่างกายอันนี้ก็คือเงิน แต่ส่วนอาหารจิตใจ อย่างพวกเรามาวันนี้มาเสาะแสวงหาทรัพย์มาเสาะแสวงหาบุญกุศลเข้าสู่จิตใจ ทำบุญทำทาน มากราบมาไหว้ จากนั้นก็ทำจิตทำใจ จากนั้นก็ภาวนา

เมื่อได้ยินเสียงหลวงพ่อไปแล้วก็นำไปคิด ครูบาอาจารย์บอกให้ภาวนา เราก็ภาวนา มีสติสัมปชัญญะอยู่กับตนเอง จะก้าวจะเดินไปที่ไหนก็มีสติ เราจะนั่งอยู่ที่ไหนก็ให้มีสติสัมปชัญญะ ถ้ามีอารมณ์โกรธโมโหโกรธาเกิดขึ้นในจิตใจ เราก็พยายามยับยั้งไม่ให้มันมีอารมณ์โกรธขึ้นมาในจิตใจ ถึงจะโกรธก็อย่าให้มันตบะแตก คืออารมณ์ด่าเขา ทำร้ายทำลายเขาถึงขนาดนั้น เสียหายนะ จุดนั้นเราต้องมีการยับยั้งในจิตใจของเรา โกรธไปทำไม โกรธไปก็เท่านั้นล่ะ อีกไม่นานหรอก ต่างคนก็ต่างตายจากกันแล้ว ไม่เขาก็เรา ไม่เราก็เขา ไม่รู้ว่าเท่าไรต่อเท่าไร เราจะไปโกรธทำไม โกรธให้โง่ทำไม พยายามสอนตัวเองอย่างนั้น

เราจะไม่ทำความชั่ว เราจะไม่คิดชั่ว เราจะไม่พูดชั่ว ถ้าหากว่าเราปฏิบัติได้อย่างนี้ มีแต่ความสุขกายสุขใจนะ อยู่ที่ไหนเป็นสุขเป็นสุขทั้งหมด

อย่าไปคิดว่าเจ้าของจะอยู่นานเท่านาน
ให้เตรียมพร้อมไว้อยู่เสมอ
ประกอบคุณงามความดีไว้อยู่เสมอ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๑๙. ไม่มีใครในโลกนี้หนีกรรมได้

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ความชั่วอย่าทำเสียเลยดีกว่า ที่พระพุทธเจ้าที่ท่านตรัส ท่านแนะนำเตือนพวกเราพุทธศาสนิกชนทุกหมู่ทุกเหล่า ให้คิดดี คิดไม่โลภอยากจะได้ของเขา คิดไม่พยาบาทปองร้ายเขา ไม่เห็นผิดจากทำนองคลองธรรม

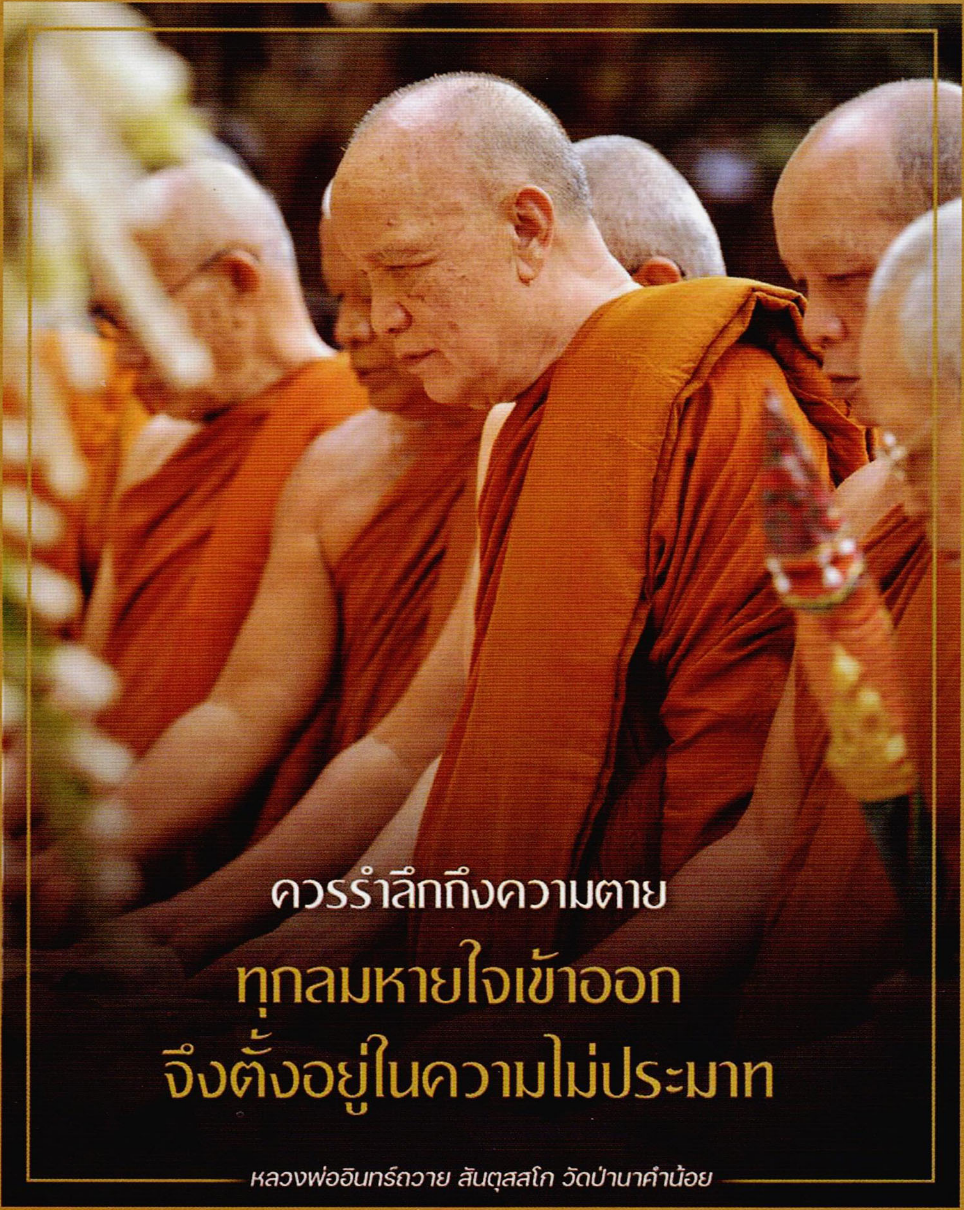
คำว่าคิดคำนี้ คิดไม่โลภอยากได้ของเขา คิดไม่พยาบาทปองร้ายเขา ไม่เห็นผิดจากทำนองคลองธรรม ทำดีไม่ได้ดี ทำชั่วไม่ได้ชั่ว นรกสวรรค์ไม่มี พระคุณวัยวุฒิคุณวุฒิไม่มี พระคุณบิดามารดาไม่มี อันนี้ล้วนแล้วแต่คิดชั่วทั้งนั้นแหละ

ให้พวกเราทุกๆ ท่านนะ ศรัทธาญาติโยม หลวงพ่อมีแต่แนะนำบอกกล่าวการอยู่ด้วยกัน การอยู่ร่วมกัน การเกิดมาในโลกวัฏสงสาร อย่าหลงทิศหลงทางอย่าไปลืมเจ้าของ อย่าไปหลงเจ้าของ อย่าไปคิดว่าเจ้าของจะอยู่นานเท่านาน ไม่ใช่ให้เตรียมพร้อมไว้อยู่เสมอ ให้ประกอบคุณงามความดีไว้อยู่เสมอ อีกสักวันหนึ่งไม่รู้วันไหน พญามัจจุราชจะไล่ต้อนลงไปตกเหวตกบ่อ สุดแท้แต่เราจะมีอะไรเรามีเพชรนิลจินดาไปด้วยไหมในการไปนั้น ออกจากนั้นไปก็ไปหาเกิดในภพภูมิต่างๆ ไปสู่สวรรค์ชั้นฟ้า ไปที่ไหนก็ได้ทั้งหมด

แต่ในโลกนี้อยู่ไม่ได้นานนะ อย่างที่พวกเราทั้งหลายได้เห็น ทั้งนี้ทั้งนั้นเรา ไม่ได้เอาความตายมาพูดมาขู่มาให้พวกเรากลัว ไม่ใช่ บอกให้ทำเป็นธรรมชาติ แต่เราจะทำยังไง อยู่กับธรรมชาตินี้ เราจะปรับปรุงแก้ไขยังไง จะทำตนยังไง จะคิดยังไง จะทำยังไง จะพูดยังไง

พวกเราเป็นพุทธศาสนิกชน พวกเราต้องกล่าวกัน เตือนกัน ย้ำกัน แนะนำกัน ให้พวกเราทั้งหลายอย่าไปหลงระเริงจนเกินไป ให้ประกอบคุณงามความดี ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว นรกสวรรค์มีจริง ตายแล้วไม่สูญ ในหลักธรรมคำสอนต้องศึกษาในจุดนี้นะ

ควรรำลึกถึงความตาย
ทุกลมหายใจเข้าออก
จึงตั้งอยู่ในความไม่ประมาท
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๒๐. ไม่ประมาทกับความตาย (๒)

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๕

ให้พวกเราสั่งสมบุญกุศล อย่าตั้งอยู่ในความประมาท บำเพ็ญคุณงามความดี สั่งสมบุญกุศลไปทีละเล็กทีละน้อย ใครเจ็บไข้ได้ป่วยยังไงก็พยายามประคอง ศรัทธาญาติโยมบางคนเขาจะให้ล้างไตไม่ล้าง หลวงพ่อก็ว่า เอ้ย ล้างไว้ก็ดี มีชีวิตอยู่วันหนึ่งได้บริกรรม พุทโธ พุทโธ พุทโธ สองสามคำ จะได้เป็นบุญเป็นกุศลติดตัวเรา เราจะได้สร้างบุญสร้างกุศลไปอีกต่อหนึ่ง

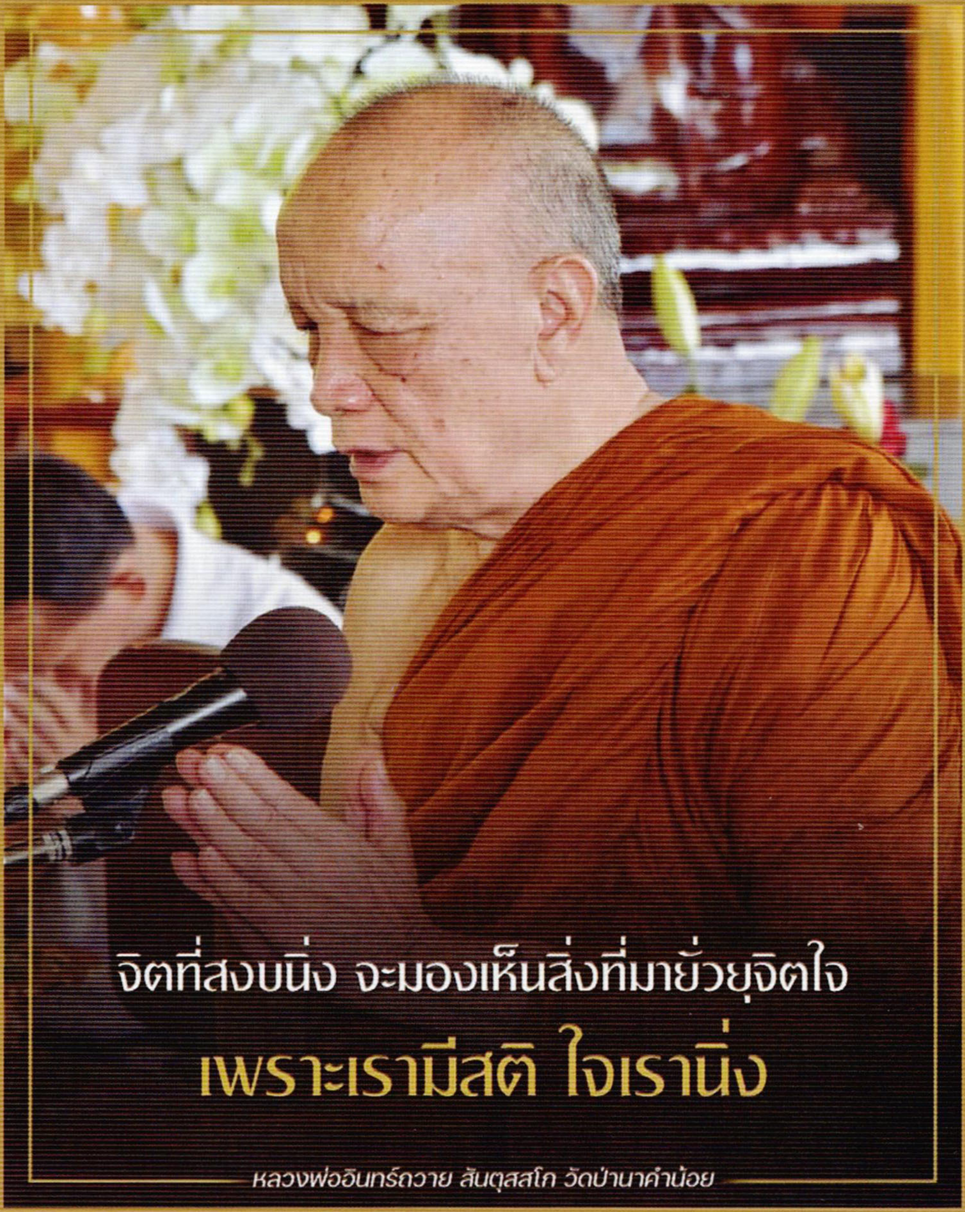
ถ้าเราตายเสียวันนี้เราไม่ได้พุทโธ ไม่ได้ระลึกถึงคุณงามความดี เราก็เลยหมดบุญหมดกุศลขาดไปส่วนหนึ่ง ถ้าเมื่อเรายังมีชีวิตยังต่ออยู่ เรายังได้รำลึกถึงคุณงามความดี ระลึกถึงบุญกุศล ได้บำเพ็ญศีลสมาธิปัญญาได้ภาวนาทำจิตใจให้สงบก็ยังเป็นการสร้างบุญสร้างกุศลต่อเติมไปอีก ได้เกิดมาภพนี้ชาตินี้ได้พบพระพุทธศาสนา ได้พบพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า

เพราะฉะนั้นคณะศรัทธาญาติโยมลูกหลาน อย่าตั้งอยู่ในความประมาท ให้ระลึกถึงบุญกุศล ชีวิตของพวกเรามันมีจุดจบจริงๆ นะ ไม่มีใครที่จะหลีกลี้หนีพ้น

ไปได้ แต่พูดทั้งนี้ทั้งนั้นพอพูดลุกขึ้นไปแล้ว มาหาหลวงพ่อทีไรมีแต่เอาความตายมาขู่มาให้พวกเรากลัว ตามที่จริงไม่ใช่นะ หลวงพ่อไม่ได้เอาความตายมาขู่กัน มีแต่บอกความจริงให้ฟัง มันจริงอย่างนั้นนะลูกหลานนะ ให้ลูกหลานคิดดูจริงไหม พระสงฆ์องค์เจ้าอย่างหลวงพ่อ ไม่ได้เอาของโกหก ไม่ได้เอาของที่หลอกๆ มาพูดมากล่าวให้ศรัทธาญาติโยมกลัวนะ มาพูดความจริงให้ฟัง

ความตายที่จะเข้ามาสู่แต่ละท่านแต่ละคน มันทุกลมหายใจเข้าออกนะ ถ้าหายใจไม่เข้าล่ะก็ใช่ตายเลย หายใจไม่ออกแล้วก็ตาย เพราะฉะนั้นเธอควรรำลึกถึงความตายทุกลมหายใจเข้า ทุกลมหายใจออก จึงจะตั้งอยู่ในความเป็นผู้ไม่ประมาท

นี่ล่ะ พวกเรามานึกย้อนมาหาตัวของเรา หลวงพ่อก็มองมาหาหลวงพ่ออินทร์ โอ้ ขนาดพระอานนท์ร้อยครั้งก็ยังประมาท พวกเราจะประมาทมากขนาดไหนทีนี้ เผลอๆ ไม่อยากจะนึกถึงความตายอีกต่างหาก อันนี้ก็ให้พวกเราสำนึกไว้อยู่เสมอ

จิตที่สงบนิ่ง จะมองเห็นสิ่งที่มายั่วยุจิตใจ
เพราะเรามีสติ ใจเรานิ่ง
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๒๑. มีสติ มุ่งมั่น ปล่อยวาง หนทางสู่มรรคผล

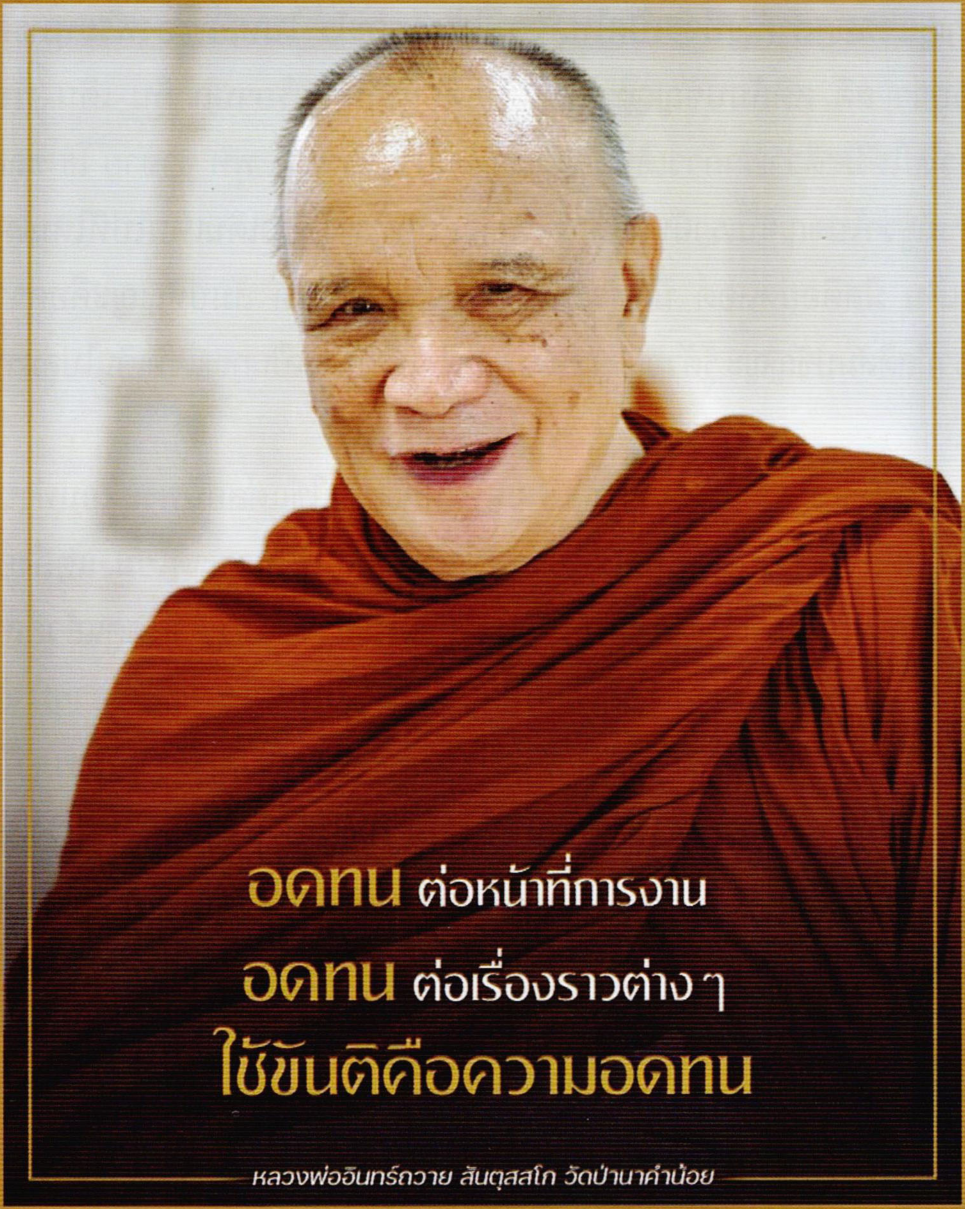
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๔

ผู้ที่บวชเข้ามาแล้ว แต่จิตใจไม่เป็นไปตามแนวแถวของพระ จิตใจข้องแวะหันเหไม่รู้จะไปทางไหน บางทีก็เหมือนกับยานอวกาศ มันบินขึ้นไปแล้ว ดิ่งขึ้นไปพ้นชั้นของโลกไปแล้ว เข้าแดนอวกาศมันก็ไปได้ โลกไม่ดึงดูด แต่ถ้าขึ้นไปแล้วเก้ๆ กังๆ โลกก็ดึงดูด ตกลงมาได้ง่ายๆ เหมือนกัน

ชีวิตของพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา ถ้ามีความมุ่งมั่นหรือความตั้งใจจริงอย่างพระพุทธเจ้าที่ท่านเสด็จออกไปบวช ท่านบอกว่าเราจะไม่กลับมาอีกแล้ว เราจะต้องหลีกเร้นหาทางพ้นทุกข์ในชาตินี้ นี่คือความตั้งใจ ความมุ่งมั่นของพระพุทธเจ้าท่านตั้งใจมั่นจริงๆ ตัดขาดจากโลก เพราะโลกเรียนรู้มาแล้วว่าเป็นอย่างไร แต่บัดนี้จะต้องออกไปเสาะแสวงหาทางที่จะไม่มาเวียนว่ายตายเกิดอีก ท่านก็ตัดเด็ดขาดท่านก็ไปได้เด็ดขาด มาพิจารณาตามพ่อแม่ครูบาอาจารย์ของพวกเราก็เช่นเดียวกัน ถ้าหากว่าองค์ไหนมีความมุ่งมั่น มีความตั้งใจ มีความพยายาม องค์นั้นก็ไปได้ แต่ถ้าหากว่ายังสองจิตสองใจหรือว่ายังไม่เชื่อมั่น ตีลังกากลับมีมากเหมือนกัน เพราะฉะนั้นชีวิตของนักพรต นักบวช ถ้าจะว่าไปแล้วก็ไม่ใช่ของง่าย แต่ไม่ใช่ของยากสำหรับผู้ที่ตั้งใจ

กุญแจดอกสำคัญที่จะเปิดไปสู่จุดนี้ได้ คืออะไร ในหลักของพระพุทธศาสนา ท่านบอกว่า สติ สติสัมปชัญญะ คือให้มีสติอยู่ทุกๆ อริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน เวลาก้าวไปให้มีสติว่าเราก้าวเดิน เวลาเราเดินก็รู้ว่าขาขวา พุท ขาซ้าย โธ ขณะที่เราฉันจังหันก็รู้ว่าในขณะนี้เราฉันอาหาร เวลาจะไปที่ไหน ก้าวเดินเหินไปที่ไหนเราก็รู้ว่าเราก้าวเดิน มีสติอยู่ตลอด นี้แหล่ะ สติคือความระลึกได้ สัมปชัญญะคือความรู้ตัวในเมื่อเรามีสติสัมปชัญญะ รู้ตัวอยู่ตลอดคือพื้นฐาน พื้นฐานเป็นกุญแจที่เดินไปสู่มรรคสู่ผล

พระพุทธเจ้า ท่านจึงสอนพระสาวกทั้งหลาย ไม่ใช่แต่สอนพระ โยมท่านก็สอนโยมก็ให้มีสติเหมือนกัน แต่มันก็ฝึกยากสำหรับคณะศรัทธาญาติโยม แต่ถึงอย่างไรก็ต้องหาโอกาสฝึก ฝึกไว้ เพราะคนมีสติอยู่ตลอดเวลาจะไป ณ ที่ใดดูแล้วก็สวยงาม ถ้าคนขาดสติบ่อยๆ ก็ไม่เป็นผลดีเหมือนกัน ทำให้เสียหายได้ ยิ่งเมื่ออายุมากขึ้นมาเท่าไหร่ เราไม่เคยฝึกสติเอาไว้ทำให้สติของเรา ขาดบ่อยๆ เมื่อสติขาดบ่อยๆ ก็ไม่เป็นผลดี ถ้าขาดสติมากๆ อย่างที่เราเห็น คนขาดสติมากๆ เป็นอย่างไร ก็ส่งเข้าโรงพยาบาลศรีธัญญา เพราะอะไร เพราะคนขาดสติ เรื่องสติสัมปชัญญะเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งในหลักของพระพุทธศาสนา เพราะฉะนั้น เราควรฝึก

อดทน ต่อหน้าที่การงาน
อดทน ต่อเรื่องราวต่าง ๆ
ใช้ขันติคือความอดทน
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๒๒. ข้อธรรมสำหรับคนทำงาน

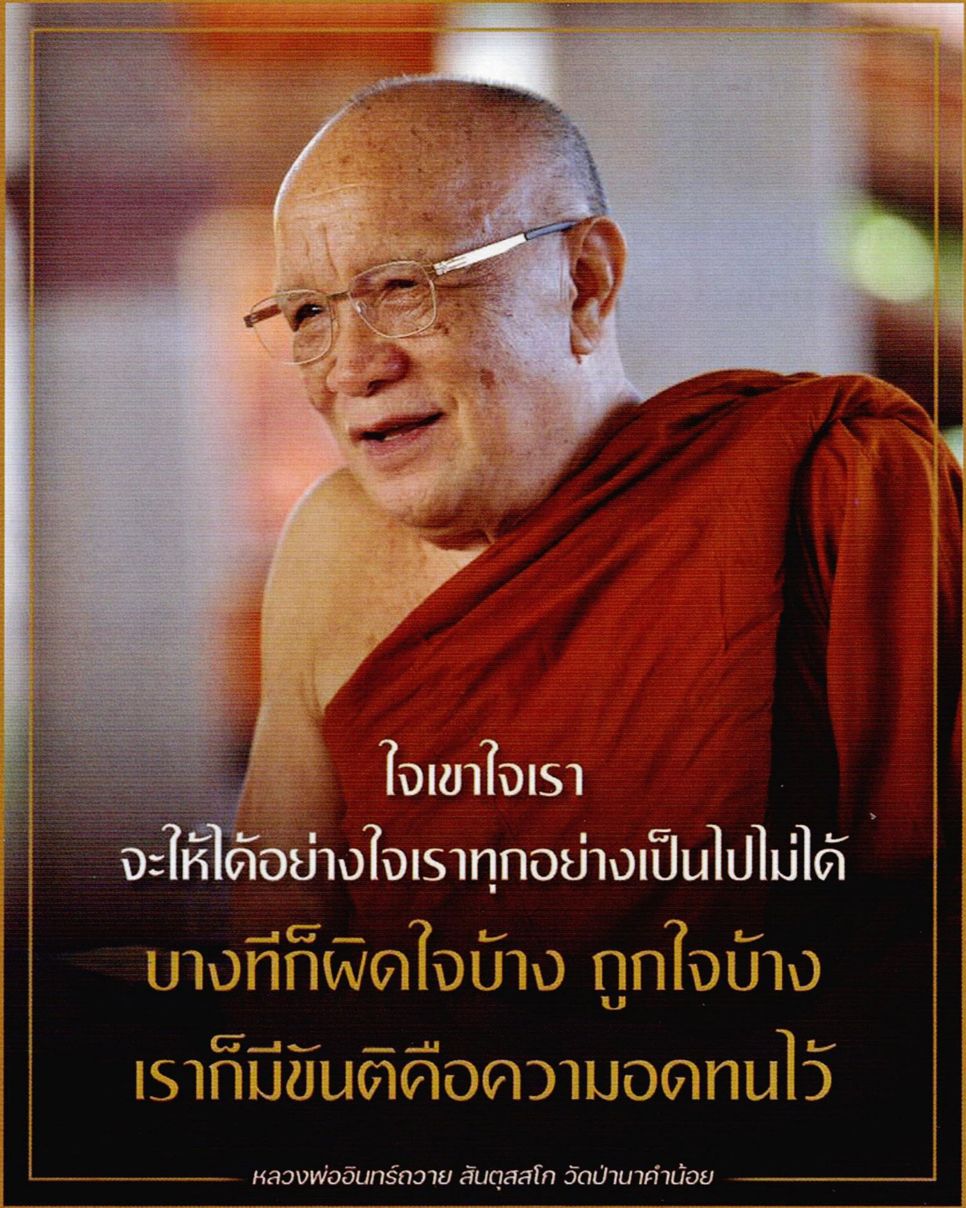
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรามีอยู่มีกิน มีครอบครัว ต้องหมั่นขยันในการทำมาหาเลี้ยงชีพ ต้องใช้ปัญญาและขยัน เรามีช่องทางเยอะแยะไปถ้าขยัน ถ้าขี้เกียจก็หมดที่หมดทางไม่รู้จะเดินไปทางไหน ถ้าขยันแล้วพอมีช่องทางที่เหนือกว่า หาช่องทางอื่นที่พอไปจะได้ มันมีช่องทางทั้งหมด คนที่เขาร่ำรวยขึ้นมาก็ไม่ใช่ว่าเขาจะเกิดมาในกองเงินกองทองเสียทีเดียว บางทีก็เกิดมาเป็นคนยากจน แต่ความขยัน ความมีปัญญาของเขาตะเกียกตะกายผันตัวขึ้นเป็นคนร่ำรวย เป็นคนมั่งมีได้ เป็นที่เชิดหน้าชูตาในชุมชนสังคมก็มากต่อมาก ไม่ใช่ว่าจะเกิดมาในกองเงินกองทองทั้งหมดจึงจะร่ำรวย ไม่ใช่นะลูกหลานนะ ความขยันนี่เป็นหลัก

คำว่าขยันคำนี้ หรือคำว่าอดทนคำนี้ การทำมาหาเลี้ยงชีพ ไม่ว่าอยู่ ณ สถานที่ใดอย่างไปกรุงเทพศรัทธาญาติโยมเขาก็มากราบหลวงพ่อ ขอธรรมะจากหลวงพ่อสั้นๆ นำไปประพฤติปฏิบัติ หลวงพ่อจะให้ธรรมะข้อไหนบ้าง ลูกหลานวัยกำลังทำมาหาเลี้ยงชีพ หลวงพ่อก็บอก ลูกหลานเอ๊ยหลวงพ่อจะให้ข้อสั้นๆ ก็คือความอดทนเป็นพื้นฐาน ถ้าลูกหลานอยู่ ณ สถานที่ใด ให้มีความอดทนเป็นพื้นฐานจะเป็นผลดีสำหรับพวกลูกหลานยาวนานทีเดียว

อดทนต่อหน้าที่การงาน อดทนต่อการดุด่าว่ากล่าวของผู้ใหญ่ อดทนต่อร้อนต่อหนาว ต่อหิวต่อกระหาย อดทนต่อเรื่องราวต่างๆ มีมากมายที่พวกเราจะต้องอดทน ใช้ขันติคือความอดทนแต่ต้องอดทนไปในทางสัมมาทิฏฐินะ ต้องคิดให้ดีเสียก่อนจึงค่อยอดทน ไม่ใช่ว่าอดทนแบบโง่เง่าเต่าตุ่น อันนั้นเป็นหนทางแห่งความฉิบหายเหมือนกันนะ อดทนในการกระทำสิ่งที่มันเลวมันชั่ว การอดทนคำนี้ต้องใช้สติ ต้องใช้ปัญญา ต้องใช้ความรอบคอบ ต้องมองอดีตมองปัจจุบันและมองอนาคต พอเรามองแล้วสิ่งไหนที่มันดี เอาเถอะถ้าเราไม่ใช้ความอดทนมันพังได้ง่ายๆ เสียหายได้ง่าย เพราะฉะนั้นต้องมีความอดทนเป็นพื้นฐาน

ถ้าคนมีความอดทนเป็นพื้นฐานด้วยความรอบคอบด้วยสติด้วยสติด้วยปัญญาแล้ว การงานทุกอย่างมันก็เป็นไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่นนะลูกหลานนะ

ใจเขาใจเรา
จะให้ได้อย่างใจเราทุกอย่างเป็นไปไม่ได้
บางทีก็ผิดใจบ้าง ถูกใจบ้าง
เราก็มีขันติคือความอดทนไว้
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๒๓. กรรมชั่ว อย่าทำเสียเลยดีกว่า

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

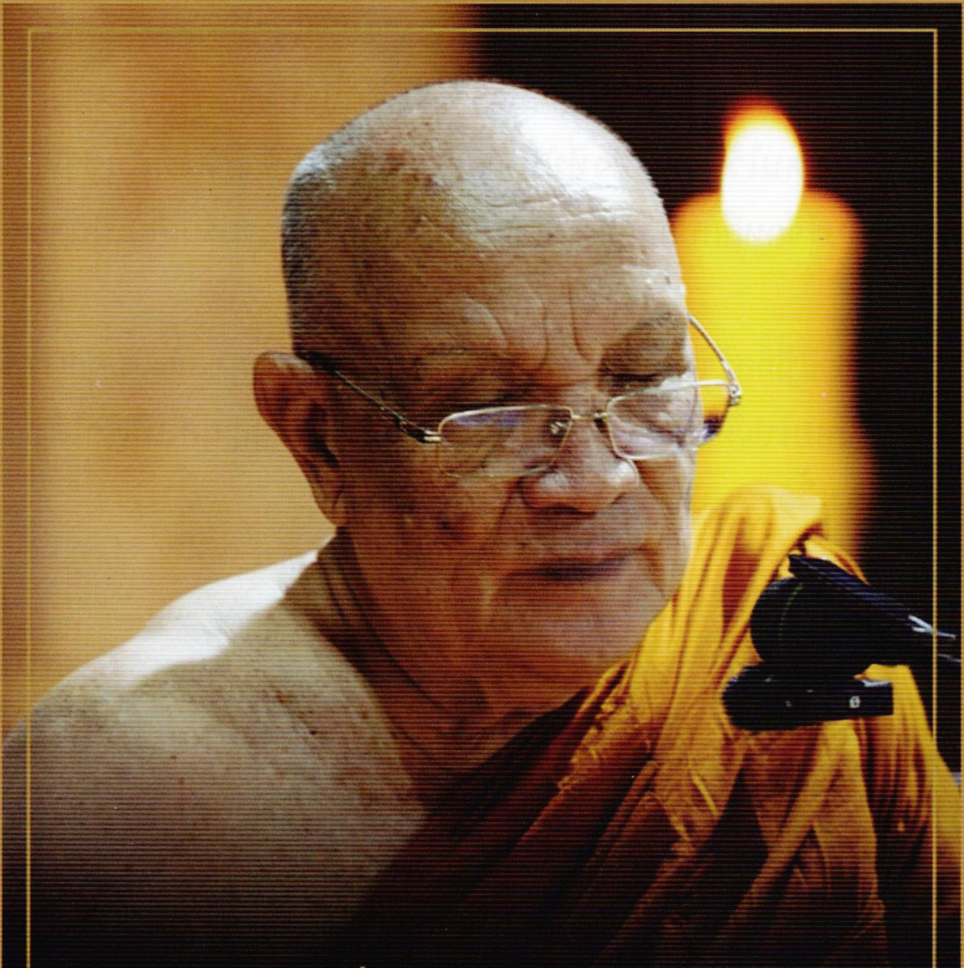
ในหลักของพุทธศาสนากรรมคือการกระทำ เพราะฉะนั้นจึงเน้นหนักเลยว่า **อกตํ ทุกฺกตํ เสยฺโย ปจฺฉา ตปฺปติ ทุกฺกตํ** การคิดชั่วก็ดี ทำชั่วก็ดี พูดชั่วก็ดี อย่าทำเสียเลยดีกว่า เมื่อเราคิดชั่วทำชั่วพูดชั่วลงไปแล้ว กรรมชั่วจะตามให้ผลตนเองนั้นแลจะเดือดร้อนเมื่อภายหลัง

อันนี้คือหลักธรรมคำสอนของพุทธะ สิ่งที่มันเลวที่มันชั่วที่มันไม่ดีอย่าทำเสียเลยดีกว่า เมื่อทำลงไปแล้วมันจะตามให้ผล ในภพนี้ชาตินี้ก็เถอะนะ ถ้าเราไปทำไปตีหัวเขา ไปขโมยเขามันไม่ดีใช่ไหมกรรมในปัจจุบันก็ตามเหมือนกันนะ ตำรวจก็ไล่จับเข้าขังคุกขังตะรางโทษทัณฑ์เข้าไปเพราะตัวเองทำชั่วสิ่งที่มันไม่ดีพอตายไปแล้วสิ่งที่มันไม่ดีไม่หยุดแต่เพียงแค่นี้มันยังตามไปภพหน้าชาติหน้าไปอีก

เพราะฉะนั้นสิ่งที่มันไม่ดีอย่าทำเสียเลยดีกว่า ทำแต่สิ่งที่มันดี เมื่อทำสิ่งที่ดีแล้วอยู่ ณ สถานที่ใดก็ร่มเย็นเป็นสุข อยู่ในเมืองมนุษย์ก็ร่มเย็นเป็นสุข เพราะเราไม่ได้เบียดเบียนใครมีแต่ช่วยเหลือเจือจานกัน มีแต่สงเคราะห์อนุเคราะห์กันมีเมตตาต่อกัน

สิ่งที่มันไม่ดีก็เอาเถอะ บางทีก็ใจเขาใจเราจะให้ได้อย่างใจเราทุกอย่างเป็นไปไม่ได้ บางทีก็ผิดใจบ้างถูกใจบ้าง เราก็มีความอดทนมีขันติคือความอดทนไว้ เมื่อเรามีขันติมีความอดทนไว้ในใจ สิ่งที่มันดีเราก็ทำกรรมดีไว้ สิ่งที่มันชั่วเราอย่าทำ นี่ล่ะเรารู้จักหลบรู้จักหลีกปลีกตัว จิตใจของเราจะได้รับความร่มเย็นเป็นสุข

ในภพนี้ชาตินี้ก็สร้างบุญบารมีไปเรื่อย สร้างบุญสร้างกุศลสั่งสมคุณงามความดีทีละมากทีละน้อยไปเรื่อย รักษาศีลภาวนาปฏิบัติไป บุญกุศลที่เราได้ทำไว้นี่ล่ะมันจะเป็นเครื่องเกื้อกูลหนุนเราต่อไปสู่สัมปรายภพ

บุญกุศล คือเพื่อนสองนำทางชีวิต นำจิตใจ
เป็นที่พึ่งของคนเรา อย่างแท้จริง

หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๒๔. บุญนำทาง

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

อย่าตั้งอยู่ในความประมาท ให้สร้างบุญกุศลเข้าสู่จิตใจเอาไว้ ถ้าเมื่อเรามีบุญกุศลในจิตใจแล้ว บุญกุศลนั้นจะเป็นผู้พานำเราไปสู่ความสุข แต่ถ้าเรามีบาป ถ้าเราทำแต่บาป บาปมันไม่เอื้ออำนวยนะ มีแต่พาชักตกนรกหลุมลึกๆ ถ้าทำบาปหนักนะ ถ้าทำบาปเบาขึ้นมาก็มาเป็นเปรต มาเป็นสัตว์เดรัจฉานมาเป็นคนบ้าใบ้ หูหนวก ตาบอด เป็นได้ทั้งนั้น

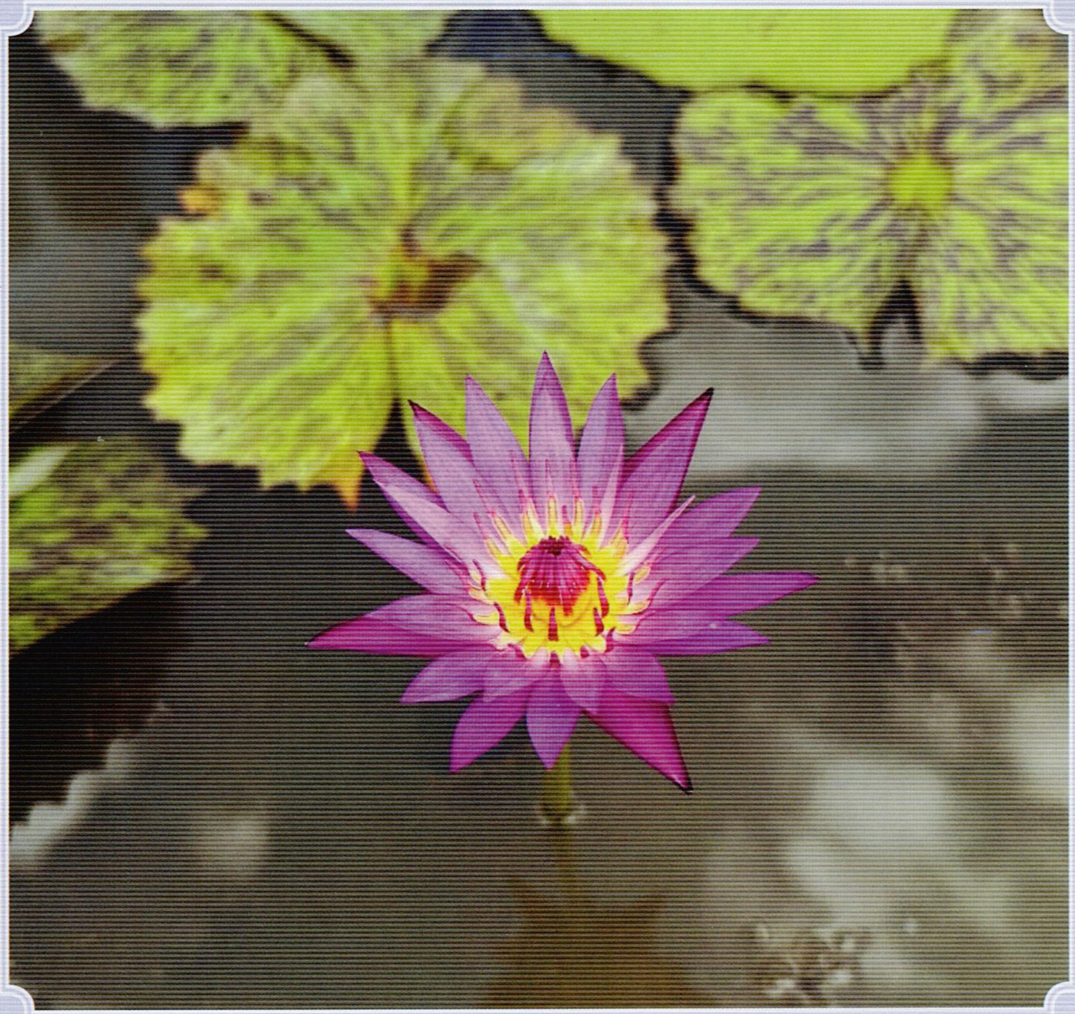
อันนี้คือบาปอกุศล เป็นเพื่อนสองนำจิตใจของเรา ไปเกิดในภพภูมิต่างๆ เพราะฉะนั้นให้พวกเราท่านทั้งหลาย ให้ประกอบคุณงามความดี สร้างบุญกุศลให้เป็นเพื่อนสองของเรา อย่าตั้งอยู่ในความประมาท หากินเป็นวันๆ อยู่เป็นวันๆ แล้วก็หาเงินคำทรัพย์สมบัติ ใครได้เงินมาก ก็แปลว่าผู้นั้นฉลาด ยกยอปอปั้นกันเชิดชูบูชากัน เป็นหน้าเป็นตาในชุมชนสังคม แต่ถ้าหากว่าคนนั้น หาแต่เงินอย่างเดียวไม่ได้หาคุณงามความดี ไม่ได้เสาะแสวงหาบุญเข้าสู่จิตใจแล้ว หลักของพุทธศาสนาไม่ได้ยกย่องนะ ถึงจะรวยก็รวยไปเถอะ รวยก็เงินทั้งหลายทั้งปวง ส่งร่างกายของเราเข้าไปโรงพยาบาลเท่านั้นเอง ให้หมอดูแลรักษา ห้องดีที่สุด ยาดีที่สุด หมอดีที่สุด

เงินส่งถึงโรงพยาบาล ไม่เกินนั้น " ตาย " จากนั้นญาติพี่น้อง ลูกของข้าดี หลานของข้าดี สามีภรรยาของข้า..ดีที่สุด ญาติพี่น้องที่ว่าดีที่สุดนั้นก็ส่งถึงเมรุ พอวางดอกไม้จันทน์แล้ว ก็เดินหันหลังออกมา ไม่มีใครจะไปเป็นเพื่อนอีกละทีนี้ นี่แหละ

คราวนั้นแหละ **อัตตาหิ อัตตโน นาโถ** ตนแลเป็นที่พึ่งของตน **โกหินาโถ ปโรสิยา** คนอื่นใครเลยจะเป็นที่พึ่งเราได้ นอกจากตัวของเรา นอกจากใจของเรา ใจของเราเท่านั้นละ ที่ได้สั่งสมบุญกุศลเอาไว้ บุญกุศลแลจะเป็นเพื่อนสองของเราเดินเคียงข้างเราไปหละ ถ้าหากว่าเราไม่ได้สร้างบุญสร้างกุศล มีแต่บาปอกุศล บาปอกุศลนั้นแหละ จะเดินเคียงข้างเรา

เพราะฉะนั้นให้พวกเรา มองดูสิว่า ในชีวิตของเราตั้งแต่บัดนั้น มาถึงบัดนี้ เป็นที่อุ่นใจรึยัง เป็นที่พอใจรึยัง ในการสั่งสมบุญกุศล เข้าสู่จิตใจของพวกเรา ถ้าหากว่าพวกเรายังห่างเหินอยู่ ก็ควรพยายามประกอบคุณงามความดีเข้าสู่จิตใจเรา ไว้ให้มาก เตรียมไว้ให้ดีนะ คณะศรัทธาญาติโยมลูกหลานนะ

ธรรมชาดก

โยมสำเร็จอรหันต์ได้หรือไม่ (ชาดกสันตติมหาอำมาตย์)

เคยมีคนมาถามหลวงพ่ออยู่เสมอๆ นะว่า เพศฆราวาสนั้นสามารถสำเร็จอรหันต์ได้หรือไม่ ในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้านั้น ท่านก็ไม่ได้ปฏิเสธ คือถ้าผู้ใดก็ตามที่ปฏิบัติถูกต้อง ถูกหลักและเป็นธรรมแล้วล่ะก็ ผู้นั้นสามารถถึงความสิ้นทุกข์ได้เหมือนกันทั้งสิ้น

อย่างพระนางเขมาเถรี มเหสีของพระเจ้าพิมพิสารแห่งกรุงราชคฤห์ ท่านได้สำเร็จเป็นอรหันต์ตั้งแต่ยังเป็นฆราวาสอยู่ พระเจ้าสุทโธทนะ พระบิดาของพระพุทธเจ้า ท่านก็ได้สำเร็จอรหันต์ ในขณะที่ทรงประชวรหนักใกล้สวรรคตในอีก ๗ วัน หรืออย่างสันตติมหาอำมาตย์ ที่พอได้ฟังธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้า ท่านได้สำเร็จอรหันต์ขณะที่กำลังเมาเหล้าอยู่อีกต่างหาก

ทีนี้พวกเราก็คงจะสงสัยว่า ทำไมคนเมาเหล้าก็ยังสำเร็จอรหันต์ได้ ถ้าเราทำอย่างนี้บ้าง เราก็ต้องสำเร็จได้ด้วยสิ มันไม่ใช่นะ หลวงพ่อจะเล่าๆ ประวัติของสันตติมหาอำมาตย์ให้ฟัง

สมัยหนึ่งที่พระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่วัดป่าเชตวัน กรุงสาวัตถี ตอนเช้าพระพุทธองค์ไปบิณฑบาตกับพระอานนท์ ที่เป็นปัจฉาสมณะ คือเป็นพระผู้ติดตาม ท่านก็เดินบิณฑบาตตามหลังพระพุทธเจ้า

กรุงสาวัตถีในสมัยนั้น มีพระเจ้าปเสนทิโกศลปกครอง บรรดาหัวเมืองในเขตปัจจันตชนบทเกิดแข็งข้อ พระองค์จึงทรงให้มหาอำมาตย์ที่มีชื่อว่า สันตติ ยกทัพไปปราบพวกกบฏเหล่านั้นจนได้รับชัยชนะ พระเจ้าปเสนทิโกศลทรงพอพระทัยมาก จึงเสด็จปูนบำเหน็จรางวัลให้สันตติมหาอำมาตย์ โดยการตั้งให้เป็นพระเจ้าแผ่นดินปกครองแผ่นดิน เป็นเวลา ๗ วัน พร้อมทั้งประราชทานนางระบำผู้เลอโฉมให้นางหนึ่ง ส่วนพระองค์ก็เสด็จไปปลีกประทับอยู่ที่ปราสาทอีกหลังหนึ่ง

เมื่อสันตติมหาอำมาตย์ได้ปกครองแผ่นดินแล้ว ก็ทรงเครื่องกษัตริย์ แล้วเฉลิมฉลองชัยชนะด้วยสุรานารีอย่างสนุกสนาน ทั้งกินดื่มเสพสมและเต้นรำทำเพลงอย่างเต็มที่ จนมึนเมามาตลอด ๖ วัน จนล่วงเข้าวันสุดท้าย คือในเช้าวันที่ ๗ ท่านก็ขึ้นนั่งบนคอช้างเพื่อจะไปอาบน้ำในแม่น้ำอจิรวดีพร้อมบริวาร ขณะนั้น พระพุทธเจ้ากับพระอานนท์กำลังบิณฑบาตอยู่ที่ประตูเมืองสาวัตถี ฝ่ายสันตติมหาอำมาตย์ ซึ่งขณะนั้นกำลังเมามายเกือบไม่ได้สติอยู่บนคอช้าง พอเห็นพระพุทธองค์กับพระอานนท์เดินบิณฑบาตผ่านมา ก็ผงกหัวแสดงเพื่อความเคารพต่อพระพุทธเจ้า

เมื่อพระพุทธองค์ทอดพระเนตรเห็นแล้ว ก็ทรงแย้มพระโอษฐ์ พระอานนท์เห็นเข้าก็ถามกราบทูลถามว่า “พระพุทธองค์ทรงแย้มพระโอษฐ์ ด้วยเหตุอันใดหนอพระเจ้าข้า” พระพุทธองค์ก็ตรัสตอบว่า

"อานนท์ สันตติมหาอำมาตย์ผู้นี้ เขาจะได้สำเร็จอรหันต์ในเย็นวันนี้แหละ" เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสกับพระอานนท์เพียงเท่านี้ คำพูดนี้ก็ดังก้องไปทั่วกรุงสาวัตถี ด้วยเพราะพุทธานุภาพของพระพุทธองค์

เมื่อคนทั้งหลายในเมืองได้ยินดังนี้แล้ว ทีนี้ผู้คนต่างก็พากันแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกที่เป็นฝ่ายสัมมาทิฐิก็เชื่อว่า เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสอย่างไรก็ย่อมเป็นเช่นนั้น คำว่าโกหกนี้ไม่มี ส่วนอีกกลุ่มที่เป็นฝ่ายมิจฉาทิฐิก็ไม่เชื่อ ต่างพากันว่าพระพุทธเจ้าขี้ตู่ พูดโกหกแน่ๆ คราวนี้ คนที่เมาเหล้าถึงขนาดนี้ จะให้สำเร็จอรหันต์ได้ในเย็นวันนี้เลยนั้น ย่อมเป็นไปไม่ได้

ฝ่ายสันตติมหาอำมาตย์นี้ เมื่อพาบริวารไปเล่นน้ำที่ท่าอาบน้ำตลอดวันแล้ว พอตกตอนเย็น ก็ไปกินเลี้ยงดื่มฉลองกันต่อที่สวนอุทยาน เพราะคืนนี้เป็นคืนสุดท้ายแล้วที่จะได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน นางสนมคนโปรดของสันตติมหาอำมาตย์ที่พระเจ้าปเสนทิโกศลทรงพระราชทานให้ ก็ออกไปร่ายรำขับร้อง แต่ขณะที่กำลังแสดงอยู่นั้น นางก็เกิดเป็นลมสิ้นใจตายทันที เนื่องจากนางอดนอน อดอาหารมาเป็นเวลาหลายวัน

เมื่อนางตายเท่านั้นล่ะ ก็วงแตกกินอาหารไม่ลงแล้วทีนี้ สันตติมหาอำมาตย์พอได้เห็นนางสนมที่ตนโปรดปราน มาตายต่อหน้าเช่นนี้ ก็เศร้าโศกเสียใจอย่างแรง

เหล้าที่กินมาตลอด ๗ วัน หายเมาเป็นปลิดทิ้งเลยทีนี้ มีแต่ความทุกข์โศกอย่างแรงกล้าเข้ามาแทนที่ จนถึงกับรำพึงว่า

“ไม่มีใครที่จะเป็นที่พึ่งให้เราได้แล้วนอกจากพระพุทธเจ้า” จากนั้นเขาจึงรุดไปกราบพระพุทธเจ้าที่วัดป่าเชตวัน ในทันใดแล้วกราบทูลว่า

“ข้าพระองค์ มีความทุกข์โศกเศร้าเหลือเกิน เพราะภรรยาที่พึ่งได้รับพระราชทานมานั้น อยู่ๆ ก็มาตายเสียแล้ว ขอพระองค์จงทรงเป็นที่พึ่งของข้าพระองค์ ขอพระองค์โปรดทรงเมตตาช่วยระงับความโศกเศร้าในใจของข้าพระองค์ด้วยเถิดพระเจ้าข้า” พระพุทธองค์จึงทรงเทศนาให้ฟังว่า

“ดูก่อน สันตติ เธออย่าได้เสียใจร้องไห้กับเรื่องอย่างนี้เลย วิญญาณของเขาไปสู่สุคติแล้ว เธอเคยเวียนว่าตายเกิดมาแล้วนับไม่ถ้วน เธอเคยร้องไห้ที่เสียคนรักมาแล้วอย่างนี้ไม่รู้ว่าเท่าไหร่ น้ำตาของเธอที่เคยร้องมาแล้วนั้น รวมๆ กันแล้วมากกว่าน้ำในมหาสมุทรทั้ง ๔ นี้รวมกันเสียอีก เกิดอีกภพหน้าชาติหน้า มันก็เป็นอยู่อย่างนี้แหละ ควรหรือยัง ที่เธอจะเบื่อหน่ายคลายกำหนัด ควรหรือยังที่เธอจะพ้นไปเสียจากสังสารวัฏ”

“ดูก่อน สันตติ สังสารวัฏอันยาวนานจนหาเบื้องต้น หาเบื้องปลาย หาที่สุดไม่ได้นี้ เหล่าสัตวโลกผู้มีอวิชชาเป็นเครื่องกางกั้น มีตัณหาเป็นเครื่องประกอบไว้ ย่อมท่องเที่ยวเวียนว่ายตายเกิดจนหาที่สิ้นสุดไม่ได้”

จากนั้นพระองค์ทรงตรัสพระคาถาว่า “กิเลสความกังวลใจในอดีตเธอจงวางเสีย กิเลสความกังวลใจในอนาคตเธอจงวางเสีย กิเลสความกังวลใจในปัจจุบันเธอจงวางเสีย ถ้าเธอจะไม่ยึดถือในขันธ์ เธอก็จงละวางมันเสียเถิด แล้วเธอก็จะเป็นผู้ที่สงบระงับไป”

พอแสดงธรรมบทนี้เพียง ๑ บทจบ คือเพียง ๔ บาทพระคาถาเท่านั้น สันตติมหาอำมาตย์ก็บรรลุอรหันต์ เพราะบารมีท่านมีเต็มที่แล้ว จากนั้นท่านก็พิจารณาดูอายุสังขารของตน จนทราบว่า บัดนี้ท่านได้หมดอายุขัยแล้ว ท่านจึงกราบทูลลาพระพุทธเจ้าปรินิพพานว่า “ขอพระองค์ จงทรงอนุญาตการปรินิพพานแก่ข้าพระองค์ด้วยเถิด พระเจ้าข้า”

พระพุทธเจ้าทรงเห็นเป็นโอกาสที่จะสร้างความกระจ่างแก่มหาชนทั้ง ๒ พวกที่มาประชุมกัน คือพวกมิจฉาทิฐิและสัมมาทิฐิ เมื่อได้ฟังบุพกรรมที่สันตติมหาอำมาตย์ที่เคยทำมา ก็จะเกิดบุญเป็นอันมาก จึงทรงตรัสว่า

"ดูก่อน สันตติ ผู้คนทั้งหลายยังสงสัยในตัวเธออยู่นะ เธอควรจะแสดงให้เขาได้รู้ว่า บัดนี้เธอเป็นพระอรหันต์แล้ว ถ้ากระนั้น ก่อนที่เธอจะนิพพาน ขอเธอจงเล่าบุพกรรมในอดีตชาติที่เธอทำ และเมื่อจะเล่า ก็จงอย่านั่งบนพื้นดินเล่า แต่จงนั่งบนอากาศสูง ๗ ชั่วต้นตาลเล่าเถิด"

จากนั้นสันตติมหาอำมาตย์ก็กราบพระพุทธเจ้า แล้วท่านก็เหาะขึ้นไปสูง ๑ ต้นลำตาล แล้วลงมากราบพระพุทธเจ้า เสร็จแล้วก็เหาะขึ้นไปนั่งอยู่บนอากาศที่ความสูง ๗ ชั่วต้นลำตาล แล้วประกาศว่า "ที่ข้าพเจ้าได้เป็นสันตติมหาอำมาตย์ในชาตินี้นั้นเป็นเพราะบุพกรรม คือกรรมดีในอดีตของข้าพเจ้าดังนี้"

ย้อนนับจากนี้ไป ๙๑ กัลป์ ในสมัยของพระพุทธเจ้าวิปัสสี ข้าพระองค์ได้เกิดในตระกูลมั่งคั่งตระกูลหนึ่งในพันธุมดีนคร ข้าพระองค์มีศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัย ยินดีในการให้ทาน และรักษาศีลมิได้ขาด เมื่อข้าพระองค์ได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์ และเมื่อได้ใคร่ครวญแล้ว ข้าพระองค์จึงได้เที่ยวประกาศคุณของพระรัตนตรัย

เมื่อพระราชานามว่า พันธุมะ ได้ทราบความจึงรับสั่งให้ข้าพระองค์มาเข้าเฝ้าแล้วได้ตรัสถามว่า "เจ้าเที่ยวทำอะไร" "ข้าพระองค์ ประกาศชักชวนมหาชนให้บำเพ็ญการกุศล ด้วยการเจริญในทาน ศีล และภาวนา พระเจ้าข้า" "เจ้าเที่ยวทำอย่างไร"

“ข้าพระองค์เดินไป พระเจ้าข้า” “ถ้าอย่างนั้น เธอไม่ควรเดินไป แต่ควรที่จะขี่ม้าไป จะประกาศได้ไกลกว่า”

ต่อมาพระราชาให้มาเข้าเฝ้าอีก แล้วตรัสถามว่า “เจ้าเที่ยวทำอะไร” “ข้าพระองค์ทำกรรมอย่างนั้น ด้วยการขี่ม้าที่พระองค์ทรงพระราชทานให้ พระเจ้าข้า” “ถ้าอย่างนั้น เธอไม่ควรขี่ม้าไป แต่ควรที่จะนั่งรถเทียมด้วยม้า จะประกาศได้ไกลกว่า”

ต่อมาพระราชาให้มาเข้าเฝ้าอีก แล้วตรัสถามว่า “เจ้าเที่ยวทำอะไร?” “ข้าพระองค์ทำกรรมอย่างนั้น ด้วยการนั่งรถเทียมด้วยม้าที่พระองค์ทรงพระราชทานให้ พระเจ้าข้า” “ถ้าอย่างนั้น เธอไม่ควรขึ้นนั่งรถเทียมด้วยม้า แต่ควรที่จะให้นั่งบนคอช้างที่ประดับอาภรณ์อย่างดี จะประกาศได้ไกลกว่า”

อานิสงส์ที่ข้าพระองค์ป่าวประกาศ ชักชวนมหาชนให้บำเพ็ญการกุศลอยู่ ๘๐,๐๐๐ ปี (ในสมัยของพระพุทธเจ้าวิปัสสี ผู้คนมีอายุขัย ๘๐,๐๐๐ ปี) ทำให้มีกลิ่นจันทน์หอมฟุ้งออกจากกาย และกลิ่นอุบลหอมฟุ้งออกจากปากของข้าพระองค์ตลอดกาลนั้น และเมื่อหมดอายุขัยจากชาตินั้นแล้ว ก็ได้ไปสู่สวรรค์ชั้นต่างๆ เป็นเอนก ไม่รู้จักทุคติเลย จนเมื่อออกจากสวรรค์แล้ว จึงได้มาเกิดเป็นสันตติมหาอำมาตย์ในชาตินี้ นี้คือกรรมดีที่ข้าพระองค์ได้ทำไว้ในอดีต พระเจ้าข้า

จากนั้นท่านก็ขอลาปรินิพพาน พระพุทธองค์ตรัสว่า “สันตติ เธอจงไปตามกาลอันควรของเธอเถิด” สันตติมหาอำมาตย์ทั้งที่ยังอยู่ในเครื่องทรงพระราชา นั่งอยู่บนอากาศนั้น ได้เข้าเตโชธาตุปรินิพพาน ร่างกายก็เผาไหม้อยู่ในอากาศ จนเหลือแต่อัฐิธาตุที่งามเหมือนกับดอกมะลิตกลงมาจากบนอากาศ

พระพุทธเจ้าจึงรับสั่งให้เอาผ้าขาวมาคลี่รองรับอัฐิเหล่านั้น แล้วให้นำไปบรรจุในสถูปซึ่งสร้างไว้ในทาง ๔ แพร่ง เพื่อให้เป็นที่กราบไหว้สักการะบูชาของมหาชนผู้สัญจรไปมาในทิศต่างๆ เพื่อให้เหล่าสาธุชนผู้เลื่อมใสได้กราบไหว้บูชา ก็จะเป็นบุญกุศลเป็นปัจจัยให้เกิดในสุคติ เพราะอันนี้คือกระดูกของพระอรหันต์ ซึ่งจัดอยู่ในถูปารหบุคคล สันตติมหาอำมาตย์นี้ถึงภายนอกท่านจะเป็นฆราวาส แต่ใจของท่านนั้นเป็นพระอรหันต์

ถูปารหบุคคล คือบุคคลผู้ควรแก่การสร้างสถูปไว้เป็นที่กราบไหว้สักการะบูชาของมหาชน นั้นมีอยู่ ๔ จำพวก คือ ๑. พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๒.พระปัจเจกพุทธเจ้า ๓. พระอรหันตสาวกของพระพุทธเจ้า และ ๔. พระเจ้าจักรพรรดิ

(ในครั้งพุทธกาล ผู้ที่เข้านิพพานด้วยเตโชธาตุนั้น นอกจากสันตติมหาอำมาตย์แล้ว ก็ยังมีพระอานนท์อีกท่านหนึ่ง คือเมื่อท่านมีอายุได้ ๑๒๐ พรรษา ครั้นเวลา

นิพพาน พระญาติทั้งสองฝั่งแม่น้ำโรหิณีต่างปรารถนาให้ท่านนิพพานที่บ้านเมืองของตน โดยไม่ยอมแก่กัน เมื่อพระอานนท์เห็นว่านี้จะเป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะกันเพื่อแย่งอัฐิธาตุ ท่านจึงเหาะขึ้นในอากาศแล้วเข้าเตโชธาตุปรินิพพาน โดยท่านได้อธิษฐานให้ร่างกายที่เผาไหม้หมดแล้วแตกเป็น ๒ ส่วน โดยส่วนหนึ่งตกยังฝั่งเมืองกบิลพัสดุ์ และอีกส่วนตกยังฝั่งเมืองเทวทหะ เพื่อให้พระญาติทั้งสองฝ่ายได้นำอัฐิธาตุของท่านไปบรรจุสถูปไว้สักการบูชา)

จากนั้นเหล่าพระในวัดป่าเชตวัน ก็มาสนทนากันในโรงธรรมว่า “เมื่อฆราวาสที่เป็นอรหันต์ ล่วงลับดับขันธ์ไปอย่างนั้น พวกเราควรจะเรียกท่านว่าสมณะ พราหมณ์ หรือเรียกท่านว่าอย่างไรดี”

(โรงธรรมหรือธรรมสภานั้น ถ้าในปัจจุบัน ก็คือโรงน้ำร้อนที่มีอยู่ตามวัดในสายวัดกรรมฐานหรือวัดป่านั่นเอง ซึ่งใช้เป็นที่ให้พระมานั่งฉันน้ำปานะ พูดคุยสนทนาธรรมสากัจฉากันบ้างตามความจำเป็น ในเมื่อมีปัญหาติดขัดหรือข้อสงสัยในทางธรรม อันนี้คือวัตถุประสงค์หลัก ไม่ใช่เป็นที่ให้พระมานั่งก๊ง มั่วสุมพูดคุยเม้าท์เรื่องชาวบ้านกันในแบบโลกๆ ในเมื่อไม่มีข้อติดขัดอะไร ก็ควรที่จะมานั่งฉันน้ำปานะประมาณ ๑๐-๑๕ นาที พูดคุยถามไถ่กันแต่พอประมาณ จากนั้นต่างองค์ก็ควรที่จะแยกย้ายกันไป เพื่อไม่ให้ติดในหมู่คณะและคิดปรุงฟุ้งซ่านจนเกินไป)

ขณะนั้น พระพุทธองค์เสด็จมาในที่นั้นพอดี จึงตรัสถามเรื่องราว ก่อนจะทรงอธิบายว่า "ดูก่อน สงฆ์ทั้งหลาย พวกเธอจะเรียกบุตรของเราว่า พราหมณ์ (คือผู้ลอยบาปได้) ก็ได้ หรือว่า สมณะ (คือผู้สงบ) ก็ได้ สมควรทั้งนั้น" แล้วตรัสเป็นพระคาถาว่า "หากประพฤติฝึกฝนตนอย่างจริงจัง เป็นผู้เที่ยงตรงต่อธรรม ดำเนินตามอริยมรรค หากมีความประพฤติอันสงบ ระงับไม่เบียดเบียนสัตว์ทั้งหลาย คนเช่นนี้ เราจะเรียกว่า พราหมณ์ (คือผู้ลอยบาปได้) หรือว่า สมณะ (คือผู้สงบ) ก็ย่อมได้ทั้งนั้น" เมื่อพระพุทธองค์เทศน์จบลง พระภิกษุเหล่านั้น ต่างก็ได้สำเร็จมรรคผลโดยลำดับ

แหล่งที่มา :

- *เอ็มพี ๓ ชุดรวมพระธรรมเทศนา ลำดับที่ ๓๘ กัณฑ์ที่ ๓ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๕*
- *และ ลำดับที่ ๕๒ กัณฑ์ที่ ๑๗ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๖*

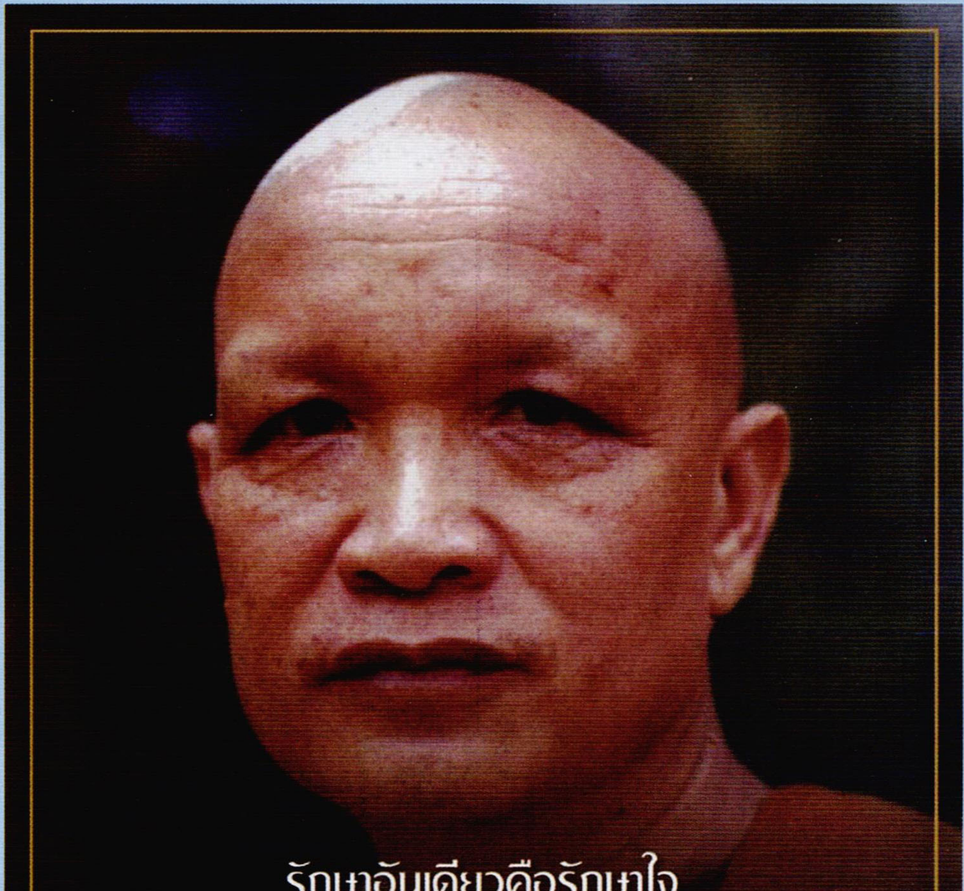

๔

ยึดมั่นในศีล มั่นคงในธรรม

ศีลที่เรารักษา
ต้องเป็นศีลที่ออกมาจากใจ
เป็นศีลที่มีความสัตย์จริง
อย่ารักษาศีลแบบนกกระยาง

รักษาอันเดียวคือรักษาใจ
ไม่ต้องรักษาที่อื่น
ให้ดูที่ใจของตนเอง
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๒๕. รักษาศีล รักษาใจ

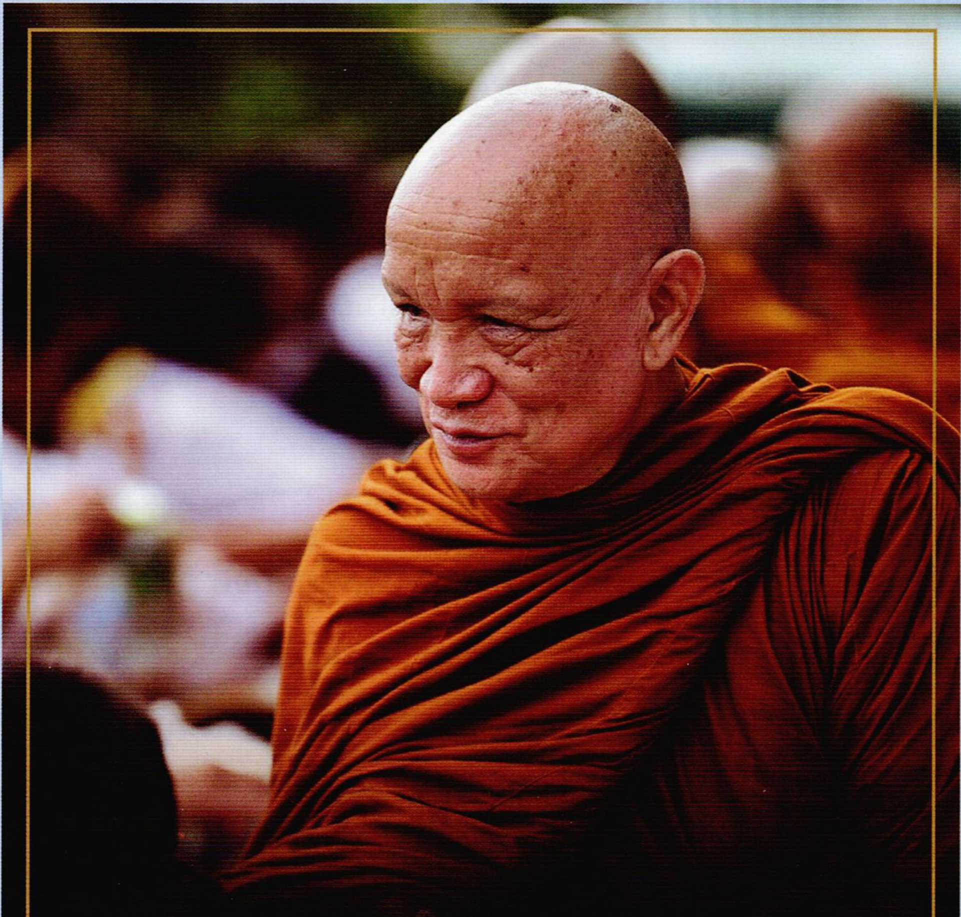
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๕

ศีล คือการรักษากาย วาจา ใจให้เรียบร้อย กายก็คือการกระทำ คือร่างกายของเราที่ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ขโมยทรัพย์ ไม่ประพฤติผิดละลาบละล้วงในกาม ไม่กล่าวมุสา ไม่ดื่มสุรา วาจาคือคำพูด ไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดยุยงให้เขาทะเลาะวิวาทกัน ไม่ยุยงเขาให้แตกแยกสามัคคีกัน พูดเพื่อการสร้างสรรค์ กายวาจา วาจาคำพูด กายก็คือการกระทำ อันนี้แปลว่าศีล

หลักธรรมคำสอนของพุทธะ พระพุทธเจ้าท่านไม่ได้ให้รักษาอะไรมาก รักษาอันเดียวคือรักษาใจ ขอให้พวกเราทุกท่าน จะเป็นฆราวาสญาติโยมก็เหมือนกันนะ ถ้าหากว่าใจของเราออกนอกลู่นอกทางเถลไถล มีแต่เรื่องทะเลาะวิวาทกัน มีแต่เรื่องแตกแยกสามัคคีกัน ไม่มีผู้น้อย ไม่มีผู้ใหญ่ ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่รู้จักกาลเทศะ กาลสถานที่ บุคคล อันนั้นเสียหายนะ เราต้องรู้จัก เราต้องวางสถานะของตนเอง สรุปแล้วก็คือ การรักษาความชั่วทั้งหลายทั้งปวงไม่ต้องไปรักษาที่อื่น ให้ดูที่จะของตนเองนั่นแหละ ถ้าเราคิดโมโหขึ้นมานั่นนะ มันผิดแล้ว หยุดนะ เราโมโหไปเพื่ออะไร มันได้ประโยชน์อะไร มันได้หรือมันเสีย

สรุปแล้วหลักธรรมคำสอนของพุทธะ ท่านให้รักษาใจอย่างเดียว อันนั้นเลิศประเสริฐที่สุด ไม่ต้องรักษาที่อื่นหรอก รักษาต้นตอของมันเลย ถ้าต้นตอของมันดีแล้วทุกอย่างก็จะดีไปหมด ถ้าใจของเราไม่ดีเสียอย่างเดียวเท่านั้นล่ะ ใจที่มีกิเลสราคะโทสะโมหะโลภโกรธหลงอยู่ในจิตในใจแล้ว มีแต่ความเดือดร้อนวุ่นวาย

ถ้าหากว่าพวกเราชำระกายวาจาของเราออกจากกิเลสราคะโทสะโมหะแล้ว มีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข กิเลสนี่ทำให้เดือดร้อนวุ่นวายในโลกทุกวันนี้

ถึงแตกต่างกันก็อยู่ร่วมกันได้
เพียงเรา
"ไม่เบียดเบียนกัน"

หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๒๖. แตกต่างกัน แต่ไม่เบียดเบียนกัน

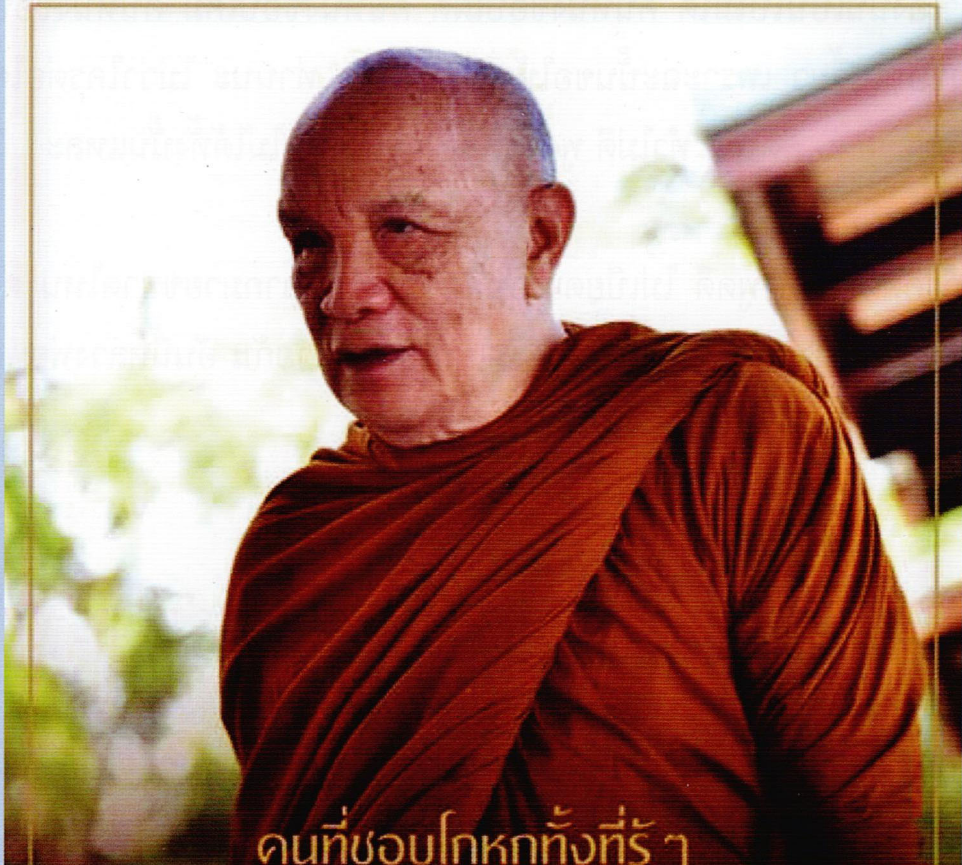
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐

การอยู่ด้วยกัน การอยู่ร่วมกันในโลก ให้มีความพร้อมเพรียงสามัคคีกัน ในครอบครัว ในหมู่ในคณะ ในประเทศชาติบ้านเมือง ถ้าหากว่าพวกเราอยู่ด้วยกันด้วยความพร้อมเพรียงสามัคคีเห็นอกเห็นใจกัน ถึงจะอยู่ด้วยกันมากมายขนาดไหน ก็มีความร่มเย็นผาสุก ไม่ว่าต่างชาติ ต่างภาษา ต่างศาสนา ต่างแนวความคิดเห็น พวกเราทุกคนจะให้มีความคิดเห็นอย่างเดียวกัน เป็นไปไม่ได้ นานาจิตตัง นานาทัศนะ แต่พวกเราไม่แสดงออกไม่เบียดเบียนกัน เป็นความเห็นก็คือความเห็น ในด้านจิตใจของใครของเรา อันนั้นอยู่ด้วยกันได้ แต่ถ้าหากว่าใครก็ตามไม่เห็นตามความเห็นของตนเองแล้วก็เบียดเบียนเขา เพราะเขาไม่เห็นตามความเห็นของเรา อันนั้นอยู่ด้วยกันไม่ได้ พอคนอื่นเห็นอย่างหนึ่ง ตัวเองก็เห็นอย่างหนึ่งก็ไปพูดกระแนะกระแหนเขา เผลอๆ เบียดเบียนเขาอีก จะอยู่ด้วยกันได้อย่างไร

เพราะว่าคนเราจะให้จิตใจเหมือนกัน เป็นไปไม่ได้ ถึงจะมีความเห็นแปลกแตกต่าง แต่ว่า ไม่เบียดเบียนกัน จุดนี้หละ จุดที่ว่าไม่เบียดเบียนกันนี้หละ เราต้องคิดว่านานาจิตตัง นานาทัศนะแนวความคิดเห็นนั้นจะให้บังคับให้คนอื่นมีความคิดเห็น

อย่างตัวเองนั้นเป็นไปไม่ได้ คนหนึ่งชอบเผ็ด คนหนึ่งชอบเค็ม คนหนึ่งชอบหวาน คนหนึ่งชอบเปรี้ยว เพราะฉะนั้นขอให้พวกเราทุกๆ ท่านนะ ไม่ว่าใครต่อใครหละ ถ้าหากอยู่ด้วยกัน คิดไม่ดี ทำไม่ดี พูดไม่ดี มันอยู่ด้วยกันไม่ได้ทั้งนั้นแหละ

ถ้าคิดดี ทำดี พูดดี ไม่เบียดเบียนกัน ถึงจะอยู่มากมายขนาดไหน ต่างชาติ ต่างภาษา ต่างศาสนา ก็อยู่ด้วยกันได้ ร่มเย็นเป็นสุขด้วยกัน อันนี้หลวงพ่อพูดกล่าวให้กับพวกเราท่านทั้งหลายได้ฟังเป็นแนวความคิด

คนที่ชอบโกหกทั้งที่รู้ ๆ
จะไม่ทำความชั่วอย่างอื่นเป็นไม่มี
พอทำขึ้นมาแล้วก็โกหก พอทำขึ้นมาแล้วก็โกหก
มันก็เลยโกหกไปเรื่อยเป็นนิสัยไป
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๒๗. อย่าเชื่อใจ คนโกหก

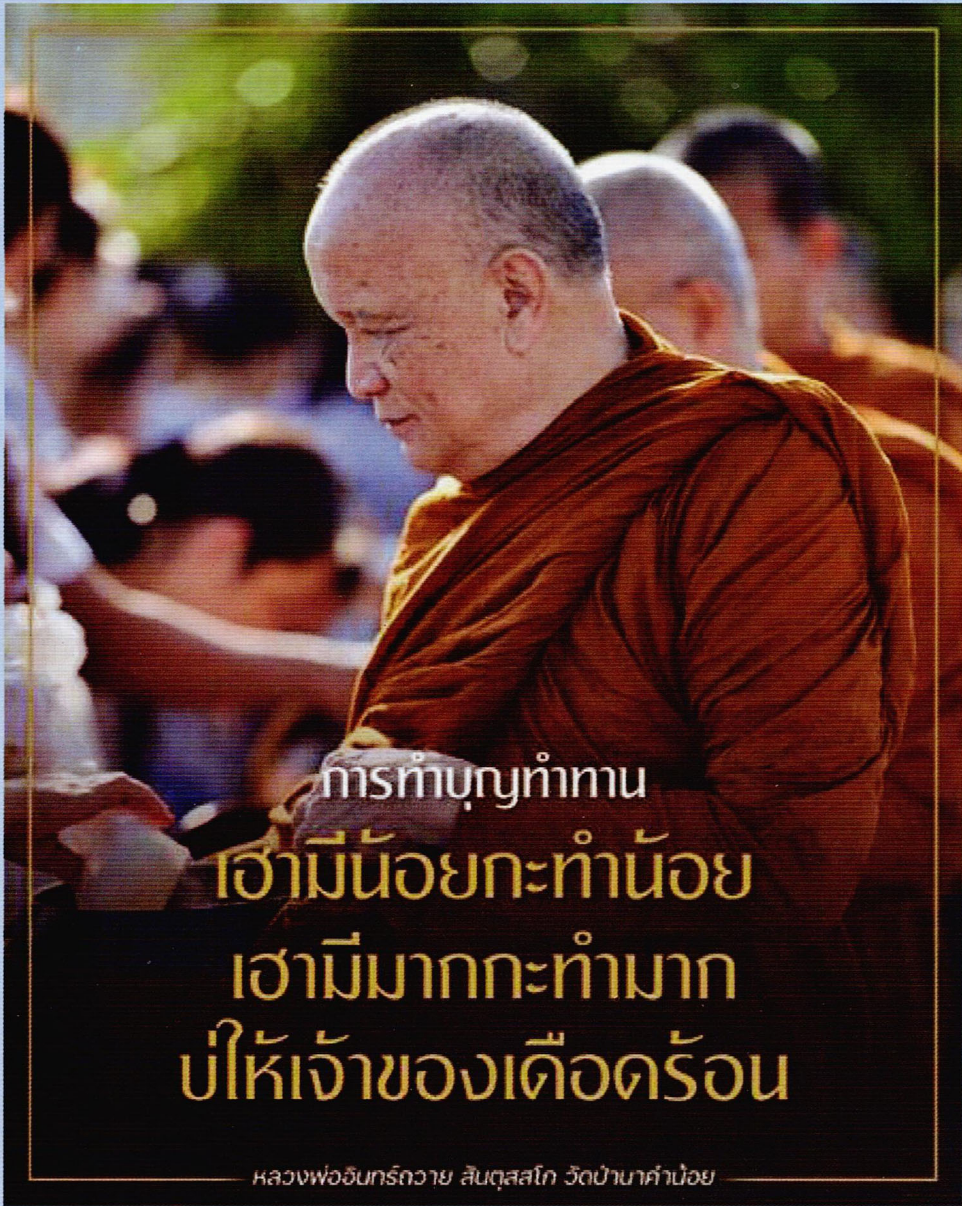
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘

โกหกพกลม ทุกวันนี้รู้สึกว่าใครก็ว่าใครโกหก พวกหนึ่งก็ว่าพวกหนึ่งโกหก ผู้หนึ่งก็ว่าผู้หนึ่งโกหก ตามที่จริงมันโกหกเท่าๆ กัน ดูๆ แล้ว มันมั่วกันไปหมดเลย แต่ตามที่จริงคำสอนของพระพุทธเจ้า ท่านบอกว่า คนที่ชอบโกหกทั้งที่รู้ๆ จะไม่ทำความชั่วอย่างอื่นเป็นไม่มี พอทำขึ้นมาแล้วก็โกหก พอทำขึ้นมาแล้วก็โกหก มันก็เลยโกหกไปเรื่อยเป็นนิสัยไป

จากนั้นมาก็ขาดความน่าเชื่อถือ ถ้าคนไม่ได้สังเกตก็เออ ใช่ ฟังไป เมื่อโกหกไปแล้วคิดว่ามันจะจบ ไม่ใช่นะ ในเมื่อโกหกไปแล้วนั้นละ กาลเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์นะ ถนนหนทางเป็นเครื่องพิสูจน์ม้า กาลเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์คน เป็นคนพูดถูกต้องไหม เป็นธรรมไหม มีเหตุมีผลไหม พูดตามหลักธรรมคำสอนไหม พูดเป็นธรรมไหม อันนี้กาลเวลาจะเป็นเครื่องพิสูจน์นะ

ใครก็ตามนะ ถ้าพูดออกไปแล้วโกหก จับได้ว่าโกหก อย่าไปไว้ใจก็แล้วกันนะ ให้ระมัดระวัง คนคนนี้จะไม่ทำความชั่วอย่างอื่นเป็นไม่มี ให้เราตั้งความสงสัยเอาไว้

พระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าท่านให้ใช้ปัญญานะ ไม่ให้ใช้ศรัทธาอย่างเดียวนะ ใช้ศรัทธาคือความเชื่ออย่างเดียว ไม่ใช่ ต้องให้ใช้ปัญญาในความเชื่อนั้นอีก ที่เราเชื่อไปนี้มันถูกต้องไหม เป็นธรรมไหม มีเหตุผลไหม ถ้าเรายังไม่เคยพบเคยเจอ ให้หยุดไว้ก่อน อยู่ในความสงบไว้ก่อนนิ่งไว้ก่อน ให้สังเกตุก่อน อย่าพึ่งเข้าไป ในจุดนั้น สิ่งไหนที่มันไม่ดี อย่าคิด อย่าพูด อย่าทำ ในเรื่องนั้น คิดพูดทำ แต่เรื่อง ที่สร้างสรรค์ สิ่งไหนที่เป็นประโยชน์ นี้แหละหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา

การทำบุญทำทาน
เฮามีน้อยกะทำน้อย
เฮามีมากกะทำมาก
บ่ให้เจ้าของเดือดร้อน
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๒๙. อยู่ด้วยกันให้มีน้ำใจสามัคคีกัน

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

การทำบุญทำทาน อย่าให้ไปหนักหนา บ่แม่นสิมีถ่อได๋สิทุ่มเทใส่เบิดกะบ่แม่นที่บ่เคยทำบุญทำทานซะเลย ขี้ตะหนี่ถี่เหนียวบ่ฮู้จักทำบุญทำทานกะบ่แม่นอีกคือกัน เพราะคนบ่ทำบุญทำทาน อานิสงส์บ่มีเด้ ในเมื่ออานิสงส์บ่มี เกิดมามีภพมีชาติ เกิดมากะทุกข์ยากลำบาก เพราะอีหยังเพราะทำอิหยัง สร้างอิหยังกะหลุดไม้หลุดมือ บ่เจริญรุ่งเรือง บ่ถูกจังหวะ บ่ถูกเวลา

คั้นว่ามีอานิสงส์ทาน มีอานิสงส์ทานในการเสียสละ อานิสงส์ทานหมู่นั่นล่ะถ้าหากว่าตกภพภูมิได๋ บุญกุศลกะเกื้อกูลหนุน คนโบราณเขายังเคยเว้าเคยว่าเคยบอกเคยกล่าวไว้ คนโบราณเขากะเชื่อคือกันล่ะ เชื่อในการสร้างบุญสร้างกุศล

คนโบราณเขาว่า คันคนมีอานิสงส์มีบุญมีกุศลในตัวของแต่ละท่านแต่ละคนแต่ละดวงวิญญาณ ผู้ได๋ได้ทำบุญทำทานไว้แล้ว ถึงจะอยู่ในหนึ่งมวลมนุษยชาติกะเป็นที่ยอมรับของคนทั้งหลาย ถึงจะไปสู่สัมปรายิกภพ ภพหน้าชาติหน้า ตกไปอยู่ในหมู่แฮ้งกะดีกว่าแฮ้งตั้งคณา ตกไปอยู่ในหมู่กากะดีกว่ากาทั้งฮ้อยทั้งพันตัว

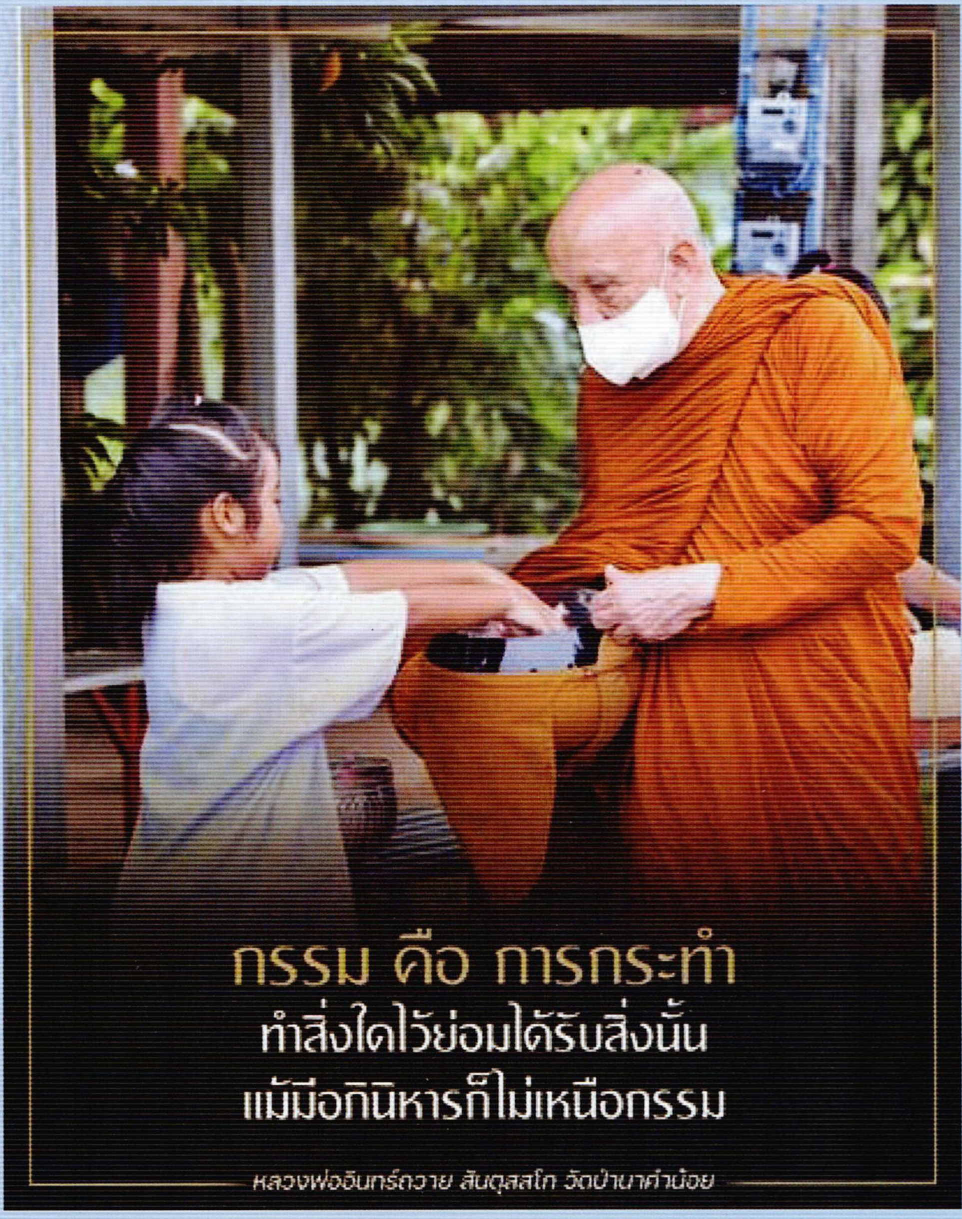
เพราะเหตุใด เพราะกาตัวนั่นได้ทำบุญทำทานมีศักดิ์มีศรีดีกว่า ถึงจะตกไปในคุกในตะราง กะยังดีกว่าคนคุกคนตะรางในคุกในตะรางนั้นนะ ถึงมันพลั้งพลาดไป นั่นล่ะเพราะเหตุใด เพราะบุญคุ้มครองเด้

ถ้าหากว่าคนบ่มีบุญ ไปไสกะจะตกอับ มีแต่ความตกต่ำไปเรื่อยๆ เพราะเหตุใด เพราะบุญบ่ได้คุ้มครอง เพราะฉะนั้น บุญกุศลนี่มันเป็นพลัง มันเป็นพลังลึกๆ ในจิตในใจ เพราะฉะนั้น พวกเฮาควรจะสร้างสมบุญกุศล ถึงจะมากหรือน้อย กะควรจะทำ เก็บหอมรอมริบไปทีละน้อยๆ นั่นล่ะ

เฮามีน้อยกะทำน้อย เฮามีมากกะทำมาก แต่ถึงยังไงกะบ่ให้เจ้าของบ่ให้พวกเฮาเดือดร้อน ในการสร้างบุญสร้างกุศล คล้ายๆ ว่าเฮาหงายภาชนะหงายกะละมงกะละมัง หงายโอ่งไว้รองรับบุญกุศล

อันนี้คือกัน จิตใจของเฮาสร้างบุญสร้างกุศลคือกัน น้ำมันหยดทีละหยดทีละหยาดเข้ามาในโอ่งในตุ่ม มันกะหลายเถื่อต่อหลายหน มันกะค่อยเต็มตื้นขึ้นมาคือกัน คั่นว่าเฮาบ่ได้ใส่น้ำซะเลยบ่มีน้ำฝน บ่มีน้ำหยดน้ำหยาดซะเลย ตุ่มโอ่งกะแห้งไปเรื่อยๆ

ใจของเฮากะลักษณะนั่นคือกันน่ะ คั่นว่าเฮามีทานมั่ง มีศีลมั่ง มีภาวนามั่ง เมื่อมีโอกาส สร้างบุญสร้างกุศล ทำบุญทำทาน มันกะเป็นเครื่องเกื้อกูลหนุนจิตใจพวกเฮา อยู่ ณ สถานที่ใดก็ร่มเย็นเป็นสุข นึกขึ้นมายามได๋กะภูมิใจในการกระทำของเจ้าของ

กรรม คือ การกระทำ
ทำสิ่งใดไว้ย่อมได้รับสิ่งนั้น
แม้มีอภินิหารก็ไม่เหนือกรรม
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๒๙. กรรมและผลของกรรม

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

กรรม คือการกระทำ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำชั่วแล้วจะได้ดีได้อย่างไร ทำดีแล้วจะได้ชั่วได้อย่างไร ถ้าเราปลูกพืชพันธุ์ชนิดไหน เราก็ได้รับพืชพันธุ์ชนิดนั้น ทำกรรมสิ่งไหนไว้ คนนั้นต้องได้รับกรรม คือการกระทำของตนเอง แต่บางครั้งบอกว่าเอ้า คนนี้เขาทำกรรมชั่วนะ แต่เขาทำไมรวยเอา รวยเอา แสดงว่าหลักของพระพุทธศาสนาไม่เป็นความจริง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ขนาดเขาทำชั่วเขายังได้ดี ทำไม

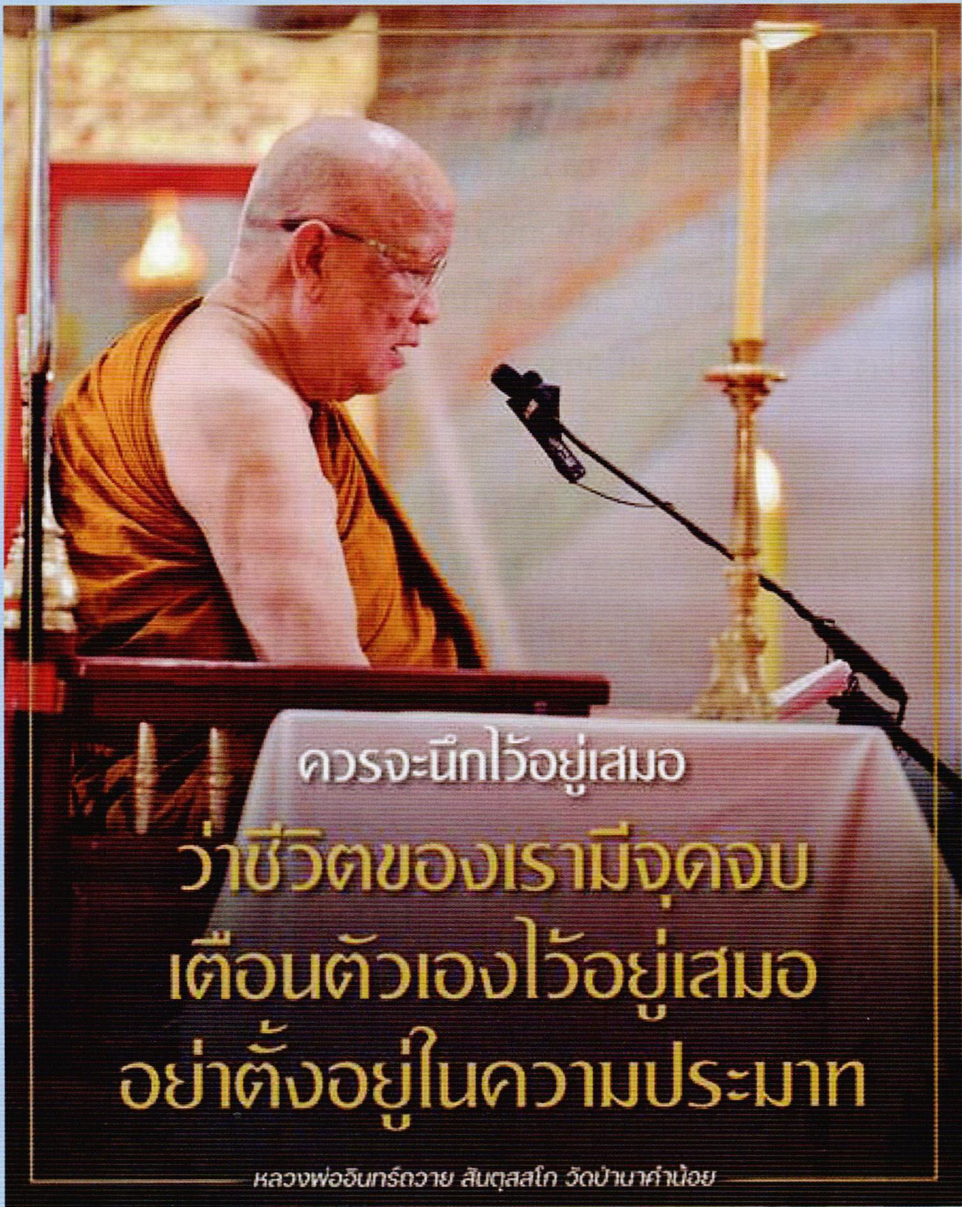
อันนี้พระพุทธเจ้าท่านได้ตรัสไว้ เป็นแนวความคิดแก่พุทธบริษัท พระองค์บอกว่า กรรมคือการกระทำ จุดนี้ไม่ใช่มีแต่ปัจจุบันกรรม มันเป็นอดีตกรรมด้วย อดีตกรรมก็เหมือนกับเราทำสิ่งที่มันไม่ดีไว้เมื่อวานนี้ แต่มันก็ให้ผลมาถึงวันนี้ด้วย ในวันนี้เราไม่ได้ทำความชั่วเสียหายเลย ทำแต่กรรมดี ทำไมผลมันจึงมารังแกเบียดเบียนเรา ทำไม

เพราะว่าวันนี้เราทำดีนะ แต่ไม่ได้คิดถึงว่า เมื่อวาน วันก่อน ตัวเองทำอะไรไว้บ้าง กรรมตัวนั้นมันกำลังตามสนองมาให้ผล อันนี้ก็คือเรามองเห็นใกล้ๆ นะ

แต่ในหลักของพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าท่านมองถึงข้ามภพข้ามชาติไปอีก ทำกรรมไม่ดีไว้ในอดีตชาติ กรรมตัวนั้นมันยังติดตามให้ผลมาอยู่ ถ้าว่าเกิดมาคนหนึ่ง ผู้ที่จองเวรไม่ได้เกิดมาพร้อมกัน ไปเกิดที่อื่น ชาตินั้นมันก็ผ่านกันไป เพราะมันไม่ได้เกิดอยู่ใกล้กัน แต่ถ้าหากว่ากรรมล้อ กงเกวียนมันมาหมุนเจอกันเมื่อไร เมื่อนั้นก็ดีดโผ้งเลย มันเจอกัน ถึงจะมีอภินิหารเหาะเหินเดินฟ้าได้ ดำดินบินบนได้ รู้หมดทุกอย่าง อภินิหารก็ไม่เหนือกรรม

นี้ล่ะ หลักของพระพุทธศาสนา ดูๆ ฟังๆ หรือว่าสังเกตดู หรือว่ากลั่นกรองไตร่ตรองด้วยเหตุและผลแล้ว พุทธศาสนานี้สอนเรื่องกรรม กรรมนี้เป็นเรื่องของการกระทำเป็นเรื่องใหญ่ เพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้าท่านจึงเน้นไว้อยู่เสมอว่า อย่าทำกรรมที่ไม่ดี อย่าไปทำกรรมชั่ว ให้ทำแต่กรรมดี อันนี้ก็คือหลักของพระพุทธศาสนาที่เราได้ศึกษามา พวกเราก็พอจะมองเห็นได้ว่า

กรรมชั่วจะต้องให้ผลไปในทางที่ชั่ว ในทางที่ไม่ดี ถ้าเราทำกรรมดี กรรมดีจะตามให้ผล ไปในทางที่ดี

ควรจะนึกไว้อยู่เสมอ
ว่าชีวิตของเรามีจุดจบ
เตือนตัวเองไว้อยู่เสมอ
อย่าตั้งอยู่ในความประมาท
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

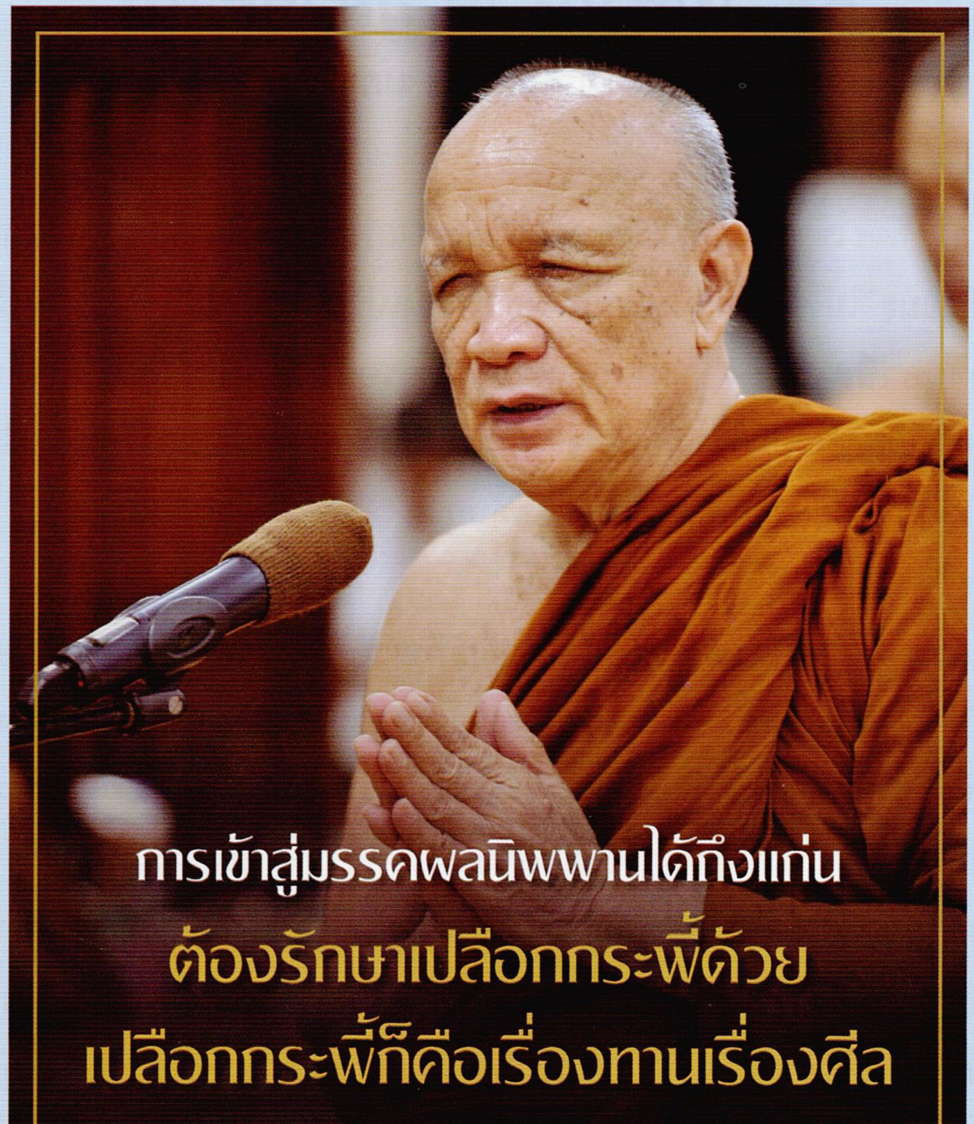
๓๐. หันหน้าเข้าป่าหาศีลหาธรรม

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

พวกเรามาทำบุญทำทาน มาบำเพ็ญคุณงามความดี เรียกว่าหาอาหารเข้าสู่จิตใจ หากำลังให้ใจ ให้ใจของเราเป็นผู้มีพลัง จิตใจมีเป็นบุญเป็นกุศล เราระลึกถึงคุณงามความดีที่เราได้ทำไว้ เก็บเล็กผสมน้อยมาเรื่อยๆ มันก็เป็นเครื่องกระตุ้น จิตใจของเราได้รับความอบอุ่น จิตใจจะไม่เดือดร้อนวุ่นวาย ไม่ว้าเหว่อ้างว้างเงียบเหงาเศร้าซึม เพราะเราได้พิจารณาไว้แล้ว บุญกุศลที่เราได้ทำไว้แล้วเราไม่ได้ประมาท เก็บหอมรอมริบมา

นี่แหละอยากจะให้พวกเราคิดในส่วนนี้ด้วย ไม่ใช่ว่าจะหาเงินคำทรัพย์สมบัติเลี้ยงร่างกายเลี้ยงครอบครัวอย่างเดียว การทำมาหาเลี้ยงชีพเราก็ทำ แต่ในใจลึกๆ เราก็ควรจะนึกไว้อยู่เสมอว่าชีวิตของเรามันมีจุดจบนะ เตือนตัวเองไว้อยู่เสมอมันมีจุดจบนะ ใจนะ อีกสักวันหนึ่งนะ ไม่รู้ว่าวันไหนล่ะ เพราะฉะนั้น พวกเราอย่าตั้งอยู่ในความประมาทนะ

คำว่าตั้งอยู่ในความไม่ประมาทคำนี้ เราก็ไหว้พระ สวดมนต์ นั่งภาวนานี่แหละ จุดนี้เราไม่ต้องลงทุนอะไรมาก ไหว้พระ สวดมนต์ นั่งภาวนา บริกรรมพุทโธๆ ในจิตในใจ จากนั้นก็รักษาศีล ข้าพเจ้าจะไม่ฆ่าสัตว์ ข้าพเจ้าจะไม่ขโมยทรัพย์ ข้าพเจ้าจะเคารพสิทธิในสามีภรรยาคนอื่น ข้าพเจ้าจะไม่โกหกหลอกลวงคนอื่น ข้าพเจ้าจะไม่ดื่มสุราให้ขาดสตินะ นี่แหละก็คือประกอบคุณงามความดี

การเข้าสู่มรรคผลนิพพานได้ถึงแก่น
ต้องรักษาเปลือกกระพี้ด้วย
เปลือกกระพี้ก็คือเรื่องทานเรื่องศีล
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๓๑. ไม้ค้ำกล้วย กล้วยค้ำไม้

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๖

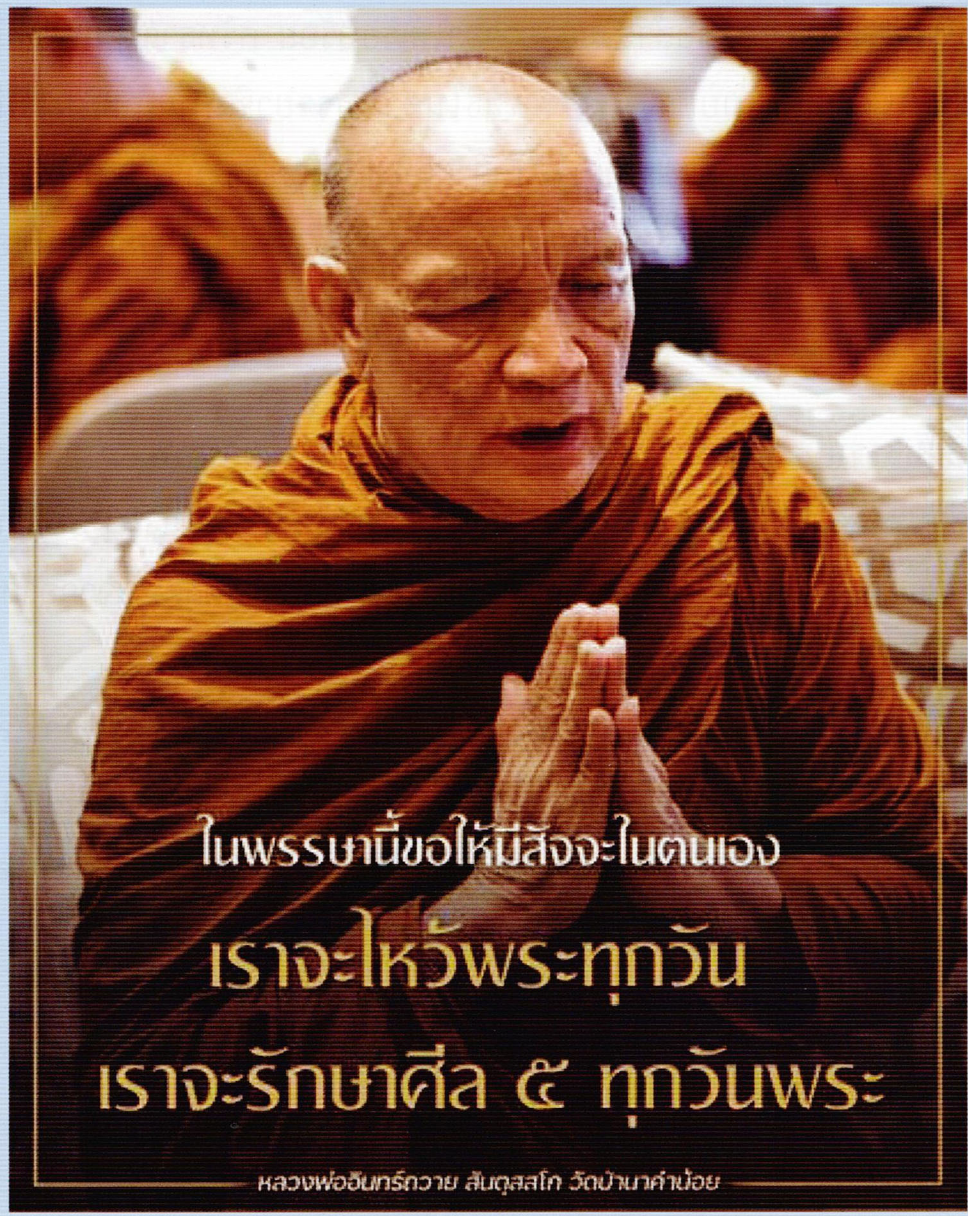
การที่จะเข้าสู่มรรคผลนิพพานได้ถึงจุดแก่น เราก็ต้องรักษาเปลือกรักษากระพี้ด้วยนะ ไม่ใช่มันจะเป็นแก่นทีเดียว เรื่องเปลือกกระพี้ก็คือเรื่องทานเรื่องศีล เรื่องทานอานิสงส์แห่งการทำบุญทำทานการอยู่ด้วยกันก็ต้องมีการเสียสละ ถ้าไม่มีการเสียสละไม่มีการเอื้อเฟื้ออารีต่อกันไม่มองกันเลย มีแต่เอารัดเอาเปรียบกัน โลกทั้งโลกมันก็อยู่ด้วยกันลำบากเหมือนกันนะ

ถ้าหากว่าพวกเราอยู่ด้วยกันก็เฉลี่ยเผื่อแผ่กัน ใครพอที่จะแบ่งช่วยเหลือกันได้ก็ช่วยเหลือกันอย่างที่หลวงพ่อไปช่วยโรงพยาบาลช่วยนักศึกษามหาวิทยาลัย แต่ไม่ใช่หลวงพ่อเป็นเศรษฐีนะ แต่พอจะแบ่งได้ ก็แบ่งให้เพื่อลูกหลานที่ด้อยกว่าเรา แต่เราก็ไม่เดือดร้อน ถ้าเราจะเดือดร้อนก็ไม่ควรจะให้เหมือนกัน เพราะมันจะเดือดร้อน ถ้าเราไม่เดือดร้อนก็แบ่งให้กับชุมชนและสังคม พุทธศาสนาอยู่ได้ พี่น้องประชาชนก็ต้องอยู่ได้ พี่น้องประชาชนอยู่ได้พุทธศาสนาก็ต้องอยู่ได้ เหมือนลักษณะไม้ค้ำกล้วย กล้วยค้ำไม้ ลักษณะอย่างนั้น อันนี้จัดว่าเป็นเปลือกนะ

ส่วนกระพี้คือศีล คือสำรวมกายวาจาให้เรียบร้อย ศรัทธาญาติโยมก็มีศีล ๕ ไม่คิดฆ่ากัน ไม่คิดขโมยกัน เคารพสิทธิในสามีภรรยาซึ่งกันและกัน ไม่โกหกต้มตุ๋นหลอกลวงกัน ไม่ดื่มสุรายาเมาทั้งหลายเฮโรอีนกัญชายาบ้าทั้งหลายให้ขาดสติ สำหรับสามเณรศีล ๑๐ พระก็ ๒๒๗ พระก็อยู่ในศีลอยู่ในกฎระเบียบของพระ เห็นแล้วก็น่าเคารพนับถือเลื่อมใสเพราะว่าพระอยู่ในศีลาจารวัตร

ส่วนธรรมนั้นทางฆราวาสญาติโยมผู้ที่มุ่งหวังมรรคผลนิพพานก็ภาวนาชำระจิตใจ ส่วนพระสงฆ์เป็นหน้าที่อยู่แล้ว อยู่ในป่าดงพงไพรตั้งใจภาวนาเพื่อจะหาทางเพื่อจะหาแก่นเข้าสู่จิตใจคือสมาธิปัญญา เพื่อจะชำระจิตใจให้หลุดพ้นจากอาสวกิเลส

นี่ล่ะลูกหลานมันเกี่ยวเนื่องมาตั้งแต่การอยู่ด้วยกันการมองกัน การเสียสละซึ่งกันและกัน มีน้ำใจต่อกันมีความเอื้อเฟื้อเอื้ออารีต่อกัน มันเป็นเปลือกนะ ส่วนกระพี้คืออยู่ในกฎอยู่ในระเบียบ ให้เคารพสิทธิซึ่งถึงกันและกัน เอาหัวใจเขามาใส่ใจเรา เอาใจเราไปใส่ใจเขา อย่าเบียดเบียนซึ่งกันและกัน ให้มีศีล ๕

ในพรรษานี้ขอให้มีสัจจะในตนเอง
เราจะไหว้พระทุกวัน
เราจะรักษาศีล ๕ ทุกวันพระ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดบ้านนาคำน้อย

๓๒. ตั้งสัจจะอธิษฐานทำความดีเข้าพรรษา

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖

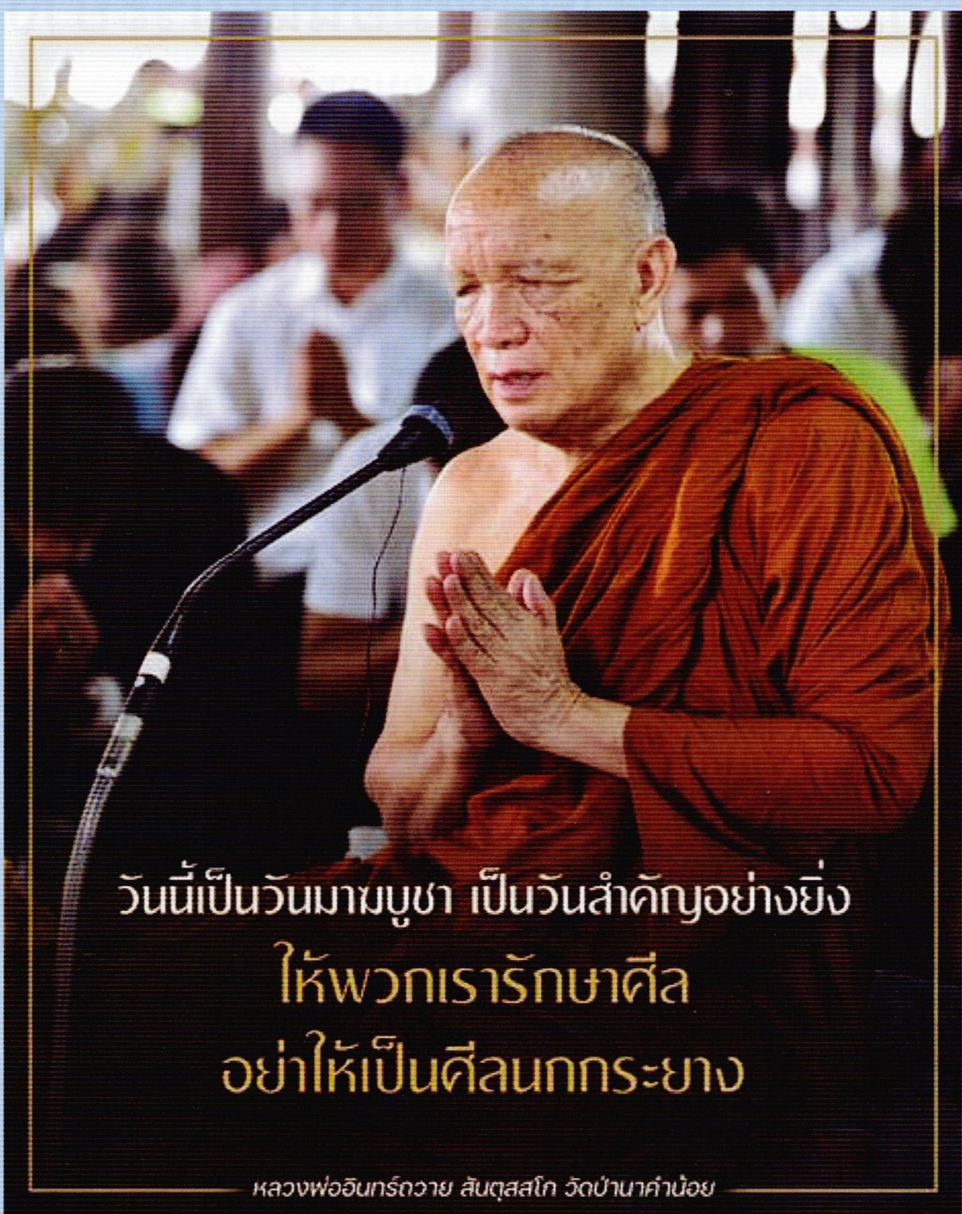
เราต้องทำความดีให้ดีที่สุด เราจะตั้งใจอยู่ในความไม่ประมาท ศรัทธาญาติโยมลูกหลานอย่าไปชะล่าใจ อย่าไปนอนใจจนเกินไป ให้ประกอบคุณงามความดี อย่างน้อยก็บุญกุศลติดจิตติดใจของพวกเราไปสู่สัมปรายภพ ภพหน้าชาติหน้า เพราะเหตุไร เพราะเราได้สร้างบุญสร้างกุศลภาคภูมิใจนะศรัทธาญาติโยมนะ

พอจวนเจียนเข้ามา เออ ถึงคราวข้าแล้ว ข้าเห็นแต่คนอื่นตาย บัดนี้ถึงคราวข้าแล้ว ข้าก็จะไปเหมือนกับเขาแล้ว เราก็ระลึกถึงคุณงามความดี ระลึกถึงบุญกุศลที่เราได้บำเพ็ญมา มันก็อุ่นใจนะไม่ว้าเหว่ไม่กระวนกระวาย ไม่ทุกข์ใจนะ เพราะเราได้คิดไว้แล้ว ถึงยังไงชีวิตของเรามันถึงจุดจบแน่นอนไม่เป็นอย่างอื่นแล้ว

หลวงพ่อพูดให้ฟังทั้งนี้ทั้งนั้นก็ได้มิใช่ว่าจะเอาความตายมาขู่กันให้พวกเรากลัว อันนี้พูดให้ฟังเป็นแนวความคิด พอพูดให้ฟังแล้วหลวงพ่อก็จะถามพวกเราอีกเหมือนกัน จริงไหม หลวงพ่อก็จะถามอีก หลวงพ่อมั่นใจว่าจริงจึงได้พูดมาให้พวกเราได้ฟังได้ศึกษา เมื่อจริงแล้วก็นั่นแหละ นำไปกลั่นกรองไตร่ตรองวางแผนในพรรษานี้ ข้าพเจ้าจะเอาอะไรในพรรษานี้

เอาเถอะไม่ได้ลงทุนมาก ข้าพเจ้าจะไม่โกรธ ข้าพเจ้าโกรธขี้โกรธเหลือเกิน โกรธให้คนนั้นโกรธให้คนนี้ ในพรรษานี้ข้าพเจ้าจะไม่โกรธให้ใคร ระงับความโกรธด้วยตัวเองดูซิ มันล้วนแล้วแต่เป็นบุญเป็นกุศลทั้งนั้นแหละนะ

ในพรรษานี้ขอให้มีสัจจะในตนเอง เราจะเอาอะไรอย่างที่ว่า เราจะไหว้พระทุกวัน เราจะรักษาศีล ๕ ทุกวันพระ เอาทุกวันพระก็ได้หรือทุกวันอาทิตย์ก็ได้ ไม่ได้วันพระวันอาทิตย์ก็ได้ ข้าพเจ้าจะรักษาศีลวันเสาร์อาทิตย์

วันนี้เป็นวันมาฆบูชา เป็นวันสำคัญอย่างยิ่ง
ให้พวกเรารักษาศีล
อย่าให้เป็นศีลนกกระยาง
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๓๓. อย่ารักษาศีลเหมือนนกกระยาง

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

วันนี้เป็นวันมาฆบูชา ถือว่าเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา พวกเราได้มาวัดมาร่วมทำพิธีมาร่วมทำบุญ อันดับแรกก็ได้ตักบาตรพระสงฆ์ จากนั้นก็ได้ขึ้นไปไหว้พระ ต่อไปนี้ก็จะได้สมาทานศีล ให้พวกเราถือว่าศีลวันนี้เป็นศีลสำคัญ เป็นศีลที่ควรจะรักษาเป็นกรณีพิเศษกว่าทุกวันที่ผ่านๆ มา ถือว่าเป็นศีลพิเศษกว่าทุกวัน เป็นวันสำคัญในทางพระพุทธศาสนา วันที่พระพุทธเจ้าประกาศพระธรรมคำสอนอย่างสัตย์จริงวันนี้ เพราะว่าประกาศหลักพระธรรมวินัยไว้ในพระพุทธศาสนา ถือว่าเป็นวันสำคัญอย่างยิ่ง ให้พวกเรารักษาศีลอย่าให้เป็นศีลนกกระยาง

ศีลนกกระยางคืออย่างไร มีนกกระยางแก่ตัวหนึ่ง น้ำมันท่วมทุกแห่งหน แต่ยังเหลือก้อนหินอยู่ก้อนหนึ่งที่อยู่เนินสูง น้ำท่วมหมดตอนนั้นจึงอยู่บนก้อนหินนั้น เพราะว่าไม่รู้ว่าตัวเองจะบินไปไหนเพราะหมดกำลัง ก้อนหินก็ไม่ใหญ่กว้างเท่าไรนะ นกกระยางก็คิดขึ้นมาได้ว่า เอ้อ ! ถ้าเราอยู่ก้อนหินก้อนนี้ก็อยู่ตามลำพัง อาหารก็ไม่มี เราก็ควรรักษาศีล สมาทานศีลเสียเพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับตนเอง นกกระยางก็คิดถูกนะมันคิดถูกทีแรก พอต่อมาเดือดร้อนไปถึงพระอินทร์ล่ะทีนี้ พระอินทร์ก็ว่า

เอ ! นกกระยางจะสมาทานศีลด้วยความสัตย์จริงหรือเปล่า เพราะมันยืนอยู่อย่างนั้น สงสัยว่าจะรักษาศีลจริงหรือเปล่า

พระอินทร์ก็เลยเนรมิตเป็นลูกแพะตัวเล็กๆ ลงมา ตัวอ่อนปวกเปียก เหมือนจะตายแหล่มิตายแหล่อย่างนั้นล่ะ เพื่อจะทดลองนกกระยางดูว่า ศีลนกกระยาง เป็นศีลที่มั่นคงหรือเปล่า เป็นศีลที่ออกมาจากใจจริงหรือเปล่า หรือเป็นศีลที่คิดตามกาลเวลาเท่านั้น

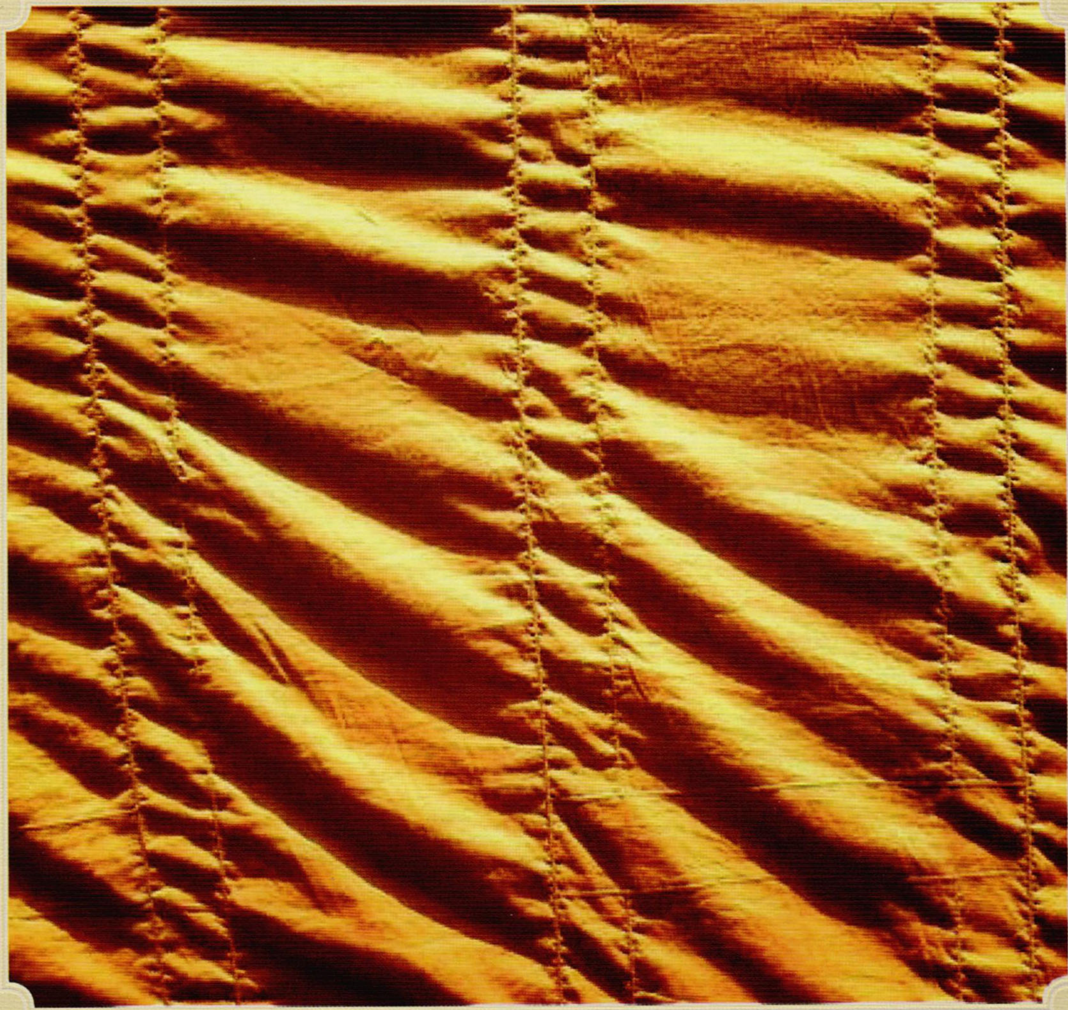
เมื่อนกกระยางเห็นลูกแพะตัวเล็กๆ คิดว่าจะกินได้ ก็ไล่จิกเพื่อจะกิน ตัวแพะก็เดิน ต้วมเตี้ยมๆ เหมือนกับหมดสภาพ นกกระยางก็คิดในใจว่า โอ ! เราก็หิวมานาน ศีลที่เรารักษาไว้ก็น่าจะปลงวางไว้ก่อนก็น่าจะได้นี่นา นี่แหละเรียกว่า ศีลนกกระยาง เป็นศีลที่ไม่ได้ออกมาจากใจจริง คือไม่มีความสัตย์จริง

ศีลจะต้องออกมาจากใจจริงนะ นกกระยางก็ว่าเราควรจะวางศีลไว้ก่อน พอกินเนื้อแพะเสร็จแล้วเราค่อยมารักษาศีลต่อ จากนั้นนกกระยางก็ไล่จิกแพะตัวนั้น แพะก็หลบไปหลบมา หลบมาหลบไป ผลที่สุดก็ไม่ได้กิน พระอินทร์ก็เลยจำแลงกายเหาะขึ้นบนอากาศ แล้วบอกว่า นกกระยาง ศีลของเธอเป็นศีลที่ไม่ได้

ออกมาจากใจจริง เป็นศีลที่คิดได้แล้วก็ไม่มีความสัตย์จริงในตัวเอง อย่างนี้ใช้ไม่ได้ พระอินทร์ตำหนิ

เพราะฉะนั้นพวกญาติโยมทุกท่านนะ วันนี้ให้เป็นศีลที่มีความสัตย์จริงนะวันนี้ เพราะว่าเป็นวันมาฆบูชา เป็นวันสำคัญยิ่งในทางพระพุทธศาสนา

ธรรมชาดก

ความเป็นมาของผ้าจีวร

ผ้าจีวรมีความเป็นมาอย่างไร

ในครั้งพุทธกาล เมื่อครั้งเจ้าชายสิทธัตถะออกผนวช ก็มีหลักฐานว่า ทรงใช้ผ้านุ่งห่มที่เรียกว่าจีวร ในช่วงต้นพุทธกาล พระสงฆ์ยังคงใช้เศษผ้าที่หาได้มาเย็บต่อๆ กันอย่างไม่เป็นระเบียบ จากนั้นก็เอามาครองเป็นผ้าจีวรเลย *ซึ่งการได้มาของผ้าในสมัยนั้น หากไม่มีผู้ถวาย พระก็ต้องแสวงหาเอาเศษผ้าที่เขาทิ้งแล้วตามที่ต่างๆ ซึ่งโดยมาก ก็ต้องเอามาจากผ้าบังสุกุลที่ใช้ห่อศพ เพราะไม่มีเจ้าของและหาได้ง่ายจากในป่าช้า*

บางครั้งก็มีพระบางรูปที่ได้รับถวายผ้าอย่างดีจากคหบดี ต่อมาเมื่อขโมยมาเห็นผ้าจีวรของท่านที่เปลื้องวางไว้ริมตลิ่ง ขณะลงไปสรงน้ำในแม่น้ำ เนื่องด้วยผ้าเป็นสิ่งที่หายากในสมัยพุทธกาล โจรก็เลยขโมยผ้าจีวรของพระองค์นี้ไป พอพระท่านขึ้นมา ก็หาผ้าไม่เจอแล้ว คือมีการถูกลักขโมยผ้าจีวรอยู่บ่อยครั้ง เพราะผ้าจีวรเป็นผ้าผืนใหญ่ ก็เลยมีค่าเพราะสามารถเอาผ้าผืนใหญ่นี้ไปตัดเย็บทำเป็นเสื้อผ้าได้

จนต่อมา เมื่อครั้งพระพุทธเจ้าเสด็จสู่ทักขิณาคีรีชนบทนั้น ได้ทอดพระเนตรเห็นนาของชาวมคธ พระพุทธองค์จึงรับสั่งกับพระอานนท์ว่า

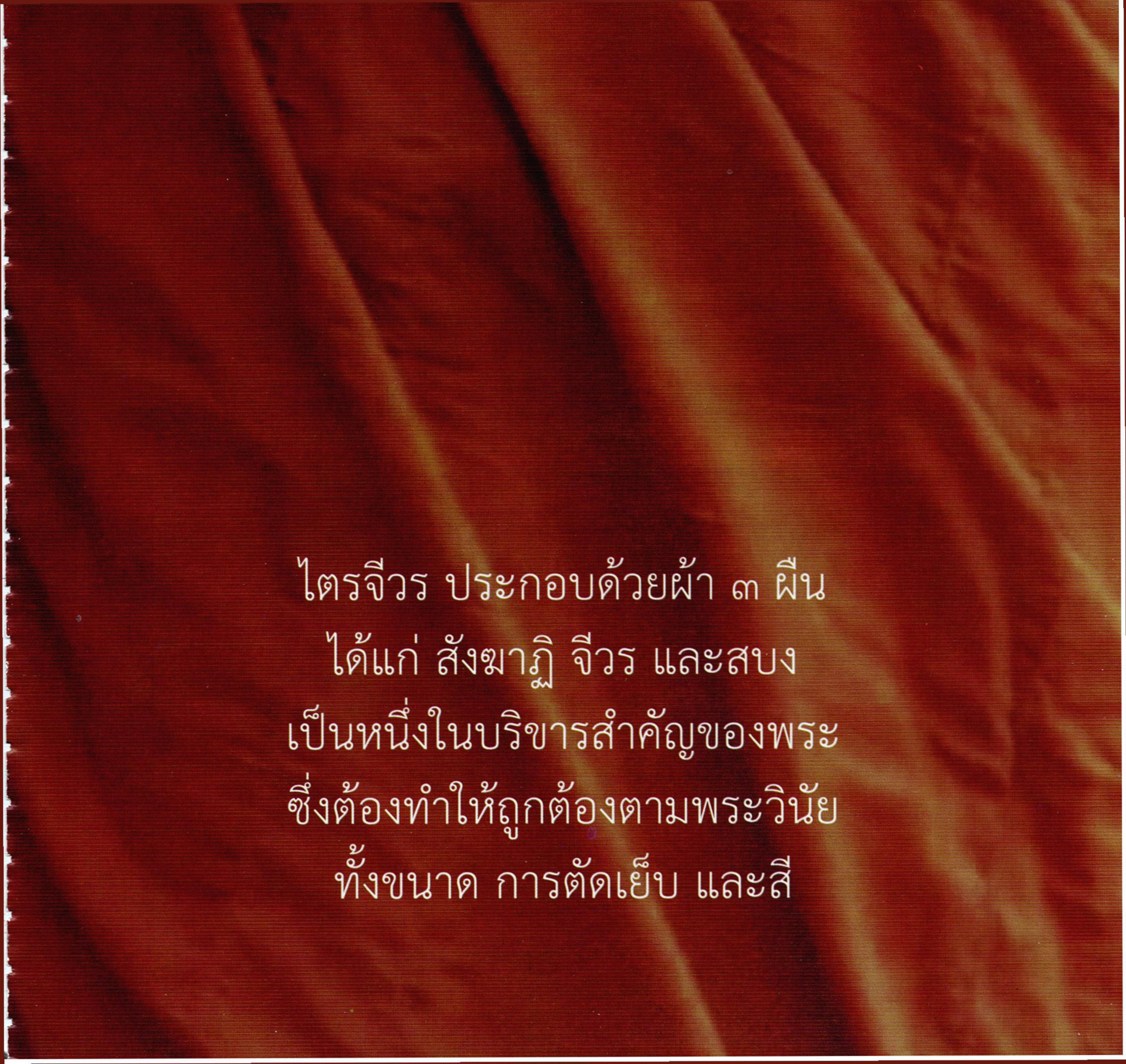
"อานนท์ ดูที่นาของชาวมคธนี่สิ เป็นรูป ๔ เหลี่ยมและมีคันนาเล็กๆ คั่นด้วย เธอสามารถทำจีวรแบบที่นาเหล่านี้ ได้หรือไม่" "สามารถ พระเจ้าข้า"

หลังจากนั้นพระอานนท์ถวายจีวรที่ตัดแต่งแล้ว มาให้ทอดพระเนตร พระพุทธองค์ทรงพอพระทัย แล้วทรงอนุญาตให้พระสงฆ์ใช้ผ้า ๓ ผืนคือ ผ้าสังฆาฏิชั้นเดียว จีวร และสบง ต่อมาทรงอนุญาตผ้า ๓ ผืนเป็นไตรจีวรคือ ผ้าสังฆาฏิ ๒ ชั้น จีวร และสบง ทั้งนี้เพื่อให้พระสงฆ์ได้เอาไว้ใช้ป้องกันความหนาวเย็น และทรงบัญญัติว่า ภิกษุไม่พึงมีจีวรมากกว่านี้ รูปใดมีมากกว่านี้ ปรับอาบัติ

นี่แหละ **อันนี้ก็คือความเป็นมาของผ้าจีวร คือมีพระอานนท์เป็นผู้ออกแบบผ้าจีวรของพระ เพื่อไม่ให้มันมีคุณค่า คือให้ลดคุณค่าของผ้าลง เพราะถูกตัดเป็นชั้นเล็กชั้นน้อย โดยทำจากผ้าหลายๆ ชิ้น นำมาซักให้สะอาด แล้วเย็บปะติดปะต่อกันเป็นผืน จากนั้นก็นำไปต้มย้อมสีฝาดด้วยสีของเปลือกไม้เป็นขั้นตอนสุดท้าย** (วัดป่าโดยมากจะย้อมผ้าจีวรจากเปลือกของต้นแก่นขนุน โดยนำไปต้มให้เดือดจนน้ำมีสีฝาด จากนั้นจึงนำผ้าจีวรใส่ลงไปต้มย้อมสี ก็จะได้ผ้าจีวรพระที่มีสีแก่นขนุน)

แหล่งที่มา :

- ***เอ็มพี ๓ ชุดรวมพระธรรมเทศนา ลำดับที่ ๖๐ กัณฑ์ที่ ๒๒ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔***

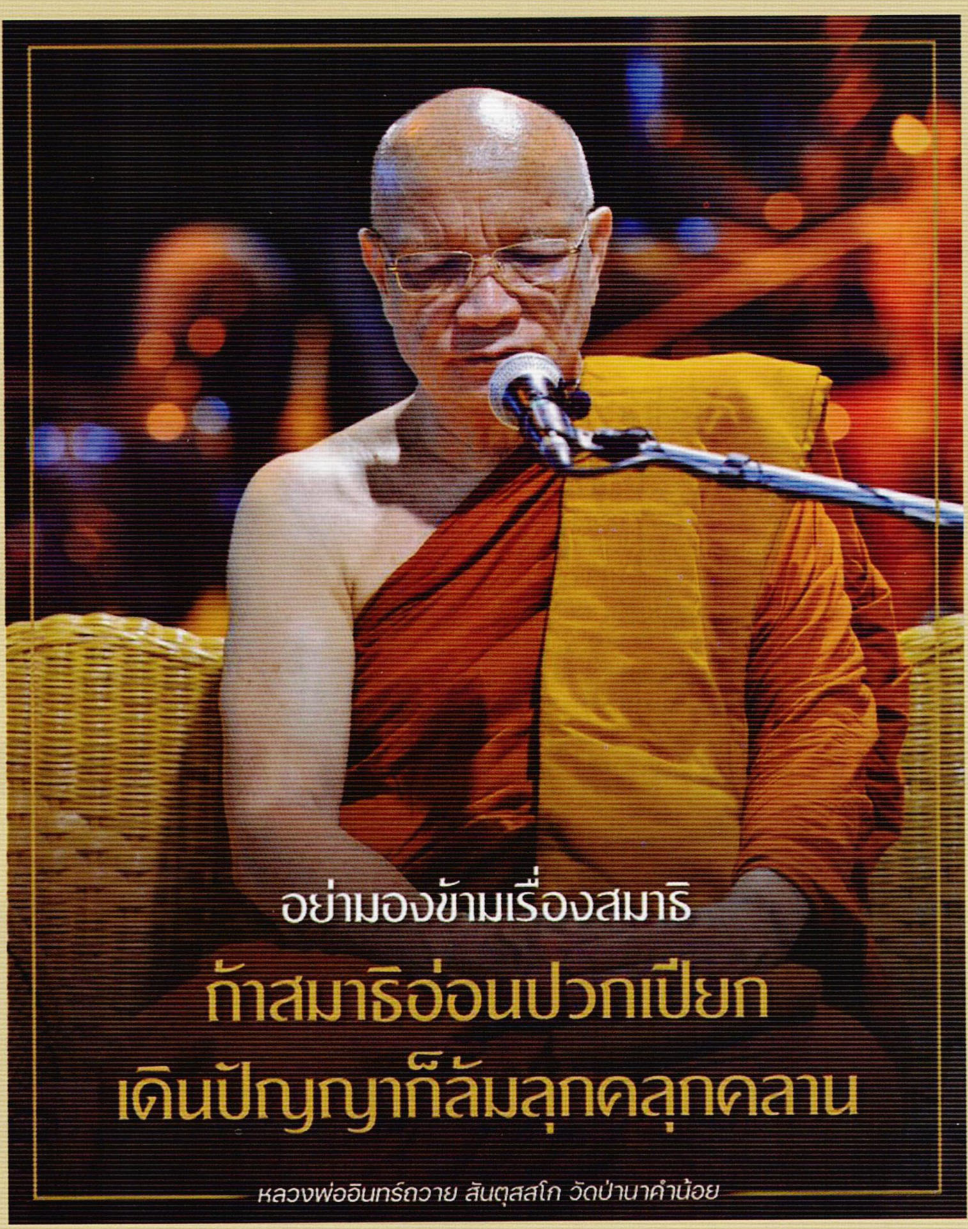
ไตรจีวร ประกอบด้วยผ้า ๓ ผืน
ได้แก่ สังฆาฏิ จีวร และสบง
เป็นหนึ่งในบริขารสำคัญของพระ
ซึ่งต้องทำให้ถูกต้องตามพระวินัย
ทั้งขนาด การตัดเย็บ และสี

๕

สร้างหลักใจผ่านสมาธิภาวนา

แยกเวทนาออกจากจิต แยกจิตออกจากเวทนา
แยกกายออกจากจิต แยกจิตออกจากกาย
เวทนาสักแต่ว่าเวทนา มิใช่เรา มิใช่ของเรา

อย่ามองข้ามเรื่องสมาธิ
ถ้าสมาธิอ่อนปวกเปียก
เดินปัญญาก็ล้มลุกคลุกคลาน
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๓๔. บาปฉุดลงต่ำ บุญหนุนนำสูง

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

พวกท่านทั้งหลายอย่ามองข้ามเรื่องสมาธิ เรื่องปัญญาก็จริงเราเดินวิปัสสนา วิปัสสนาเป็นหนทางที่จะชำระจิตใจให้หมดจด แต่ถ้าขาดสมาธิ สมาธิของเราอ่อนปวกเปียก สมาธิของเราไม่มั่น ถ้าเดินปัญญา ปัญญาก็ล้มลุกคลุกคลานไปเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเรื่องสมาธินี่ ต้องย้อนมาหาสมาธิอีก จิตใจของเราเป็นยังไง สมาธิของเรามั่นคงไหม กำหนดลมหายใจเข้าออกมันอยู่ไหม หายใจเข้า-หายใจออก หายใจเข้าพุท หายใจออกโธ ขาขวาพุท ขาซ้ายโธ มันอยู่ไหม มันไม่เถลไถลนะ อยู่มั่นคงนะ อย่างนี้เป็นต้น

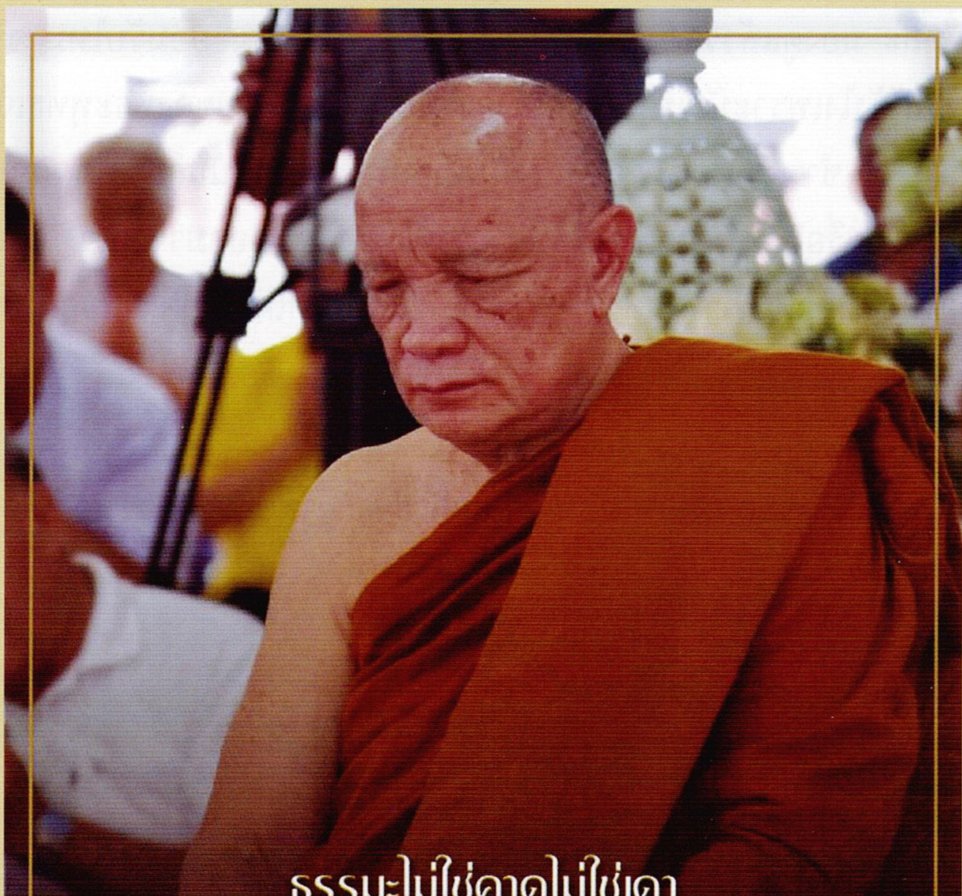
ให้นับดูนะ ถ้ามันเถลไถล นับดูนะ นับถึงร้อย สอง-สาม-สี่-ห้าครั้งไม่เผลอเออใช้ได้ จากนั้นก็พุทโธต่อ พุทโธอยู่ได้ไหม ถ้าพุทโธอยู่นิ่งคราวนี้เอาเรื่องสมาธิอย่างเดียวจิต ใจไม่ต้องให้มันออกทางวิปัสสนา วันนี้คืนนี้เราจะให้มีสมาธิอย่างเดียวไม่ต้องคิดเรื่องปัญญา เมื่อรู้สึกว่าจิตใจมันปลอดโปร่ง เรื่องสมาธิก็มั่นคง พิจารณากำหนดลมหายใจเข้าออกเป็นสมาธิ พอเป็นสมาธิไป ๒๐-๓๐ นาที เดินทางวิปัสสนาแยกแยะ เมื่อใจเป็นสมาธิแล้วแยกแยะกำหนดดู แยกร่างกายของตนเอง อย่างที่กรรมฐานอาการ ๓๒ เกสา-ผม โลมา-ขน นขา-เล็บ ทันตา-ฟัน ตะโจ-หนัง

มังสัง-เนื้อเอ็นกระดูก แยกแยะเหมือนกับเขาชำแหละเนื้อหมูหมากาไก่วัวควาย ลักษณะอย่างนั้น แต่เราชำแหละให้ละเอียดกว่านั้น เกสา-ผม ถอนผมออกไป โลมา-ขน ถอนขนออกไป นขา-เล็บ ถอดเล็บออกไป ทันตา-ฟัน ถอดฟันออกไป ตะโจ-หนัง ถลกหนังออกไป ไปไว้เป็นกองๆ นะ ผมกองหนึ่ง ขนกองหนึ่ง เล็บกองหนึ่ง ฟันกองหนึ่ง หนังกองหนึ่ง ๕ กอง มังสังเนื้อ ชำแหละเนื้อไว้กองหนึ่ง เอ็นไว้กองหนึ่ง กระดูกไว้กองหนึ่ง ตับไว้กองหนึ่ง ปอดไว้กองหนึ่ง ลำไส้ไว้กองหนึ่ง ถุงน้ำดีไว้กองหนึ่ง อุจจาระใหม่อุจจาระเก่าไว้คนละกองกัน เป็นกองๆ จนถึง ๓๒ กอง อาการ ๓๒

ถ้าจิตใจของเรามีสมาธิแน่วแน่นิ่งเป็นสมาธิดีแล้ว จับอะไรเหมือนกับคีมปาก มันคมๆ จับผมปับกำหนดผม โลมา-ขน นขา-เล็บ ทันตา-ฟัน ใช่ มันเป็นอย่างนี้จริงๆ ถ้าคนตายขึ้นมาชำแหละแล้วเหมือนกับชำแหละเนื้อวัวควายหมูหมากาไก่นั่นนะ ชำแหละออกไป มันเป็นอย่างนี้จริงๆ ไม่เป็นอย่างอื่นในการชำแหละร่างกาย ในเมื่อจิตใจของเราชำแหละเสร็จแล้ว เราก็ดูกายของเรา ผมเป็นเราใช่ไหม ขนเป็นเรา ใช่ไหม เล็บเป็นเราใช่ไหม มันจะเป็นเราได้ยังไง มันชำแหละออกไปเป็นกองๆ อย่างนั้นแล้ว มันไม่ใช่ของเรามันพร้อมที่จะเน่าเฟะในอีกไม่กี่นาทีข้างหน้า

นั่นละ มองดูแล้วร่างกายของเราเป็นอย่างนี้จริงไหม ยอมรับไหม จริงไหม มันไม่จริงได้ยังไงเพราะมันเป็นของจริง ธรรมะธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าท่านให้ดูของจริงนะ ชำระของจริง ดูของจริง ในเมื่อเห็นจริง จากนั้นก็มาดูใจ ย้อนเข้ามาหาตัวผู้รู้คือใจ เรื่องทั้งหลายมันออกไปจากใจทั้งหมด มันออกมาจากใจ กิเลสราคะ ความกำหนัดยินดีก็ดี ความรักสวยรักงามก็ดี ความโมโหโกรธาก็ดี มันออกไปจากใจทั้งหมด

นี่แหละ ไม่ใช่ออกไปจากที่อื่น มันออกไปจากผู้รู้คือตัวนามธรรม คืออยู่ในใจของเรา

ธรรมะไม่ใช่คาดไม่ใช่เดา
ไม่ใช่คาดคะเน ไม่ใช่ประมาณการ
ผู้ปฏิบัติเท่านั้นจึงจะรู้ได้
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๓๕. กิเลสทั้งมวลล้วนออกมาจากใจ

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๘

ทุกวันนี้เรื่องราวทั้งหลายทั้งปวง การศึกษาถึงจะเป็นมหาวิทยาลัยระดับไหนก็เถอะ จะเป็นด็อกเตอร์ระดับไหนก็เถอะ ก็มีแต่เรียนข้างนอก เรียนไปทางกิเลส มันยิงลูกกระสุนออกไป พอมันยิงลูกกระสุนออกไปแล้วก็ไล่ตะครุบกันลูกกระสุนอยู่นั่นน่ะ ไม่รู้มันออกมาจากไหน แต่พระพุทธเจ้าที่ท่านไปค้นคว้าศึกษา ท่านมองไปหาว่าลูกกระสุนมันมาจากไหน ใครเป็นคนยิงกระสุนออกมา ก็เลยค้นคว้าเข้าไป ค้นคว้าจุดนี้จะใช้ยังไง ต้องใช้สมาธิเท่านั้น พระองค์บอกว่า ธรรมะของเราไม่ใช่คาดไม่ใช่เดา ไม่ใช่คาดคะเน ไม่ใช่ประมาณการ ผู้ปฏิบัติเท่านั้นจึงจะรู้ได้ ถ้าไม่ปฏิบัติแล้วจะไม่รู้ในหลักธรรมคำสอนของเรา ธรรมะเป็นปัจจัตตัง ผู้ปฏิบัติเท่านั้นจึงจะรู้ได้เห็นได้

ในเมื่อพระองค์รู้แล้วจึงเข้ามาสู่จิตใจ อารมณ์ทั้งหลายออกมาจากใจ ส่งไปทางตา ส่งไปทางหู ตาไปเห็นรูป หูไปได้ยินเสียงไหนมา พอใจไม่พอใจ จากนั้นก็ส่งคำพูดออกไป ส่งแนวความคิดออกไปถล่มเขา ส่งออกไปเป็นทางปล่อยหนทางของกิเลส ออกไปทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ผลที่สุดมันออกมาจากไหน ออกมาจากใจ

ใจ คือนามธรรม คือตัวผู้รู้ คนทุกวันนี้เขาก็ว่าสมอง เพราะเขาไม่มีหลักวิชาการอย่างอื่นที่จะไปจับตัวนั้นได้ เพียงแต่รู้ว่ามันออกมาจากตัวสมอง แต่ผู้ที่ใช้สมองคือใคร ตัวนั้นเป็นจุดที่วิทยาศาสตร์ยังค้นไม่ถึง สมองมันเหมือนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มาตั้งอยู่บนศีรษะของเรา คนที่มากดคอมพิวเตอร์ใช้นั้นคือใคร คนนั้นแหละเขามองยังไม่เห็น หาไม่เจอ

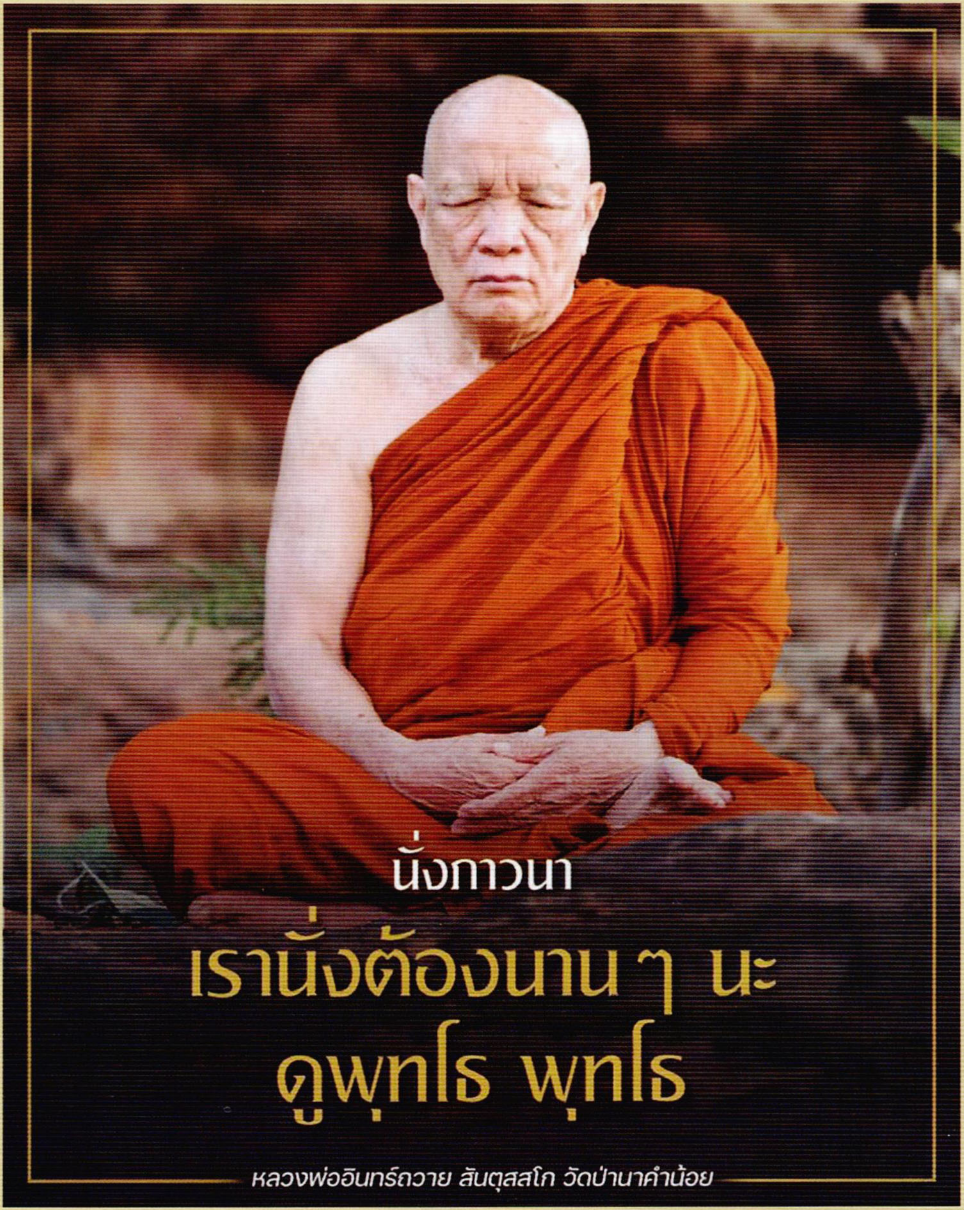
หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ท่านค้นเจอแล้วตัวคนที่มาใช้สมอง คนที่มาใช้คอมพิวเตอร์นั้นคือใคร คือนามธรรม คือมโน หรือคือใจ คือตัวผู้รู้ หรือตัววิญญาณสุดแท้แต่เราจะเรียก ก็คือตัวใจนั่นแหละ ไปกดไปใช้คอมพิวเตอร์ ในเมื่อใช้คอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ก็ทำงาน ทำงานมันก็สั่งออกไป ก่อนที่มันจะสั่งเข้าไป ตัวใจตัวผู้รู้นี่แหละเป็นผู้สร้างคอมพิวเตอร์ตัวนี้ขึ้นมา

ถ้าหากว่าใจดวงนี้ทำกรรมชั่ว ทำกรรมไม่ดี ในเมื่อสร้างคอมพิวเตอร์ตัวนี้ขึ้นมา คอมพิวเตอร์ตัวนี้ก็คือคอมพิวเตอร์เลว คอมพิวเตอร์ไม่ดี ไม่มีประสิทธิภาพ เพราะคนที่สร้างขึ้นมาไม่มีเงิน ถ้าคนที่มีเงินคือคนมีบุญ ในเมื่อคนมีบุญมาสร้างคอมพิวเตอร์ตัวนี้ขึ้นมา คอมพิวเตอร์ตัวนี้ก็มีประสิทธิภาพ คิดคล่องว่องไว

คิดอะไรดีทั้งหมด เพราะว่าคนที่สร้างคอมพิวเตอร์นั้นคือใจดวงนั้น คือมโน มโนปุพพังคมา ธัมมา ตัวนั้นแหละมาสร้างคอมพิวเตอร์บนศีรษะของแต่ละคน จากนั้นก็ใช้คอมพิวเตอร์

นี่แหละคนเราบางคนก็โง่ บางคนก็ฉลาด แตกต่างกันหลายๆ อย่าง เพราะเหตุใด เพราะว่า มโนตัวนั้นแหละ มโน ตัวผู้ใจ ผู้รู้ ตัวมโนตัวนั้นไม่เหมือนกัน ในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าจึงว่า เอามโนตัวนั้นแหละมา เอาศีลธรรมเข้าไปชำระตัวมโนตัวนั้น มันมีอะไรอยู่ในนั้น มีกิเลส ราคะ โทสะ โมหะ

อันนี้ก็คือแนวพุทธศาสนา เพราะฉะนั้น หลวงพ่อเองจึงบอกกล่าวแนะนำให้เป็นแนวความคิดสำหรับพวกเรา หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ท่านไม่ได้ให้ดูแต่รูป รูปเสียง กลิ่น รส สัมผัสเท่านั้น แต่ท่านให้ดูหาถึงต้นตอของมัน ต้นหลักของมันคืออะไร มันมาจากไหน มันต้องมีหลัก มีเหตุเสียก่อน มันค่อยมีผลออกมา ท่านจึงให้หาเหตุ เหตุมันมาจากไหน ผลมันจะออกมาอย่างนี้ มันมีเหตุเสียก่อนจึงค่อยมีผล เพราะฉะนั้น หลักพระพุทธศาสนาจึงว่า หลักเหตุผลนะ

นั่งภาวนา
เรานั่งต้องนาน ๆ นะ
ดูพุทโธ พุทโธ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๓๖. แนวปฏิบัติพ่อแม่ครูบาอาจารย์

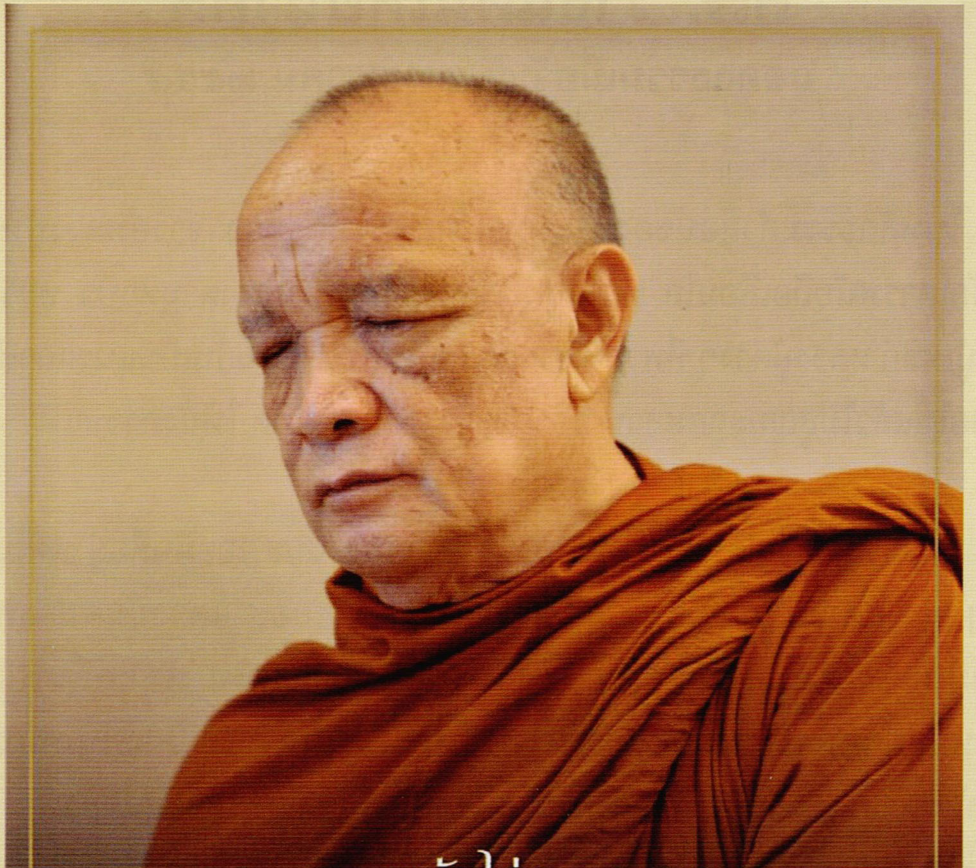
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

นั่งภาวนา เรานั่งต้องนานๆ นะ ดูพุทโธ พุทโธ ถ้ามันปวดแข้งปวดขาให้เอาสติมาดูที่มันปวด ไม่ต้องอยู่ในจมูกนะ มาดูที่มันปวด ปวดหลังเอาจิตมาอยู่เอาความรู้สึกนึกคิดมาอยู่ที่นั่น ถ้ามันปวดแข้งปวดขามันอยู่ที่จุดไหนไหนเอาสติมาอยู่จุดนั้น เอาความรู้สึกนึกคิดมาอยู่จุดนั้น ต้องดูที่ไหนที่ว่ามันปวด เราไม่ต้องอยู่ในจมูกขยับลงมาดูจ่ออยู่ที่นั่น ไม่ต้องบริกรรมพุทโธ เอาสติมาจ่ออยู่จุดนั้น ดูเวทนาคือการเจ็บปวด เวทนาสักว่าเวทนา ไม่ใช่ตัวตนของเรานะ เวทนานะ ดูเวทนา

เวทนาจุดนี้ ถ้าคนตายมันจะปวดไหม ให้ถามตนเอง ให้ถามใจตนเองนะให้ถามความรู้สึกนึกคิดตัวเอง ถ้าคนตายนะจะปวดไหม เราเอามีดฟันขวานสับมันร้องโอ๊ยไหมคนตาย ไม่ ที่เราเจ็บปวดทุกวันนี้ที่มันปวดเพราะอะไร เพราะเรามีความรู้สึกนึกคิด นั่นนะมันปวดอยู่ที่ใจ กายมันปวดก็จริงอยู่แต่มันเจ็บมาที่ใจมันปวดมาที่ใจ เพราะฉะนั้นอย่าเอาใจไปใส่มันน่ะ มันปวดมันก็ปวดของมันถอนใจออกมาให้อยู่อีกมุมหนึ่ง ให้มองที่มันปวดเท่านั้น อย่าไปเอาความรู้สึกนึกคิดไปอยู่ในจุดที่มันปวดนะ ออกมาข้างนอก

อันนั้น พ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านเรียกว่า แยกเวทนาออกจากจิต แยกจิตออกจากเวทนา แยกกายออกจากจิต แยกจิตออกจากกาย ถ้าทำได้ขนาดนั้นเลิศประเสริฐนะลูกหลานนะ เวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วยไปนอนโรงพยาบาล เราไม่ต้องอยู่ในเวทนาออกมาอยู่ข้างนอก ใจของเราอยู่ข้างนอกกายดูกาย อันนั้นแปลว่าเราไม่เข้าไปแบกเวทนา ไม่รับรู้เวทนา เวทนาสักแต่ว่าเวทนา มิใช่เรา มิใช่ของเรา

ถ้าทำได้ขนาดนั้นไม่ใช่ธรรมดานะลูกหลาน ต้องฝึกหัด อันนี้เล่าแนวปฏิปทาแนวปฏิบัติของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ให้กับพวกเราได้ฟังได้ศึกษานะ

ตายแล้วไม่สูญนะ
อยากรู้ให้ภาวนาจิตสงบรวมเป็นหนึ่ง
จะรู้ได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องถามใครเลย
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๓๗. วางแผนให้อนาคต

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๘

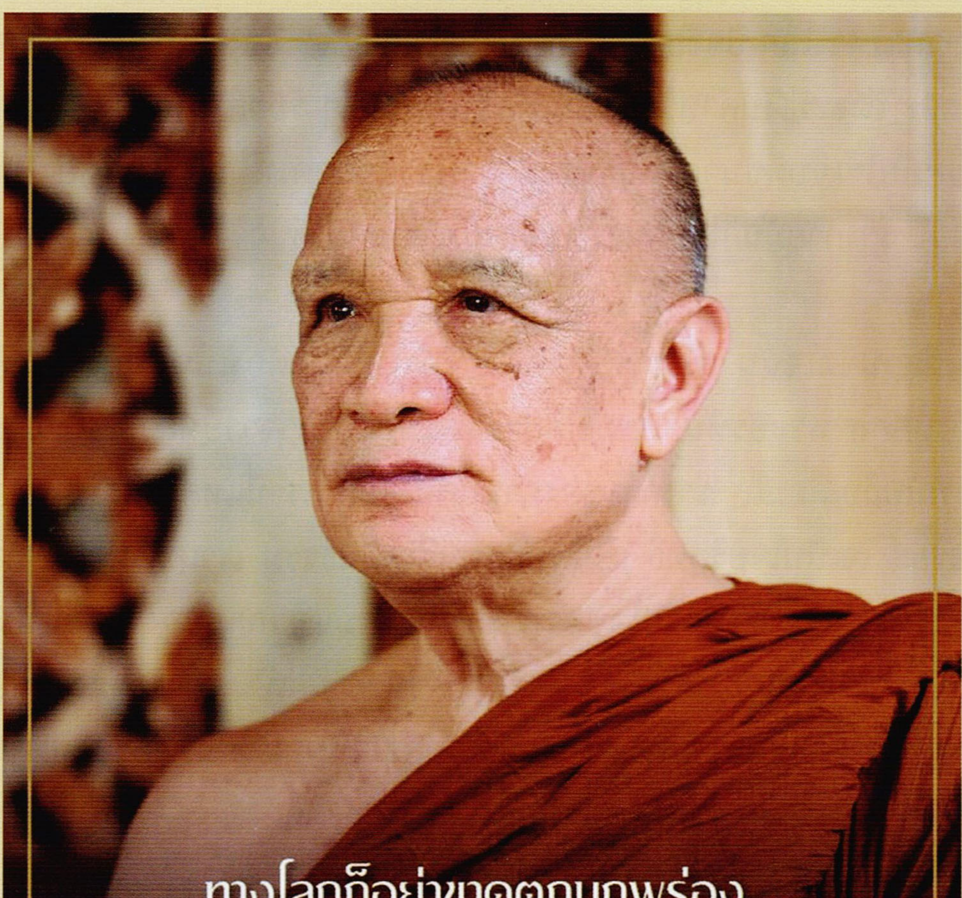
ในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า พ่อแม่ครูบาอาจารย์หลวงปู่หลวงตาที่เรารักเคารพนับถือเลื่อมใส หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตามหาบัว หลวงปู่ขาว หลวงปู่เทสก์ หลวงปู่ต่างๆ ที่พวกที่พวกเรารักเคารพ ท่านยืนยันเป็นแนวแถวเดียวกันว่า ตายไปแล้วไม่สูญนะลูกหลาน อยากจะรู้ว่าตายแล้วเกิด ให้นั่งภาวนา

ถ้าอย่างนั้นไม่มีผีหรอกเหรอ ผีหรือวิญญาณนั่นนะ เออมันมีอยู่ แต่ไม่ใช่เห็นบ่อยๆ นะ แต่มันมีเยอะ ในโลกนี้วิญญาณน่ะมันมีเยอะ แต่ว่ามันคนละคลื่นกัน มันเหมือนวิทยุ มันคนละคลื่นกัน นานๆ พวกเราจะเห็น หมุนคลื่นไปเจอกัน อันนี้เหมือนกันนั่นแหละ แต่ตัววิญญาณนั่นนะ ไปเกิด ไปปฏิสนธิในภพภูมิต่างๆ ไปเกิดได้ ตายแล้วไม่สูญ นี่พระพุทธเจ้าท่านพิสูจน์ดูแล้ว พระอรหันตสาวกทั้งหลาย พ่อแม่ครูบาอาจารย์หลวงปู่หลวงตาทั้งหลาย ท่านยืนยัน

หลวงพ่อก็ยืนยัน ตายแล้วไม่สูญ ตายแล้วเกิดอีก พวกลูกหลานอยากจะรู้ให้นั่งภาวนา ถ้านั่งภาวนาจิตสงบ จิตรวมลงเป็นหนึ่งแล้วจะรู้ได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องถามใครเลย นี่แหละอันนี้คือ พวกเราควรจะหาอาหารเข้าสู่จิตใจด้วย มีทาน มีศีล มีภาวนา ประกอบคุณงามความดี สั่งสมบุญกุศล นี่แหละอาหารใจ

อาหารทางโลก ปัจจัย ข้าว น้ำ โภชนาอาหาร จะเลี้ยงร่างกายเลี้ยงขนาดไหนก็เลี้ยงเถอะ ถึงจะมีเงินคำทรัพย์สมบัติ สร้างบ้านหรูๆ ร้อยล้านพันล้านให้อยู่ก็เถอะ ยาแก้โรคภัยไข้เจ็บดีขนาดไหนก็เถอะ อาหารดีขนาดไหนก็เถอะ เลี้ยงไปนั่นนะ ไม่ถึงร้อยปี ร่างกายมันก็ไปตามสภาพของมัน ตามกฎ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

แต่ส่วนจิตใจนั้น เมื่อเราเลี้ยงดีแล้ว ทำใจให้ถูกต้องเป็นธรรมแล้ว คือเป็นพระอริยบุคคล พระอรหันตสาวก อย่างพ่อแม่ครูบาอาจารย์หลวงปู่หลวงตาที่เรารักเคารพนับถือเลื่อมใส ร่างกายของท่านก็เหมือนกับเรานี่แหละ แต่ว่าใจของท่านเป็นใจอริยะ ใจเป็นใจบริสุทธิ์ เป็นผู้มีใจเป็นศีลเป็นธรรม เราเคารพใจของท่านนะ ไม่ใช่เคารพอย่างอื่น เพราะใจของท่านเป็นธรรมแล้วกายของท่านก็เป็นธรรม การเป็นอยู่ของท่านก็เป็นธรรม การพูดจาพาทีของท่านก็เป็นธรรม เพราะใจของท่านเป็นธรรม เพราะฉะนั้น เราเคารพใจ นามธรรมคือใจนั่นนะ ที่ในหลักของพุทธศาสนาพ่อแม่ครูบาอาจารย์หลวงปู่หลวงตาที่ท่านให้ความสำคัญ

ทางโลกก็อย่าขาดตกบกพร่อง
ให้หมั่นขยันทำมาหาเลี้ยงชีพ
ทางธรรมก็ต้องมุ่งมั่นในอรรถในธรรม
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๓๘. เดินทางไกล หัวใจต้องแกร่ง

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

ขอให้พวกเราทุกๆ ท่าน ฝึกฝนในตัวของเรา ไม่ต้องให้ใครมาเตือนหรอก เราต้องใช้สติ ใช้ปัญญาของเรานั้นแหละ กลั่นกรอง ไตร่ตรอง เมื่อเราได้ยินได้ฟังที่พระพุทธเจ้า พ่อแม่ครูบาอาจารย์ของพวกเราได้แนะนำสั่งสอนบอกกล่าว จริงไหม ท่านมีแต่เอาความจริงมาพูดมากล่าว มาตักเตือนให้พวกเราท่านทั้งหลาย ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ให้เป็นคนดี ให้เดินไปสู่มรรคสู่ผล ไปสู่มรรคผลนิพพาน

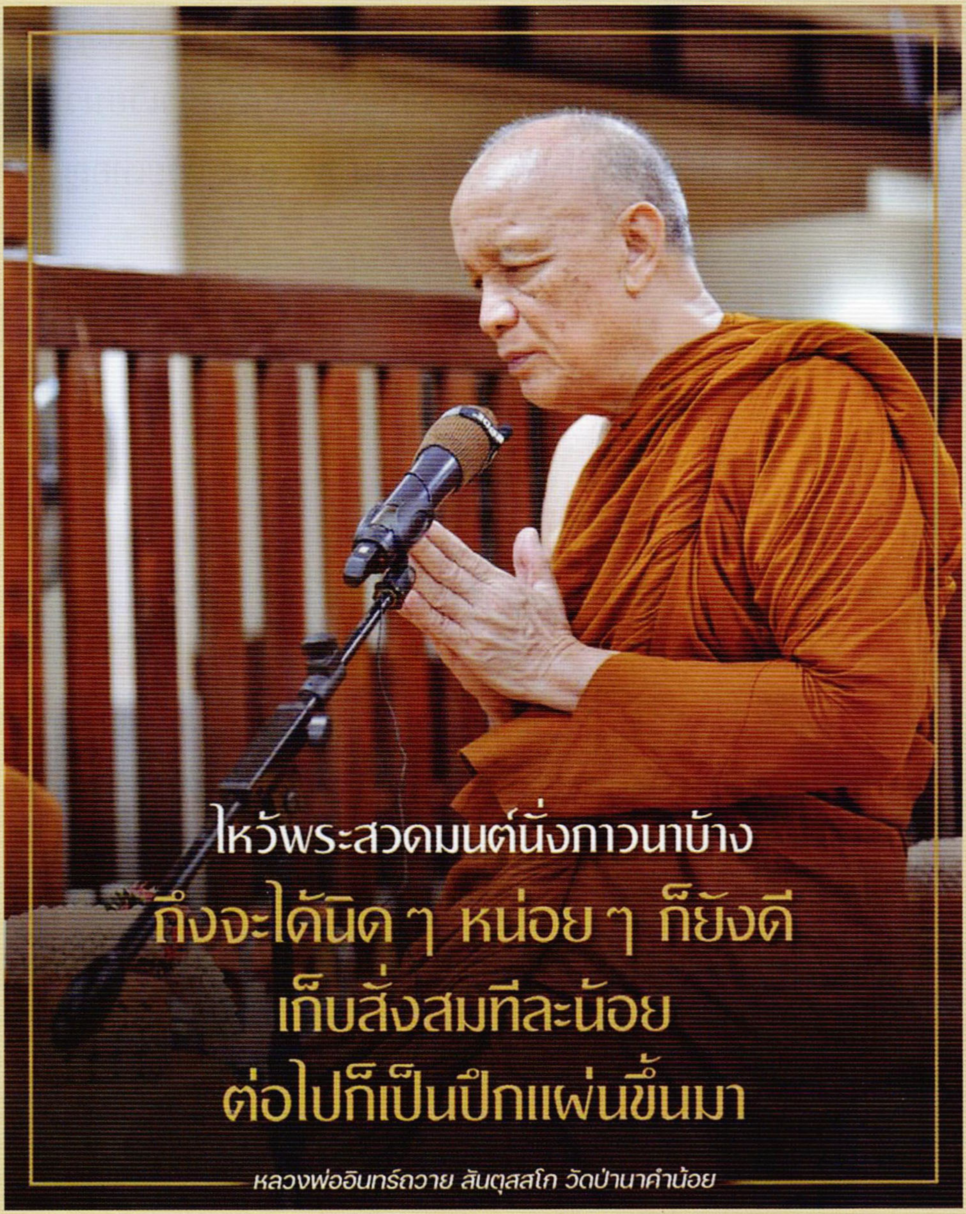
ในทางโลกก็ไม่ได้ปล่อยปละละเลยนะ เราก็พยายามทำให้ดีที่สุด หมั่นขยัน อดทนในการเสาะแสวงหาปัจจัย ๔ อันนี้เราก็ไม่ได้ตำหนินะ ไม่ใช่ว่าหันไปทางธรรม แล้วปล่อยทางโลก ไม่ใช่ ทางโลกเราก็พยายาม อย่าได้ขาดตกบกพร่อง ให้หมั่นขยัน ในการทำมาหาเลี้ยงชีพ แต่ทางธรรมปล่อยปละละเลยก็ไม่ถูกอีก เราก็ต้องมุ่งมั่น ในอรรถในธรรม ในศีลในธรรม ศีล สมาธิ ปัญญา พระธรรมคำสอนของพุทธะ อันนั้นเราก็ให้หมั่นขยันทำไปอีก เพื่อเสาะแสวงหาทาง หาเงินเข้ากระเป๋า ต่อไป ภายภาคหน้าเราจะได้ข้ามภพข้ามชาติ เมื่อตายไปแล้ว

ในหลักธรรมคำสอนของพุทธะ ท่านยืนยันบอกกล่าวแล้วว่าตายแล้วไม่สูญ จุดนี้แหละให้เราศึกษา เมื่อเราสร้างบุญ สร้างกุศลเข้าสู่จิตใจของเราแล้ว เราก็อุ่นใจ ไม่วิตก ไม่กังวล ไม่ว้าเหว่ ไม่อ้างว้าง เงียบเหงา ซึมเศร้า มีอะไรรับได้ทั้งหมด ทั้งดี ทั้งชั่ว สิ่งไหนที่มันไม่ดีเอาสกัดออก เราก็รู้ว่าในโลกนี้มันมี มิใช่มันมีแต่สิ่งดีๆ ที่เราต้องการปรารถนา ไม่ใช่ แต่จะทำอย่างไรได้ล่ะ เราเกิดมาในโลกจะทำยังไง มีแต่เราอย่ามาเกิดเท่านั้นเอง

พวกเราอย่ามาเกิดจะดีที่สุด จะทำยังจึงจะไม่ให้มาเวียนว่ายตายเกิด ในวัฏสงสาร พระพุทธเจ้าท่านแนะแนวต้องเดินตามมรรคา ปฏิปทา มรรค ๘ ขอให้พวกเราทุกๆ ท่าน เดินตามแนวแถวของพุทธะ พระพุทธองค์พาเดินมาแล้ว พ้นทุกข์แล้ว ครูบาอาจารย์พ้นทุกข์แล้ว ไม่มาเวียนว่ายตายเกิดแล้วนั้นล่ะ ถ้าหาก เรายังมาเวียนว่ายตายเกิด มันต้องมาพบต้องเจอแน่นอนล่ะ ไม่เรื่องใดก็ต้อง เรื่องหนึ่ง ต้องทุกข์แน่นอน ไม่ต้องสงสัยเลยในเรื่องนี้

ให้พวกเราตั้งอกตั้งใจภาวนาบำเพ็ญกุศลเน้อ เกิดมาพบพุทธศาสนา การบำเพ็ญ ทาน ศีล ภาวนา ถึงจะมากจะน้อยอย่างไรก็ตาม ขอให้อานิสงส์ทั้งหลายทั้งปวง เกื้อกูลหนุนข้าพเจ้า ขอให้ข้าพเจ้าพ้นทุกข์ในวัฏสงสาร อย่าได้มาเวียนว่ายตายเกิด

ในวัฏสงสารตามแนวแถวที่พระพุทธเจ้า พ่อแม่ครูบาอาจารย์พาดำเนิน พาข้ามโอฆะสงสาร ข้าพเจ้าเจ้าก็ขอข้ามโอฆะสงสารขอให้ไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิดกับพ่อแม่ครูบาอาจารย์ กับพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ด้วยเทอญ ในจิตในใจของเรา

ไหว้พระสวดมนต์นั่งภาวนาบ้าง
ถึงจะได้นิด ๆ หน่อย ๆ ก็ยังดี
เก็บสั่งสมทีละน้อย
ต่อไปก็เป็นปึกแผ่นขึ้นมา
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๓๙. แยกจิตออกจากกาย คลายเวทนา

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๖

การภาวนาพิจารณาดูกายของเราตั้งแต่หัวจดเท้ามันมีความเจ็บไข้ได้ป่วย เวลามันเจ็บมันป่วย เวลามันไข้ มันมีการทรมานมันทุกข์ เพราะว่าใจของเราไปแบกมัน ตามที่จริงร่างกายของเราเวลาคนตายมันปวดไหม เอาไฟเผามันร้อนไหม เอาขวานสับเอามีดฟันมันเจ็บไหม มันไม่เจ็บ เพราะวิญญาณความรู้สึกนึกคิดออกจากร่างไปแล้ว ยังเหลือแต่ร่างกาย ร่างกายตัวนี้ถ้าจิตออกไปจากร่างแล้วมันก็ไม่เจ็บไม่ปวด ร่างกายยังมีตามีหูมีจมูกมีลิ้นมีกายทุกอย่าง แต่ว่ามันไม่เจ็บไม่ปวดเพราะความรู้สึกมโนคือใจมันออกจากร่างไปแล้ว

เวลานั่งภาวนา ให้สมมุติว่าร่างกายของเราตาย ใจของเราออกมาอยู่ข้างนอกเหมือนออกมาอยู่นอกรถ ถึงมันจะมีไฟเผายังไงจิตใจก็ไม่เจ็บไม่ปวดเพราะมันออกมาอยู่นอกรถ เวลาภาวนาถ้าหากว่าจิตใจทำได้อย่างนั้น ไปป่วยในโรงพยาบาลหรือไปอยู่ ณ สถานที่ใด ใจของเราก็จะไม่ว้าเหว่อ้างว้าง ไม่เงียบเหงาไม่ซึมเศร้าเพราะเรารู้แล้วร่างกายนี้ อีกสักวันหนึ่งไม่มีใครที่จะหลีกลี้หนีพ้นไปได้เรื่องมรณภัยต้องตายแน่ๆ ไม่เป็นอย่างอื่น

อันนี้ก็คือพระกรรมฐานครูบาอาจารย์ท่านสอน กายอาศัยกันอยู่ก็จริง เราอยู่ดีมีสุขอย่างนี้เราก็เลี้ยงร่างกาย แต่อีกสักวันหนึ่งมันไม่ยอมฟังเรานะ ร่างกายนี่นะ ถึงจะเลี้ยงอิ่มหมีพีมันขนาดไหนเลี้ยงดูปูเสื่อดีขนาดไหน ร่างกายของเรายังเป็นอื่นอยู่เสมอ เลี้ยงเท่าไรก็ยังแก่ พอแก่แล้วก็เจ็บ พอเจ็บแล้วก็ถึงที่สุดของมันถึงจุดจบของมัน ไม่มีใครหลีกลี้หนีพ้นไปได้ เพราะฉะนั้นเลี้ยงพอประมาณ

แล้วจะทำยังไงจึงจะหาทางพ้นทุกข์ จะไม่มาเวียนว่ายตายเกิดอีก ทำยังไงจึงจะพ้นทุกข์ ถ้าหากว่าเวียนว่ายตายเกิดอีกก็เป็นทุกข์อย่างนี้ เป็นอยู่อย่างนี้ตลอดไป ก็ต้องศึกษาในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ท่านได้ตรัสรู้ ได้บรรลุธรรม ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ จะไม่มาเวียนว่ายตายเกิดอีก อันนั้นแปลว่าสูงสุด

แต่พวกเราไม่ถึงขนาดนั้นก็เอาเถอะ บำเพ็ญศีลสมาธิปัญญา ภาวนาไปเรื่อย อย่าตั้งอยู่ในความประมาทจนเกินไป ชีวิตของเรามาเจอทุกขเวทนา มาเจอความชรา มาเจอความพยาธิเข้าไปแล้วจึงจะรู้ได้ ถ้าอยู่ดีมีสุขก็เพลิดเพลินเฮฮาสนุกสนาน แต่พอมาเจออย่างนี้เข้ามา เออใช่ ชีวิตของเรานี่มันยืมวันอยู่จริงๆ อย่างที่พระพุทธเจ้าพ่อแม่ครูบาอาจารย์ที่ท่านพูดท่านกล่าวจริงๆ

เพราะฉะนั้น อย่าตั้งอยู่ในความประมาท อยู่ที่ไหนก็ไหว้พระสวดมนต์ นั่งภาวนาบ้าง ถึงจะได้นิดๆ หน่อยๆ ก็ยังดี เป็นการบำเพ็ญคุณงามความดี เก็บสั่งสมคุณงามความดีทีละน้อยๆ ต่อไปก็เป็นปึกแผ่นขึ้นมา เหมือนกับเรา เก็บสตางค์ ถ้าเราไม่รู้จักเก็บสตางค์เลย ได้มาก็ปล่อยปละละเลยใช้ไปหมด มันก็หมด ถ้าเก็บทีละเล็กละน้อย ก็เป็นกอบเป็นกำเป็นก้อนขึ้นมา

นี้ก็เหมือนกัน การสั่งสมคุณงามความดีของเรา ไหว้พระบ้างสวดมนต์บ้าง นั่งภาวนาบ้าง ให้ทานบ้าง รักษาศีลบ้าง ประกอบคุณงามความดีอย่างอื่นบ้าง เหล่านี้แหละล้วนแล้วแต่เป็นคุณงามความดีเข้าสู่จิตใจ

ไม่ต้องวิตกกังวลเรื่องทาน

ให้รักษาศีล ให้ภาวนา

หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๔๐. พึงระลึกถึงความตายทุกขณะจิต (๑)

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

อยู่ทางฆราวาสเราเสาะแสวงหาทรัพย์มาจนพอแรงแล้ว มันจะรวยมันก็คงจะรวยมาพอแรงแล้วล่ะ ถ้ามันจะจนก็คงจะจนมาพอแรงอีกเหมือนกัน เกิดมาภพนี้ชาตินี้อานิสงส์บุญศีลทานของเราก็คงจะได้สั่งสมมาเพียงแค่นี้ เอาเถอะ ตั้งแต่นี้ต่อไปชีวิตของข้าพเจ้าจะเป็นผู้มั่นในศีลธรรม เป็นผู้มุ่งมั่นในศีลสมาธิปัญญาตามแนวแถวที่ครูบาอาจารย์แนะนำสั่งสอน แล้วก็มุ่งมั่นเดินตามแนวแถวที่ครูบาอาจารย์พาดำเนิน ตั้งอกตั้งใจประพฤติปฏิบัติ เรื่องสิ่งภายนอกพอเป็นพอไป พอประทังชีวิตพอเป็นไปได้แล้วก็เอาอยู่ ไปปฏิบัติไปรักษาศีลภาวนา

ชีวิตของพวกเราถึงจะรักษาดีขนาดไหนก็รักษาไปเถอะ ถึงจะมั่งมีขนาดไหนก็มั่งมีไปเถอะ ถึงจะมีความสุขขนาดไหนก็มีความสุขไปเถอะ ผลที่สุดก็ถึงจุดจบ ไม่มีใครที่จะหลีกหนีพ้นไปได้ ไม่มีใครที่จะหลีกหนีพ้นไปได้เรื่องมรณภัย ชีวิตของเรามันต้องมีจุดหนึ่งต่อไปภายภาคหน้าไม่รู้วันไหน เพราะฉะนั้นให้พวกเราท่านทั้งหลายอย่าตั้งอยู่ในความประมาท ให้สั่งสมคุณงามความดี ให้สั่งสมบุญกุศลเข้าสู่จิตใจ ให้รักษาศีล ให้ทานรักษาศีลภาวนา

ให้ทานเราทานมาแล้วล่ะ ไม่ต้องวิตกกังวลเรื่องทานนะ ให้รักษาศีลให้ภาวนาเท่านั้นละ ถ้ารักษาศีลดีแล้วอานิสงส์ศีลคุ้มครอง ตั้งอกตั้งใจภาวนาพิจารณาสมถะ เมื่อเข้ามาถึงจุดนี้สมาธิเป็นสิ่งที่จำเป็น สมาธิทำจิตใจให้มั่นคงมีสมาธิตามที่พ่อแม่ครูบาอาจารย์แนะนำสั่งสอน คุณแม่แก้วสั่งสอนมาท่านก็ให้ภาวนาพุทโธนี่ละเป็นหลัก หลวงตามหาบัวก็ให้ภาวนาพุทโธ หลวงปู่มั่นก็ให้พุทโธ หลวงตามหาบัวท่านก็เน้นแล้วเน้นอีกเรื่องพุทโธเป็นหลัก ขาขวาพุทขาซ้ายโธเป็นหลัก ถ้าหากว่ากำหนดลมเฉยๆ มันจะเลื่อนลอยมันขาดได้ง่ายมันหลงลืมลืมได้ง่ายต้องสำทับกับพุทโธด้วยนะ ถ้าใครมาพูดภาวนายังไงกำหนดลมหายใจมีพุทโธด้วยไหม ไม่มีต้องพุทโธด้วยนะ อันนี้ท่านจะเน้นหนักอย่างนั้นอยู่ตลอด

ในขณะที่ยังมีกำลังวังชาอยู่
พยายามภาวนาชำระจิตใจของตัวเอง
ตักตวงศีล สมาธิ ปัญญา เข้าสู่จิตใจ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๔๑. มีสติสัมปชัญญะตลอดเวลา คือการภาวนา

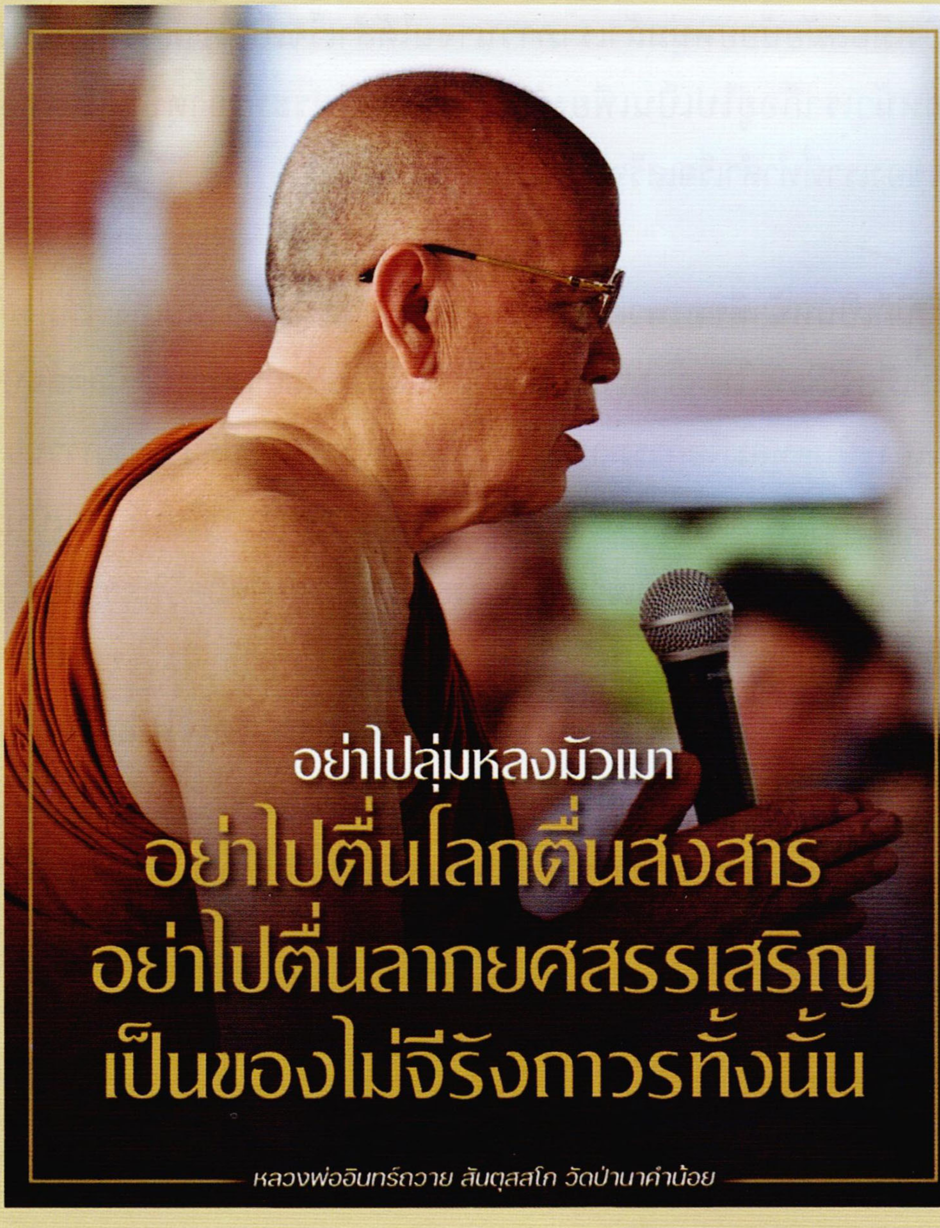
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖

ร่างกายของเราเดี๋ยวนี้มันอายุเท่าไหร่แล้ว หลวงพ่อทุกวันนี้ ไป ณ สถานที่ใด รู้สึกว่ามันอ่อนล้าแล้วนะ มันรู้ได้ชัดเลย อ่อนล้าแล้ว ไม่เหมือนแต่ก่อน แต่ก่อนเราไป ณ สถานที่ใด ไปด้วยความมั่นใจ แต่ทุกวันนี้เดิน มันสะดุดหน่อยหนึ่งมันก็ทำท่าจะหกล้มแล้ว มันรู้ได้เลย อายุปูนนี้แล้วนะ แปลว่าเฒ่าเข้าวัยชราแล้ว ไม่วัยชราได้ยังไงจะเข้า ๘๐ ปีรอมร่ออยู่แล้ว หมู่พวกเพื่อนล้มหายตายจากไปเหมือนกับใบไม้ร่วง เหมือนกับใบไม้มันเหลืองหล่น ในปูนของเราเนี่ย ร่วงหล่นตุบตับๆ มองคนมองคนนี้ เท่าไหร่ อายุ ๗๐ กว่าปี ๘๐ ปี พวกที่ ๙๐ ปีก็มีอยู่แต่น้อยนะ โดยมาก ๗๐-๘๐ ปีนั่นแหละ ที่ร่วงโรยไปตามอายุสังขาร

เพราะฉะนั้น ในขณะที่ยังมีกำลังวังชาอยู่ก็พยายามภาวนาชำระจิตใจของตัวเอง อย่าไปปล่อยปละละทิ้งเกินไป อย่าตั้งอยู่ในความประมาทเกินไป พยายามประกอบคุณงามความดี ให้สั่งสมทรัพย์สมบัติยังน้อยหนุ่ม ยังน้อยหนุ่มรีบสั่งทรัพย์สมบัติเก็บหอมรอมริบไว้เพื่อใช้ในอนาคต ตักตวงศีล สมาธิ ปัญญา เข้าสู่จิตใจต่อไปภายภาคหน้าเมื่อเราเฒ่าแก่ชราแล้ว เราก็จะได้มองข้างหลัง เราได้เก็บหอมรอมริบ

ไว้แล้ว ยิ่งเมื่อสมัยน้อยหนุ่มถ้าเราภาวนาจนได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ พอต่อไปภายภาคหน้าเราก็อยู่ไปเป็นเพียงซังกะตาย อยู่ประทังธาตุขันธ์ไปเท่านั้นล่ะ เพราะกิจของเราที่ทำสำเร็จเสร็จสิ้นลงไปแล้ว

อันนี้ก็เป็นหน้าที่ของพวกเราทุกๆ คนทุกท่าน ให้มองตนเอง ให้มุ่งมั่นตั้งใจอย่าได้เสียเที่ยวเสียที ให้พยายามภาวนา ให้มีสติ ไม่มีอย่างอื่นนะ มีสติสัมปชัญญะอยู่กับตนเอง นั่นแหละคือการภาวนา ถ้าขาดสติเมื่อไหร่แปลว่าขาดภาวนา ถ้าเราขาดภาวนามากๆ ไม่เป็นผลดีนะ จะหาความสุข สงบสุขใจไม่ได้ มันเป็นมองไปทางโลกเป็นสวรรค์วิมาน มองเข้ามาหาทางธรรม โอ้โห มืดมิดปิดตา อยู่ด้วยความเงียบเหงาเศร้าซึม แต่ถ้าหากว่าจิตใจของเรามีศีล มีสมาธิ จิตใจของเราเข้มแข็งใจของเราปลอดโปร่งมีความสุข ใจของเราเป็นอิสระ จิตใจไม่อยู่ในอานัสของกิเลส ราคะ โทสะ โมหะ จิตใจของเราเป็นอิสระ มีความสุขจริง ไม่มีใครที่จะรู้ยิ่งกว่าตัวของพวกเราทุกท่าน ตัวของพวกเราทุกท่านจะรู้ได้เห็นได้ด้วยใจของตนเอง

อย่าไปลุ่มหลงมัวเมา
อย่าไปตื่นโลกตื่นสงสาร
อย่าไปตื่นลาภยศสรรเสริญ
เป็นของไม่จีรังถาวรทั้งนั้น
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๔๒. อยากพ้นทุกข์ ให้ถึงสุข

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

ร่างกายสังขารของเราตั้งแต่หัวจรดเท้าที่พวกเราลุ่มหลงมัวเมาอยู่นี้ คิดว่าข้าพเจ้าจะเป็นผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ เป็นผู้มีบุญบารมี เป็นผู้ที่อยู่ในโลกวัฏสงสาร เป็นผู้ด้วยมีลาภยศสรรเสริญสุข คนทั้งหลายยกย่องเชิดชูบูชา สิ่งทั้งหลายทั้งปวงน่ะเรื่องจอมปลอมทั้งนั้น มันไม่ใช่เรื่องของจริง มันเป็นของจริงมาจากที่ไหน ให้พวกเราพิจารณาดู อย่างองค์หลวงปู่ขาว องค์หลวงตามหาบัว ไม่ต้องพูดถึงพวกเราหรอก หลวงตามหาบัวถึงขนาดไหน แต่ผลที่สุดท่านก็ไม่ได้เอาอะไรไปด้วย กระดูกของท่านก็ยังเห็นๆ ทิ้งๆ ไว้

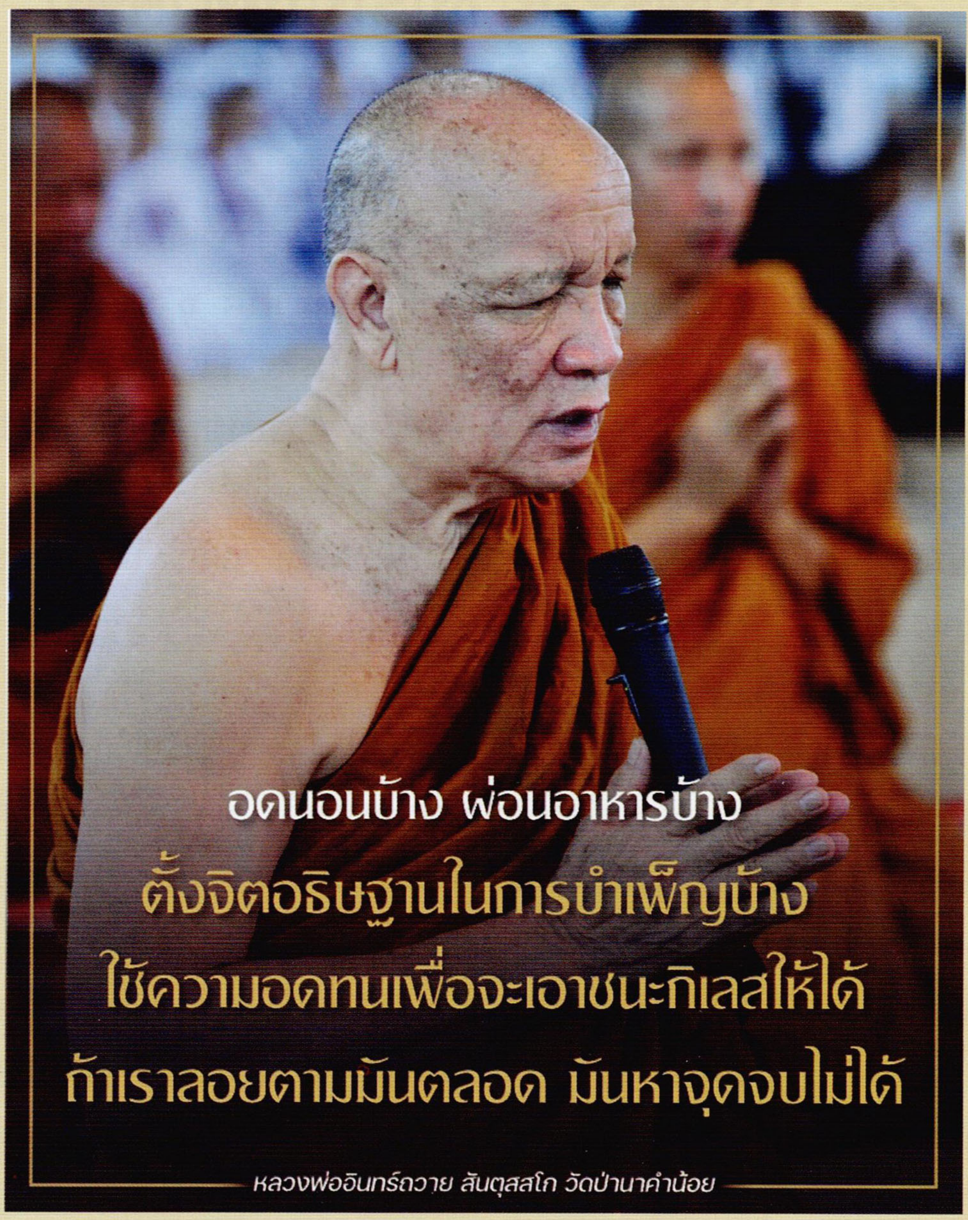
สรุปแล้วก็คือพวกเราอย่าไปลุ่มหลง อย่าไปมัวเมา อย่าไปตื่นโลกตื่นสงสาร อย่าไปตื่นลาภยศสรรเสริญ สิ่งทั้งหลายทั้งปวงมันเป็นของอยู่ในโลกวัฏสงสารนี้ทั้งนั้น ถ้าใจของเราพิจารณาอยู่ในจุดนี้ ใจของเราจะไม่แกว่ง ใจของเราจะไม่ถลำไปในเรื่องลาภเรื่องยศ เรื่องกิเลส ราคะ โทสะ เรื่องหญิงเรื่องชาย เราจะรู้ได้ รู้แจ้งเห็นจริง สิ่งนั้นทั้งหลายทั้งปวงเป็นของไม่จีรังถาวรทั้งนั้น มีแต่ของอสุภะปฏิกูลทั้งนั้น

ร่างกายของเรามีอะไรบ้าง ตั้งแต่หัวจรดเท้ามีหนังหุ้มอยู่โดยรอบ แหวกเข้าไปข้างในดูสิ มีแต่ลำไส้ มีแต่อุจจาระปัสสาวะ มีแต่ของโสโครกปฏิกูล มีแต่เลือด

มีแต่อะไรทั้งนั้นล่ะ ร่างกายของเรามองอยู่ข้างนอกเหมือนกับของสดสวยงดงามผุดผาด ดูผิวหนังเป็นที่เจริญตาเจริญใจ แต่ที่แท้เข้าไปนี่ พอหนังบางๆ กรีดเข้าไปหน่อยเดียวเท่านั้นเลือดเยิ้มออกมา เวลาเป็นแผลเป็นฝีเป็นหนอง ร่างกายของเรามันมีอะไรเป็นสาระเป็นแก่นสาร มันหาความสาระแก่นสารไม่ได้ สรุปแล้วก็คือใจของเรานี่หลง หลงในร่างกายของเรา

ในจุดนี้ เราก็ต้องได้คิดๆ ไว้ มีสมาธิบ้าง และก็แย๊บออกมาทางวิปัสสนากลั่นกรองไตร่ตรองกันอย่าหลงโลกหลงทางนะ อย่าหลงตัวเองนะ อย่าหลงตัวเองว่าอายุจะอยู่ถึงร้อยพันปีนะ อย่าถือว่าร่างกายสังขารเป็นตัวตนของเรานะ ใจนะ อันนี้ให้พวกเราท่านทั้งหลายทบทวน ถ้าหากว่าเรามีแต่สมถะอย่างเดียว เวลามันเกิดกิเลสกามราคะเข้ามา มันไม่มีสิ่งต่อต้าน มันไม่มีสิ่งคุ้มกัน ไม่มีสิ่งคุ้มครอง แต่ถ้าหากเรามีทางวิปัสสนาพิจารณาจุดนี้ไว้บ้าง เวลาสมาธิมันถอนออกจากความสงบขึ้นมาเราก็พิจารณา วิปัสสนาตัวนี้มันจะเข้ามาแบ่งจิตใจประเภทที่มันลุ่มหลงมัวเมาในธาตุขันธ์ ธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ ที่มันหลงในร่างกายสังขารว่าเป็นของจีรังถาวรมันจะเบรกกิเลสจุดนั้นในระดับหนึ่งนะ

นี่หลวงพ่อได้อธิบายเรื่องสมถะและวิปัสสนาพอเป็นสังเขปนะ

อดนอนบ้าง ผ่อนอาหารบ้าง
ตั้งจิตอธิษฐานในการบำเพ็ญบ้าง
ใช้ความอดทนเพื่อจะเอาชนะกิเลสให้ได้
ถ้าเราลอยตามมันตลอด มันหาจุดจบไม่ได้
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๔๓. เป็นพระอย่างไรไม่ให้ขาดทุน

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๖

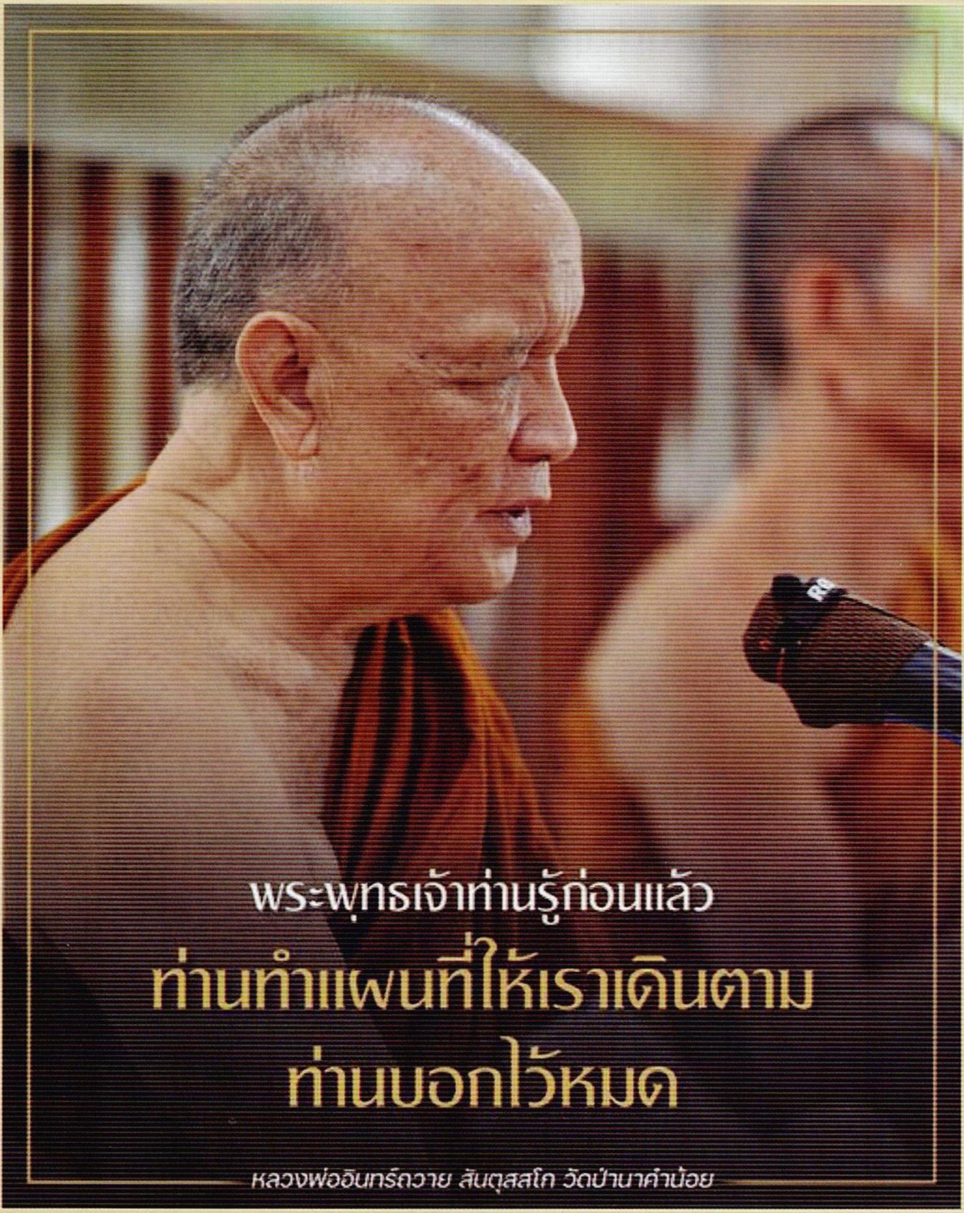
การปฏิบัติธรรมบำเพ็ญจิตตภาวนา ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าเป็นไปได้ถ้ามีโอกาส วันไหนมีโอกาส เอาเถอะข้าพเจ้าจะนั่งสมาธิสัก ๕ ชั่วโมง ๖ ชั่วโมง ๓ ชั่วโมง ก็ว่ากันไป ตั้งจิตอธิษฐาน ปาระมีสัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา แปลว่าตั้งจิตอธิษฐาน จะนั่งภาวนา จะไม่ขยับ จะไม่กระดุกกระดิก นั่งพุทโธอย่างเดียว มันจะเป็นยังไง ให้มันเห็นไปดูซิมันจะเป็นยังไง ถ้าเอาชนะครั้งหนึ่งได้ครั้งที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ จิตใจ มันจะมั่นคง พอมันมั่นคงขึ้นมาแล้ว จิตใจไม่กระสับกระส่าย จิตใจเที่ยงตรง จิตใจเป็นสมาธิ

ผู้ที่จิตใจที่เป็นสมาธิแล้ว พูดอะไรมันเข้าใจได้ง่าย ยอมรับเรื่องเหตุเรื่องผล เรื่องราวต่างๆ เชื่อในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า เชื่อในหลักธรรมคำสอน ของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ และก็ฟังหมู่ฟังเพื่อนที่มีเหตุมีผล เจตนาดีมันฟังยอมรับ ได้ทั้งหมด ยอมน้อมรับได้ทั้งหมด ถ้าหากว่ามีกิเลสในจิตในใจของเรา กิเลส ราคะ โทสะ โมหะดันทุรังในจิตในใจของเรา มันไม่ยอมฟังใครง่ายๆ กิเลสมันจะยอม ฟังใคร ไปข้างๆ คูๆ เป็นยังงั้นล่ะ เขาพูดอย่างหนึ่งก็ออกไปข้างหนึ่ง ไม่ยอมรับ ทั้งที่มันมีเหตุมีผล

พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า พ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านมีเหตุมีผลที่ให้เหตุผลสำหรับผู้จะบำเพ็ญศีล สมาธิ ปัญญาเป็นคนดี แต่เราโดยมากกิเลสราคะ โทสะ โมหะมันไม่ยอม มันดันทุรัง มันไม่ยอม ในจุดนี้แหละ ถ้าพวกเราเป็นลักษณะอย่างนั้น แปลว่าเหมือนกับที่หลวงตามหาบัวพูดว่าเหมือนกับสาดน้ำใส่หลังหมา พอสาดน้ำไปเปียกสะบัดพรึดแล้วก็จบ มันไม่เปียกนานเพราะไร เพราะสาดน้ำใส่หลังหมา

นี้ก็เหมือนกัน ศีลธรรมจริยธรรม คำสอนของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ทั้งที่มันจะซึมซับในจิตใจของพวกเรา นำมาประพฤติปฏิบัติ ปรับปรุงกาย วาจา ใจของเรา ให้มีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมที่ดี จนถึงเกิดความเบื่อหน่าย หลุดพ้นจากอาสวกิเลส แต่กลับไม่เป็นอย่างนั้น เพราะเหตุไร เพราะกิเลสอยู่ข้างในมันดันทุรัง มันไม่ยอม

เพราะฉะนั้น ไม่ยอมก็ไม่ยอมเถอะนะ ก็บอก ถ้าไม่ยอมเป็นยังไง ทดลองหน่อยซิ เหมือนกับช้างตกมัน อดนอนบ้าง ผ่อนอาหารบ้าง ตั้งจิตอธิษฐานในการบำเพ็ญบ้าง ต้องเอาชนะมันให้ได้ เพราะเราช้างตกมัน ก็ต้องใช้ความพยายามความอดทนความทุกอย่างเพื่อจะเอาชนะกิเลสในจุดนั้นให้ได้ ถ้าเราลอยตามมัน ลอยๆๆ ตามตลอด มันหาจุดจบไม่ได้นะ

พระพุทธเจ้าท่านรู้ก่อนแล้ว
ท่านทำแผนที่ให้เราเดินตาม
ท่านบอกไว้หมด
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๔๔. เชื้อที่ทำให้ใจเวียนว่ายตายเกิด

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

การเป็นอยู่อาศัยธาตุขันธ์ ภารา หะเว ปัญจักขันธา ขันธ์ทั้งห้าเป็นภาระหนัก เราอาศัยธาตุอาศัยขันธ์ ไม่รู้ว่าเราจะยืมวันอยู่สักเท่าไร ชีวิตของพวกเราเหมือนกับน้ำค้างบนใบบัว หรือเมล็ดงาอยู่ปลายเหล็กแหลม ไม่รู้จะหล่นลงตรงไหนวันไหน ชีวิตของเราก็เหมือนกัน เหมือนน้ำค้างอยู่บนใบบัว ถ้ามีลมแรงมา ลมกระโชกมา ใบบัวก็เอียง พอเอียงน้ำก็หล่นจากใบบัวหลุดไป

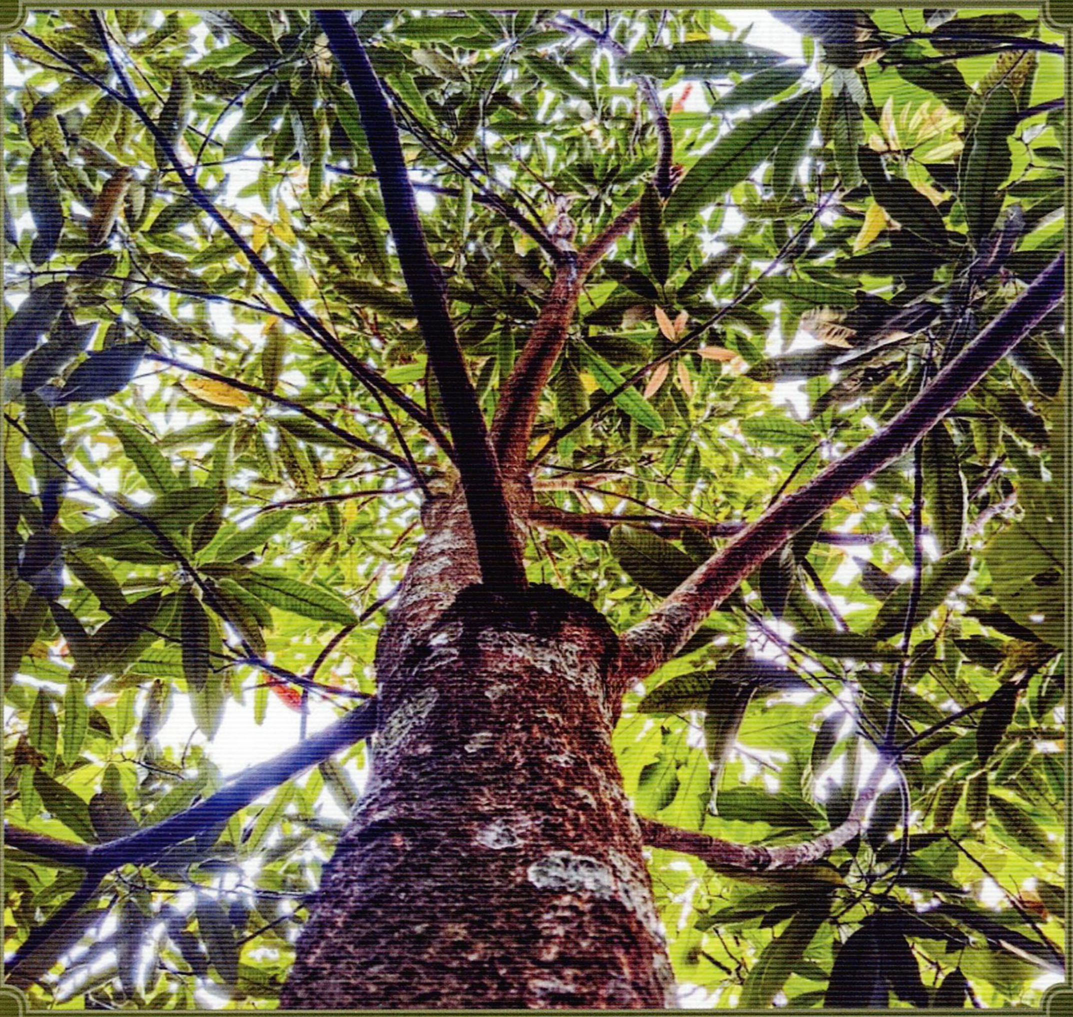
นี้ก็เหมือนกัน ร่างกายของเราไม่รู้ว่าเป็นยังไง บางทีก็เลือดไปเลี้ยงหัวใจไม่พอบ้าง หัวใจวายบ้างไตวายบ้าง หัวใจขาดเลือดบ้าง เลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอบ้าง ก็พร้อมที่จะประสบอุบัติเหตุในจุดนั้นๆ ในเรื่องนั้นๆ ในครั้งนั้นๆ ทั้งที่เราทะนุถนอมเลี้ยงธาตุเลี้ยงขันธ์มาจนถึงป่านนี้ ๒๐-๓๐-๔๐-๕๐-๖๐-๗๐ ปี ผลที่สุดพอมันจะเป็นไปได้มันก็ป๊อกเดียวเท่านั้นนะ ไปเลย พระพุทธเจ้าท่านจึงไม่ให้ตั้งอยู่ในความประมาทจนเกินไป

ถ้าเราได้เตรียมพร้อมอย่างพระพุทธเจ้าพระอรหันตสาวกท่านเตรียมพร้อม ท่านตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ท่านภาวนาท่านดูจิตใจชำระจิตใจของท่าน ท่านก็รู้ได้ว่าใจของเรา เราชำระเชื้อมันออกแล้ว เชื้อที่จะนำจิตใจของเราไปในทิศทั้งสี่ เชื้อมันหมดแล้วพร้อมที่จะหยุดได้แล้ว ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเราแล้ว เราจะไม่กลับมาเหยียบแผ่นดินนี้อีกเป็นอนันตกาลตลอดไปไม่มีที่สิ้นสุด เราหยุดเพราะเหตุไร เพราะเราดับเชื้อหมดแล้ว ดับเชื้อที่จะให้มันเวียนว่ายตายเกิดหมดแล้ว อันนี้ท่านก็บอกเชื้อคืออะไร เชื้อตัวนั้นคืออะไร ก็คือกิเลส กิเลสราคะ กิเลสโทสะ กิเลสโมหะ โลภโกรธหลง จะชำระยังไง

ในหลักธรรมคำสอนท่านบอกไว้ละเอียดถี่ถ้วนมาก ให้ภาวนาให้ตั้งจิตใจให้สงบ ทำจิตใจให้เป็นหนึ่ง จากนั้นให้พิจารณาเห็นอนิจจังทุกขังอนัตตาให้เกิดความเบื่อหน่ายคลาย จิตใจก็จะหลุดพ้นจากอาสวกิเลส ไม่เป็นอย่างอื่น อันนี้ก็ให้พวกเราศึกษา พระพุทธเจ้าท่านรู้ก่อนแล้ว ท่านทำแผนที่เอาไว้ให้พวกเราเดินตาม พวกเราต้องศึกษาแผนที่ แผนที่ที่พระพุทธเจ้าวางเอาไว้ มีกี่อย่าง มีกี่เส้นทาง ที่จะทำให้ลุ่มหลงมีไหม ที่จะทำให้เดินตรงมีไหม ที่จะชำระให้จิตใจหลุดพ้นจากอาสวกิเลสเป็นยังไง ตรงไหนอย่างไร ท่านบอกไว้หมดนะลูกหลานศรัทธาญาติโยมกรุยหมายป้ายทาง

ครูบาอาจารย์ของพวกเราที่ท่านเดินไปแล้วก็มากมาย อย่างหลวงปู่ขาวท่านก็รับรองรับประกันตัวของท่าน หลวงปู่หนองแซง หลวงตามหาบัว หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ที่ท่านรับรองตัวของท่านเองไม่มีใครรับรองให้ท่านนะ ธรรมะท่านรับรองตัวของท่านเอง เหมือนกับเราทานอาหาร เมื่อเราทานอาหารอิ่มไม่อิ่ม เราจะให้ผู้อื่นรับรองได้ยังไงใช่ไหมล่ะ เราอิ่มขนาดไหนเราหิวขนาดไหนก็ตัวเองรู้แก่ใจ

นี้ก็เหมือนกัน การประพฤติปฏิบัติธรรมก็ลักษณะนั้น ถ้าเรารู้เพียงพอแล้วชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเรา จบ เราจะไม่มาเหยียบแผ่นดินนี้อีกแล้วต่อไปภายภาคหน้า นี่ล่ะหลักธรรมคำสอนจุดนี้ ให้พวกเราคณะศรัทธาญาติโยมลูกหลานให้ศึกษานะ ถ้าศึกษาแล้วก็จะรู้ตามแนวที่เราเดินตามแผนที่ ที่พระพุทธเจ้า ที่พ่อแม่ครูบาอาจารย์พาเดิน

ธรรมชาดก

มะม่วงไม่มีผล คนไม่มียศ

ในครั้งพุทธกาล มีพระในกรุงสาวัตถีออกบวช ๕๐๐ รูป พอบวชแล้วก็ออกไปบำเพ็ญ พอกลับมาที่วัดป่าเชตวัน ก็มาพักอยู่ที่กุฏิรับรองซึ่งอยู่หลังวัดป่าเชตวัน พอตกดึก พระนวกะเหล่านี้นึกคิดหมกมุ่นไปในทางกามกิเลส พระพุทธเจ้าก็ทรงทราบเรื่องนี้ด้วยพระญาณ จึงทรงให้พระอานนท์ไปเรียกพระเหล่านั้นมาประชุมในกลางดึกนั้นทันที พอพระเหล่านั้นมาประชุม พระพุทธองค์ก็ทรงตักเตือนว่า

"ดูก่อน พวกท่านทั้งหลาย ที่เข้ามาบวชในศาสนาของเราตถาคต เรามีแต่สอนให้พวกท่านเห็นโทษภัยในกามกิเลส เพราะตัวกามตัวนี้ ทำให้สัตว์โลกทั้งหลายยังต้องวนเวียนอยู่ในสังสารวัฏ แต่ทำไมพวกท่านทั้งหลายจึงยังไม่เห็นโทษภัย ทำไมพวกท่านจึงยังหมกมุ่นครุ่นคิดถึงแต่มันอยู่ตลอด **ตราบใดที่พวกท่านยังไม่เห็นโทษภัยของกามตัวนี้ ตราบใดที่พวกท่านยังเห็นคุณของกามนี้อยู่ พวกท่านก็จะหนีไม่พ้นภัยในสังสารวัฏ** อย่างบัณฑิตในครั้งก่อน ที่ท่านได้เห็นโทษภัย ท่านจึงตัดจากกิเลสเหล่านี้ได้"

พระที่เป็นผู้ใหญ่ก็เลยกราบทูลถามว่า "ขอพระองค์ โปรดทรงเมตตาตรัสเล่าเรื่องราวด้วยเถิด พระเจ้าข้า" พระพุทธเจ้าทรงเล่าว่า สมัยหนึ่งที่พระเจ้าพรหมทัตทรงครองราชย์ คราวหนึ่ง นายอุทยานได้นำผลไม้ต่างๆ ที่มีรสโอชาและดอกไม้นานาชนิดมาถวาย เมื่อพระองค์ทอดพระเนตรแล้ว ก็ทรงชื่นชมและทรงปรารภกับนายอุทยานว่า พระองค์มีพระประสงค์จะเสด็จประพาสอุทยานเพื่อเยี่ยมชม

ผลไม้และดอกไม้ที่นายอุทยานได้เพาะปลูกเอาไว้บ้าง จากนั้นเมื่อถึงเวลา พระองค์ก็ได้เสด็จประพาสอุทยานพร้อมด้วยเหล่าข้าราชบริพาร

ที่หน้าอุทยานนั้น มีต้นมะม่วงอยู่ ๒ ต้นที่มีใบเขียวชอุ่ม ต้นหนึ่งไม่มีผล ส่วนอีกต้นหนึ่งมีผลดก แต่ไม่มีใครกล้าสอยลงมากิน เพราะต้องให้พระราชาเสวยเสียก่อน จึงจะมีโอกาสได้ลิ้มรส ขณะที่พระราชาประทับบนช้าง ก็ทอดพระเนตรเห็นผลมะม่วงที่อยู่บนต้นมะม่วง จึงทรงเก็บมะม่วงผลหนึ่งซึ่งมีรสโอชามาเสวย และดำริที่จะกลับมาเก็บเสวยอีกตอนขากลับออกมา

เมื่อพระองค์เข้าไปในอุทยานแล้ว ฝ่ายข้าราชบริพารคนอื่นๆ ที่ตามมาภายหลัง เมื่อรู้ว่าพระราชาเสวยผลมะม่วงจากต้นมะม่วงแล้ว ก็พากันเก็บผลมะม่วงมากินกันอย่างเอร็ดอร่อย ตามความพอใจ บ้างก็ปีนขึ้นไปบนต้น แล้วหักรานกิ่งก้านเพื่อเก็บเอาผลมะม่วง จนสุดท้ายมะม่วงต้นนี้ กิ่งก้านย่อยยับเสียหายจนหมด ตลอดจนผลมะม่วงก็ไม่มีเหลือ แต่มะม่วงอีกต้นหนึ่งที่ไม่มีผลนั้น กลับยืนต้นตระหง่านงดงามอยู่เหมือนเดิม

เมื่อพระองค์เสด็จกลับออกมา ก็ปรากฏว่าต้นมะม่วงถูกหักกิ่งรานใบจนย่อยยับ ไม่เหลือผลให้ทรงเก็บได้อีกแล้ว ทำให้ทรงฉงนสงสัย และเมื่อตรัสถามเหล่าอำมาตย์จนได้รับทราบเรื่องราวทั้งหมดแล้ว พระองค์ก็เกิดความสลดสังเวชขึ้นในพระทัยว่า

“มะม่วงต้นแรกนี้ นอกจากจะสวยงามกว่าต้นที่ ๒ แล้ว แถมยังมีผลมะม่วงอีกต่างหาก แต่มาบัดนี้กลับถูกหักกิ่งก้านรานใบจนย่อยยับ เพราะอะไร ก็เพราะผลมะม่วงเป็นเหตุ แม้ราชสมบัติของเรานี้ ก็เฉกเช่นเดียวกับต้นมะม่วงที่มีผลต้นนี้ สักวันหนึ่งก็ต้องย่อยยับเพราะเรามีราชสมบัติ มีลาภ มียศ มีสรรเสริญ มีสุข ผู้คนทั้งหลายเขาก็อยากจะได้จากเราเหมือนกับที่อยากจะได้จากมะม่วงต้นนี้ ตราบใดที่เรายังเป็นพระราชาครองราชย์มีสมบัติและบริวารอยู่ ตราบนั้นกษัตริย์เมืองอื่นก็อยากจะมารบแย่งชิงจากเรา แต่สิ่งเหล่านี้มันไม่เที่ยงแท้ สิ่งไหนไม่เที่ยง สิ่งนั้นมันก็เป็นทุกข์ ตายไปเราก็เอาอะไรไปไม่ได้สักอย่าง แต่ทำไมเรายังมาสนใจอยู่อย่างนี้”

“ส่วนมะม่วงต้นที่ ๒ ที่ไร้ผลนี้ แม้จะดูไม่สวยงามเหมือนต้นแรก แถมผลก็ไม่มีอีกต่างหาก แต่ยังคงสภาพเดิมอยู่ได้ โดยไม่มีใครมารุกราน เพราะเหตุใด ก็เพราะมันไม่มีผล มันจึงไม่เป็นที่ต้องการของใคร การบวชนั้นก็เป็นเช่นเดียวกับต้นมะม่วงที่ไร้ผลนั่นล่ะ”

ครั้นทรงพิจารณาธรรม เห็นความแตกต่างกันระหว่างต้นมะม่วงต้นที่ผลดกและต้นที่ไร้ผลแล้ว **จากนั้นพระองค์ก็พิจารณาถึงไตรลักษณ์ คืออนิจจัง ทุกขัง อนัตตา จนได้ตรัสรู้เป็นพระปัจเจกพระพุทธเจ้า ในขณะที่กำลังยืนปรงสังเวชอยู่ตรงนั้นเอง** เมื่อได้เวลา อำมาตย์ผู้ใหญ่ก็ได้ทูลเชิญเสด็จกลับ “ข้าพระองค์ทรงยืน

อยู่นานแล้ว ขอเชิญเสร็จกลับพระนครเถิด พระเจ้าข้า” แต่พระองค์กลับปฏิเสธว่า “เราไม่ใช่กษัตริย์ของพวกท่านอีกต่อไปแล้ว บัดนี้เราเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าแล้ว”

อำมาตย์คนนั้นก็กราบทูลขึ้นว่า “พระปัจเจกพุทธเจ้านั้นต้องปลงผม ห่มผ้ากาสายะหรือผ้าย้อมฝาด แล้วก็ต้องไปอยู่ที่กับเหล่าพระปัจเจกในป่าหิมพานต์ แต่อันนี้พระองค์ยังเป็นพระเจ้าแผ่นดินอยู่ พระเจ้าข้า”

พอได้ยินดังนั้น พระองค์จึงตั้งจิตอธิฐาน จากนั้นก็ลูบที่ศีรษะ เกศาของพระองค์ก็หลุดออกหมดเลย จากนั้นผ้ากาสาวะก็ลอยมาสวมที่ร่างของพระองค์ พระองค์ก็ตรัสว่า “บัดนี้เราเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าแล้ว เราไม่ใช่กษัตริย์ของพวกท่านอีกต่อไปแล้ว เราสละราชสมบัติแล้ว ขอให้พวกท่านจงกลับไปเถิด ส่วนเราจะไปตามลำพัง” จากนั้นพระปัจเจกท่านก็เหาะไปอยู่ตามลำพัง กับเหล่าพระปัจเจกพุทธเจ้าในป่าหิมพานต์

จากนั้นพระพุทธองค์ท่านได้ตรัสสอนว่า **“ดูก่อน พวกท่านทั้งหลาย การยินดีในเรื่องกามกิเลสก็เหมือนกับต้นมะม่วงที่มีผล ที่มันฆ่าตัวเองนั่นล่ะ ถ้าพวกท่านทั้งหลายยังยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสอยู่ล่ะก็ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสอันนั้นล่ะที่จะฆ่าพวกท่านเอง**

เพราะฉะนั้น พวกท่านทั้งหลายต้องพิจารณาดูให้เห็นในโทษภัย ตราบใดที่พวกท่านไม่เห็นในโทษภัย ตราบนั้นพวกท่านก็ยังไม่พ้นจากโทษภัย เพราะพวกท่านจะยังคงยินดีที่จะหมกมุ่นอยู่ในโทษภัยอันนั้น"

เมื่อพระพุทธองค์เทศน์จบลง พระนวกะเหล่านั้นทั้ง ๕๐๐ รูป ต่างได้สำเร็จมรรคผลโดยลำดับ นี่แหละ เรื่องนี้พระพุทธองค์ท่านได้แสดงธรรมที่วัดป่าเชตวันในตอนกลางดึก ในขณะที่เหล่าพระบวชใหม่ทั้งหลาย มัวคิดถึงตรึกตรองแต่เรื่องกามกิเลส พระพุทธองค์จึงทรงเตือนให้เห็นโทษว่า การนึกคิดคำนึงถึงกามอย่างนั้นมันเป็นโทษ

แหล่งที่มา :

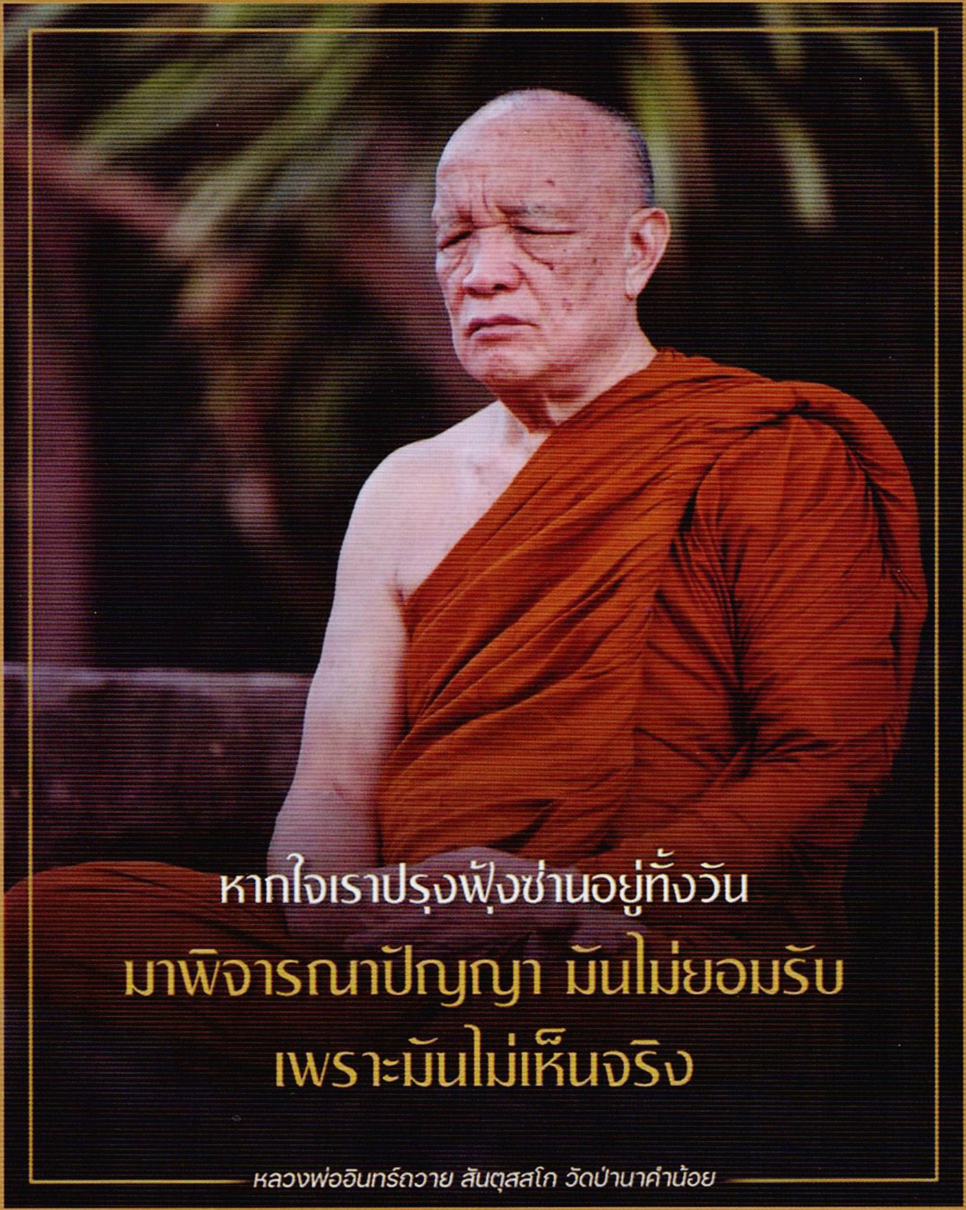
- *เอ็มพี ๓ ชุดรวมพระธรรมเทศนา ลำดับที่ ๔๖ กัณฑ์ที่ ๒๓*
  วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔

๖

"ปัญญา" รอบรู้ในกองสังขาร

ใจของพวกเราทุกคน
ไม่ว่าหญิงไม่ว่าชาย ไม่ว่าพระ
มันหลงร่างกาย
คิดว่าร่างกายตัวเองจะอยู่นานเท่านาน
ตายไม่เป็น

หากใจเราปรุงฟุ้งซ่านอยู่ทั้งวัน
มาพิจารณาปัญญา มันไม่ยอมรับ
เพราะมันไม่เห็นจริง
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๔๕. รักษาศีล ฝึกสมาธิ เพื่อปัญญาความหลุดพ้น (๑)

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

หากใจของเราปรุงฟุ้งซ่านอยู่ตลอดทั้งวี่ทั้งวัน มาพิจารณาปัญญา มันไม่ยอมรับ เพราะเหตุไร เพราะมันไม่เห็นจริง เมื่อจิตใจของเราสงบกำหนดลง มันจะเห็นจริงเห็นจัง เห็นร่างกายของตนเองเป็นของไม่เที่ยงแท้แน่นอน

เมื่อเห็นร่างกายไม่เที่ยง ก็แยกแยะส่วนร่างกาย แยกดูสิร่างกายของเรา มีผม ขน เล็บฟัน หนัง

เกสา-โลมา-นะขา-ทันตา-ตะโจ
ตะโจ-ทันตา-นะขา-โลมา-เกสา

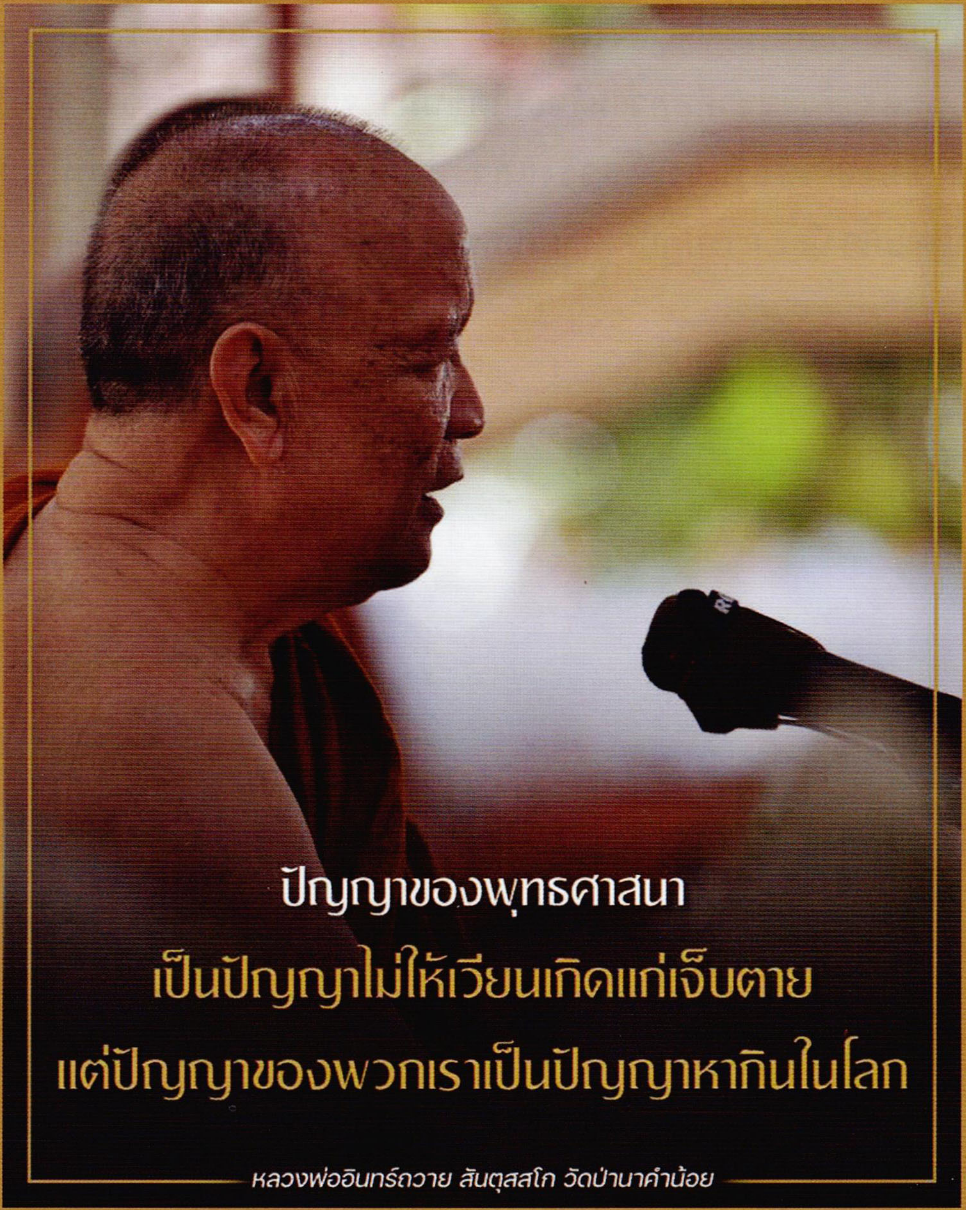
เกสาคือผม โลมาคือขน นะขาคือเล็บ ทันตาคือฟัน ตะโจคือหนัง นี่เราแปลเป็นภาษาออกมาแล้ว พระพุทธเจ้าท่านบอกแยกแยะดูสิ ร่างกายสังขารมันเป็นอย่างนั้นจริงไหม มีเนื้อมีเอ็น มีกระดูก มีเยื่อในกระดูก ม้าม หัวใจ ตับ

พังผืด ไต ปอด ไส้ใหญ่ อาหารใหม่อาหารเก่า ร่างกายของเราถ้าแยกออกไปแล้ว มันเป็นอย่างนั้นจริงไหม จริง ไม่เป็นอย่างอื่น

ในเมื่อร่างกายของเราเป็นอย่างนี้ ใจของเรามันหลง หลงร่างกายว่าเป็นตัวตนของเรา แต่ตามที่จริงไม่ใช่ มันต้องไหลไปตามสภาพของมัน เราได้ลาภ ได้เงินคำทรัพย์สมบัติมาก็เพื่อร่างกาย ได้ยศมาก็เพื่อร่างกาย ได้ชื่อเสียงมาเพื่อร่างกาย ทุกสิ่งทุกอย่างมาเพื่อร่างกาย แต่ตามที่จริงร่างกายของเรานี่มันไม่ใช่ตัวตนของเรา เมื่อร่างกายยังไม่ใช่ตัวตนของเรา ลาภยศสรรเสริญสุขทั้งหลายทั้งปวงมันก็ไม่ใช่ของจีรังถาวรอีกเหมือนกัน มันจะต้องไหลไปสู่ไตรลักษณ์ อนิจจังทุกขังอนัตตา มิใช่ตัวตนของเรานั่นแหละ

หลักธรรมคำสอนท่านพิจารณาอย่างนั้น เมื่อพิจารณาถึงขนาดนั้นแล้ว เราเอาอะไรเป็นหลักเป็นกฎเป็นเกณฑ์ เมื่อเราพิจารณาตัวผู้รู้ พิจารณาแยกแยะให้เห็นตามความเป็นจริงแล้ว เราจะรู้ได้ว่ามันเป็นวิชชา คือความบริสุทธิ์ขึ้นมาในจิตใจ คือวิชาความรู้จุดนั้น เหมือนแต่ก่อนเราไม่ได้เรียนหนังสือ พอเราเรียนหนังสือแล้ว ความรู้เราเกิดขึ้นมาแล้ว ตัวอวิชชาคือความไม่รู้แต่ก่อน มันหายไปไหน มันก็หายลงที่ใจเหมือนกัน

นี้ก็เหมือนกัน ถ้าเรารู้แจ้งเห็นจริงว่าทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขังอนัตตา ตัววิชชาคือความรู้จะเกิดขึ้นมา จากนั้นตัวอวิชชาตัวที่ไม่รู้มันก็หายไป ดับไป เมื่อรู้แจ้งเห็นจริงแล้ว สิ่งไหนที่ถูกต้องสิ่งไหนที่ไม่ถูกต้อง มันรู้แก่จิตแก่ใจ นี่ล่ะ การปฏิบัติสูงสุดในพระพุทธศาสนาก็คือจุดนี้ล่ะ จุดที่ปล่อยวาง

ปัญญาของพุทธศาสนา
เป็นปัญญาไม่ให้เวียนเกิดแก่เจ็บตาย
แต่ปัญญาของพวกเราเป็นปัญญาหากินในโลก
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๔๖. รักษาศีล ฝึกสมาธิ เพื่อปัญญาความหลุดพ้น (๒)
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

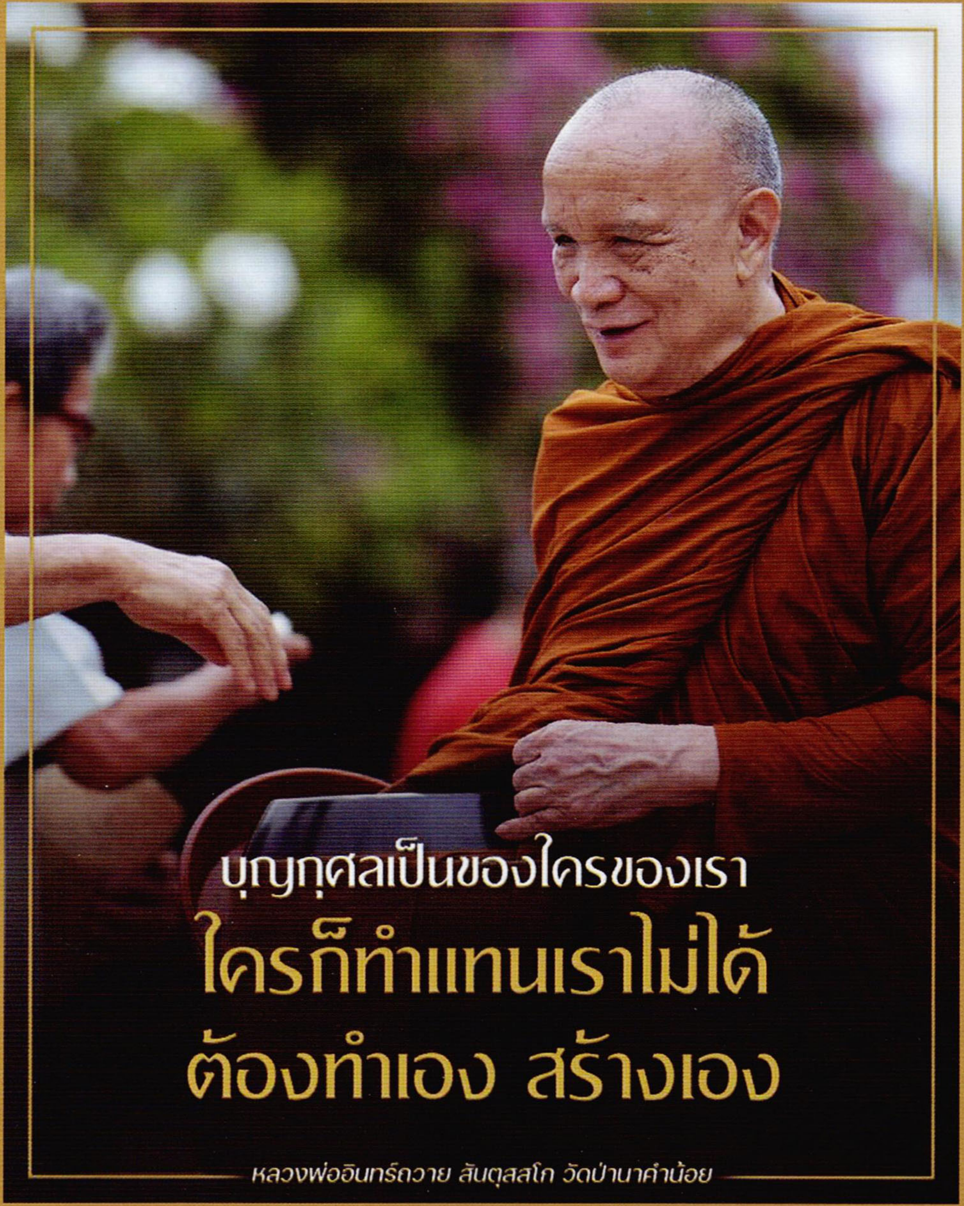
การประพฤติปฏิบัติ หลักสูงสุดของพุทธศาสนาคือจุดที่ปล่อยวางไม่ยึดมั่นถือมั่นในตัวของเรา เมื่อไม่ยึดมั่นถือมั่นแล้วอะไรจะเกิดขึ้น ความรู้แจ้งเห็นจริงมันจะเกิดขึ้นในจิตใจของผู้พิจารณารู้รอบขอบชิด รู้แจ้งเห็นจริงแล้ว อันนี้ก็คือการพิจารณาปัญญา วิปัสสนาปัญญา

แต่ทีแรกก็ต้องมีศีลเสียก่อน มีศีลแล้วมีสมาธิ มีสมาธิแล้วก็มีปัญญา ปัญญา คือแยกแยะในส่วนต่างๆ ถ้าเปรียบเทียบ ศีล ก็คือสำรวมกายวาจาไม่ให้ติดคุกติดตะราง ไม่ให้ติฉินนินทาของคนทั้งหลาย สมาธิ ก็คือการพักผ่อนนอนหลับสบายอยู่แบบสบาย เพราะมีเงินทุนเงินทรัพย์สมบัตินอนสบาย วิปัสสนา คือปัญญา การเสาะแสวงหาทรัพย์ คือหาปัญญาเข้ามาอีก หาด็อกเตอร์เข้ามาใส่ตนเองอีก ปริญญาตรีโทเอกเข้ามาหาตนเอง อันนี้ก็คือปัญญา ก็คือ ศีล สมาธิ ปัญญา

ถ้าเราแยกแยะดูให้ดีแล้ว ปัญญาของพุทธศาสนาเป็นปัญญาทำให้หนีจากโลกไม่ให้วกวนเวียนมาเกิดแก่เจ็บตายในโลกวัฏสงสาร ปัญญาของพุทธะ แต่ปัญญาของพวกเราเป็นปัญญาอยู่ในโลก มีแต่การเสาะแสวงหาลาภยศสรรเสริญสุข

หาเงินคำทรัพย์สมบัติ ผู้ใดมีเงินมากผู้นั้นมีปัญญามาก อันนั้นก็คือปัญญาหากินอยู่ในโลก

แต่ปัญญาของพุทธะเป็นปัญญาหนีจากโลก จะทำยังไงจะยกระดับจิตใจไม่ให้มาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร ถอดถอนกิเลสราคะโทสะโมหะออกจากจิตใจ จิตใจบริสุทธิ์แล้ว จิตใจถอนตัว ถีบตัวออกจากกิเลสราคะโทสะจิตใจเป็นพระอรหันต์ อันนี้ล่ะหลักธรรมคำสอนจะเป็นลักษณะอย่างนั้น

บุญกุศลเป็นของใครของเรา
ใครก็ทำแทนเราไม่ได้
ต้องทำเอง สร้างเอง
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๔๗. ศรัทธาเทวทัต

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

การทำบุญทำทานอย่าให้ตนเองเดือดร้อน แต่ถ้าไม่ทำเสียเลยอันนั้นก็ไม่ดีเหมือนกัน เพราะไม่มีอานิสงส์ เหมือนกับเราอยากจะได้ข้าวอยากจะได้ฟักแฟงแตงกวาอยู่ แต่ขี้เกียจปลูก บุญกุศลเป็นของใครของเรานะ มันขอกันกินไม่ได้ มันซื้อหากันไม่ได้ มันเป็นของใครของเรา เรื่องบุญกุศลใครทำใครได้ ใครสร้างก็ใครได้ ใครคิดก็ใครได้ เหมือนกับเราเรียนหนังสือลักษณะอย่างนั้นล่ะ คนอื่นจะเรียนแทนเราก็ไม่ได้ ถ้าเราไม่เรียนเราก็ไม่รู้เราก็โง่อยู่อย่างนั้น เมื่อเราเรียนเราก็รู้ เรารู้เพราะเหตุใด เพราะเราเรียน

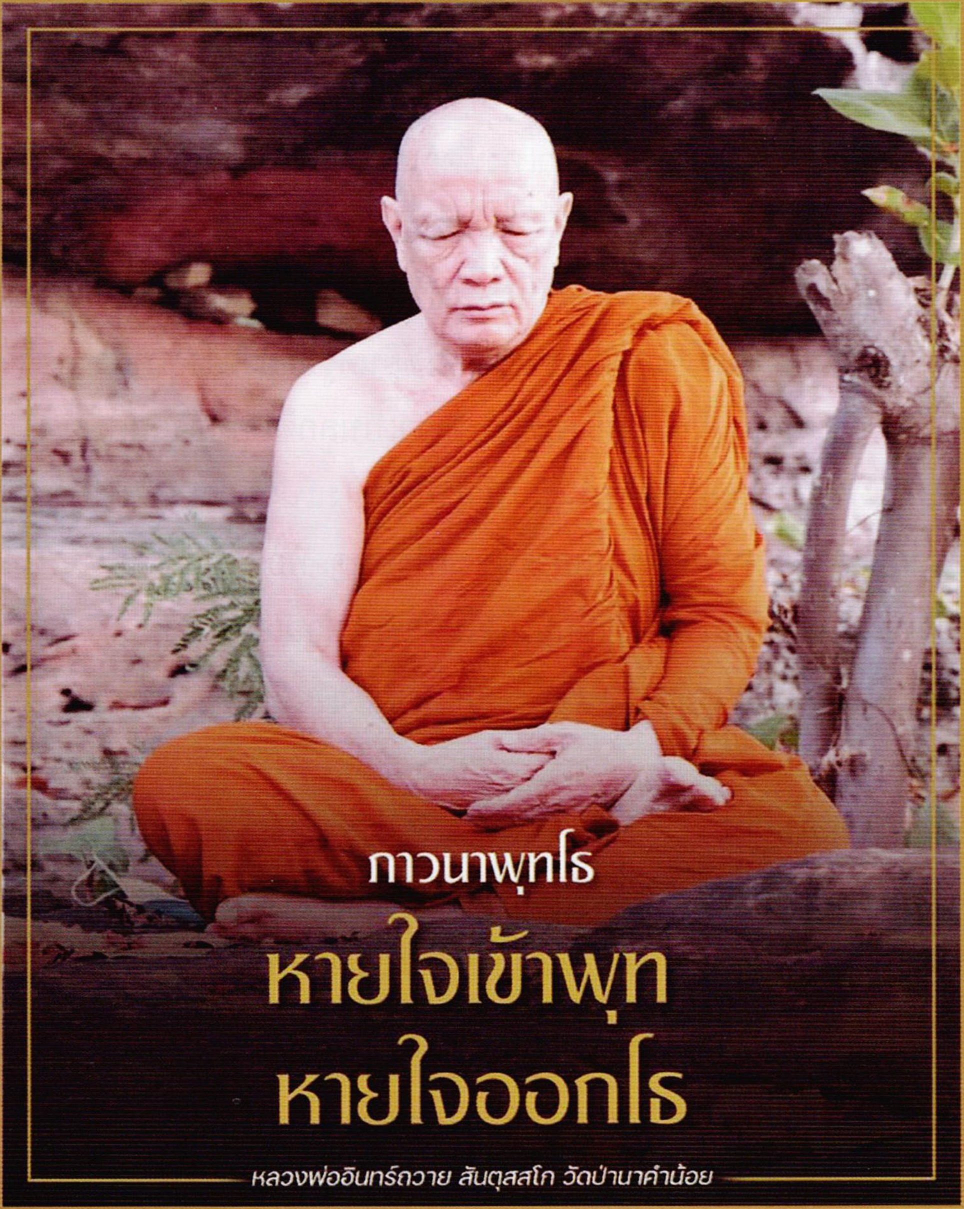
การสร้างบุญสร้างกุศลก็ลักษณะอย่างนั้น ใครก็ทำแทนเราไม่ได้ในจุดนี้ เหมือนกับทานอาหาร ใครทานอาหารแทนเราก็ไม่ได้ ใครเรียนหนังสือเสาะแสวงหาความรู้แทนเราก็ไม่ได้ เราต้องเสาะแสวงเอง ทำเอง สร้างเอง กินเอง

การสร้างบุญสร้างกุศลก็สร้างเอง ทำแทนกันไม่ได้ การสร้างบุญสร้างกุศลให้สร้างสั่งสมคุณงามความดีเข้าสู่จิตใจเอง เป็นผู้มีศรัทธาเอง ศรัทธาต้องสัมปยุตด้วยปัญญาให้รอบคอบในการศรัทธานั้น ไม่ใช่ศรัทธาสะเปะสะปะ มีอะไรก็ศรัทธา

ไปเรื่อย เขาพูดถูกอกถูกใจเอาอกเอาใจก็เกิดศรัทธา ผลที่สุดศรัทธาพาตกนรก หมกไหม้ก็มี ยกตัวอย่างศรัทธาเทวทัต ที่พระพุทธเจ้าบอกมันไม่ถูกอย่างนั้น แต่เทวทัตนี่แนะนำถูก ผลที่สุดศรัทธาเทวทัตก็เลยลงนรกอเวจีกับเทวทัตมากต่อมาก

เพราะฉะนั้นให้พวกเราทุกๆ ท่านนะ ศรัทธา คำนี้ต้องสัมปยุตด้วยปัญญา ต้องกลั่นกรองไตร่ตรองเหตุและผล หลวงพ่อได้ยินครูบาอาจารย์ หลวงปู่ขาวท่านว่า เราเกิดในครั้งพระพุทธเจ้า ในครั้งพุทธกาลเราเป็นลูกศิษย์ของลูกศิษย์พระเทวทัต เราก็เห็นกับอาจารย์พออาจารย์แนะนำไปในทางแนวความคิดเห็นของเทวทัต พอตายจากชาตินั้นตกนรก อันนี้หลวงปู่ขาวท่านพูด พอชาตินี้กลับใหม่ ศึกษาใหม่ ตั้งศรัทธาใหม่ ตั้งเข็มทิศใหม่ ท่านก็มั่นใจในตัวของท่านเองว่าชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ของท่านเหมือนกัน หลวงปู่ขาวอนาลโย วัดถ้ำกลองเพล

นี่ล่ะ ศรัทธาคำนี้ เราต้องสัมปยุตด้วยปัญญา ต้องเทียบเคียงกับพระไตรปิฎก เทียบเคียงกับคำสอนของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ถ้าศึกษาดูแล้วเป็นไปตามแนวแถว เราก็สบายใจมั่นใจในแนวแถวที่ท่านแนะนำสั่งสอนบอกกล่าว

ภาวนาพุทโธ
หายใจเข้าพุท
หายใจออกโธ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๔๘. พึงระลึกถึงความตายทุกขณะจิต (๒)

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

พวกเราในฐานะศิษยานุศิษย์พ่อแม่ครูบาอาจารย์เดินผ่านมาแล้ว ปฏิบัติผ่านมาแล้ว ได้รู้มรรครู้ผลมาแล้ว ท่านผ่านมาแล้ว เราจะไปแหวกแนวอะไรล่ะ เราก็ต้องเดินตามแนวแถวที่พ่อแม่ครูบาอาจารย์พาดำเนินมานั่นแหละ ท่านให้ภาวนาพุทโธก็พุทโธ หายใจเข้าพุท หายใจออกโธ เดินจงกรม ขาขวาพุท ขาซ้ายโธ

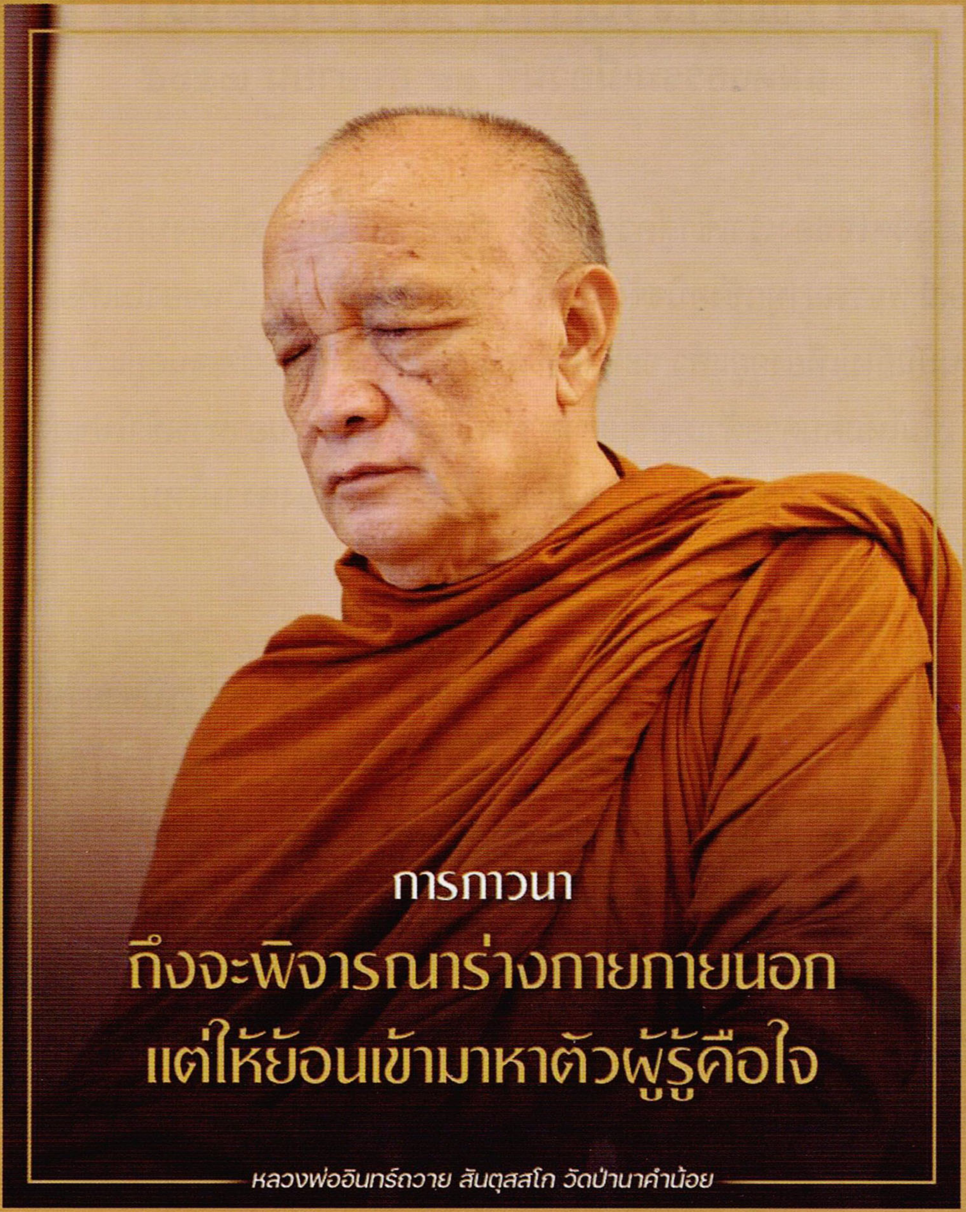
อย่างคุณแม่ชีแก้ว ท่านว่าในคราวหนึ่งที่ท่านอยู่ที่นี่ต้นพยอมทางเข้าประตู ท่านก็เดินจงกรมของท่าน วันนั้นหลวงตามหาบัวท่านไม่ได้อยู่วัด ท่านออกไปข้างนอก คุณแม่มีเวลามากท่านก็เดินจงกรมของท่านเกือบทั้งคืน ท่านก็มานั่งภาวนาอยู่ต้นพยอม จากนั้นจิตใจของท่าน ก็มั่นใจว่าท่านได้สำเร็จมรรคสำเร็จผลในจุดนั้น อันนี้ไปเล่าให้หลวงตามหาบัวฟังท่านก็รับรอง ใช่ จิตลักษณะอย่างนั้น คือจิตหลุดพ้นจากอาสวกิเลส อันนี้ท่านก็รับรองในจุดนั้นในคราวนั้นครั้งนั้น

อันนี้เราก็ในฐานะที่เป็นลูกศิษย์ลูกหาศรัทธาญาติโยมของท่าน เราก็ฟังเอาไว้เหมือนกัน เราก็ไม่กล้าตัดสินใจได้ยังไงเพราะมันเรื่องของท่าน ท่านเป็นเศรษฐี

มันก็เรื่องของท่าน ท่านเป็นคนทุกข์คนจนก็เป็นเรื่องของท่าน ท่านว่าท่านเป็นเศรษฐี เราก็ฟัง เรามีหูสองข้าง

ท่านปฏิบัติอย่างไรอันนั้นเราต้องศึกษา ท่านภาวนาพุทโธเป็นหลัก จากนั้นท่านก็พิจารณาอนิจจังทุกขังอนัตตา พิจารณาไตรลักษณ์เป็นหลัก เมื่อภาวนาจิตใจเข้าสู่ความสงบแล้ว ก็อย่าให้มันสงบนิ่งอยู่เฉยๆ นำมากลั่นกรองพิจารณา เพราะใจของพวกเราทุกคนนะไม่ว่าหญิงไม่ว่าชายไม่ว่าพระมันหลงอะไรมันหลงร่างกายตัวเองนี่ละ มันหลงร่างกายคิดว่าร่างกายตัวเองจะอยู่นานเท่านานตายไม่เป็นลักษณะอย่างงั้นแหละ

แต่ตามจริงมันไม่ใช่ ตายแน่ๆ ไม่เป็นอย่างอื่น ให้พวกเราเห็นร่างกายตัวเองอีกสักวันหนึ่ง มันอยู่อาศัยเพียงดินน้ำลมไฟเท่านั้นเอง อยู่ในร่างกายของเรา เราจะมาลุ่มหลงอะไรมากมายนักหนา พอหลงร่างกายแล้วก็หลงอย่างอื่น หลงเงินหลงทองหลงทรัพย์สมบัติ ร่างกายขนมาเถอะขนมาให้ร่างกาย อีกสักวันหนึ่งร่างกายก็ต้องแตกสลายตายสู่ดินน้ำลมไฟเป็นอนิจจังทุกขังอนัตตา เพราะฉะนั้นให้พวกเราทุกคนนะให้ภาวนาให้ปฏิบัติตามแนวแถวที่คุณแม่แก้วแนะนำสั่งสอนบอกกล่าว

การภาวนา
ถึงจะพิจารณาร่างกายภายนอก
แต่ให้ย้อนเข้ามาหาตัวผู้รู้คือใจ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๔๙. พิจารณาร่างกาย แล้วย้อนเข้ามาหาใจ

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕

เมื่อจิตใจของเราเข้าสู่ความสงบ นั่งภาวนา พอจิตใจสงบก็นำมาพิจารณาไตรลักษณ์ พิจารณาทุกขังอนิจจังอนัตตา ร่างกายสังขาร ใช่ เป็นของไม่เที่ยง พิจารณาเวลาไหนมันก็ไม่เที่ยงอยู่แล้ว จะทำยังไงกายของเรา เห็นไม่ชัดเจนอยู่แล้วเป็นอนิจจังอยู่แล้ว เห็นไหมคนตายตัวเองก็จะตาย ร่างกายของเราทานอาหารเข้าไปของเน่าเปื่อยไหลออกมาทางทวารมันเป็นยังไง มันเป็นของสดสวยงดงามไหม ร่างกายสังขารมันก็เห็นๆ อยู่แล้ว

เมื่อพิจารณาเห็นร่างกายสังขาร ตาไปเห็นรูป เป็นรูปหญิงรูปชายรูปใครก็ตาม หูได้ยินเสียง จมูกได้ดมกลิ่น ลิ้นได้ลิ้มรสสัมผัสทางร่างกายเย็นร้อนอ่อนแข็ง มันก็ไหลทะลักเข้ามาหาใจอย่างเก่า มันไม่ได้ไปทางอื่น มันไหลทะลักเข้ามาหาตัวผู้รู้คือใจ ใจเป็นผู้รับรู้ทั้งหมด ทั้งตาหูทางจมูกทางลิ้นทางกายทางทุกอย่าง พอรับเข้ามาแล้วมันเป็นอะไร มาพิจารณาดูแล้ว ตาก็เป็นอนิจจังของไม่เที่ยงเหมือนกัน เห็นแล้วทั้งเกิดทั้งดับ พอใจไม่พอใจในการเห็น บางทีก็เฉยๆ ก็มีมันเห็นแล้วก็ธรรมดาก็มี เห็นแล้วก็พอใจก็มี ไม่พอใจก็มี หูก็เหมือนกัน ได้ยินเสียงธรรมดามันก็ไม่ใส่ใจก็มี แต่ดีใจเสียใจมันก็มีอีกในการได้ยินอีกนั้น

สรุปแล้วก็คือมันเข้ามาหาตัวผู้รู้คือใจทั้งหมด ใจของเรารับเละ เมื่อเราปฏิบัติธรรมเราก็ต้องดู ใจได้รับขึ้นมาเป็นอนิจจัง สิ่งไหนไม่เที่ยงสิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งไหนเป็นทุกข์สิ่งนั้นมิใช่ตัวตนของเรา เป็นไตรลักษณ์ เป็นอนัตตา ไม่ควรยึดมั่นถือมั่นในเรื่องทั้งหลายทั้งปวง ก็คือเข้ามาหาตัวผู้รู้คือใจทั้งหมดใจของเรา สิ่งไหนที่มันรับรู้ใจมันรับทุกสิ่งทุกอย่าง เมื่อรับรู้แล้วเราก็ดูเป็นกิเลสราคะโทสะโมหะ เป็นอวิชชาคือตัวรู้ รับรู้ รับรู้ทั้งหลายทั้งปวง ในเมื่อรู้แล้วเราต้องกลั่นกรอง อันไหนเป็นประโยชน์อันไหนไม่เป็นประโยชน์ อันไหนเป็นโทษอันไหนไม่เป็นโทษ

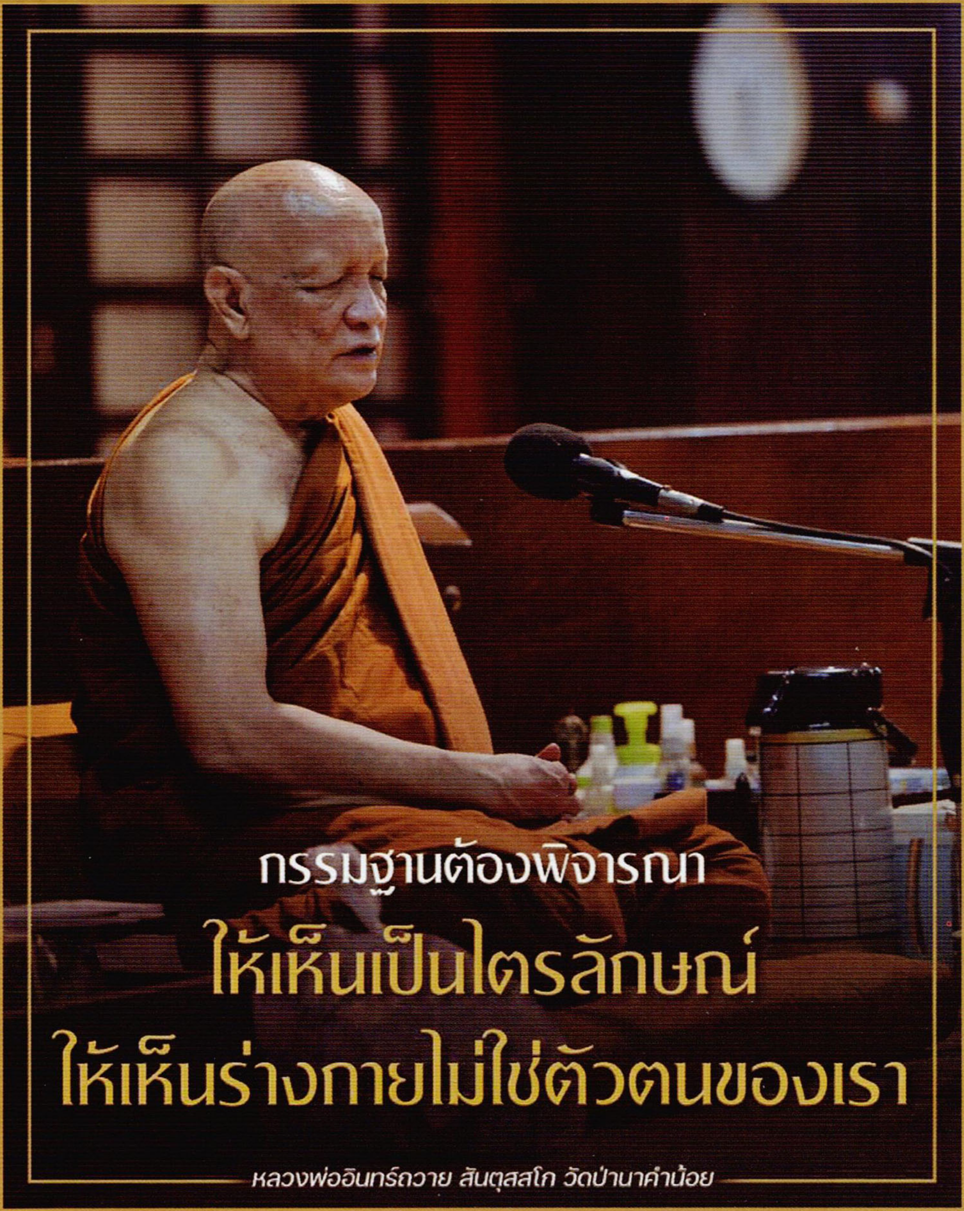
จากนั้นเราพิจารณาดูให้ชัดเจนแล้วมันเป็นไตรลักษณ์ เราก็ปล่อยวางไม่ยึดมั่นถือมั่นเป็นอนัตตา ทุกสิ่งทุกอย่างมันไม่ใช่เราจริงๆ นะ ความรู้สึกนึกคิด มันไม่ใช่เป็นจีรังถาวรมันเป็นอนัตตา ไม่ควรจะยึดมั่นถือมั่นนะใจนะ ควรจะปล่อยวางนะปล่อยวางกระทั่งใจ ใจนี้ก็เป็นอนิจจังทุกขังอนัตตาเหมือนกัน ใจของเราไม่ใช่เป็นของเรา ใจของเรานี่ล่ะเป็นอนิจจังทุกขังอนัตตา เป็นของไม่เที่ยง สิ่งไหนไม่เที่ยงสิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งไหนเป็นทุกข์มิใช่ตัวตนของเรา ใจของเรานี่เป็นไตรลักษณ์อีกเหมือนกัน

ในเมื่อพิจารณาถึงไตรลักษณ์ วางกระทั่งใจนะ ไม่ให้ยึดมั่นถือมั่นกระทั่งความรู้สึกนึกคิด ในเมื่อปล่อยวางความรู้สึก ตัวอวิชชาคือตัวไม่รู้ตัวหลงตัวกิเลส

มันตกออกไป ตัววิชชาความรู้แจ้งเห็นจริง ตัวไม่ยึดมั่นถือมั่น มันผุดขึ้นมา มันอยู่ในจุดเดียวกัน มันไม่ใช่อยู่จุดอื่น ตัวหลงกับตัวรู้มันอยู่ในจุดเดียวกัน ตัวโง่ตัวฉลาดอยู่ในจุดเดียวกัน

ให้พวกเราทุกๆ ท่านนะ การภาวนาถึงจะพิจารณาถึงร่างกายภายนอกก็เถอะ แต่ผลที่สุดให้ย้อนเข้ามาหาตัวผู้รู้คือใจ ใจนี่เป็นตัวเจ้ากี้เจ้าการเจ้ายศเจ้าอย่างเจ้าเรื่องเจ้าราวทั้งหลายทั้งปวง จึงว่าใจเป็นใหญ่ใจเป็นหัวหน้าสำเร็จแล้วด้วยใจมันจริงๆ นะ

เพราะฉะนั้นให้พวกเราภาวนานะ ภาวนาให้เห็นร่างกาย แล้วก็เห็นไตรลักษณ์ จากนั้นให้ย้อนเข้ามาหาตัวผู้รู้คือใจ ถ้าไม่เห็นใจเสียอย่างแปลว่าผิดที่ผิดที่ผิดทาง แต่ว่าก่อนที่จะมาถึงจุดนี้ได้มันต้องมีสมาธิก่อนนะ อย่าประมาทสมาธิ ก็ฝากไว้กับพวกเราทุกท่าน

กรรมฐานต้องพิจารณา
ให้เห็นเป็นไตรลักษณ์
ให้เห็นร่างกายไม่ใช่ตัวตนของเรา
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๕๐. ว่ายข้ามทะเลหาทางออกจากวัฏฏะ

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๖

มันมีอะไรความสุขที่แท้จริง เห็นไหมที่มันผ่านๆ มา ฆ่าฟันรันแทงกัน รบราฆ่าฟันกัน แย่งอยู่แย่งกิน ก็เรื่องนี้ เรื่องกามนี่แหละ ก่อเข้ามาเป็นตัวกาม ขอให้เกิดโลกวัฏสงสารยุ่งเหยิงวุ่นวาย นี่แหละพระพุทธเจ้าท่านมองเห็นแล้วว่า ตัวนี้แหละควรจะหนีออกให้ห่าง

จะออกห่างได้ยังไง ก็สำรวมกายวาจาให้เรียบร้อย เป็นผู้มีศีล จากนั้นก็มีสมาธิ สมาธินี่จำเป็นและสำคัญ ทำจิตใจให้นิ่ง จิตใจให้สงบ เมื่อจิตใจนิ่ง จิตใจสงบเป็นพื้นฐานแล้ว จากนั้นก็พิจารณาแยกแยะดูร่างกาย สังขารอันไหนเป็นของเรา พิจารณาดูสิ เรานั่งอยู่ในนี้เห็นไหมโครงกระดูกของตนเอง กะโหลกศีรษะเห็นไหมเป็นยังไง ถ้าเอาหนังออกหมดแล้วมีแต่กะโหลกจะเป็นยังไง ตาโบ๋ใช่ไหม เอาตา... ควักตาออก เนื้อหนังออกหมด มีแต่ฟัน มีแต่กระดูกข้างบน มีแต่ฟันขากรรไกร ขากรรไกร มันก็หลุดอีกต่างหาก แล้วเขาก็จับมัดเข้าไปอีก ขันเข้าไปอีก ใส่ข้างบนอีกให้ติดกัน

จากนั้นก็คอเป็นกระดูกลงมาเป็นยังไง ที่มันลงมากระดูกนะ เราไม่ต้องเอาเนื้อนะ ไม่ต้องมีเนื้อนะ ให้มีกระดูกเท่านั้น ให้พิจารณากระดูก ให้เห็นกระดูก

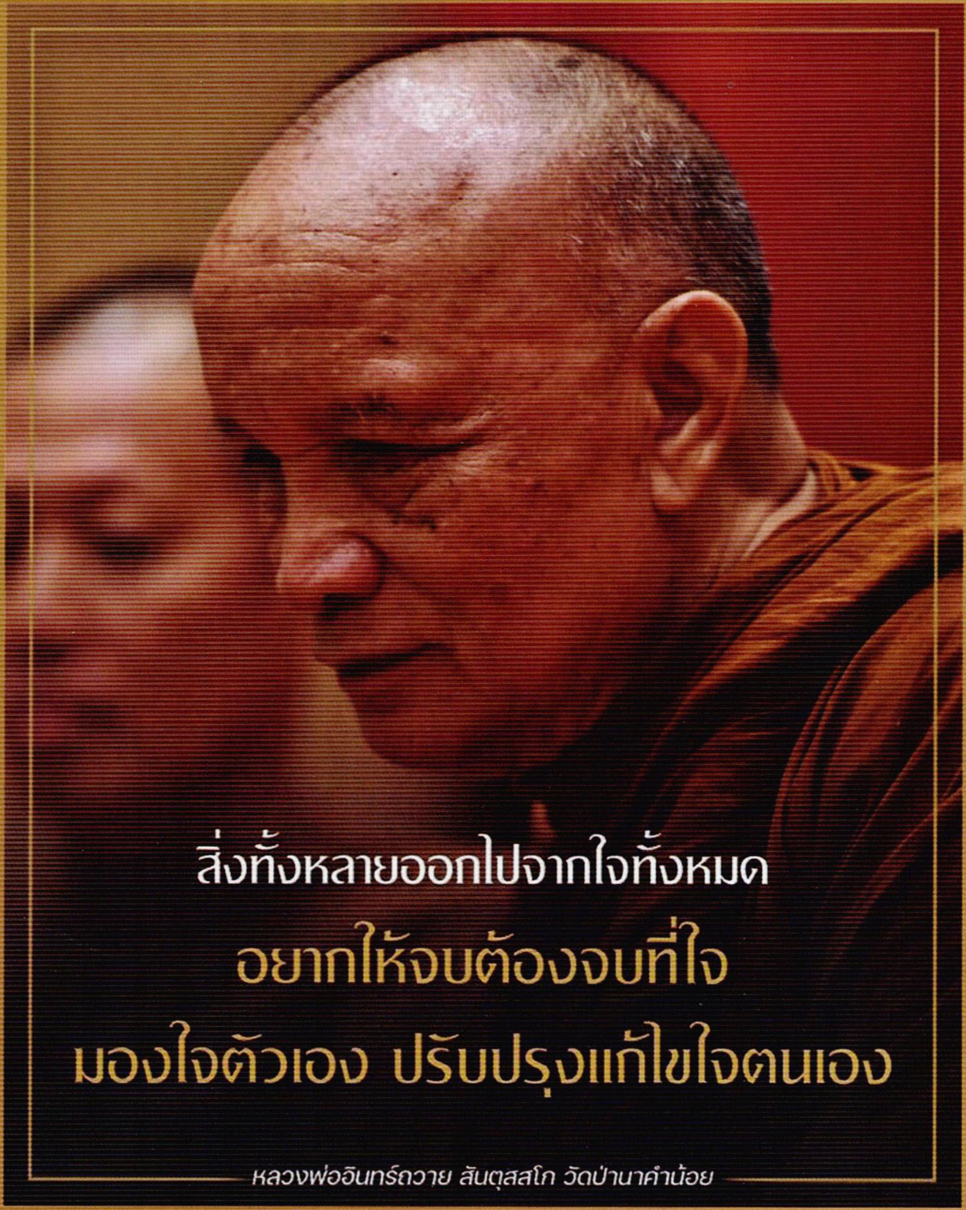
ถ้าไม่เห็นแล้วไปเห็นกระดูกอยู่ที่ไหน กระดูกมนุษย์อยู่ที่ไหนเราก็ไปดู เพ่งดูกระดูก กระดูกคอแล้วก็ไหปลาร้า กระดูกแขน กระดูกไหล่ กระดูกแขนเป็นยังไง แขนซ้าย แขนขวาเป็นยังไง กระดูกข้อศอกเป็นยังไง กระดูกมือเป็นยังไง

จากนั้นก็ดูตัวลงมาเป็นกระดูกซี่โครง กระดูกซี่โครงเป็นยังไง กระดูกสันหลังเป็นยังไง กระดูกสะโพกเป็นยังไง กระดูกขาขวาเป็นยังไง กระดูกขาซ้ายเป็นยังไง เข่าเป็นยังไง แข้งเป็นยังไง ฝ่าตีนเป็นยังไง เราดูหมด กระดูกของเรา อันไหนก็คือของเรานะ ร่างกายของเราเป็นกระดูกใช่ไหม ที่เราเดินได้ทุกวันนี้ ถ้าถอดกระดูกออก ร่างกายมันก็เหมือนกับเป็นถุง ถุงหนังเนี่ย ถุงหนังหุ้มอยู่เท่านั้นเอง ถ้าเย็บไม่ให้มันมีอะไร มันมีแต่ถุงหนัง มีแต่ตับ แต่ปอด มีแต่อะไรอยู่ในนั้น ไม่มีกระดูกนะ นั่นแหละ

สรุปแล้วก็คือร่างกายของเราเป็นอยู่ด้วยกระดูก เนื้อ หนัง เอ็นกระดูกประกอบกันมาเป็นรูปเป็นร่าง เป็นหน้าเป็นตาขึ้นมา ความรู้สึกนึกคิดของเราก็ไปหลงกายบาดนี่ ว่ากายนี่เป็นของสดสวยงดงามเป็นของเรา แต่ที่แท้มันไม่ใช่นะ อีกสักวันหนึ่งนะ ใจนะ อย่าไปหลงมันนะ ตายแน่ๆ นะ แก่แน่ๆ นะ เจ็บแน่ๆ นะ ตายแน่ๆ นะ ไม่เป็นอย่างอื่นนะใจนะ

นี่แหละให้เราพิจารณาอย่างนี้ กรรมฐานต้องพิจารณาอย่างนี้ ให้เห็นเป็นไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ให้เห็นร่างกาย สังขาร ไม่ใช่ตัวตนของเรา อีกสักวันหนึ่งจะต้องพลัดพรากจากใจกันแน่ๆ ใจจะรั้งแค่ไหน ใจไม่อยู่ ขณะนี้ อาหารดีๆ ก็หามาให้ร่างกายกิน ผ้าห่มก็หาห่มมาให้ ยาแก้โรคแก้ไข้ก็ขนมาให้รักษากาย แต่ถึงจะรักษาขนาดไหนกายมันก็ยังไม่เป็นเพื่อนเรา มีแต่หาทางออกอยู่เสมอ ใจนะ โอ้โห พะเน้าพะนอดูแลร่างกายให้ดีที่สุด ทั้งพาหลับพานอน ทุกสิ่งทุกอย่างพาสนุกสนานรื่นเริงบันเทิงกระโดดโลดเต้น ที่แท้อีกสักวันหนึ่งข้างหน้านะ ไม่ว่าใครต่อใครละ เห็นไหมใครจะอยู่ในโลกนี้นานเท่านาน

สิ่งเหล่านี้เราต้องเราต้องคิดทบทวนดูให้ดี เราเตรียมวันนี้เพื่ออนาคต เราจะไม่ได้ทุกข์ยากลำบาก เราต้องเตรียมปัจจุบันให้ดีนะ คนถ้าไม่มีปัจจุบันให้ดี อนาคตมืดบอดนะ เราต้องเตรียมปัจจุบันให้ดี ชำระใจในปัจจุบันให้ดีที่สุด อนาคตก็สดใส เป็นพระอริยบุคคลขึ้นมาได้ เพราะเราเตรียมปัจจุบันดีนะ

สิ่งทั้งหลายออกไปจากใจทั้งหมด
อยากให้จบต้องจบที่ใจ
มองใจตัวเอง ปรับปรุงแก้ไขใจตนเอง
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๕๑. ใช้ปัญญา เรียนรู้คุณค่า

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๕

จะชาติไหน ศาสนาไหน ประเทศชาติไหนก็ตาม คนไหนก็ตาม เราเกิดมา เราก็รู้ว่าเราเป็นใคร เขาเป็นใคร จะให้ทุกคนเป็นอย่างใจเรา เป็นไปไม่ได้นะลูกหลาน เพราะนานาจิตตัง นานาทัศนะ นานาความคิด นานาความเห็น เรามีแต่จะบอกกล่าวว่า คิดอย่างนี้นะ แต่เราจะไปบังคับให้เขาคิดอย่างเราก็ไม่ได้

บางคนไปบังคับคนอื่น ข้าคิดอย่างนี้ทุกคนต้องคิดอย่างข้า อันนั้นไม่ได้นะ อยากจะให้คนอื่นคิดอย่างเรา มันไม่ได้ มีแต่ว่าจะแนะนำบอกกล่าวว่าอย่างนี้ คิดอย่างนี้ถูก อย่างนี้ถูกต้องไม่ถูกต้อง อย่างนี้ควรไม่ควร อย่างนี้เป็นธรรมไม่เป็นธรรม ทำอย่างนี้นะ ปฏิบัติอย่างนี้นะ มีแต่แนะแนวบอกกล่าวเท่านั้นเอง

เรื่องการแนะแนวบอกกล่าว วิชาในโลกนี้มีมากมายที่เขาสอนกันใน มหาวิทยาลัย พวกเราไปศึกษาดูสิ มันมากมายขนาดไหน แต่ละวิชา แต่ละแขนง เรียนตั้งสี่ห้าปีก็ยังไม่จบ เรียนปริญญาตรีกี่ปี ปริญญาโทกี่ปี ปริญญาเอกกี่ปี ปริญญาเอกก็ไม่รู้เอกตั้งกี่แขนงอีกต่างหาก

แต่วิชาในโลกนี้มันเรียนออกไปข้างนอก ปรุงฟุ้งออกไปข้างนอก หลวงพ่อจึงเปรียบเทียบเหมือนกับเรามีไฟฉายอยู่ในมือ พอมีไฟฉายอยู่ในมือเราก็ส่องไป ไปเห็นช้าง ก็ศึกษาเรื่องช้าง ไปเห็นสิงโต ก็ศึกษาเรื่องสิงโต ไปเห็นควาย ก็ศึกษาเรื่องควาย มีมากมายไปจนกระทั่งถึงมดถึงปลวกถึงยุง แต่ละวิชาก็เลยมีมากมาย เพราะเราไปรู้ไปเห็นไปเรียนไปศึกษาในจุดนั้น

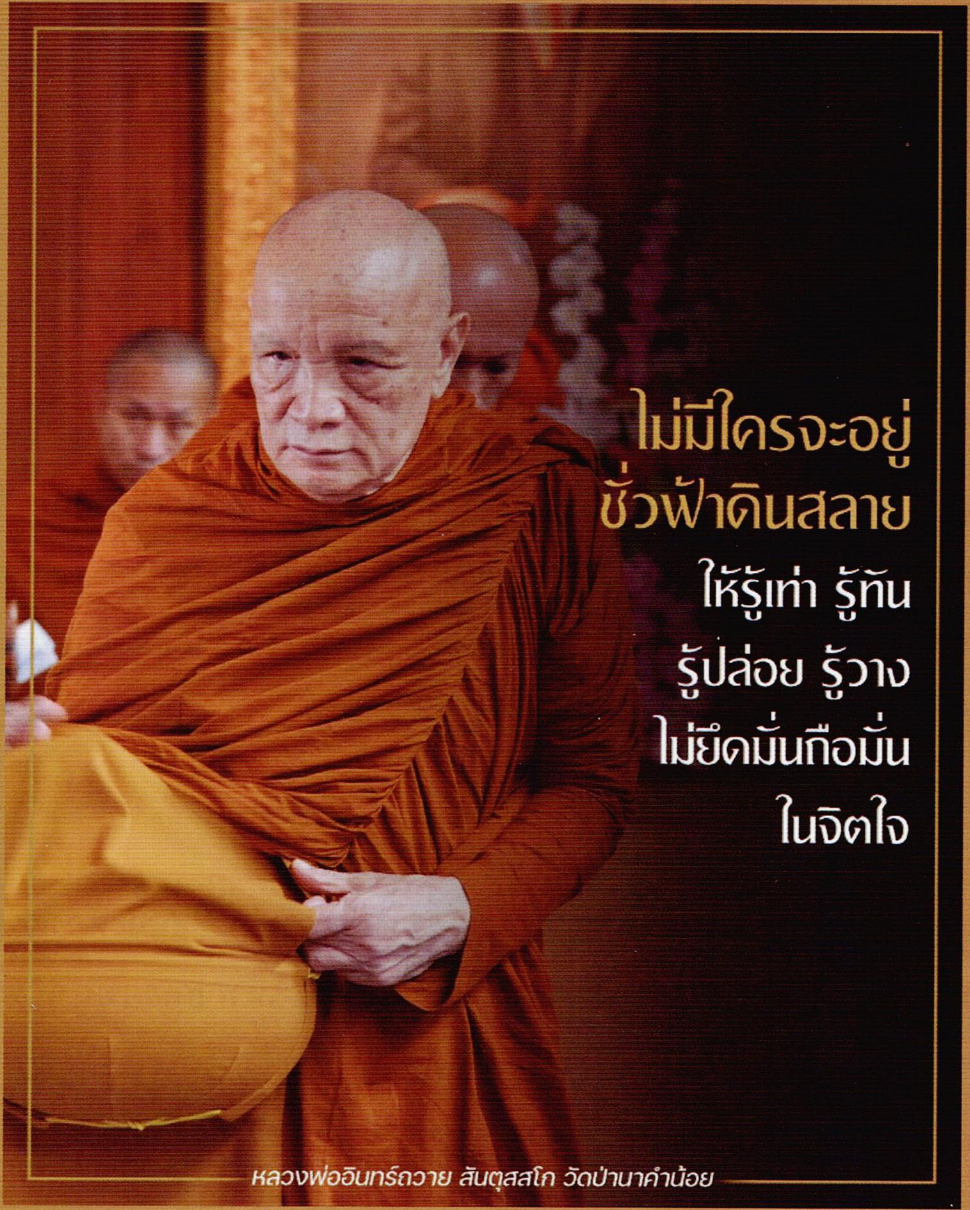
แต่พุทธศาสนา พระพุทธเจ้าท่านรู้ว่าสิ่งทั้งหลายออกไปจากใจทั้งหมด ก่อนที่จะออกไป มันออกไปจากหัวไฟฉาย เป็นแสงสว่างออกไป ไปเห็น จึงศึกษาในเรื่องนั้น พระพุทธเจ้าจึงเพ่งเข้ามาตัวผู้รู้คือใจ เรื่องทั้งหลายออกมาจากใจทั้งหมด เรื่องทั้งหลายออกไปจากตัวนี้

เพราะฉะนั้น ถ้าอยากจะดับหรืออยากจะรู้อยากจะแก้ไขอยากจะรู้เรื่องราวต่างๆ ก็เข้ามาตัวผู้รู้ อย่าออกไปดู เรื่องทั้งหลายล้วนแล้วแต่อนิจจัง ทุกขังอนัตตา ไม่มีที่สิ้นสุด ยิ่งเรียนก็ยิ่งกว้าง อยากให้จบต้องจบที่ใจ มองใจตัวเอง ปรับปรุงแก้ไขใจของตนเองเท่านั้นล่ะ

วิธีการแก้ไขทำยังไง พวกเราศึกษาตามแนวแถวของพุทธะ เมื่อเรียนวิชาทางใจจบแล้ว พระพุทธเจ้าท่านเรียกว่า อเสขะ คือผู้ไม่ต้องศึกษาอีก

ถ้า เสขะ แปลว่ายังเป็นผู้ที่ต้องศึกษา ยังไม่มีที่สิ้นสุด เป็นผู้ที่ยังต้องศึกษาไม่รู้มากมาย ยิ่งศึกษาก็ยิ่งไม่รู้เงื่อนต้นเงื่อนปลาย เรียนเรื่องช้างก็สงสัยเรื่องหมา เรียนเรื่องหมาก็สงสัยเรื่องวัว เรียนเรื่องวัวก็สงสัยเรื่องสัตว์อื่นอีก เรื่องมนุษย์แต่ละเผ่าพันธุ์อีกมีมากมายที่เราต้องศึกษาเรียนรู้

ถ้าเราเรียนรู้จุดที่เราคิดออกไปเท่านั้นล่ะ มันออกไปจากความคิดนี้เอง ก่อนที่จะขยายผล พอเรียนรู้วิชาทางใจของตนจบ เรียกว่า เป็นอเสขะ ผู้ไม่ต้องศึกษา เป็นผู้จบวิชา ให้พวกเราศึกษาคำสอนของพุทธะ ก่อนที่จะเป็นอเสขะได้ ต้องทำยังไง ต้องมีสมาธิให้มั่นคงจิตใจให้นิ่งเสียก่อน จากนั้นก็ใช้ปัญญากลั่นกรองไตรตรองหาเหตุและผล จากนั้นก็ปล่อยวางไม่ยึดมั่นถือมั่น นี่เป็นแนวแถวของพุทธะ

ไม่มีใครจะอยู่
ชั่วฟ้าดินสลาย
ให้รู้เท่า รู้ทัน
รู้ปล่อย รู้วาง
ไม่ยึดมั่นถือมั่น
ในจิตใจ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๕๒. ถึงเวลาก็ต่างคนต่างไป

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

คนเราออกมาเกิดก็ลักษณะอย่างนั้นล่ะ เหมือนละครโรงใหญ่สำหรับตนเอง อย่างหลวงพ่อนี่กำลังพูดกำลังแสดงอยู่นี้ก็เหมือนทำตัวเป็นพระเอกนะ แต่อีกสักวันหนึ่งหลวงพ่อก็คงจะเก็บฉากเหมือนกันไม่มีใครที่จะอยู่ชั่วฟ้าดินสลาย สิ่งเหล่านี้เราต้องมองดูให้รอบด้านให้รอบข้าง ถ้าเรามองอยู่อย่างนั้น ใจของเราจะไม่หลงนะ ใจของเราจะไม่เดือดไม่ร้อนจะไม่วุ่นไม่วาย รู้จักปล่อย รู้จักวาง รู้จักสถานะของเราเป็นไปยังไง เป็นอยู่อย่างไร แต่อยู่ในสถานะไหน เราต้องพยายามทำดีที่สุดในขณะที่เราเป็นอยู่ แต่ส่วนลึกหัวใจของเราแล้ว เราต้องมองตนเองอยู่เสมอ เราจะอยู่ในโลกนี้ไม่นานนะ ไม่ถึง ๑๐๐ ปีนะใจนะ อย่าไปลุ่มหลงมัวเมาจนเกินไปนะ ให้ประกอบคุณงามความดี

ดูสิว่าร่างกายของเรามันไม่ใช่ตัวตนของเรา อีกสักวันหนึ่ง มันจะต้องไหลทะลักลงสู่ดินน้ำลมไฟ เข้าสู่สภาพเดิมของมัน นั่นล่ะขอให้พวกเราทุกๆ ท่านนะนี้ล่ะกรรมฐาน ในเมื่อเราพิจารณาอย่างนั้นแล้วเป็นยังไง จิตใจเราคือความรู้สึกนึกคิดของเรา จะเกิดความเบื่อหน่ายคลาย กิเลส ราคะก็อ่อนล้าลงไป

โทสะไม่รู้จะโกรธโมโหไปทำไม โมหะก็คิดว่าตัวเองจะอยู่จนชั่วฟ้าดินสลาย ตายไม่เป็น สมบัติทั้งหลายทั้งปวงจะเป็นของเรา มันไม่ใช่แล้ว ขนาดร่างกายยังไม่ใช่ตัวตนของเรา นี่ล่ะเมื่อทำความเข้าใจในใจของตนเองแล้วนะ จิตใจก็ปล่อยวางไม่ยึดมั่นถือมั่นในส่วนลึกนะ แต่สิ่งภายนอกเราก็ต้องปฏิบัติตาม ให้ถูกต้องตามโลกสมมติ แต่ว่าในใจของเรา เราปล่อย เราวาง เราไม่ยึดมั่นถือมั่นอีกสักวันหนึ่งก็ต้องไปตามสภาพของมัน นี่ล่ะ ทำใจ...

ถ้าจิตใจอย่างนั้นอยู่ ณ สถานที่ใดไม่ทุกข์นะ เพราะมันรู้ รู้เท่ารู้ทัน รู้ปล่อยรู้วาง มันไม่ยึดมั่นถือมั่นในจิตใจ อันนี้คือธรรมะในหลักของพุทธศาสนา เป็นธรรมที่ขั้นสูงสุด ถึงขั้นปล่อยวางนะ แต่ถึงเราจะทำไม่ได้ขนาดนั้นก็ให้ฟังเอาไว้ ธรรมะธรรมคำสอนของพุทธะ

ธรรมชาดก

ผู้สำรวมอินทรีย์ย่อมพ้นทุกข์ได้ (ปัญจภีรุกชาดก)

เมื่อพวกเราได้เข้ามาบวชเป็นพระ ก็ให้ยึดในคำสุภาษิตที่ว่า เกลือรักษาความเค็มฉันใด ก็ขอให้พวกท่านรักษาในการทำความดีฉันนั้น อย่าได้ลดละ เพราะพวกเราท่านทั้งหลายถือเป็นศากยบุตร เป็นพุทธชิโนรส ศากยบุตรคือเป็นบุตรของพระพุทธเจ้า ส่วนพุทธชิโนรสคือเป็นโอรสของพระพุทธเจ้า ดังนั้น ก่อนจะคิดจะพูด จะทำอะไร ก็ต้องคิดใคร่ครวญให้รอบคอบดีที่สุดก่อน ก็คือให้สำรวมกาย-วาจา-ใจของตนเองนั่นล่ะ จึงจะเป็นพระที่ดีได้

ในครั้งพุทธกาล มีพระที่อยู่ด้วยกัน ๖ องค์ มานั่งล้อมวงสนทนาธรรมกัน องค์แรกก็บอกว่าผมสำรวมตา องค์หนึ่งก็บอกว่าผมสำรวมหู อีกองค์ก็ว่าผมสำรวมจมูก อีกองค์ก็ว่าผมสำรวมลิ้น อีกองค์ก็ว่าสำรวมกาย ส่วนองค์สุดท้ายก็ว่าสำรวมใจ

สรุปคือต่างองค์ต่างก็พูดว่าตา-หู-จมูก-ลิ้น-กาย-ใจ อันที่ตัวเองสำรวมอยู่อันนั้นล่ะที่เลิศประเสริฐกว่าอันอื่นๆ ทีนี้เมื่อหาข้อสรุปไม่ได้ พระสงฆ์เหล่านี้จึงได้ไปกราบทูลถามพระพุทธเจ้า เพื่อให้ทรงเป็นผู้วินิจฉัย

พระพุทธองค์ได้ตรัสว่า "การสำรวมทวารทั้ง ๖ เหล่านี้นี่แหละนับเป็นของทำได้ยาก ในอดีตชาติเราตถาคตก็ได้เคยบอกแล้วว่าให้สำรวมในทวารทั้ง ๖

เพราะพวกท่านเคยขาดการสำรวมในทวารทั้ง ๖ จึงได้ตกเป็นอาหารของยักษ์ขิณีในชาตินั้น” “สมัยไหนหนอ? พระเจ้าข้า” พระพุทธองค์จึงตรัสเล่าว่า

สมัยหนึ่ง ที่พระเจ้าพรหมทัตแห่งกรุงพาราณสี ครองราชสมบัติอยู่ พระองค์ทรงมีพระโอรส ๑๐๐ องค์ โดยมีพระกุมารเป็นพระโอรสองค์เล็กสุด ครั้นเมื่อพระกุมารเจริญวัยขึ้น พระราชาก็ได้นิมนต์พระปัจเจกพุทธเจ้าให้มาฉันในพระราชวังในทุกๆ วัน พระกุมารจึงได้ทรงปฏิบัติดูแลพระปัจเจกพุทธเจ้าตลอดมา

จนวันหนึ่ง พระกุมารได้เข้าไปทูลถามพระปัจเจกพุทธเจ้าว่า “ข้าพระองค์จะได้เป็นกษัตริย์ครองราชย์ในแผ่นดินนี้ไหม? พระเจ้าข้า” พระปัจเจกพุทธเจ้าได้ตอบว่า “ดูก่อน พระกุมาร พระองค์จะไม่ได้ครองราชย์ในพระนครนี้ แต่จะได้เป็นกษัตริย์ครองราชย์ในนครตักศิลาแทน”

“แล้วข้าพระองค์จะเดินทางไปยังนครตักศิลาได้อย่างไรหนอ? พระเจ้าข้า” “ดูก่อน พระกุมาร การเดินทางไปยังนครตักศิลานั้นจะต้องฝ่าป่าดงดิบที่มีฝูงยักขินีและรากษสที่จำแลงเป็นนางฟ้าคอยหน่วงเหนี่ยวบุรุษผู้เดินทางอยู่

ขอให้เธอจงเป็นผู้สำรวมกาย วาจา ใจให้ดี ไม่ให้ตกเป็นทาสของกิเลส เพราะถ้าหากเธอไม่สำรวมแล้ว เธอจะเป็นอาหารของยักขินีและรากษสเหล่านั้นอย่างแน่นอน

หากทำเช่นนั้นได้ เธอจะได้ครองราชสมบัติในนครนั้นใน ๗ วันต่อจากนี้ไป เพราะขณะนี้เมืองตักศิลายังว่างจากพระเจ้าแผ่นดินอยู่ เขากำลังจะมีการเสี่ยงทายหาพระเจ้าแผ่นดินในอีก ๗ วันข้างหน้า ดังนั้น จะต้องรีบเดินทางให้ถึงภายใน ๗ วัน”

พระกุมารรับโอวาทแล้วก็เตรียมออกเดินทาง พอเดินผ่านสนามพระราชสำนัก เมื่อเหล่ามหาดเล็กสังเกตเห็น ก็พากันถามว่า “พระกุมารจะไปไหนหนอ? พระเจ้าข้า” “เราจะออกเดินทางไปเมืองตักศิลา”

“ขอพวกข้าพระองค์ไปด้วยเถิด พระเจ้าข้า” “อย่าเลย เพราะถ้าพวกท่านไม่เข้มแข็งพอ ก็จะตกเป็นอาหารของยักขินีและรากษส”

“พวกข้าพระองค์ ขอให้สัจจะว่าจะหนักแน่นไม่หวั่นไหวต่อสิ่งยั่วยุทั้งปวง พระเจ้าข้า” “ถ้าเช่นนั้น ก็จงมาด้วยกันเถิด”

ผลที่สุด พระกุมารก็ออกเดินทาง โดยมีมหาดเล็กทั้ง ๕ ขอติดตามไปด้วย เมื่อเดินทางผ่านป่าดงดิบก็มีฝูงยักขินีเนรมิตเป็นหญิงสาวสวยมาเชิญชวนให้ไปพักยังศาลาที่ตนเนรมิตไว้ พระกุมารก็ไม่ยอมมอง มีแต่ก้มหน้าเดินดุ่มๆ ไปสู่จุดหมายปลายทางของตนคือเมืองตักศิลา ส่วนมหาดเล็กผู้หนึ่งที่หลงในรูป เมื่อเห็นหญิงสาวจำแลงก็เกิดลุ่มหลงจนเดินรั้งท้าย

"เจ้าอย่าได้หลงในรูปของสาวสวยที่เห็นนั้นเลย เพราะแท้จริงแล้วนั่นคือนางยักษ์จำแลงมาเพื่อหลอกกินมนุษย์" "แต่ข้าพระองค์ทนไม่ไหวแล้ว เชิญพระกุมารไปก่อนเถิด แล้วข้าพระองค์จะรีบตามไปทีหลัง พระเจ้าข้า" เมื่อไม่อาจห้ามได้ พระกุมารจึงรีบพามหาดเล็กอีก ๔ คนที่เหลือเดินทางต่อไป ส่วนมหาดเล็กบุรุษผู้หลงในรูปนั้น เมื่อมาถึงศาลา สาวสวยนั้นก็ได้กลายร่างเป็นนางยักษ์ จับมหาดเล็กคนแรกนี้กินเป็นอาหารทันที

จากนั้นนางยักษ์ก็ไปเนรมิตศาลาดักอยู่ข้างหน้าอีก โดยคราวนี้จำแลงกายนั่งขับร้องเล่นเครื่องดนตรีต่างๆ อยู่ มหาดเล็กคนที่ ๒ ที่หลงในเสียงดนตรีก็ตัดสินใจหยุดพักยังศาลาที่นางยักษ์เนรมิตไว้ "ข้าพระองค์ทนไม่ไหวแล้ว เสียงดนตรีนั่นช่าง

ไพเราะจับใจเหลือเกิน เชิญพระกุมารไปก่อนเถิด แล้วข้าพระองค์จะรีบตามไปทีหลัง พระเจ้าข้า”

มหาดเล็กคนที่ ๒ ไม่ฟังคำทัดทานของพระกุมาร เข้าไปยังศาลาที่นางยักษ์จำแลงขับกล่อมเพลงอยู่ เมื่อไปถึงก็ถูกนางยักษ์จับกินอีก พระกุมารและมหาดเล็กที่เหลือยังคงเดินมุ่งหน้าไปยังนครตักศิลา ต่อมามหาดเล็กคนที่ ๓ ผู้หลงในกลิ่นก็ถูกนางยักษ์ลวงด้วยกลิ่นให้แวะยังศาลา จนต้องตกเป็นอาหารของนางยักษ์อีก

พระกุมารและมหาดเล็กอีก ๒ คนที่เหลือเดินทางต่อไปข้างหน้า ก็เจอนางยักษ์เนรมิตศาลาดักรออยู่ ในศาลานั้นเต็มไปด้วยอาหารนานาชนิด มหาดเล็กคนที่ ๔ ผู้หลงในรสอาหาร เมื่อเห็นอาหารนั้นแล้วก็นึกอยากลิ้มรส จนทนไม่ไหว ต้องขอแวะเข้าไปกินอาหารในศาลา แต่กินยังไม่ทันจะอิ่มก็ถูกนางยักษ์จับกินเป็นอาหาร

นางยักษ์ได้ติดตามพระโพธิสัตว์ไปจนถึงเมืองตักศิลา พระกุมารและมหาดเล็กอีก ๑ คนที่เหลือก็เดินทางต่อไป ก็พบกับนางยักษ์ที่มาดักรออยู่อีก คราวนี้ได้เนรมิตศาลาพร้อมด้วยที่นอนที่เบานุ่มดุจดังที่นอนทิพย์ในสรวงสวรรค์ นางยักษ์จำแลงได้ชักชวนให้เข้าไปนอนพักผ่อนที่ศาลา

มหาดเล็กคนที่ ๕ ผู้หลงในสัมผัสไม่ฟังเสียงทัด-ทานของพระกุมาร เข้าไปยังศาลาแล้วนอนลงยังที่นอนที่เนรมิตไว้ แต่ยังไม่ทันไรก็ต้องตกเป็นอาหารของนางยักษ์

สรุปแล้ว มหาดเล็กทั้ง ๕ คนได้ถูกยักขินีจับกินจนหมด เพราะขาดการสำรวมในอินทรีย์ ๖ คือ ตา-หู-จมูก-ลิ้น-กาย-ใจ มีแต่พระกุมารเท่านั้นที่เดินทางไปจนถึงเมืองตักศิลา

เมื่อมาถึงพระกุมารก็ขึ้นไปพักผ่อนบนแท่นศิลาอาสน์ ทางราชวังก็แห่ราชรถมาอัญเชิญให้ขึ้นครองราชย์แล้วก็ถวายราชสมบัติให้ พระกุมารก็ได้ขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดินเมืองตักศิลาแล้ว ในชาตินั้นเราตถาคตได้เสวยพระชาติเป็นพระกุมาร เมื่อพระพุทธองค์ทรงยกชาดกนี้มาแล้ว ทรงตรัสว่า

"ผู้ใดก็ตาม ที่เป็นสมณะนักบวช เป็นผู้ปฏิบัติธรรม ถ้าไม่สำรวมในอินทรีย์ ๖ คือ ตา-หู-จมูก-ลิ้น-กาย-ใจของตนเองแล้ว ก็ย่อมเป็นอาหารของยักขินีและรากษสทั้งหลาย การสำรวมอินทรีย์ ๖ นี้เป็นหนทางที่จะพ้นจากทุกข์ได้ ขอให้พวกท่านทั้ง ๖ องค์ จงสำรวมสำรวมอินทรีย์ ๖ คือ ตา-หู-จมูก-ลิ้น-กาย-ใจ ของตนเอง ก็จะเป็นผู้พ้นทุกข์ในสงสารวัฏถึงแดนพระนิพพาน"

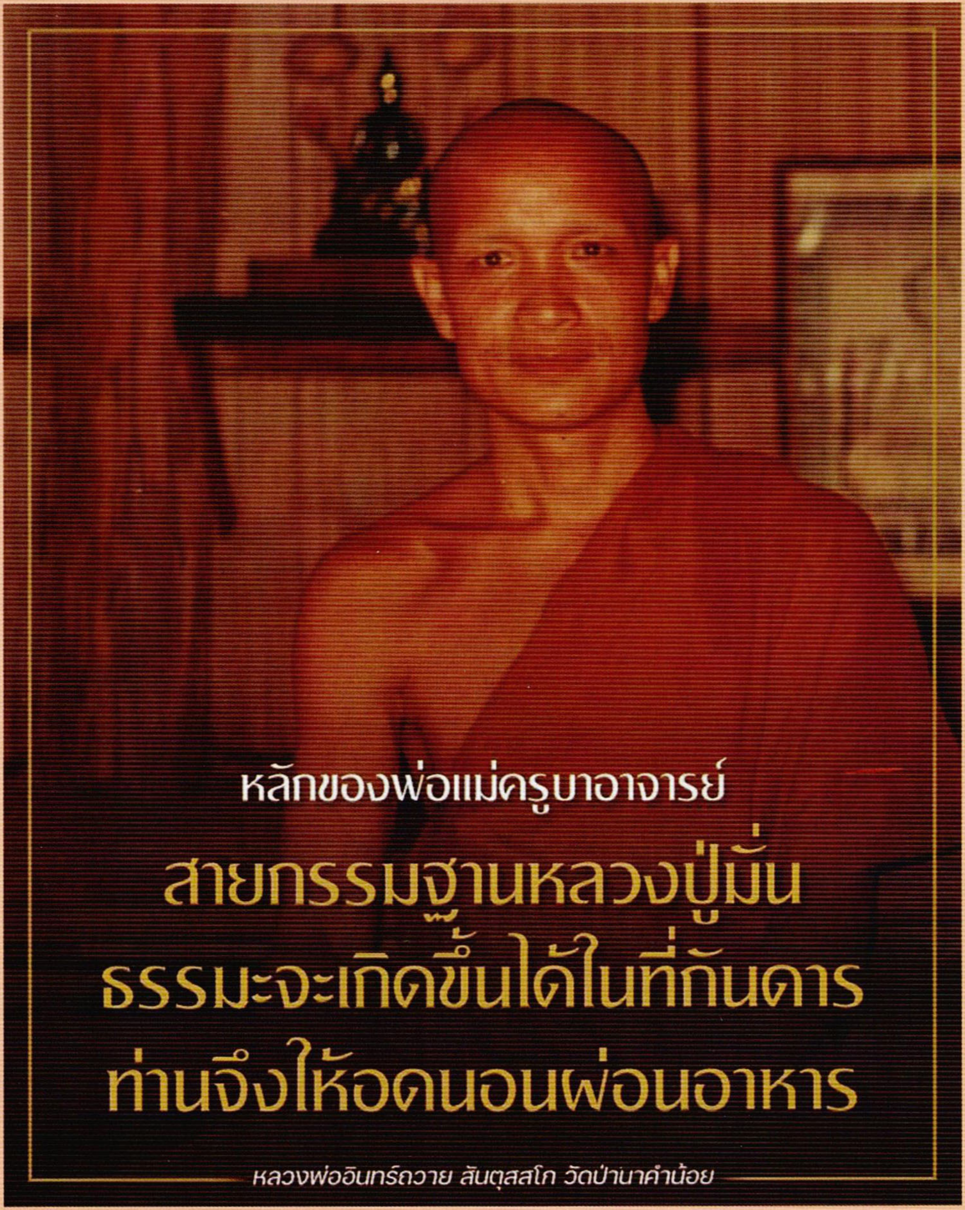
นี่แหละ ขอให้พวกเราท่านทั้งหลายสำรวมในอินทรีย์ ๖ ของตนเอง พวกเราก็จะถึงจุดหมายปลายทางได้

แหล่งที่มา :
(ซีดี เอ็มพี ๓ ชุดรวมพระธรรมเทศนา ลำดับที่ ๔๐ กัณฑ์ที่ ๓ วันที่ ๕ ต.ค. ๕๕ ค่ำ)

๗

เข้าถึงธรรม เพื่อความพ้นทุกข์

ธรรมะของพระพุทธเจ้าเป็นปัจจัตตัง
รู้ได้เฉพาะตน ไม่ใช่คาดคะเน ไม่ใช่เดา
ไม่ใช่ศึกษามากๆ แล้วจะรู้ ... ไม่ใช่
ผู้ปฏิบัติเท่านั้นจึงจะรู้ได้

หลักของพ่อแม่ครูบาอาจารย์
สายกรรมฐานหลวงปู่มั่น
ธรรมะจะเกิดขึ้นได้ในที่กันดาร
ท่านจึงให้อดนอนผ่อนอาหาร
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๕๓. หาทางถีบกิเลสออกจากใจ

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

การบำเพ็ญทางด้านจิตภาวนาเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างมาก ในหลักของพ่อแม่ครูบาอาจารย์สายกรรมฐานหลวงปู่มั่น ธรรมะนี่จะเกิดขึ้นได้ในที่กันดาร เพราะฉะนั้นท่านจึงให้อดนอนผ่อนอาหาร อย่าไปกินอาหารเต็มที่ ถึงคราวอดก็ต้องอด ถึงคราวผ่อนก็ต้องผ่อน

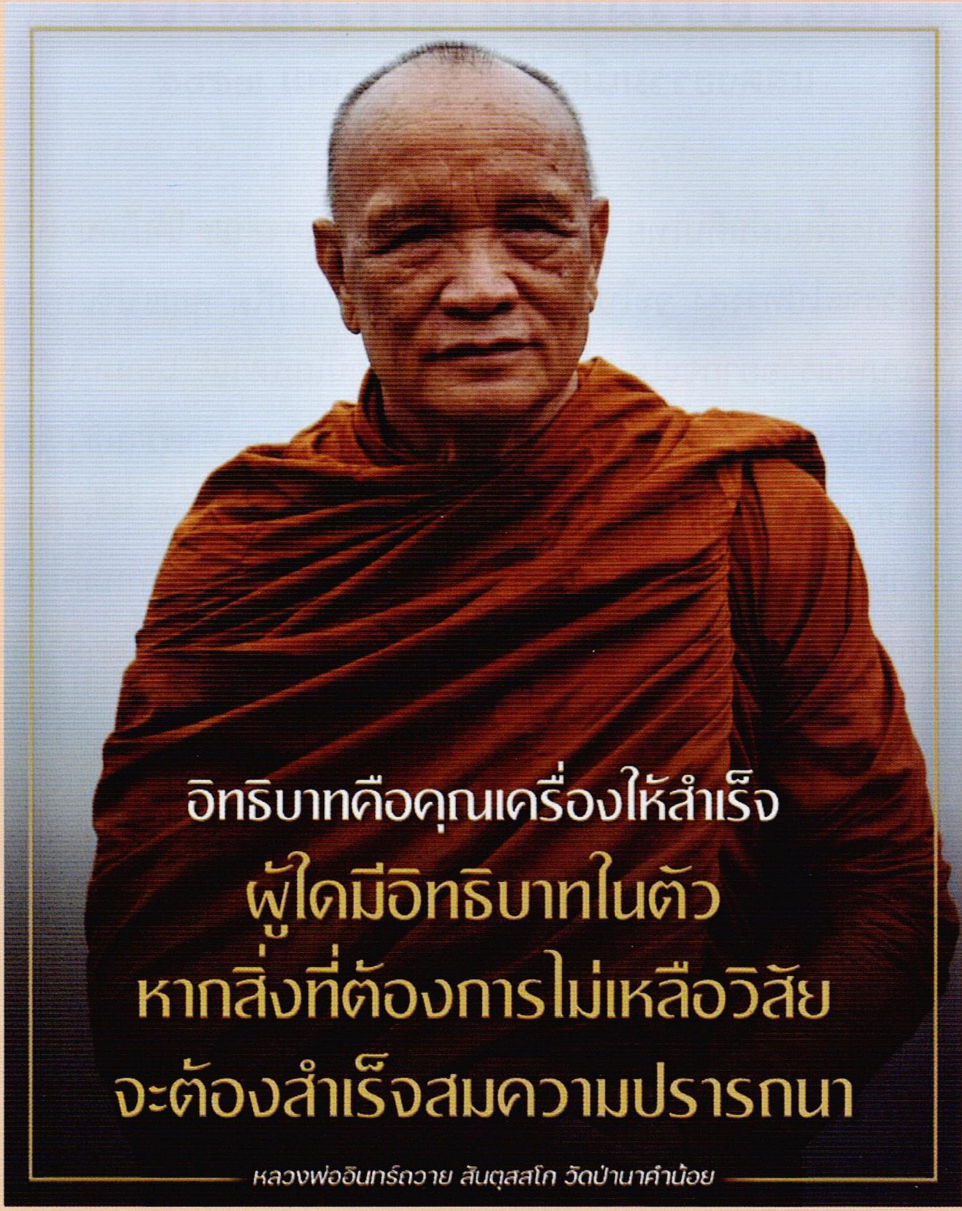
เรื่องจิตภาวนานี่สำคัญมาก การเดินจงกรม การนั่งภาวนาอดอาหาร ทดลองวันสองวันห้าวัน เจ็ดวันแล้วก็มาฉัน ฉันแล้วก็อดอาหารภาวนา นี่แหละเป็นหน้าที่ของผู้ฝึกฝน ผู้เข้ามาฝึกฝน มาฝึกจิตภาวนาต้องเป็นจั่งซั่นนะ บ่แม่นสิกินบาดใด๋ก็ลากท้องๆ ออก เฮ็ดจั่งใด๋ก็คือเก่า ผลที่สุดก็มาตำหนิ มาอยู่วัดตั้งนมนานภาวนาบ่เป็นบ่ไป เพราะเหตุไร เพราะตัวเองบ่ได้ฝึกหัดดัดนิสัยของเจ้าของ

อย่างวันพระนี่ ข้าพเจ้าจะอดนอนเดินจงกรมนั่งภาวนาเบิ๊ดคืนเป็นจั่งใด๋ ทั้งนั่งพร้อมทั้งเดินพร้อม นั่งภาวนาเบิ่งจิตเบิ่งใจของเจ้าของ การภาวนาให้เบิ่งใจเด้ มีสติสัมปชัญญะในทุกอิริยาบทในการเคลื่อนไหว ตั้งจิตอธิษฐานไว้เลยว่า ข้าพเจ้าจะให้มีสติสัมปชัญญะในขณะที่ข้าพเจ้าอยู่ตามลำพัง

จากนั้นก็มีสติอยู่กับตัวเองตลอด บ่ให้เผลอ บ่ต้องคิดไปทางอื่นดอกนะ คิดอยู่กับการเป็นอยู่ของเจ้าของ กำหนดลมหายใจเข้า หายใจออก หายใจเข้า-พุท หายใจออก-โธ จะก้าวไปที่ไหนก็มีสติในการก้าวเดิน การนอนคือกัน พอนอนแล้วก็ตะแคงขวา หายใจเข้า-พุท หายใจออก- โธ การนอนเพิ่นให้ตะแคงขวาเหมือนพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ครูบาอาจารย์เพิ่นเวลาหลับนอนพยายามตะแคงขวา ภาวนาพุทโธ พุทโธ จนหลับ ถ้าตื่นขึ้นมาก็พุทโธ พุทโธ ต่ออีก

อย่างหลวงปู่หล้าเพิ่นเว้า เฮานี่ภาวนาเฮาบ่ค่อยหลับง่าย การนอนภาวนาเฮาบ่หลับง่าย พุทโธ พุทโธ บางทีหลับขึ้นไปยังมีอากัปกิริยาเหมือนเจ้าของลอยขึ้นไปในอากาศ นอนลอยในอากาศไปในทิศทั้งสี่ เหาะไปเหาะมา พอตื่นขึ้นมาทั้งที่มันจะรู้ไปทางอื่นเห็นลมหายใจเข้าออกก่อนหมู่เลย ตื่นขึ้นมาปับเห็นลมหายใจเข้าออกเลย พุทโธตลอด

อันนี้ก็คือความตั้งใจความพยายามของเพิ่นเวลานอนก็พุทโธจนหลับ พอตื่นขึ้นมาก็เห็นพุทโธก่อนเลย ลมหายใจเข้าออกก่อนเลย บ่ได้เห็นหม่องอื่น นี่แหละอันนี้ก็คือผู้มุ่งมั่นตั้งใจในการเข้ามาบำเพ็ญศีลสมาธิปัญญาหาทางพ้นทุกข์เป็นจั่งซั่นนะลูกหลานนะ

อิทธิบาทคือคุณเครื่องให้สำเร็จ
ผู้ใดมีอิทธิบาทในตัว
หากสิ่งที่ต้องการไม่เหลือวิสัย
จะต้องสำเร็จสมความปรารถนา
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๕๔. ธรรมอันนำสู่ความสำเร็จ

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๕

เกิดมาในพื้นแผ่นดินไทย เกิดมาได้พบพระพุทธศาสนา ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ เป็นแกนกลางจะไปทางสูง จะไปทางต่ำ จะไปทางไหนก็ได้ คุณแม่ชีแก้วก็บอกว่า เกิดมาเป็นมนุษย์เราอยากจะได้อะไร เราหาได้ โลกนี้โลกหาได้ โลกมนุษย์ของเรานี่ โลกหาได้ เราจะหาอะไรมาใส่ตนเอง เราจะหาความดีหรือจะหาความชั่ว หรือจะหายศถาบรรดาศักดิ์ หรือจะหาความต่ำต้อย หรือจะหาความร่ำรวย หรือจะหาความยากจน เราอยากจะหาเป็นพระอริยะพระอรหันต์ หรือจะเป็นตกนรกหมกไหม้ เราหาได้ทั้งนั้น โลกนี้โลกหาได้ มาพิจารณาดูแล้วมันจริงสมกับที่ว่า โลกนี้โลกหาได้จริง

ในหลักของพุทธศาสนา ในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าท่านว่า อิทธิบาทคือคุณเครื่องให้สำเร็จความประสงค์ ถ้าหากว่าผู้ใดมีอิทธิบาทในตัว ในคนๆ นั้น อิทธิบาทคือคุณเครื่องให้สำเร็จความประสงค์ ที่เราจะทำให้สำเร็จ มันมีความตั้งใจ มีความมุ่งมั่น เรียกว่า อิทธิบาท มีอยู่ ๔ อย่าง

ฉันทะ คือความพอใจ

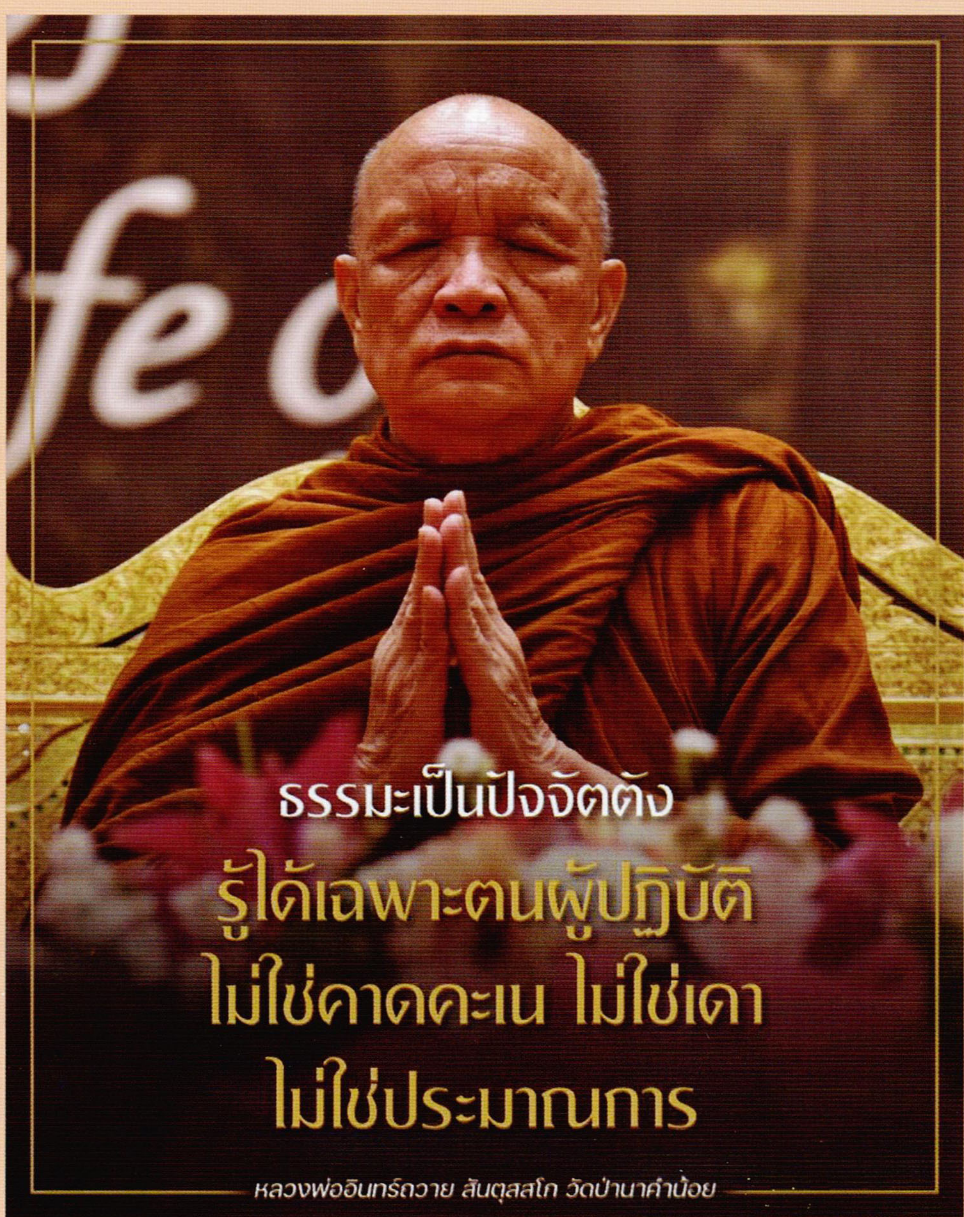
วิริยะ คือความเพียรพยายาม

จิตตะ เอาใจฝักใฝ่

วิมังสา กลั่นกรองไตร่ตรองเหตุและผลในเรื่องนั้นๆ

ถ้าหากว่าสิ่งนั้นสิ่งเราต้องการไม่เหลือวิสัย จะต้องสำเร็จสมความมุ่งมาดปรารถนา เพราะอะไร ไม่เหลือวิสัย ถ้ามีฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ในจิตในใจของเราอยู่เสมอ

เพราะฉะนั้น พวกเราพุทธศาสนิกชนพี่น้องประชาชนทุกหมู่เหล่า อย่าไปงอมืองอเท้า อย่าไปทำหมดกำลังใจ ในโลกนี้มันพึ่งพาอาศัยตนเองทั้งหมด กรรมคือการกระทำ เราจะทำจุดไหน เราเสาะแสวงหาอะไร มันอยู่กับตัวของเรา ถ้าเราอยากจะได้ยศถาบรรดาศักดิ์ เราก็หมั่นขยันในการทำการทำงาน ในการศึกษาในการเรียนรู้เรื่องงาน งานมันก็ก้าวกระโดดไปเรื่อย แต่เราปวกเปียกอ่อนแอมีแต่เราอยากจะได้อันหนึ่ง แต่เราทำอันหนึ่ง มันก็ไม่ได้

ธรรมะเป็นปัจจัตตัง
รู้ได้เฉพาะตนผู้ปฏิบัติ
ไม่ใช่คาดคะเน ไม่ใช่เดา
ไม่ใช่ประมาณการ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๕๕. มองความตาย คลายความยึดมั่น

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔

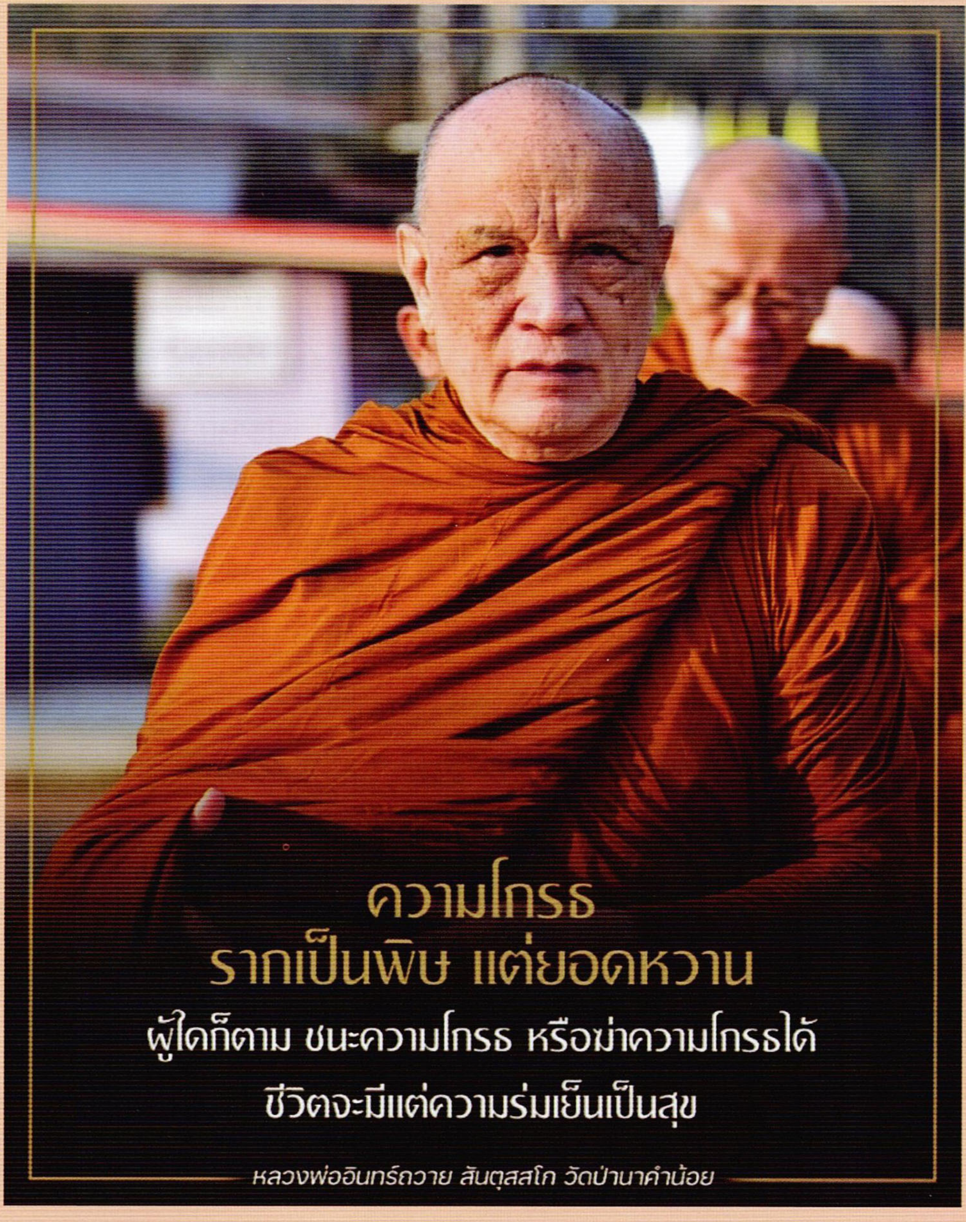
กุญแจที่จะพิสูจน์ ที่จะทำที่จะรู้ว่า ใจดวงนั้นจะไปที่ไหนอย่างไร จะตายหรือสูญ ตายแล้วเกิดนี่ ไม่ต้องถามใครหรอก ถามใคร ถามคนอื่น ถามแล้วก็ยังสงสัยอย่างเก่าน่ะ อาหารเผ็ดมันเป็นยังไง เพราะเราไม่เคยกินเผ็ดใช่ไหม เค็มมันเป็นยังไง เพราะเราไม่เคยกินเค็ม หวานอร่อย เรายังไม่รู้รส เราก็ถาม ถามเสร็จแล้ว มันก็ยังสงสัยอย่างเก่าน่ะ ไฟมันร้อน เด็กมันรู้ มันรู้จักไฟ เด็กมันร้อน ว่าอย่านะๆ มันก็ยังสงสัยว่าร้อนคืออะไรใช่ไหม

สมัยหลวงพ่อเป็นเด็ก พวกหลานๆ ทั้งหลายพอจุดตะเกียง ตะเกียงโป๊ะ ตะเกียงน้ำมันก๊าด ก็มีโป๊ะครอบ เด็กทั้งหลาย เด็กมันเกิดใหม่มันไม่รู้ว่ามันเป็นยังไง แต่ผู้ใหญ่นี่ พอมันจะไปจับละ โอ้ อย่า อย่า อย่า อย่าไปจับ มันร้อน เด็กเห็นมันก็ยังอยากจับอย่างเก่า ผู้ใหญ่ก็กลัวมันจะไหม้มือใช่ไหม แต่โยมพ่อของหลวงพ่อนี่ เอ้ย สูเจ้าอย่าไปห้ามมัน ปล่อยให้มันจับเลย มันจับทีเดียวละมันจะไม่จับอีก ไม่ต้อง สูเจ้าไม่ต้องไปกังวลกับมัน ปล่อยให้มันจับโลด ปล่อยให้มันจับเลย พอมันจะไปจับทีนี้ พอจับแตะปุ๊กเท่านั้นน่ะ โอ้ยร้องจ้ากเลยบัดหนี่ จากนั้นต่อมา จับมือมันไปใส่มันก็ไม่เอาแล้วทีนี้ เพราะเหตุไร มันรู้แล้วว่ามันร้อน นี่แหละ มันรู้

อันนี้ก็เหมือนกัน ความรู้ในใจของพวกเราก็ลักษณะอย่างงั้นน่ะ ถ้าเรารู้เห็นตามความเป็นจริงแล้วนะ ไม่ต้องถามใคร ถ้าถามคนอื่นก็ยังสงสัยอยู่อย่างงั้นแหละ ครูบาอาจารย์จะพูดให้ฟังก็สงสัย ใครๆ จะพูดให้ฟังก็ยังสงสัย พอรู้ในใจของเราเท่านั้นเอง หมดความสงสัย เพราะมันรู้ด้วยตนเอง

เหมือนกับเด็กจับโป๊ะตะเกียงนั้นน่ะ รู้ได้ด้วยตนเอง ร้อนจริง จากนั้นจับมือไปใส่ โอ้โหย ร้องจ้ากเลย มันเข็ดเลยทีนี้ เพราะมันร้อน มันลวก มันไหม้มือของมัน ก็ไม่ถึงกับเสียหาย มันเพียงนิดหน่อยเท่านั้นเอง แต่มันก็ร้อนนะ มันรู้แล้วว่าร้อนน่ะคืออะไร

นี้แหละ อันนี้ก็เหมือนกันน่ะศรัทธาญาติโยมลูกหลาน การประพฤติปฏิบัติธรรม ธรรมะเป็นปัจจัตตัง รู้ได้เฉพาะตน เราอิ่มขนาดไหน เราหิวขนาดไหน เรารู้แจ้งเห็นจริงขนาดไหน ใจของเราเป็นสมาธิหรือจิตใจของเราเป็นวิปัสสนา ใจของเราเป็นมรรคเป็นผลขั้นไหน ไม่มีใครที่จะรู้ยิ่งกว่าตัวของพวกเรานะ เรียกว่า ธรรมะของพระพุทธเจ้าเป็นปัจจัตตัง รู้ได้เฉพาะตนผู้ปฏิบัตินะ ไม่ใช่คาดคะเน ไม่ใช่เดา ไม่ใช่ประมาณการ ไม่ใช่ศึกษามากๆ แล้วจะรู้ ไม่ใช่ ผู้ปฏิบัติเท่านั้นจึงจะรู้ได้

ความโกรธ
รากเป็นพิษ แต่ยอดหวาน
ผู้ใดก็ตาม ชนะความโกรธ หรือฆ่าความโกรธได้
ชีวิตจะมีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๕๖. ฆ่าความโกรธ

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๙

พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า การฆ่าความโกรธ ดีที่สุด ถ้าหากว่าคนมีความโกรธอยู่ในใจ คนนั้นจะเป็นผู้เศร้าหมองในใจลึกๆ เพราะว่ามันมีมลทิน ความโกรธรากมันเป็นพิษ แต่ยอดมันหวาน เพราะฉะนั้นผู้ใดก็ตาม ชนะความโกรธ หรือฆ่าความโกรธได้ อยู่เป็นสุข ไม่เศร้าโศกอีกต่างหาก นักปราชญ์ทั้งหลายสรรเสริญในการฆ่าความโกรธ

พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า ผู้ใดก็ตามมีขันติ คือความอดทน แล้วก็ไม่โกรธ ผู้นั้นแลเป็นผู้มีกำลังอยู่ในจิตใจอีกต่างหาก เพราะฉะนั้นต้องดูใจ อย่าให้มีความโกรธ เหยียบย่ำทำลายใจตัวเอง คนที่มีอารมณ์โมโหในจิตในใจ จิตใจมันขุ่นมัวแล้ว...จะหาความสุขได้ที่ไหน เสียใจในภายหลังอีกต่างหาก มีความเศร้าโศกในใจอีกต่างหาก เพราะฉะนั้นการไม่โกรธ ดีที่สุด ต้องมีเหตุผล ก่อนที่จะคิดจะทำอะไร ก่อนที่มันจะโกรธก็รู้ว่า อย่าโกรธนะ อย่าโกรธ ต้องรู้ไว้ก่อน

หลวงพ่อได้สังเกตดูนะ คนที่มีปัญญา ชอบมีขี้โกรธ ถ้าว่าคนโง่ๆ ซื่อๆ เซ่อๆ นี้จะไม่ค่อยโกรธใคร ถ้าโกรธออกมามันก็ไม่น่าดูอีก มันก็เลยไม่โกรธ แต่ว่าถ้าตัวเอง

มีปัญญา เห็นคนอื่นทำงุ่มๆ ง่ามๆ ก็เลยไม่พอใจหงุดหงิด แต่ตามที่จริง มันก็ไม่ถูกอีกเหมือนกัน ปัญญากับโกรธมันไปด้วยกัน คือใจมันเร็วนะ กระแสใจมันเร็ว มันพุ่งจุ๊ด...ออกไปเลย โดยมากมันห้ามไม่ทัน เบรคไม่ทัน เพราะมันเบรกไม่ทัน มันก็เลยถลำออกไปทางอารมณ์ร้อน

พวกเราต้องสังเกตตัวเองให้มากๆ ถ้ามีสติ มีเบรคอยู่ในจิตในใจแล้ว จะคิดอะไรออกมา จะพูดอะไรออกไป จะแสดงอะไรออกไป ต้องให้รอบคอบ ไปอยู่ ณ สถานที่ใด อยู่กับใคร มีแต่ความสงบร่มเย็นเป็นสุข แต่ถ้าหากว่าเรามีแต่ปล่อยหมัด ปล่อยมวยออกไป ปล่อยวาจาออกไป อมขี้เป่าออกไป ก็คือขี้โกรธ ถ้าอมขี้เป่าออกไป ขี้โลภ ขี้หลง สรุปแล้วก็คือ ในตัวของเรามีแต่ขี้ ขี้โลภ ขี้โกรธ ขี้หลง อยู่ในจิตในใจ

เพราะฉะนั้นเราจะชำระกายใจของเรา ได้ด้วยอย่างไรต้องใช้ธรรมะเข้ามาชำระจิตใจ จึงจะหายโลภ โกรธ หลง เป็นผู้บริสุทธิ์ผุดผ่อง ขึ้นมาได้ ถ้าใจบริสุทธิ์ ใจหมดจดจากกิเลสนั้นล่ะ อยู่ ณ สถานที่ใด มีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข ณ สถานที่นั้นๆ

จะให้ทุกอย่างเป็นไปดั่งใจเรา เป็นไปไม่ได้
อะไรจะเกิดมันก็ต้องเกิด
ให้ปล่อยวาง ไม่ดีใจ ไม่เสียใจ เมื่อมีความทุกข์เข้ามา
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๕๗. ไม่สมหวังต้องรู้จักปล่อยวาง

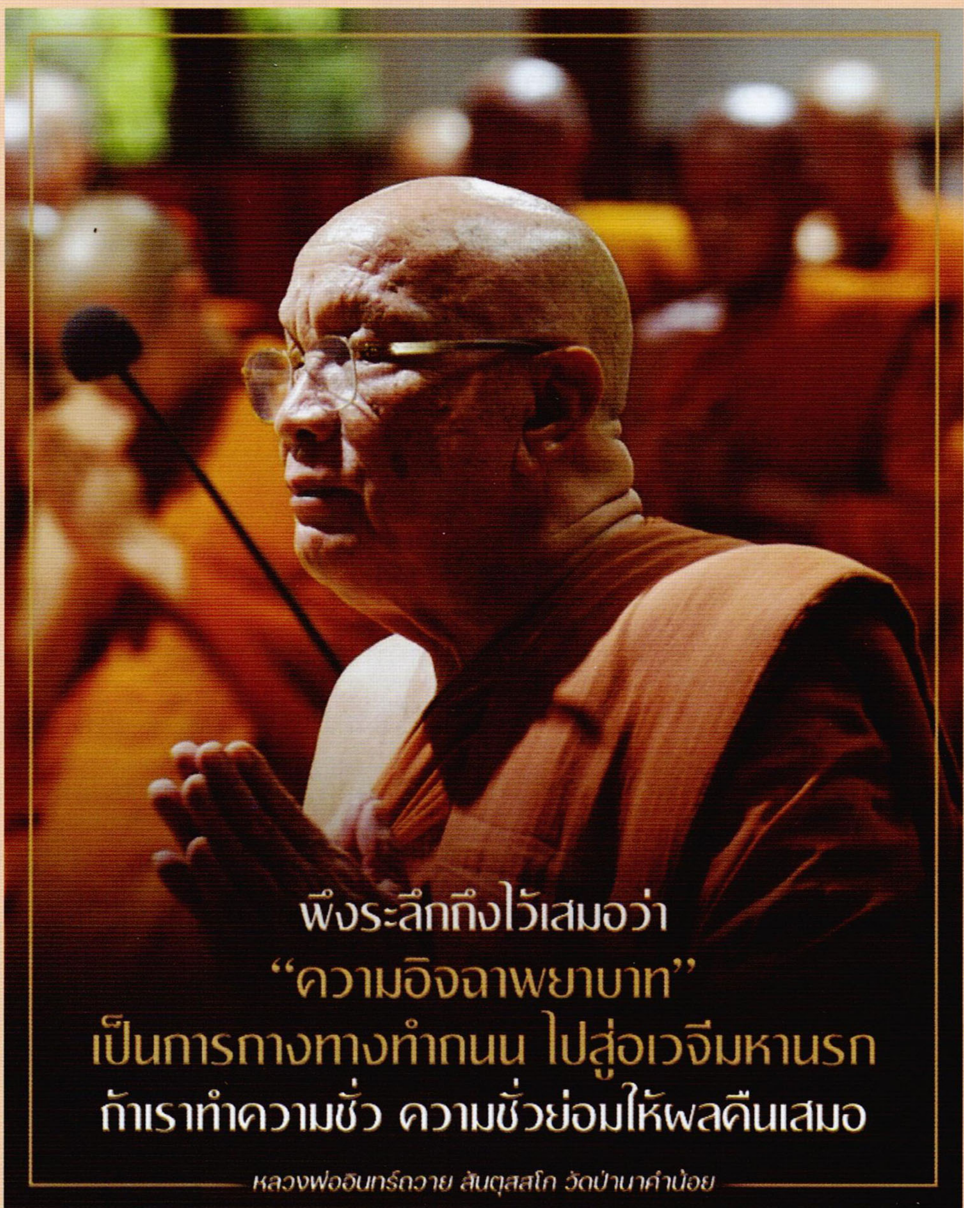
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เราต้องมองโลกทุกสิ่งทุกอย่าง มันไม่ได้ดั่งใจเราหรอก เราจะไปทุกข์กับคนอื่นมากก็ไม่ได้ ตั้งแต่เรายังไม่ทันเกิดมา มันก็เป็นอยู่อย่างนี้แหละโลก ในเมื่อตอนเราตายไปแล้ว โลกก็ต้องเป็นอยู่อย่างนี้อีกอย่างเก่า เพราะฉะนั้นเราจะไปทุกข์กับโลกวัฏสงสารทุกข์กับเรื่องราวต่างๆ มันจะมีแต่ทุกข์เท่านั้นเข้ามาหาจิตใจ เอาเถอะ... มันเกิดขึ้นมาแล้ว อันไหนจะเกิด มันก็ต้องเกิด อันไหนมันจะดับ มันก็ต้องดับ แต่มันเกิดขึ้นมาแล้ว เราจะปรับปรุงแก้ไขตัวของเราอย่างไร เราอยู่ในสถานะไหน เราก็ควรจะปรับปรุงในสถานะของตน ให้มันถูกต้อง ให้มันเป็นธรรมเท่านั้นแหละ

ถ้ามันปรับปรุงแก้ไขไม่ได้ มันก็จะทำยังไงได้ล่ะ มันก็ต้องวางอุเบกขาล่ะทีนี่ กรรมของกู กรรมของกู กรรมของกู อย่างที่ว่า ไม่ใช่ว่าเราจะเอาชนะทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้จะให้ได้อย่างใจเราทุกอย่าง เป็นไปไม่ได้ ถ้าเป็นไปได้ทุกอย่างมันก็ดี หลวงพ่อก็อยากจะให้เป็นไปอย่างตัวเองคิดอยู่ แต่มันเป็นไปไม่ได้ แต่บางสิ่งบางอย่างก็ต้องทำใจนะ ทำใจตัวเองนะ อย่าไปทำใจคนอื่นนะ ถ้าทำใจคนอื่น มันทุกข์เรา ทำใจตัวเองนั้นล่ะ ปล่อยวางที่ใจของเรา เอาเถอะอะไรจะเกิดมันก็ต้องเกิด

แต่เราจะต้องทำให้ดีที่สุด ในความรู้สึกของเรา ถ้าธรรมของพระพุทธเจ้าไม่มีอุเบกขานี้ คงจะทุกข์ยากลำบากมาก หลวงพ่อว่านะ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา มีแต่เมตตาอย่างเดียว สงสารอย่างเดียว กรุณาอย่างเดียว มีแต่อยากจะให้เขาดีอย่างเดียว แต่พอเขาดีไม่ได้ มองมาหาตัวเอง ตัวเองทุกข์ทีนี้ เพราะเหตุว่าตัวเองอยากจะให้เขาดี แต่เขาดีไม่ได้ เราก็ทุกข์

พระพุทธเจ้าบอกว่า ต้องวางอุเบกขานะ ไม่ดีใจ ไม่เสียใจ เมื่ออะไรเกิดขึ้นที่ไม่เป็นที่พอใจของเรา เราต้องวางอุเบกขา โลกอันนี้มันเป็นอยู่อย่างนี้แหละ ตั้งแต่เรายังไม่เกิดไม่ใช่แต่เราคนเดียว หลายๆ คนก็เป็นอย่างนี้อีก ต่อไปภายภาคหน้าก็คงจะเป็นอย่างนี้อีก เอาเถอะ เราจะพยายามทำให้ดีที่สุด ในตัวของเรา ก็ขอให้พวกเราทุกคนวางอุเบกขาในจิตในใจนะ นี้แหละธรรมะ ธรรมคำสอนของพุทธะ

พึงระลึกถึงไว้เสมอว่า
“ความอิจฉาพยาบาท”
เป็นการถางทางทำถนน ไปสู่อเวจีมหานรก
ถ้าเราทำความชั่ว ความชั่วย่อมให้ผลคืนเสมอ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๕๘. ความอิจฉาพาไปอเวจี

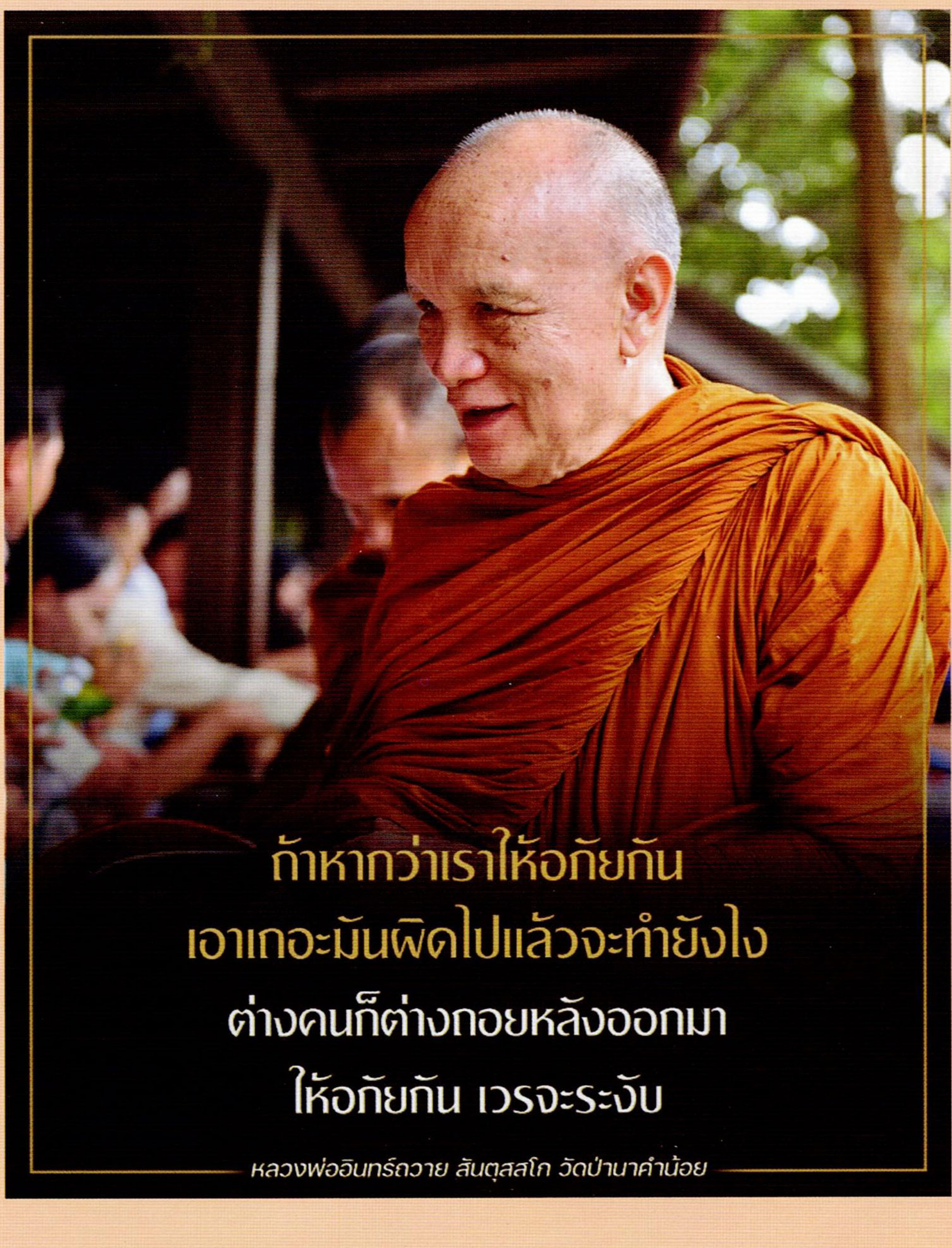
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๘

นิสัยของมนุษยชาตินี้ชอบอิจฉาริษยา เห็นคนอื่นดีทนอยู่ไม่ได้นี้ล่ะเป็นนิสัยของสรรพสัตว์ในโลกน่ากลัว สรุปแล้วถ้าเห็นคนอื่นเขาได้ดีแล้วก็มุทิตาพลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมันหายาก โดยมากเมื่อเขาได้ดีทนอยู่ไม่ได้ ใจลุกเป็นฟืนเป็นไฟขึ้นมาความอิจฉาพยาบาท อาฆาต จองเวร เกิดขึ้นในจิตใจนั้นล่ะ แปลว่าคนคนนั้น ถางทางหรือทำถนนไปสู่อเวจีมหานรก

ถึงเราจะอิจฉายังไง เราก็ต้องพยายามหักห้ามจิตใจของเรา ให้ถือเสมือนว่าถ้าเราอิจฉาคนอื่นถึงจะเรื่องจริง เรื่องไม่จริง เรื่องอะไรก็ตาม ถึงจะนิดๆ หน่อยๆ ก็ตาม มันเกิดขึ้นในใจของเรา ไม่มีใครที่จะรู้ ยิ่งกว่าใจของเราว่าขณะนี้ใจของเราอิจฉาเรื่องอะไร ถ้าพออิจฉาขึ้นมาให้รู้เอาไว้เลย ธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าบอกว่า ความอิจฉาตัวนี้ล่ะ แปลว่าตัวเองถางทางทำถนนไปสู่หน้าเหวหน้าผาไปสู่อเวจีมหานรก ให้พวกเราคิดอย่างนั้นเอาไว้ ในเมื่อเราคิดอย่างนั้นเอาไว้เรารู้แล้วว่า การอิจฉาพยาบาท การอาฆาตพยาบาทจองเวรคนอื่น ในทางที่ไม่ถูกต้องนั้น เป็นบาปอกุศลอย่างหนัก

ในหลักของพระพุทธศาสนา พระพุทธองค์จึงบอกว่า อย่ามาเกิดในโลกดีที่สุด ถ้าอยู่ในโลกนี้ เรื่องอิจฉา พยาบาท อาฆาต จองเวรกันมันอยู่ในโลกวัฏสงสารนี้ล่ะ เพราะฉะนั้นขอให้พวกเราทุกๆ ท่าน ศรัทธาญาติโยมทุกคน เมื่อได้ยินเสียงธรรม คำสอนของพระพุทธศาสนา ธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า

สรุปแล้วก็เรื่องทำความชั่วทั้งหมด คิดชั่ว ทำชั่ว พูดชั่ว อย่าทำเสียเลยดีกว่า เมื่อเราคิดชั่ว ทำชั่ว พูดชั่ว กรรมชั่วให้ผล ตนเองนั้นแลจะเดือดร้อนเมื่อภายหลัง ถ้าเราทำกรรมสิ่งที่ไม่ดีเอาไว้ สิ่งที่ไม่ดีจะให้ผล อันนี้ให้พวกเราฟังเอาไว้ นี่แหละ หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา

ถ้าหากว่าเราให้อภัยกัน
เอาเถอะมันผิดไปแล้วจะทำยังไง
ต่างคนก็ต่างถอยหลังออกมา
ให้อภัยกัน เวรจะระงับ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๕๙. สิ้นสุดการจองเวร

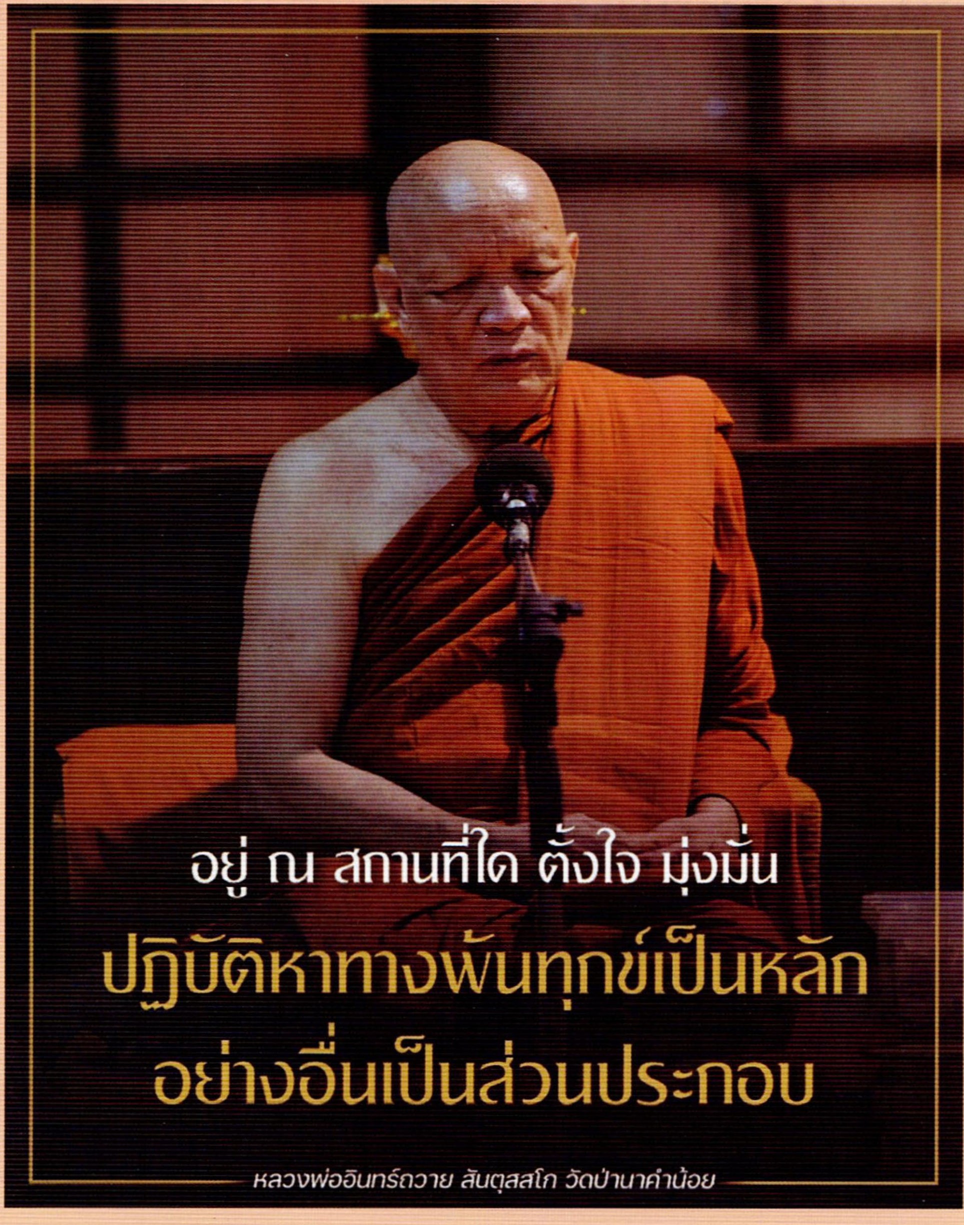
แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓

ถ้าหากว่าพวกเราไปที่ไหน มีแต่ไปผูกพยาบาทอาฆาตจองเวรกันอยู่ เวรจะไม่ระงับ ล้างแค้นกัน มันล้างไม่จบหรอก มันอยู่ที่ใจของเรา ถ้าล้างใจของเราเท่านั้นล่ะ จบ ถ้าจะล้างแค้นที่คนอื่นมันจบไม่เป็น เหมือนกากับนกเค้า มันจองเวรกัน ยังไม่มีที่สิ้นสุดกระทั่งทุกวันนี้ พอเห็นกันมันก็ต่อยตีกัน งูเห่ากับพังพอนก็ยังจองเวรกันอยู่ มันยังไม่จบ นี้ล่ะโลก

เพราะฉะนั้นการไม่จองเวรกันดีที่สุด ให้อภัยกัน แต่ตามที่จริงคนที่จะทำนั้นก็ต้องคิดให้ดี ให้รอบคอบ จะคิดจะทำอะไรให้ใครให้ผู้ใดก็ตาม ถ้าเราไปทำเข้าไปแล้ว ไม่เป็นผลดีสำหรับพวกเรา แต่ถึงอย่างไรก็ตามเราเกิดมาในโลกนี้จะเอาแพ้เอาชนะ คนอื่นมากเกินไป มันดูๆ แล้วมันจะ เอาชนะตลอดไม่ได้หรอก มันเปลี่ยนกันแพ้ มันเปลี่ยนกันชนะ ไม่ใช่เราชนะไปตลอด อย่างพระพุทธเจ้าถูกพระเทวทัตจองเวร พอจองเวร พระพุทธเจ้าก็ไม่จองเวรตอบ มีแต่หลบอย่างเดียว แต่ถึงอย่างไรก็ตาม พระพุทธเจ้าก็ต้องเสียเปรียบพอสมควร ถ้าหากว่าพระพุทธเจ้ายังจองเวรพระเทวทัตอยู่ คงจะอีรันพันตูกัน พระพุทธเจ้าคงจะไม่ได้ตรัสรู้เป็น

พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ พระเทวทัตมีแต่จองเวร แต่พระพุทธเจ้ามีแต่หนี ประกอบคุณงามความดีหนี หนีอยู่ตลอด พอครั้งสุดท้าย พระเทวทัตก็จองเวรอีก พระพุทธเจ้าก็ได้ตรัสรู้ ผลที่สุดพระพุทธเจ้ากับพระเทวทัต ก็ไปคนละทิศละทางกัน ผลสุดท้ายนะ นี่แหละอันนี้คือการจองเวร ถ้าหากว่ามีการพยาบาทอาฆาตจองเวรกันอยู่ในจิตใจแล้ว เวรจะไม่ระงับ

ถ้าหากว่าเราให้อภัยกัน เอาเถอะ มันผิดไปแล้วจะทำยังไง ให้อภัยกัน อย่าทำผิดอีกต่อไป ให้อภัยกัน ต่างคนก็ต่างถอยหลังออกมา ให้อภัยกัน เวรจะระงับ ถ้าหากว่าพวกเรามีความพยาบาท อาฆาตจองเวรกันอยู่ เวรจะไม่ระงับนะลูกหลานนะ อันนี้ให้พวกเราฟังเอาไว้ นี่แหละ หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา

อยู่ ณ สถานที่ใด ตั้งใจ มุ่งมั่น
ปฏิบัติหาทางพ้นทุกข์เป็นหลัก
อย่างอื่นเป็นส่วนประกอบ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๖๐. ภายนอกให้ใส่ใจ ภายในให้มั่นคง

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๖

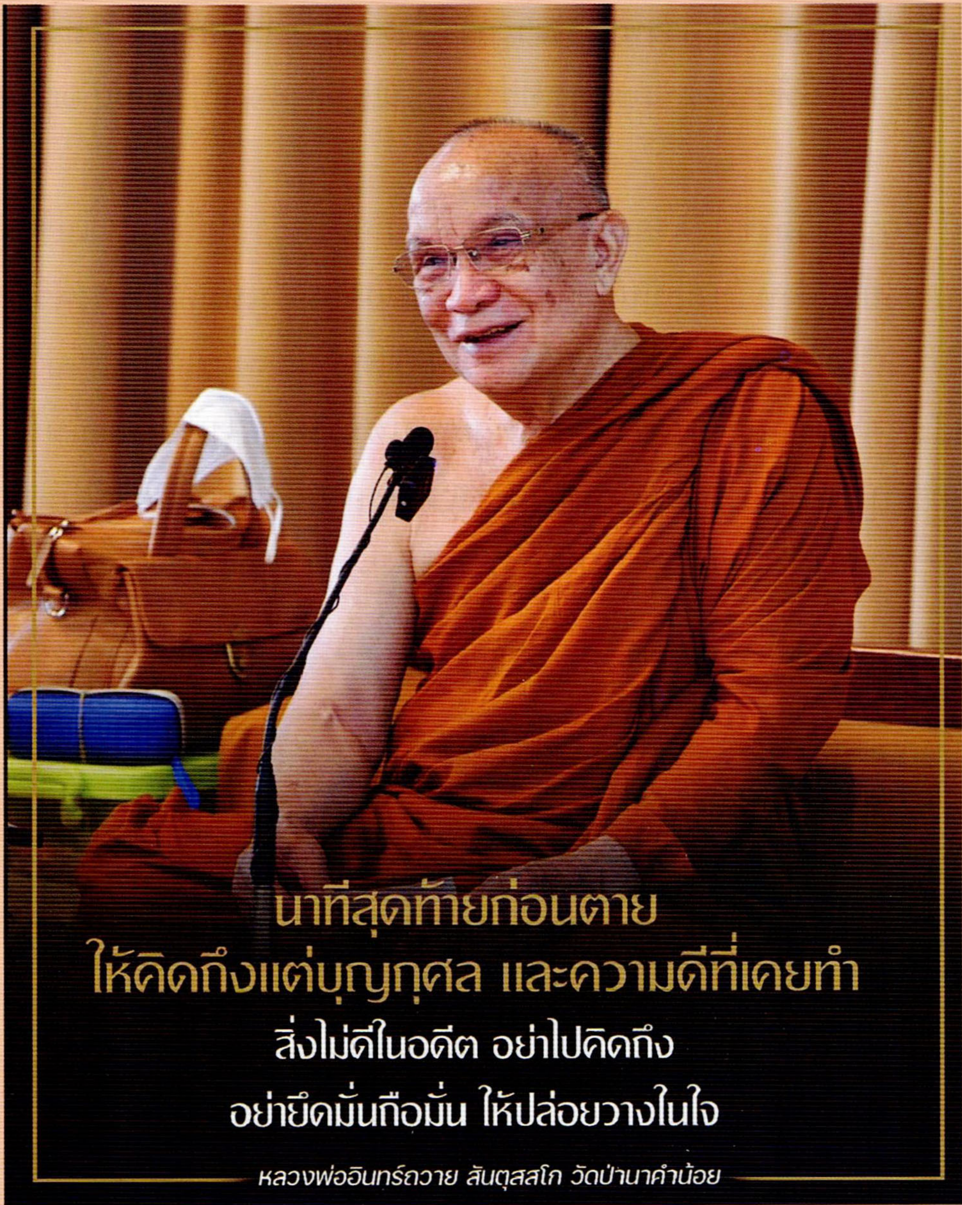
ศรัทธาญาติโยมลูกหลานทุกคน ให้เข้มแข็ง มีขันติ มีสัจจะบำเพ็ญคุณงามความดีทุกคน ถ้าหากว่าเราไป ณ สถานที่ใดก็ตามอยู่ ณ สถานที่ใดก็ตาม ต้องพึ่งตนเองเป็นหลัก อัตตาหิ อัตตโน นาโถ ต้องใช้สติ ต้องใช้ปัญญา ต้องใช้ความรอบคอบทุกอย่าง ถ้าว่าเราขาดสติขาดปัญญาขาดความรอบคอบ ขาดความใส่ใจดูๆ แล้วไม่รับผิดชอบ เพราะขี้เกียจหลังยาวมันไม่ดีทั้งนั้น

ให้พวกเราทุกๆ คนอยู่ ณ สถานที่ใด ตั้งใจ มุ่งมั่น ปฏิบัติหาทางพ้นทุกข์เป็นหลัก อย่างอื่นก็เป็นส่วนประกอบ ถ้าไม่มีส่วนประกอบเข้าไป มันก็ไปไม่รอดเหมือนกัน เมื่อภาวนาไม่มีอาหารจะฉัน ไม่มีปัจจัยสี่ มันก็จะทำยังไงได้ มันก็ต้องอาศัยปัจจัย ๔ เป็นหลักส่วนหนึ่ง แต่จะอาศัยปัจจัย ๔ อย่างเดียวโดยไม่ได้มีความมุ่งมั่นมุ่งหวังไปข้างหน้า มันก็เพียงแค่นั้นอีกเหมือนกัน มันต้องไปทั้ง ๒ อย่าง ทั้งมุ่งมั่นทั้งภาคจิตตภาวนาภาคปฏิบัติไปด้วย มันต้องมี ๒ อย่าง

อย่างที่หลวงพ่อเคยพูดเคยกล่าว ทางนอกกิจวัตรข้อวัตรทุกอย่าง อย่าให้ขาดตกบกพร่อง ทางด้านจิตใจก็หาทางออก หาทางพ้นทุกข์ความพากความเพียร

อย่าได้ล้า อย่าได้ถอยในการพิจารณา การบำรุงทางด้านจิตใจ ศีล สมาธิปัญญา สมาธิ ปัญญาอย่าให้ขาดตกบกพร่อง อย่าให้อ่อนแอ ทั้งสองอย่างมันเกื้อกูลหนุนกัน

ถ้าอ่อนกิจวัตรข้อวัตรอ่อนปวกเปียก ขี้เกียจขี้คร้านหลังยาว ไม่รับผิดชอบ เรื่องจิตภาวนาอย่าหวังเลยมันจะก้าวหน้า มันถอยหลังเหมือนกัน เพราะเหตุไร เพราะสิ่งที่เสริมมันไม่มี แต่ถ้าเสริมมากเกินไป มีแต่เห็นแก่อยู่ แก่กิน แก่ปากแก่ท้อง มีแต่เสริมจุดนั้นมากจนเกิดราคะ โทสะ โมหะ ในจิตในใจ อันนั้นก็ใช้ไม่ได้ อีกเหมือนกัน คำว่า มัชฌิมา สายกลางเราจะเดินยังไง อันนี้ก็เป็นหน้าที่ของ พวกเราทุกคนพิจารณาตัวเอง ไม่มีใครที่จะรู้ยิ่งกว่าตัวของเรา ตัวของเราน่ะรู้ตัว ของเราเองมากกว่าใครทั้งหมด

นาทีสุดท้ายก่อนตาย
ให้คิดถึงแต่บุญกุศล และความดีที่เคยทำ
สิ่งไม่ดีในอดีต อย่าไปคิดถึง
อย่ายึดมั่นถือมั่น ให้ปล่อยวางในใจ
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๖๑. วินาทีสุดท้าย

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

พวกเราเกิดมาในโลก บางทีก็ไม่คาดคิด ทั้งที่สร้างบุญสร้างกุศลมานมนาน แต่โค้งสุดท้ายจิตอกุศล คิดไปในทางที่ไม่ดี อารมณ์โมโหโกรธา โลภ โกรธ หลง จิตใจไปข้องแวะกับทางอกุศล มันก็ต้องไปสู่ทางอกุศลก่อน จากนั้นเมื่อพ้นจุดนั้นแล้ว จึงค่อยไปทางกุศลได้ อันนี้ในหลักของพระพุทธศาสนา ที่ท่านได้ตรัสได้พูดไว้ทั้งหมด คนโบราณเขาจึงสอนต่อๆ กันมา ก่อนที่จะจากไปหรือก่อนที่จะตาย ให้ระลึกถึงคุณงามความดีเน้อ ให้ระลึกถึงบุญกุศลเน้อ ให้ระลึกพุทโธ พุทโธ ไว้ในใจเน้อ เป็นการกล่าวเตือนให้มีสติสัมปชัญญะ

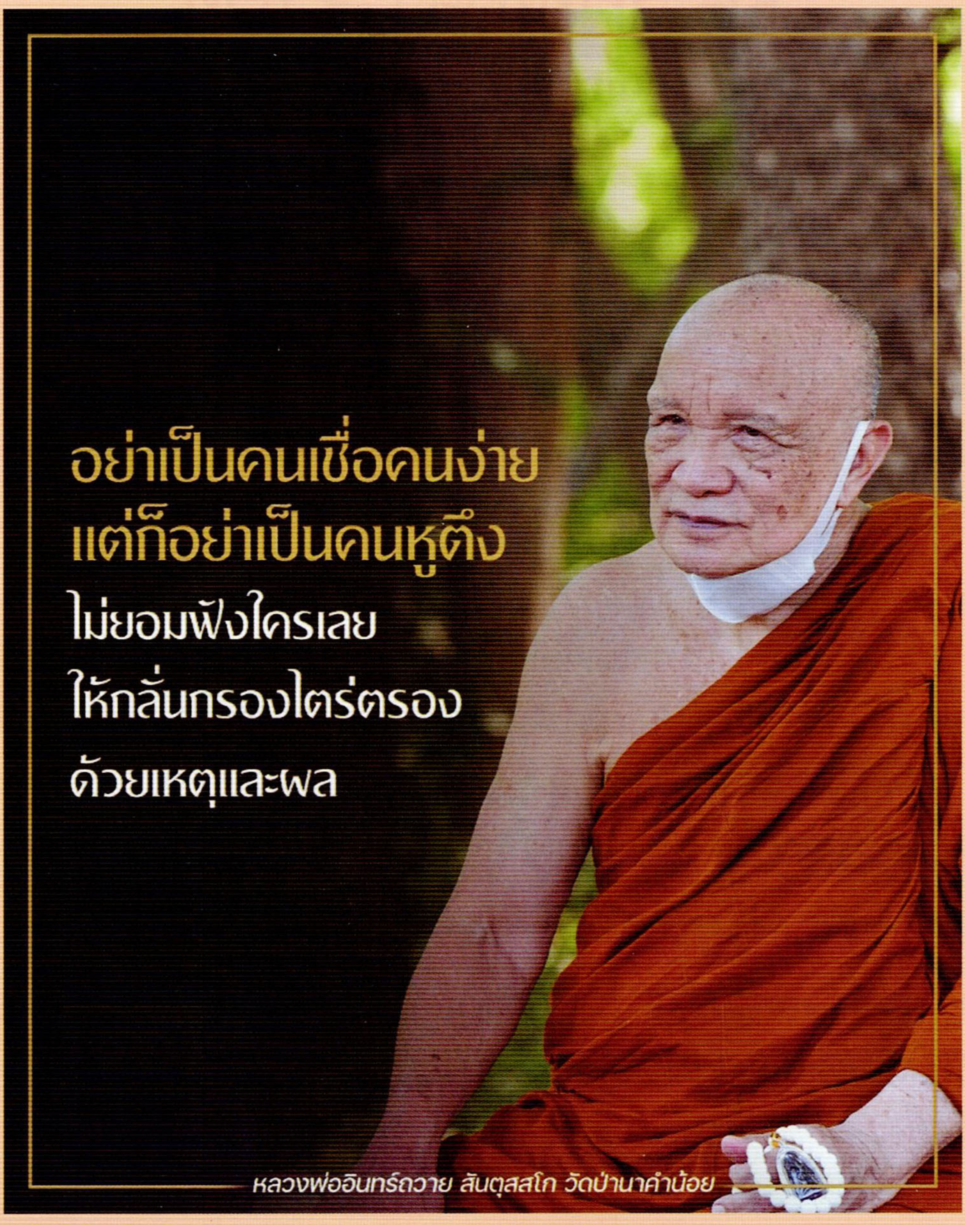
ถ้าหากว่าเราคิดไปในทางที่ไม่ดีในโค้งสุดท้าย เราอาจจะไปทางอกุศลได้ง่ายๆ เพราะฉะนั้นท่านจึงให้คิดไปในทางกุศล แต่บางคน ตั้งแต่เกิดมา ยังไม่เคยสร้างบุญสร้างกุศลสักที ไม่รู้จะคิดถึงอะไร มีแต่คิดถึงความชั่วที่ตัวเองได้กระทำเอาไว้ มันก็ไปทางชั่วนะสิ เพราะเราไม่ได้ทำคุณงามความดี

เพราะฉะนั้นพวกเราทุกๆ ท่าน ก่อนที่จะถึงจุดนั้น ท่านจึงให้ฝึกหัดภาวนาทางด้านจิตใจเอาไว้ ในโค้งสุดท้ายอย่างนั้น ให้ระลึกถึงคุณงามความดี ความชั่วเอาเถอะ

มันผ่านไปแล้ว เราก็ยอมรับที่เราทำว่าไม่ดี แต่เราจะไปคิดวิตกกังวลแต่ในเรื่องนั้นไม่ได้ มันดี มันก็ดีไปแล้ว มันชั่ว มันก็ชั่วไปแล้ว อย่าไปคิดถึงมัน ถ้าคิดถึงมันจิตใจห่อเหี่ยว จิตใจมีความทุกข์ อันนั้นล่ะ นรกเป็นทางไป

เราต้องคิดถึงแต่คุณงามความดีเรา คุณงามความดีของเราที่ทำไว้ก็มากมายมหาศาลไม่ใช่หรอ บุญคุณงามความดีของเรา จะเข้ามาประคับประคอง ในช่วงที่เราคิดถึงความดี เพราะฉะนั้นท่านจึงบอกว่า ความชั่วที่มันผ่านไปแล้ว มันเป็นอดีตไปแล้วดี มันก็ดีมาแล้ว ชั่ว มันก็ชั่วมาแล้ว แต่อย่าไปคิดถึงมัน คิดถึงคุณงามความดีแล้วก็ตั้งต้นใหม่

ข้าพเจ้าจะทำดีเท่านั้น ข้าพเจ้าจะสร้างบุญสร้างกุศลเท่านั้น สิ่งที่มันชั่ว ข้าพเจ้าจะไม่คิดชั่ว ทำชั่ว พูดชั่ว แล้วก็บุญกุศลที่เราได้คิดรำลึกถึง ก็เป็นเครื่องเกื้อกูลหนุนเรา ไปสู่ความสุขความเจริญ เพราะฉะนั้นให้พวกเราท่านทั้งหลายประกอบคุณงามความดี อยู่ ณ สถานที่ใดร่มเย็นเป็นสุขทั้งนั้นแหละ ถ้าประกอบคุณงามความดีนะ

อย่าเป็นคนเชื่อคนง่าย
แต่ก็อย่าเป็นคนหูตึง
ไม่ยอมฟังใครเลย
ให้กลั่นกรองไตร่ตรอง
ด้วยเหตุและผล
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๖๒. ถ้วยน้ำชา ๔ ถ้วย

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เมื่อได้ยินได้ฟังอะไรมา อย่าไปหูเบาอย่าไปเชื่อง่าย ยิ่งทุกวันนี้มีทั้งเฟสบุ๊ค ยูทูป โซเชี่ยล สื่อข่าวต่างๆ ระดมบอกกล่าว พวกที่หูเบาทั้งหลายก็กระโดดโลดเต้น เมื่อได้ยินมาแล้วไม่ได้ฟังเหตุไม่ได้ฟังผล เขาพูดด้วยเหตุอันใดในการที่เขาพูด หรือเขาแสดงมานั้น อย่าเป็นผู้หูเบากระโดดโลดเต้น อย่าเป็นคนเชื่อคนง่าย แต่ก็อย่าเป็นคนหูตึงไม่ยอมฟังใครเลย

ถ้าหากไม่ยอมฟังใครเลยเหมือนกับที่หลวงพ่อเปรียบเทียบให้ฟังเหมือนกับ ถ้วยน้ำชา ๔ ถ้วย ถ้วยหนึ่งคว่ำ ถ้วยหนึ่งหงายแต่ก้นรั่ว ถ้วยหนึ่งน้ำเต็มแก้ว แต่ถ้วยหนึ่งมันพร่อง น้ำพร่องแก้ว น้ำไม่เต็มแก้ว หลวงพ่อได้เปรียบเทียบให้ฟังว่า

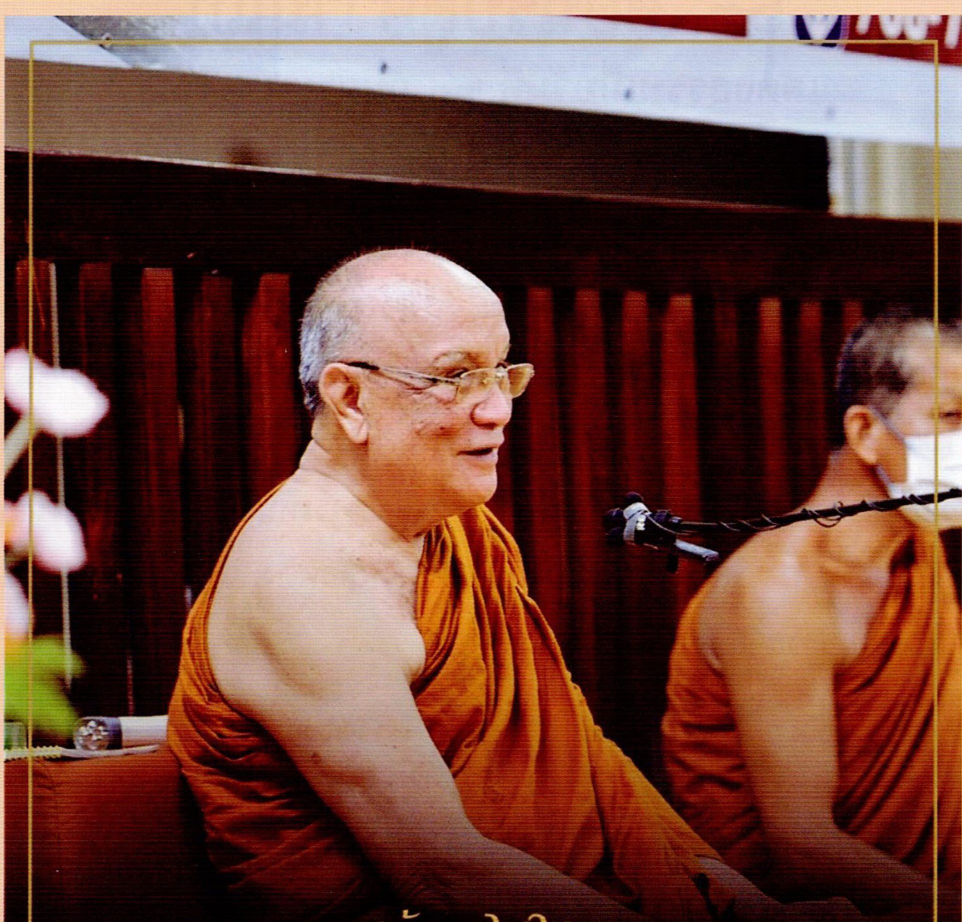
ไอ้พวกที่น้ำคว่ำแก้วเทใส่ยังไงก็ไม่เข้า ถ้าจะเปรียบเทียบก็เหมือนกับคน ทั้งหลายไม่ยอมฟังใครหัวดื้อหัวรั้นเชื่อแต่ตัวเองไม่ยอมเชื่อใคร ปิดหูปิดตา ไม่ยอมฟัง คำผู้หวังดีแนะนำสั่งสอนบอกกล่าว

แก้วอีกใบหนึ่งหงายปากจริงอยู่แต่ก้นรั่วเทน้ำชาใส่ทีไรรั่วหมด ถ้าจะเปรียบเทียบกับคนฟังได้ทุกอย่าง ฟังหูซ้ายทะลุหูขวา แต่ว่าไม่นำมาประพฤติปฏิบัติ ไม่ได้นำมากลั่นกรองไตร่ตรอง เพราะมันรับไม่อยู่ เพราะใจมันรั่ว เหมือนกับถ้วยชามันรั่วมันเทน้ำไม่อยู่

แต่แก้วที่สามน้ำชาเต็มแก้ว เทน้ำเท่าไหร่มันก็ล้น คนประเภทนี้คล้ายๆ กับว่ารู้หมดทุกอย่าง ข้านี้รู้หมดทุกอย่าง อย่ามาสอน อย่ามาพูด ข้ารู้หมดแล้ว ประเภทนี้ก็มีอีกมากเหมือนกัน ไม่ยอมฟังคำใคร เป็นผู้ฉลาด รู้หมดทุกอย่าง แต่พอเอาเข้าจริงๆ ตัวเองจะฉลาดได้ยังไง มันรู้แต่เพียงที่รู้เท่านั้นเอง สิ่งมันที่โง่มีตั้งมากมาย มนุษย์น้ำเต็มแก้วมีมากขึ้นเรื่อยๆ ทุกวัน

ถ้าน้ำพร่องแก้ว คือ น้ำไม่เต็มแก้วนี่ พร้อมที่จะรับฟังเหตุผลของผู้ใดใครก็ตามมาเทใส่ก็ฟัง ถ้าเขาเทมาเขาพูดมามากลั่นกรองดูอีก พูดมานี้มีเหตุมีผล ถ้ามีแต่เอาดีเข้าตัวเอาชั่วให้คนอื่นมาใส่ในแก้วไว้ เราพิจารณาดูแล้วไม่ได้เรื่อง เททิ้ง ไม่เอา อันนี้คือน้ำไม่เต็มแก้ว คือพร้อมที่จะตรวจตราดู กลั่นกรองไตร่ตรองด้วยเหตุและผล

เพราะฉะนั้นให้พวกเราตรวจตราดูตนเองนะทีนี่ พวกเราเป็นคนประเภทไหน น้ำเต็มแก้ว น้ำพร่องแก้ว หรือแก้วก้นรั่ว หรือน้ำล้นแก้ว ให้พวกเราศึกษามองตนเองนะ

ความแก่นี้...ไม่ใช่ของสนุก
มีแต่เอาความทุกข์เข้ามาหาตนเองเรื่อย ๆ
อย่าไปชะล่าใจนะ...ให้มองตนเอง

หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก วัดป่านาคำน้อย

๖๓. ต้อนรับสู่ความแก่

แสดงธรรมเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒

ความแก่นี้ ไม่ใช่ของสนุกนะ มีแต่เอาความทุกข์เข้ามาหาตนเองเรื่อยๆ เพิ่มความทุกข์เข้ามาทีละนิด ทีละนิด จนตัวเองไม่สามารถที่จะสังเกตได้ว่าความทุกข์นั้นมันมีมากน้อยแค่ไหน ความทุกข์จากความเจ็บนี้เรารู้ได้ แต่ว่าความทุกข์จากความแก่ เรามองไม่เห็น นี้ละ ความแก่มันเพิ่มขึ้นทีละน้อยๆ มันไม่ใช่มันเพิ่มแต่ความแก่ มันเพิ่มความทุกข์เข้าไปด้วย การเดินการเหินไปที่ไหนก็เชื่องช้าไปหมด การหลับการนอน การเป็นอยู่ทุกอย่างก็เฉื่อยชา ตลอดถึงความคิด คำพูดก็เฉื่อยชา มันแก่ไปเรื่อยๆ ร่างกายสังขารตัวของเรา

ในเมื่อเห็นร่างกายแก่ ความเจ็บไข้ได้ป่วยจะต้องตามมานะอีกสักวันหนึ่งข้างหน้า อย่าไปชะล่าใจนะ แก่ด้วย เจ็บด้วย ผลที่สุดก็รอ รอวันใจขาด วันสุดท้ายนั้นละ ให้พิจารณาดู ร่างกายของตนเอง มองไปในอนาคตไปข้างหน้า แล้วก็มองย้อนหลัง มองดูรอบข้าง เบื้องสูงเบื้องต่ำ พ่อแม่ของเรา ญาติพี่น้องของเราเป็นอย่างไร ตัวของเราจะเดินไปอย่างไร เราควรประกอบคุณงามความดีอย่างไร เราพร้อมหรือยังที่จะเข้าไปสู่จุดนั้น เรามีความสบายใจหรือยัง เรามีกองทุนหรือยัง เรามีบุญกุศล

หรือยัง สิ่งเหล่านี้มันต้องมองตนเอง เพราะว่าเกิดมาในโลกนี้ ต่างคนก็ต่างมาต่างคน ก็ต่างไป ไม่ได้ไปด้วยกันอีกต่างหาก ถึงจะรักกันขนาดไหน ผลที่สุดก็ต้องแยกกัน

เพราะฉะนั้นขอให้พวกเราทุกๆ ท่านนะ เกิดมาในโลกจะให้ได้อย่างใจเราทุกอย่าง เป็นไปไม่ได้หรอก จะผิดหวังทุกอย่างก็เป็นไปไม่ได้ เราต้องรู้ ต้องทำใจ แต่เราต้อง มองโลกมองให้ออก มองธรรมก็มองให้ออก ผลที่สุดต้องมองตนเองอีก มองตนเอง แล้วก็อย่าลืมตัวเอง ให้ประกอบคุณงามความดี ให้สั่งสมบุญกุศลจุดนั้นสำคัญกว่านะ

ให้หาโลกุตตรทรัพย์ หรือ อริยทรัพย์เข้าสู่จิตใจ หาโลกียทรัพย์..ก็เออใช่ หาทรัพย์ภายนอก การเป็นอยู่ก็ต้องมี แต่ว่าเราจะไปมุ่งหวังแต่โลกียทรัพย์อย่างเดียว ไม่มุ่งหวังไม่ใส่ใจในโลกุตตรทรัพย์ ทรัพย์ภายในคือคุณงามความดีเลยอันนั้นก็ไม่น่าจะถูก เพราะหลักของพระพุทธศาสนานี้ ท่านบอกว่าถ้าโลกียทรัพย์ ถึงจะมั่งมีขนาดไหน ผลที่สุดก็แบมือเอาไปด้วยไม่ได้สักอย่าง อย่างพวกเราเห็นปู่ย่าตายาพ่อแม่ของเรา ท่านเอาอะไรไปด้วยท่านทิ้งทั้งหมด เราจะไม่ทิ้งอย่างนั้นใช่ไหม เราจะอยู่ตลอดไป อย่างนั้นใช่ไหม สิ่งเหล่านี้มันก็ต้องมอง สิ่งรอบด้านรอบข้างอย่างที่ได้พูดได้กล่าวนะ

ธรรมชาดก

บุญเอาให้เขา แล้วบุญเราหมดไหม

พวกเราบางท่านอาจเคยสงสัยว่า การที่เราได้ทำบุญในวันนี้ ครั้งนี้ ขณะนี้ เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่เสียชีวิตไปแล้วนั้น ถ้าเราได้อุทิศบุญกุศลที่เราได้ทำบุญให้เขาไปแล้วนั้น แล้วอย่างนี้บุญกุศลของเราเองจะไม่หมดไปหรือ

ในครั้งพุทธกาลเองก็เคยมีคนมากราบทูลถามพระพุทธเจ้าในลักษณะนี้เหมือนกัน พระพุทธองค์ท่านจึงตรัสอธิบายเป็นอุปมาเชิงเปรียบเทียบว่า

"อุปมาเหมือนกับเรามีเทียนอยู่ในมือ ๑ เล่ม การทำบุญนี้ก็คือการที่เราจุดเทียน ๑ เล่มในมือนี้ขึ้นมา จากนั้นถ้าหากเราอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลของเราไปให้คนอื่น ก็เหมือนกับการที่คนอื่นเขาจุดเทียนของเขาโดยการมาขอต่อไฟจากเทียนของเราไป ทีนี้แล้วเทียนในมือของเราเล่มนั้นที่มันติดไฟอยู่ ไฟมันดับไปหรือไฟมันน้อยลงไปหรือไม่" ผู้คนทั้งหลายต่างพากันกราบทูลว่า

"เทียนของเราที่จุดไฟไว้ ไฟมันก็ยังอยู่เท่าเดิมอย่างเก่า ส่วนเทียนของคนอื่นที่เขามาขอต่อไฟจากเทียนของเราไป ไฟมันก็ยังอยู่เท่าเดิมอย่างเก่า เช่นเดียวกัน พระเจ้าข้า" พระพุทธองค์จึงตรัสถามต่อไปอีกว่า

"แล้วเทียนของคนอื่นนั้นสว่างเหมือนกับเทียนเล่มแรกของเราเล่มนี้ไหม"

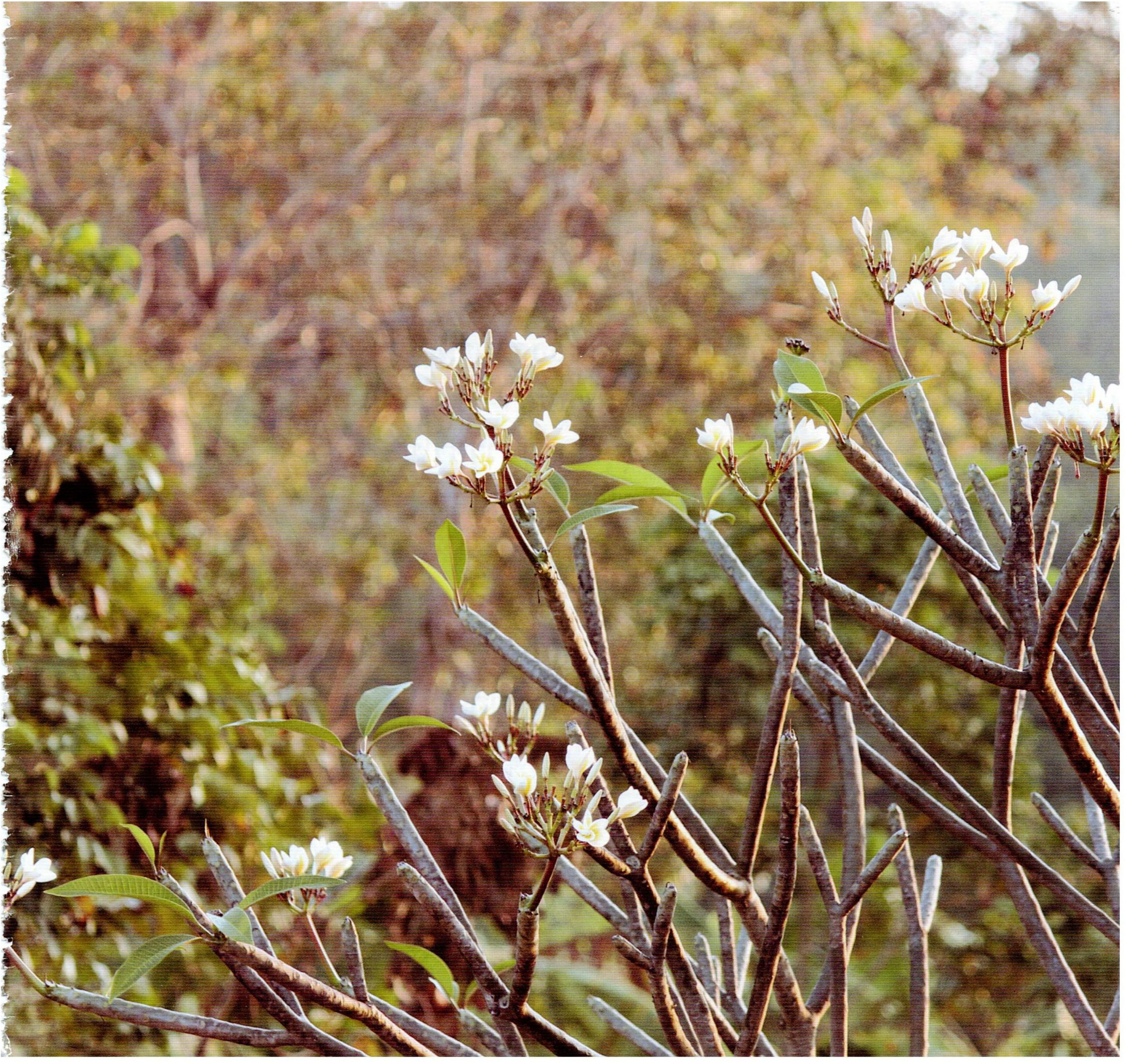
“แสงสว่างก็ยังมีอยู่เหมือนกันเท่าเดิม เพราะเทียนขนาดเดียวกัน ต่อให้จุดกี่ร้อย กี่พัน กี่หมื่น กี่แสนเล่ม ไฟอันนี้ก็ยังอยู่อย่างเก่า ไฟมันไม่พร่องน้อยลงไปกว่าเดิมเลย พระเจ้าข้า”

“การอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลนี้ก็เป็นลักษณะเดียวกัน พวกเธอทั้งหลายอย่าไปคิดว่ามันจะหมดไป แท้ที่จริงแล้วมันมีแต่จะยิ่งงอกเงยเพิ่มพูนยิ่งๆ ขึ้นไปอีกต่างหาก เพราะจิตใจของผู้ที่อุทิศส่วนบุญส่วนกุศลนั้นมีแต่จะยิ่งชุ่มชื่นเบิกบาน มีความสุขทางด้านจิตใจอีกต่างหาก”

นี่แหละ อันนี้คือคำตอบของพระพุทธเจ้าเพราะฉะนั้น เมื่อเราเข้าใจอย่างนี้แล้ว เวลาที่เราอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้วนั้น ให้เราอุทิศให้เต็มที่ไปเลย ไม่ว่าจะต่อดวงวิญญาณพ่อแม่ปู่ย่าตายายก็ดี หรือจะเป็นใครก็ตามที่ตกทุกข์ได้ยากอยู่ในขณะนี้ก็ดี ก็ให้มารับส่วนบุญส่วนกุศลที่ข้าพเจ้าได้ทำบุญไว้ในวันนี้

แหล่งที่มา :

- ***ซีดี เอ็มพี ๓ ชุดรวมพระธรรมเทศนา ลำดับที่ ๑๕ กัณฑ์ที่ ๒ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๑***

กราบขอบพระคุณ

พระครูพุทธิธรรมวัฒน์

(พระอาจารย์วิทยา ชยวุฑโฒ)

พระวรวุฒิ ติกขวายาโม

พระวิโรจน์ ฐิตโรจโน

คุณอุดม ทยานานุภัทร์

ทีมแอดมินเพจหลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก

คณะศิษยานุศิษย์หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก

กัลยาณมิตรผู้ร่วมบุญทุกท่าน

ถ้ารู้แจ้งเห็นจริง

ว่าทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไตรลักษณ์

อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

ตัววิชชา คือความรู้จะเกิดขึ้นมา

ตัวอวิชชา ตัวที่ไม่รู้จะหายไป ดับไป

เมื่อรู้แจ้งเห็นจริง

สิ่งไหนถูก สิ่งไหนไม่ถูก มันรู้แก่จิตใจ

การปฏิบัติสูงสุดในพระพุทธศาสนา ก็คือจุดนี้

“จุดที่ปล่อยวาง”

กิจฺโฉ มนุสฺสปฏิลาโภ

การได้อัตภาพเป็นมนุษย์เป็นการยาก

พระธรรมเทศนา
หลวงพ่ออินทร์ถวาย สันตุสสโก
วัดป่านาคำน้อย อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี